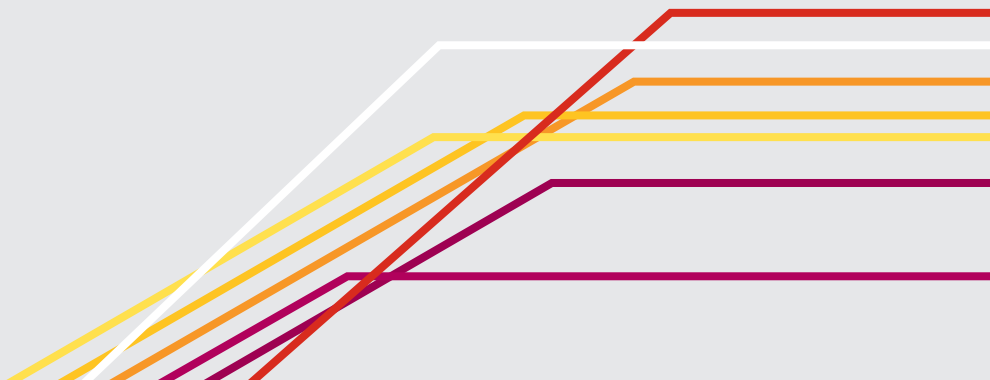

EXEO ST

Instructieboek

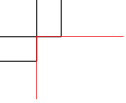
Voorwoord

Dit instructieboekje en de bijbehorende bijlagen dienen aandachtig gelezen te worden, zodat u snel met de bediening van uw wagen vertrouwd raakt.

Naast regelmatig onderhoud en verzorging van de wagen, draagt ook een correcte bediening ertoe bij dat de wagen zijn waarde behoudt.

Om veiligheidsredenen dient u altijd rekening te houden met de informatie over accessoires, wijzigingen en vervanging van onderdelen.

Bij verkoop van de wagen dient u de complete wagendocumentatie aan de nieuwe eigenaar te overhandigen, omdat deze bij de wagen hoort.

Inhoudsopgave

Opbouw van dit instructieboekje	5	Bediening	61	Hoofdsteunen	147
Inhoudsoverzicht	6	Bestuurdersplaats	61	Armleuning	149
'Veilig op weg'	7	Algemeen schema	61	Bagageruimte	150
Veilig rijden	7	Instrumenten	63	Dakdragersysteem/dakreling*	158
Korte inleiding	7	Controlelampjes	69	Bekerhouders	159
Juiste zithouding van de inzittenden	10	Bestuurdersinformatiesysteem	76	Asbak*, sigarettenaansteker* en stopcontacten*	160
Pedaalruimte	16	Auto-Check-Control	81	Opbergvakken	165
Bagage opbergen	16	Snelheidswaarschuwingssysteem* ⊖	88	Airconditioning	168
Veiligheidsgordels	19	Boordcomputer	91	2C Climatronic	168
Beknopte inleiding	19	Menuweergave	94	Rijden	178
Waarom veiligheidsgordels?	21	Bandenspanningscontrolesysteem*	96	Besturing	178
De veiligheidsgordels	25	Bedieningselementen op het stuurwiel	97	Vastzetten	178
Gordelspanners	29	Het multifunctiestuurwiel*	97	Contactslot	180
Airbagsysteem	31	Ontgrendelen en vergrendelen	103	Motor starten en afzetten	181
Korte inleiding	31	Sleutel met afstandsbediening	103	Werking Start-Stop*	182
Frontairbags	35	Centrale vergrendeling	105	Handrem	186
Knieairbag*	38	Achterklep	110	Akoestisch parkeerhulpsysteem	188
Zijairbags*	41	Kinderslot	111	Cruise control* (Cruise control - GRA)	190
Hoof dairbags	44	Sleutel met afstandsbediening	112	Schakelbak	193
Uitschakelen van de airbags	47	Alarmsysteem*	114	Automatische versnellingsbak*	194
Veilig vervoeren van kinderen	49	Elektrische ruitbediening	116	Advies en actie	201
Korte inleiding	49	Schuif-/kanteldak*	119	Intelligente techniek	201
Kinderzitjes	51	Licht en zicht	122	Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)	201
Het kinderzitje bevestigen	54	Licht	122	Remmen	204
		Binnenverlichting	131	Stuurbekrachtiging	205
		Zicht	133	Servotronic*	206
		Ruitenwissers	135	Milieubewust rijden	207
		Achteruitkijkspiegel	138	Inrijden	207
		Zitten en opbergen	141	Uitlaatgasreinigingssysteem	208
		Voorstoelen handmatig verstellen	141	Zuinig en milieuvriendelijk rijden	209
		Voorstoelen elektrisch verstellen*	143	Rijden in het buitenland	211
		Lendensteun*	144		
		Geheugen voor bestuurdersstoel*	145		

Rijden met een aanhangwagen	213	Zijknipperlichten	301
Rijden met aanhangwagen	213	Lampje bagageruimte	302
Afnembare trekhaak	216	Kentekenplaatverlichting	302
Verzorgen en schoonhouden	224	Zonneklepverlichting	303
Basisinformatie	224	Starthulp	303
De buitenzijde van de wagen onderhouden	225	Aanstlepen of wegslepen	307
Onderhoud van de wagen, binnenzijde	231		
Accessoires, vervanging van onderdelen en wijzigingen	237	Technische Gegevens	310
Accessoires en onderdelen	237	Beschrijving van de gegevens	310
Technische wijzigingen	237	Wat u moet weten	310
Mobiele telefoons en zendapparatuur	238	Gegevens inzake het brandstofverbruik	312
Warmtewerende voorruit*	238	Rijden met aanhangwagen	313
Controleren en bijvullen	239	Wielen	313
Tanken	239	Technische gegevens	314
Benzine	240	Motorgegevens	314
Dieselolie	241	Afmetingen en vulhoeveelheden	322
Motorkap	242		
Motorolie	244	Trefwoordenlijst	323
Koelsysteem	247		
Ruitensproeiervloeistof en ruitenwisserbladen	250		
Remvloeistof	253		
Wagenaccu	255		
Wielen en banden	258		
Banden	258		
Diverse situaties	268		
Wagengereedschap, bandenreparatieset en reservewiel	268		
Visselen van een wiel	271		
Bandenreparatie* (Tire Mobility System)	275		
Elektrische zekeringen	279		
Gloeilampjes	281		
Vervangen van lampjes. Halogeenkoplamp	282		
Vervangen van lampjes. Bi-Xenon AFS koplamp	289		
Gloeilampjes achteraan vervangen (in zijpaneel)	293		
Gloeilampjes in achterklep vervangen	298		

Opbouw van dit instructieboekje

Wat u voor het lezen van dit instructieboekje dient te weten

Dit instructieboekje beschrijft de **uitrusting** van de wagen op het moment van het ter perse gaan. Enkele van de hier beschreven uitrustingen worden op een later tijdstip ingevoerd of zijn alleen in bepaalde landen verkrijgbaar.

Omdat het een algemeen instructieboekje betreft voor het model EXEO ST, zijn sommige van de uitrustingen of functies die in dit boekje beschreven worden niet aanwezig in alle types of varianten van het model. Ze kunnen variëren of gewijzigd worden, afhankelijk van technische vereisten of marktomstandigheden, zonder dat dit op enige wijze beschouwd kan worden als misleidende reclame.

De **afbeeldingen** zijn een standaardweergave en kunnen enigszins afwijken ten opzichte van uw wagen.

De **richtingaanwijzingen** (links, rechts, voor, achter) die in dit instructieboekje genoemd worden, zijn gerelateerd aan de rijrichting van de wagen tenzij anders aangegeven.

De **uitrustingen aangeduid met een asterisk*** worden enkel in bepaalde uitvoeringen van het model standaard ingebouwd, worden enkel voor sommige uitvoeringen als optie geleverd, of worden enkel in bepaalde landen aangeboden.

- Ⓞ De geregistreerde handelsmerken zijn aangegeven met Ⓞ. Wordt dit symbool niet aangegeven, dan houdt dit niet in dat het geen geregistreerd merk betreft.
- ▶ Geeft aan dat het onderwerp op de volgende bladzijde verdergaat.
- Geeft het **einde van een onderwerp** aan.

ATTENTIE

Teksten met dit symbool bevatten informatie over uw veiligheid, en wijzen op gevaarlijke situaties die kunnen leiden tot ongevallen of verwondingen.

VOORZICHTIG

Teksten met dit symbool attenderen u op mogelijke schade aan uw wagen.

Milieu-aanwijzing

In teksten met dit symbool staan aanwijzingen over milieubescherming.

Let op

In teksten met dit symbool staat extra informatie.

Inhoudsoverzicht

Dit instructieboekje is volgens bepaalde regels opgebouwd om ervoor te zorgen dat u gemakkelijker informatie kunt vinden en opnemen. De inhoud van dit instructieboekje is onderverdeeld in **onderwerpen**, die deel uitmaken van **hoofdstukken** (bijv. "Airconditioning"). Tegelijkertijd bestaat het boekje uit vijf grote delen:

1. 'Veilig op weg'

Informatie over de wagnuitrustingen die op de passieve veiligheid betrekking hebben, zoals veiligheidsgordels, airbags, stoelen, enz.

2. Bediening

Informatie over de plaats van de bedieningselementen in het bestuurdersgedeelte van de wagen, de verschillende mogelijkheden voor het verstellen van de stoelen, het regelen van een aangenaam klimaat in de passagiersruimte, enz.

3. Advies en actie

Aanwijzingen met betrekking tot het rijden, de verzorging en het onderhoud van de wagen en bepaalde storingen die u zelf kunt verhelpen.

4. Technische gegevens

Maten en gewichten met betrekking tot uw wagen.

5. Alfabetisch register

Achter in het instructieboekje treft u een gedetailleerd alfabetisch register aan waarmee u snel de informatie kunt vinden die u zoekt. ■

'Veilig op weg'

Veilig rijden

Korte inleiding

Beste SEAT bestuurster/bestuurder,

Veilig op weg

In dit hoofdstuk vindt u belangrijke informatie, tips, suggesties en waarschuwingen die u moet lezen en opvolgen in uw eigen belang en dat van uw passagiers.

ATTENTIE

- In dit hoofdstuk vindt u belangrijke informatie over hoe u en uw bijrijders met uw wagen om kunnen gaan. De overige belangrijke informatie die u moet kennen voor uw eigen veiligheid en voor de veiligheid van uw bijrijders, vindt u ook in de andere hoofdstukken van uw wagendocumentatie.
- Zorg ervoor dat de complete wagendocumentatie altijd in uw wagen ligt. Dit geldt in het bijzonder wanneer u de wagen aan anderen uitleent of verkoopt.

Veiligheidsvoorzieningen

De veiligheidsvoorzieningen maken deel uit van de bescherming van de inzittenden en kunnen de kans op verwondingen in ongevalsituaties reduceren.

Uw veiligheid en de veiligheid van uw bijrijders moet u niet op het spel zetten. Bij een ongeval kunnen de veiligheidsvoorzieningen de risico's van lichamelijk letsel reduceren. De volgende opsomming omvat een deel van de veiligheidsvoorzieningen in uw SEAT:

- Geoptimaliseerde 3-puntsgordels voor alle zitplaatsen,
- gordelbelastingsbegrenzing op de zitplaatsen,
- gordelspanners voor de voorstoelen,
- frontairbags,
- zijairbags in de rugleuningen voor en achter*,
- hoofdairbags*,
- knieairbag uitsluitend voor linkse besturing.
- "ISOFIX" -bevestigingspunten* voor "ISOFIX"-kinderzitjes voor de buitenste zitplaatsen achterin,
- in hoogte verstelbare hoofdsteunen,
- verstelbare stuurkolom,

De genoemde veiligheidsvoorzieningen zijn op elkaar afgestemd om de inzittenden van de wagen bij een ongeval zo goed mogelijk te beschermen. Deze veiligheidsvoorzieningen zijn nutteloos als u en uw passagiers een verkeerde zithouding aannemen of deze voorzieningen niet juist afstellen of gebruiken. ▶

Daarom krijgt u informatie waarom deze voorzieningen zo belangrijk zijn, hoe ze u beschermen, waarop moet worden gelet bij het gebruik ervan en hoe u en uw passagiers het grootste voordeel uit de aanwezige veiligheidsvoorzieningen kunnen halen. Deze brochure omvat belangrijke waarschuwingsaanwijzingen waarop de inzittenden moeten letten om het risico op lichamelijk letsel te reduceren.

Vastzetten gaat iedereen iets aan!

Vóór elke rit

De bestuurder is altijd verantwoordelijk voor zijn bijrijders en voor de bedrijfsveiligheid van de wagen.

Let vóór elke rit op de volgende punten voor uw eigen veiligheid en die van uw bijrijders:

- Zorg ervoor dat de verlichting en de knipperlichten van uw wagen optimaal werken.
- Controleer de bandenspanning.
- Zorg ervoor dat alle ruiten een helder en goed zicht naar buiten bieden.
- Bagage goed en veilig bevestigen ⇒ pagina 16.
- Zorg ervoor dat geen enkel voorwerp de bediening van de pedalen kan belemmeren.
- Spiegels, stoel en hoofdsteun instellen naargelang uw lichaamslengte.
- Bijrijders erop wijzen de hoofdsteunen naargelang hun lichaamslengte in te stellen.

- Kinderen beschermen door een geschikt kinderzitje en juist omgegespte veiligheidsgordel ⇒ pagina 49.
- Juiste zithouding aannemen. Ook bijrijders erop wijzen de juiste zithouding aan te nemen ⇒ pagina 10.
- Veiligheidsgordel juist omgespen. Ook bijrijders erop wijzen de gordel juist om te gespen ⇒ pagina 19.

Wat beïnvloedt de rijveiligheid?

De rijveiligheid wordt verder beïnvloed door uw rijstijl en het gedrag van alle inzittenden.

Als bestuurder draagt u de verantwoordelijkheid voor uzelf en de inzittenden van de wagen. Als uw rijveiligheid wordt beïnvloed, brengt u uzelf en ook andere verkeersdeelnemers in gevaar ⇒ . Daarom:

- Dient u zich niet van het verkeer te laten afleiden door bijvoorbeeld inzittenden of een telefoongesprek.
- Nooit rijden als uw rijvaardigheid is beïnvloed (bijv. door medicijnen, alcohol, drugs).
- Neem de verkeersregels en de geldende maximumsnelheden in acht en houd een veilige afstand ten opzichte van uw voorganger aan.
- De snelheid altijd aan de weg-, verkeers- en weersomstandigheden aanpassen.
- Tijdens lange ritten regelmatig pauzeren - ten minste eens in de twee uur. ▶

- Indien mogelijk niet rijden wanneer u moe bent of onder tijdsdruk staat.

 ATTENTIE

Als u afgeleid bent of uw vermogens aangetast zijn door een bepaalde omstandigheid, wordt de kans op ongevallen en verwondingen groter. ■

- Indien mogelijk niet rijden wanneer u moe bent of onder tijdsdruk staat.

 ATTENTIE

Als u afgeleid bent of uw vermogens aangetast zijn door een bepaalde omstandigheid, wordt de kans op ongevallen en verwondingen groter. ■

Wat beïnvloedt de rijveiligheid negatief?

De rijveiligheid wordt verder in grote mate beïnvloed door de rijstijl en het persoonlijke gedrag van alle inzittenden.

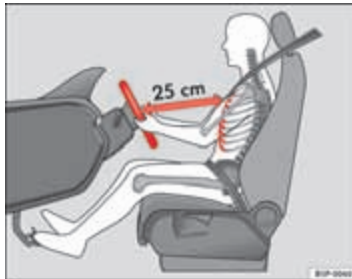
Als bestuurder draagt u de verantwoordelijkheid voor uzelf en uw bijrijders. Als u afgeleid bent of uw vermogens aangetast zijn door een bepaalde omstandigheid, brengt u uzelf en ook andere verkeersdeelnemers in gevaar ⇒ , om deze reden:

- U niet laten afleiden van het verkeer bijv. door uw bijrijders of een telefoongesprek.
- Nooit rijden als uw rijvaardigheid is beïnvloed (bijv. door medicijnen, alcohol, drugs).
- Verkeersregels en de aangegeven snelheden aanhouden.
- De snelheid altijd aan de weg-, verkeers- en weersomstandigheden aanpassen.
- Tijdens lange ritten regelmatig pauzeren - ten minste eens in de twee uur.

Juiste zithouding van de inzittenden

Juiste zithouding van de bestuurder

De juiste afstelling van de bestuurdersstoel is belangrijk voor een veilige en ontspannen rit.

Afbeelding 1 De juiste afstand van de bestuurder tot het stuurwiel

Afbeelding 2 De juiste stand van de hoofdsteun voor de bestuurder

Voor uw eigen veiligheid en om de kans op lichamelijk letsel bij een ongeval te vermijden, raden wij onderstaande aan de bestuurder aan:

- Stuurwiel zo verstellen dat de afstand tussen stuurwiel en borstkas ten minste 25 cm bedraagt ⇒ Afbeelding 1.
- Bestuurdersstoel zo in lengterichting verstellen, dat u het gas-, rem- en koppelingspedaal met licht gebogen benen geheel kunt intrappen ⇒ .
- Zorg ervoor dat u het bovenste gedeelte van het stuurwiel kunt bereiken.
- Hoofdsteun zo verstellen dat de bovenzijde van de hoofdsteun in lijn ligt met het bovenste gedeelte van uw hoofd ⇒ Afbeelding 2.
- Rugleuning lichtjes hellend zetten zodat uw rug geheel tegen de rugleuning ligt. ▶

- Veiligheidsgordel juist omgespen ⇒ pagina 19.
- Blijf met beide voeten in de voetenruimte zitten zodat u altijd de wagen onder controle hebt.

Bestuurdersstoel verstellen ⇒ pagina 141.

ATTENTIE

- Een verkeerde zithouding van de bestuurder kan ernstig lichamelijk letsel als gevolg hebben.
- Bestuurdersstoel zo verstellen dat er ten minste 25 cm ruimte is tussen uw borstkas en het midden van het stuurwiel ⇒ **Afbeelding 1**. Als u dichterbij zit dan 25 cm, kunnen de airbags geen goede bescherming geven.
- Als u vanwege uw lichaamsbouw niet de minimale afstand van 25 cm kunt aanhouden, dient u contact met een gespecialiseerde werkplaats op te nemen waar zij u kunnen helpen en nagaan of het nodig is om bepaalde speciale wijzigingen aan te brengen.
- Het stuurwiel tijdens het rijden altijd met beide handen vasthouden aan de buitenzijde van het stuurwiel op kwart over negen. Hierdoor wordt de kans op lichamelijk letsel bij een airbagactivering gereduceerd.
- Nooit het stuurwiel op twaalf uur vasthouden of in een andere stand (bijv. in het midden van het stuurwiel). In zulke gevallen kunnen bij activering van de bestuurdersairbag zware letsels aan uw armen, handen en hoofd worden toegebracht.
- Om het risico op lichamelijk letsel voor de bestuurder bij plotseling remmen of een ongeval te reduceren, nooit met sterk naar achteren gekantelde rugleuningen rijden! De optimale beschermende werking van de airbags en van de veiligheidsgordel wordt alleen bereikt wanneer de rugleuning lichtjes hellend staat en de bestuurder de veiligheidsgordel goed

ATTENTIE (vervolg)

heeft omgespelt. Hoe sterker de rugleuning naar achteren gekanteld is, hoe groter het gevaar op lichamelijk letsel is door een verkeerd aanliggende gordel of verkeerde zithouding!

- Hoofdsteen juist afstellen om de optimale beschermende werking te bereiken.

Juiste zithouding van de bestuurder

De bestuurder moet een minimale afstand van 25 cm van het dashboard aanhouden zodat de airbag in geval van activeering de grootst mogelijke veiligheid biedt.

Voor uw eigen veiligheid en om het gevaar op lichamelijk letsel bij een ongeval te vermijden, raden wij onderstaande aan de bestuurder aan:

- Bestuurdersstoel zover mogelijk naar achteren verschuiven ⇒ .
- Rugleuning lichtjes hellend zetten zodat uw rug geheel tegen de rugleuning ligt.
- Hoofdsteen zo verstellen dat de bovenzijde van de hoofdsteen in lijn ligt met het bovenste gedeelte van uw hoofd ⇒ pagina 13.
- Beide voeten in de voetenruimte voor de bestuurdersstoel laten.
- Veiligheidsgordel juist omgespen ⇒ pagina 19.

De bestuurdersairbag kan in **uitzonderlijke gevallen** uitgeschakeld worden ⇒ pagina 26.

Bijrijdersstoel verstellen ⇒ pagina 141.

ATTENTIE

- Een verkeerde zithouding van de bijrijder kan ernstig lichamelijk letsel als gevolg hebben.
- Bijrijdersstoel zo verstellen dat er ten minste 25 cm ruimte is tussen uw borstbeen en het dashboard. Als u dichterbij zit dan 25 cm, kunnen de airbags geen goede bescherming geven.
- Als u vanwege uw lichaamsbouw niet de minimale afstand van 25 cm kunt aanhouden, dient u contact met een gespecialiseerde werkplaats op te nemen waar zij u kunnen helpen en nagaan of het nodig is om bepaalde speciale wijzigingen aan te brengen.
- De voeten tijdens het rijden altijd in de voetenruimte houden - leg uw voeten nooit op het dashboard of de stoelen en steek ze nooit uit het raam! Door een verkeerde zithouding stelt u zich bij remmen of een aanrijding bloot aan een verhoogd risico op lichamelijk letsel. Bij een activeering van de airbag kunt u door een verkeerde zithouding levensgevaarlijk gewond raken.
- Om het risico op lichamelijk letsel voor de bijrijder bij plotseling remmen of een ongeval te reduceren, nooit met sterk naar achteren gekantelde rugleuningen rijden! De optimale beschermende werking van de airbags en de veiligheidsgordel wordt alleen bereikt wanneer de rugleuning lichtjes hellend staat en de bijrijder de veiligheidsgordel goed heeft omgesp. Hoe sterker de rugleuning naar achteren gekanteld is, hoe groter het gevaar op lichamelijk letsel is door een verkeerd aantiggende gordel of verkeerde zithouding!
- Hoofdsteun juist afstellen om de optimale beschermende werking te bereiken.

Juiste zithouding van de passagiers op de stoelen achterin

Passagiers achterin moeten rechtop zitten, de voeten in de voetenruimte houden, de hoofdsteunen in gebruiksstand hebben en de veiligheidsgordels juist hebben omgesp.

Om het gevaar op lichamelijk letsel bij plotseling remmen of een ongeval te verminderen, moeten de passagiers op de stoelen achterin op het volgende letten:

- Stel de hoofdsteunen in de correcte positie ⇒ pagina 14.
- Beide voeten in de voetenruimte voor de achterbank laten.
- Veiligheidsgordel juist omgespen ⇒ pagina 19.
- Een geschikt kinderzitje gebruiken wanneer u kinderen in de wagen meeneemt ⇒ pagina 49.

ATTENTIE

- Een verkeerde zithouding van de passagiers op de bank kan ernstig lichamelijk letsel tot gevolg hebben.
- Hoofdsteun juist afstellen om de optimale beschermende werking te bereiken.
- De optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels wordt alleen bereikt wanneer de rugleuning in een rechte stand staat en de inzittenden van de wagen de veiligheidsgordel goed hebben omgesp. Zitten de passagiers op de stoelen achterin niet rechtop, dan is het gevaar op lichamelijk letsel door een verkeerd verloop van de veiligheidsgordel groter.

Juiste stand van de hoofdsteunen

De juiste stand van de hoofdsteunen maakt een belangrijk deel uit van de bescherming van de inzittenden en kan verwondingen voorkomen in de meeste ongevalssituaties.

Afbeelding 3 Goede stand van de hoofdsteun, van voren gezien

Afbeelding 4 Goede stand van de hoofdsteun, van opzij gezien

Hoofdsteun juist afstellen om de optimale beschermende werking te bereiken.

- Stel de hoofdsteun zo in dat de bovenzijde ervan minimaal op ooghoogte ligt. De beste stand is echter op gelijke hoogte met de bovenzijde van uw hoofd ⇒ Afbeelding 3 en ⇒ Afbeelding 4.

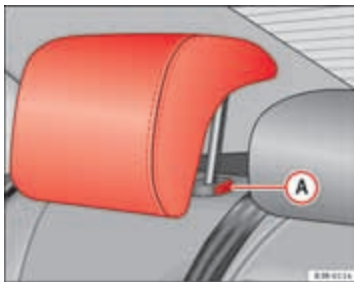
Hoofdsteunen verstellen ⇒ pagina 141.

⚠ ATTENTIE

- Rijden met verwijderde of niet juist afgestelde hoofdsteunen verhoogt het risico op zwaar lichamelijk letsel.
- Een verkeerde stand van de hoofdsteunen kan in geval van een aanrijding dodelijke gevolgen hebben.
- Een verkeerde stand van de hoofdsteunen verhoogt ook het risico op lichamelijk letsel bij plotselinge of onverwachte rij- en remmanoeuvres.
- De hoofdsteunen moeten altijd de juiste stand hebben naargelang de lichaamslengte van de inzittenden.

Juiste stand van de hoofdsteunen

Een juiste stand van de hoofdsteunen maakt een belangrijk deel uit van de bescherming van de inzittenden en kan het risico op lichamelijk letsel in de meeste ongevalssituaties verminderen.

Afbeelding 5 Buitenste zitplaatsen achterin: Hoofdsteunen

Hoofdsteun omhoog verstellen

- Hoofdsteun aan de zijkant met beide handen vastpakken.
- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.

Hoofdsteun omlaag verstellen

- De knop **A** ⇒ Afbeelding 5 indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Hoofdsteun verwijderen

- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.

- Knop **A** ⇒ Afbeelding 5 indrukken en tegelijkertijd de hoofdsteun lostrekken.

Hoofdsteun plaatsen

- Hoofdsteun invoeren in de geleidingen tot deze vastzit. De knop **A** indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

ATTENTIE

- De passagiers die op de achterbank zitten, mogen in geen geval met de hoofdsteun in de stand voor niet gebruik reizen.
- Verwissel de middenhoofdsteun niet met de hoofdsteunen van de linker en rechter zitplaatsen en omgekeerd.
- Gevaar voor letsel ingeval van een ongeluk!

VOORZICHTIG

Neem de aanwijzingen voor de correcte stand van de hoofdsteunen in acht ⇒ pagina 13.

Voorbeelden van een verkeerde zithouding

Een verkeerde zithouding kan voor de inzittenden ernstig lichamelijk letsel als gevolg hebben met zelfs dodelijke afloop.

Veiligheidsgordels kunnen alleen bij een juist verloop van de gordelband hun optimale beschermende werking bieden. Verkeerde zithoudingen reduceren de beschermende werking van de veiligheidsgordels aanzienlijk en vergroten het risico op lichamelijk letsel door een verkeerd verloop van de gordelband. Als bestuurder ▶

draagt u de verantwoordelijkheid voor uzelf, uw bijrijders en in het bijzonder voor kinderen die u in uw wagen vervoert.

- Sta nooit toe dat iemand tijdens het rijden een verkeerde zithouding inneemt in de wagen ⇒ ⚠.

Hierma wordt een aantal verkeerde zithoudingen opgesomd, die voor alle inzittenden van de wagen gevaarlijk kunnen zijn. Deze opsomming is niet volledig. Wij willen hiermee uw aandacht vestigen op dit onderwerp.

Daarom wanneer de wagen in beweging is:

- nooit in de wagen staan,
- nooit op de stoelen staan,
- nooit op de stoelen knielen,
- nooit uw rugleuning sterk naar achteren kantelen,
- nooit tegen het dashboard leunen,
- nooit op de achterbank liggen,
- nooit op het puntje van de stoel gaan zitten,
- nooit dwars op de stoel gaan zitten,
- nooit uit de ramen leunen,
- nooit de voeten in de ruitopeningen houden,
- nooit de voeten op het dashboard leggen,
- nooit de voeten op de zitting leggen,
- nooit iemand in de voetenruimte plaats laten nemen,
- nooit zonder omgegespte veiligheidsgordel op een zitplaats meerijden,
- nooit iemand in de kofferruimte mee laten rijden.

ATTENTIE

- Elke verkeerde zithouding vergroot het risico op ernstig lichamelijk letsel.
- Door verkeerde zithoudingen stellen de inzittenden zich bloot aan levensgevaarlijke risico's op lichamelijk letsel wanneer de airbags worden geactiveerd en daarbij een inzittende treffen die een verkeerde zithouding heeft ingenomen.
- Neem vóór het rijden de juiste zithouding aan en blijf tijdens het rijden altijd zo zitten. Vóór elke rit de bijrijders erop wijzen de juiste zithouding aan te nemen en deze zithouding tijdens het rijden ook aan te houden ⇒ pagina 10, Juiste zithouding van de inzittenden.

Pedaalruimte

Pedalen

Vermijd dat de vloermatten of andere voorwerpen de correcte werking van de pedalen verhinderen.

- Zorg ervoor dat u het gas-, rem- en koppelingspedaal altijd ongehinderd kunt intrappen.
- Zorg ervoor dat de pedalen ongehinderd in hun oorspronkelijke stand kunnen terugkomen.

Gebruik alleen vloermatten die de pedaalruimte vrijlaten en veilig kunnen worden bevestigd in de voetenruimte.

Bij uitval van een remcircuit moet het rempedaal verder dan gebruikelijk worden ingetrapt om de wagen tot stilstand te brengen.

Geschikte schoenen dragen

Draag schoenen die uw voeten goede steun geven en waarmee u de pedalen goed kunt bedienen.

ATTENTIE

- Als de pedalen niet ongehinderd kunnen worden bediend, kan dit tot kritieke situaties tijdens het rijden leiden.
- Nooit voorwerpen in de voetenruimte voor de bestuurder leggen. Een voorwerp kan bij de pedalen komen en de bediening van de pedalen bemmeren. Bij een plotseling rij- of remmanoeuvre bent u niet meer in staat te remmen, de koppeling kunt bedienen of gas kunt geven - gevaar voor ongevallen!

Vloermatten aan de bestuurderszijde

Er mogen alleen vloermatten worden gebruikt die stevig kunnen worden bevestigd in de voetenruimte en de pedalen niet hinderen.

- Zorg ervoor dat de vloermatten tijdens het rijden veilig zijn bevestigd en de pedalen niet hinderen => ⚠.

Er mogen alleen vloermatten worden gebruikt die het pedaalbereik vrijlaten en goed zijn vastgemaakt tegen verschuiven. Geschikte vloermatten zijn verkrijgbaar bij een officiële dealer.

ATTENTIE

- Wanneer de pedalen niet ongehinderd kunnen worden bediend, kan dat leiden tot kritische situaties en zwaar lichamelijk letsel.
- Zorg ervoor dat de vloermatten altijd goed zijn bevestigd.
- Nooit vloermatten of andere bekleding over de ingebouwde vloermatten leggen of installeren omdat die het pedaalbereik kunnen verkleinen en de bediening van de pedalen hinderen - gevaar voor ongevallen!

Bagage opbergen

Bagageruimte beladen

Bagage en losliggende voorwerpen moeten veilig in de bagageruimte zijn bevestigd.

Niet-bevestigde voorwerpen die in de bagageruimte heen- en weerbewegen, kunnen de rij-eigenschappen van de wagen en

daarmee de rijveiligheid beïnvloeden door de verplaatsing van het zwaartepunt.

- De lading gelijkmatig verdelen in de bagageruimte.
- Zware bagage zo ver mogelijk naar voren in de bagageruimte leggen.
- Leg eerst de zware bagage onderin.
- Zware voorwerpen bevestigen aan de aanwezige bevestigingsogen ⇒ pagina 18.

ATTENTIE

- Losliggende lading of andere losliggende voorwerpen in de bagageruimte kunnen ernstig lichamelijk letsel veroorzaken.
- Voorwerpen altijd opbergen in de bagageruimte en deze bevestigen aan de aanwezige bevestigingsogen.
- Spanbanden gebruiken die geschikt zijn voor het bevestigen van zware voorwerpen.
- Losliggende voorwerpen kunnen bij plotselinge manoeuvres of ongevallen naar voren worden geslingerd en de inzittenden van de wagen of andere verkeersdeelnemers verwonden. Dit verhoogde risico op letsel wordt nog eens extra vergroot als de losse voorwerpen worden geraakt door een airbag die wordt geactiveerd. In een dergelijk geval kunnen de voorwerpen veranderen in "projectielen" – levensgevaar!
- Let erop dat bij het vervoer van zware voorwerpen de rij-eigenschappen door verplaatsing van het zwaartepunt wijzigen - gevaar voor ongelukken! Pas daarom uw rijstijl en de snelheid aan de omstandigheden aan.

ATTENTIE (vervolg)

- **Overschrijd nooit de toelaatbare asbelastingen en het toelaatbare totaalgewicht. Wanneer de toelaatbare asbelastingen resp. het toelaatbare totaalgewicht worden overschreden, kunnen de rij-eigenschappen van de wagen veranderen en tot ongevallen, lichamelijk letsel en wagenschade leiden.**
 - Laat uw wagen nooit onbeheerd achter, vooral niet als de achterklep is geopend. Kinderen zouden in de kofferruimte kunnen komen en de klep van binnenuit dichtmaken; ze zijn dan ingesloten en kunnen zonder hulp niet uit de wagen komen – levensgevaar!
 - Laat nooit kinderen in en bij de wagen spelen. Sluit en vergrendel zowel de achterklep als alle portieren wanneer u de wagen verlaat. Controleer vóór het vergrendelen van de wagen of er geen personen meer in de wagen zitten.
 - Nooit passagiers vervoeren in de bagageruimte. Alle inzittenden van de wagen moeten de veiligheidsgordels goed hebben omgespeet ⇒ pagina 19.

Let op

- Luchtcirculatie in de wagen helpt het beslaan van de ruiten tegen te gaan. De gebruikte lucht wordt afgevoerd door ontluuchtingsgleuven in de zijbekleding in de bagageruimte. Zorg ervoor dat de ontluuchtingsgleuven niet zijn afgedekt.
- Geschikte spanbanden om lading aan de bevestigingsogen vast te maken, zijn verkrijgbaar bij een automaterialenzaak. ■

Bevestigingsogen

In de bagageruimte kunnen zich vier bevestigingsogen bevinden voor het bevestigen van bagage en voorwerpen.

- Altijd geschikte en onbeschadigde spanbanden gebruiken om bagage en voorwerpen veilig aan de bevestigingsogen vast te zetten ⇒ ⚠ in Bagageruimte beladen op pagina 17.
- Bevestigingsogen omhoogklappen om de spanbanden te kunnen bevestigen.

Bij een aanrijding of een ongeval kunnen ook kleine en lichte voorwerpen zoveel energie bevatten dat zij zwaar lichamelijk letsel kunnen veroorzaken. De grootte van de "energie" hangt voor een belangrijk deel af van de rijsnelheid en het gewicht van het voorwerp. De snelheid van de wagen is echter de belangrijkste factor.

Voorbeeld: Een 4,5 kilo zwaar voorwerp ligt los in de wagen. Bij een frontale aanrijding met een snelheid van 50 km/u genereert dit voorwerp een kracht die overeenkomt met het 20-voudige van zijn gewicht. Dat betekent dat het effectieve gewicht van het voorwerp wordt verhoogd tot ca. 90 kg. U kunt zich voorstellen wat voor lichamelijk letsel kan ontstaan als dit door het interieur vliegende "projectiel" een inzittende treft. Dit verhoogde risico op letsel wordt nog eens extra vergroot als de losse voorwerpen worden geraakt door een airbag die wordt geactiveerd.

ATTENTIE

- Als bagage of voorwerpen met ongeschikte of beschadigde spanbanden aan de bevestigingsogen worden bevestigd, kan bij remmanoeuvres of ongevallen lichamelijk letsel ontstaan.
- Gebruik altijd geschikte spanbanden die veilig aan de bevestigingsogen worden bevestigd, om te voorkomen dat bagage of voorwerpen naar voren kunnen vliegen.
- Nooit een kinderzitje aan de bevestigingsogen bevestigen.

Veiligheidsgordels

Beknpte inleiding

Vóór elke rit: de veiligheidsgordel!

Juist omgegespte veiligheidsgordels kunnen levens redden!

In dit hoofdstuk wordt uitgelegd waarom veiligheidsgordels zo belangrijk zijn, hoe ze werken en hoe u veiligheidsgordels juist omgespt, verstelt en draagt.

- Lees alle informatie en de waarschuwingsaanwijzingen in dit hoofdstuk.

ATTENTIE

- Als u de veiligheidsgordels verkeerd of helemaal niet hebt omgespt, wordt het risico op zwaar lichamelijk letsel verhoogd.
- Juist omgegespte veiligheidsgordels zijn in staat zwaar lichamelijk letsel in geval van plotselinge remmanoeuvres en ongevallen te reduceren. Om veiligheidsredenen moeten de bestuurder en inzittenden van de wagen daarom altijd de veiligheidsgordel juist dragen hebben zolang de wagen in beweging is.
- Ook zwangere vrouwen en mensen met lichamelijke beperkingen moeten de veiligheidsgordel dragen. Zoals alle inzittenden kunnen ook deze personen zwaar lichamelijk letsel oplopen als ze de veiligheidsgordel niet juist dragen.

Aantal zitplaatsen

Uw wagen beschikt over **vijf** zitplaatsen, twee voorin en drie achterin. Iedere zitplaats is uitgerust met een automatische 3-puntsrolgordel.

Bij sommige uitvoeringen is uw wagen goedgekeurd voor **maximaal** vier inzittenden. Twee zitplaatsen voorin en twee achterin.

ATTENTIE

- **Neem nooit meer personen mee dan er zitplaatsen aanwezig zijn in de wagen.**
- **Elke inzittende in de wagen moet de bij die zitplaats horende veiligheidsgordel juist omgespen en dragen. Kinderen moeten altijd worden beschermd door het gebruik van een geschikt kindersitje.**

Waarschuwinglampje veiligheidsgordel* 🚨

Door het gaan branden van het controlelampje wordt de bestuurder eraan herinnerd de veiligheidsgordel vast te gespen.

Voordat u gaat rijden:

- Steeds de veiligheidsgordel juist omgespen.
- Uw bijrijders er ook op wijzen de veiligheidsgordel juist om te gespen voordat u gaat rijden.

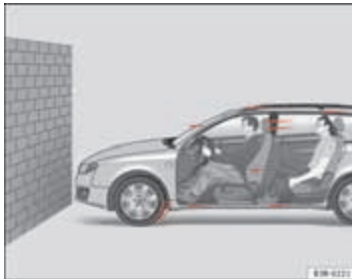
- Kinderen vervoeren in een geschikt kinderzitje dat in overeenstemming is met de grootte en de leeftijd van het kind.

Controlelampje blijft na het inschakelen van het contact branden tot de veiligheidsgordel aan bestuurderszijde is omgegespt. Vanaf een bepaalde rijsnelheid klinkt bovendien een akoestisch waarschuwingssignaal (gong) en knippert het controlelampje. ■

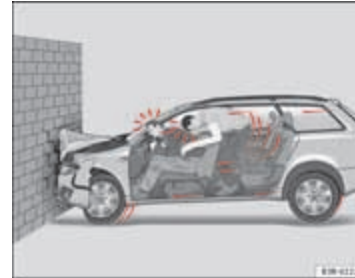
Waarom veiligheidsgordels?

Frontale botsingen en natuurkundige wetten

Bij een frontale botsing moet veel bewegingsenergie worden geabsorbeerd.

Afbeelding 6 Wagen staat op het punt tegen een muur te botsen: de inzittenden hebben de veiligheidsgordel niet om

Afbeelding 7 De wagen botst tegen de muur: de inzittenden hebben de veiligheidsgordel niet om

Het natuurkundige principe van een frontale botsing is gemakkelijk te verklaren: Zodra de wagen in beweging is gekomen \Rightarrow Afbeelding 6, ontstaat zowel bij de wagen als bij de inzittenden van de wagen bewegingsenergie, de zogenaamde "kinetische energie".

De grootte van de "kinetische energie" is afhankelijk van de snelheid van de wagen, het gewicht van de wagen en de inzittenden. Hoe hoger de snelheid en hoe groter het gewicht, des te meer energie moet er bij een botsing worden "geabsorbeerd".

De snelheid van de wagen is echter de belangrijkste factor. Als bv. de snelheid van 25 km/u naar 50 km/u wordt verdubbeld, wordt de kinetische energie verviervoudigd!

Omdat de inzittenden van de wagen in ons voorbeeld geen veiligheidsgordels hebben omgegespt, wordt bij een botsing de totale bewegingsenergie van de inzittenden van de wagen alleen door de botsing tegen de muur afgebouwd \Rightarrow Afbeelding 7.

Zelfs als u niet sneller rijdt dan 30 - 50 km/u, komen er bij een botsing krachten vrij op het lichaam die al snel een ton (1.000 kg) kunnen overschrijden. De op uw lichaam werkende krachten worden bij hogere snelheden zelfs nog sterker. ▶

Inzittenden van de wagen die hun veiligheidsgordels niet hebben omgespeld, zijn dus niet met de wagen "verbonden". Bij een frontale botsing zullen deze personen dus met dezelfde snelheid verder bewegen als waarmee de wagen zich voor de botsing heeft bewogen! Dit voorbeeld geldt niet alleen voor frontale botsingen, maar ook bij alle andere soorten botsingen en aanrijdingen.

Gevaren wegens het niet gebruiken van de veiligheidsgordel

Het algemeen gebruikelijke idee dat men bij een lichte aanrijding de kracht met de handen kan opvangen is onjuist!

Afbeelding 8 De niet-
vastgegespte bestuurder
vliegt naar voren

Afbeelding 9 De niet-
vastgegespte passagier
op een zitplaats achterin
vliegt naar voren op de
vastgegespte bestuurder.

Al bij lage botssnelheden komen op het lichaam krachten vrij die niet meer met de handen kunnen worden afgeweerd. Bij een frontale botsing worden niet-vastgegespte inzittenden naar voren geslingerd en stoten zij met enorme kracht tegen delen in het interieur, zoals bijv. het stuurwiel, het dashboard en de voorruit ⇒ **Afbeelding 8**.

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel. Bij activering van de airbag bieden de airbags alleen een extra bescherming. Alle inzittenden (inclusief de bestuurder) moeten de veiligheidsgordel hebben omgespeld en deze tijdens het rijden juist dragen. Daardoor wordt het gevaar op zwaar lichamelijk letsel bij een aanrijding gereduceerd, onafhankelijk van het feit of een airbag voor die zitplaats aanwezig is.

Let erop dat de airbags slechts eenmaal geactiveerd kunnen worden. Om de best mogelijke beschermende werking te bereiken, moeten de veiligheidsgordels altijd juist zijn omgespeld zodat u ook bij aanrijdingen zonder airbagactivering bent beschermd.

Ook voor inzittenden op de zitplaatsen achterin is het belangrijk de gordel juist om te gespen omdat zij bij een aanrijding ongecontroleerd door de wagen worden geslingerd. Een niet-vastgegespte passagier op een zitplaats achterin brengt niet alleen zichzelf, maar ook de bestuurder en/of voorpassagier die voorin zitten in gevaar ⇒ **Afbeelding 9**.

Veiligheidsgordels bieden bescherming

Niet-vastgegespte inzittenden riskeren bij een aanrijding zwaar lichamelijk letsel!

Afbeelding 10 Bestuurder met de veiligheidsgordel goed om: wordt bij plotseling remmen door de gordel tegengehouden

Juist vastgegespte veiligheidsgordels houden de inzittenden in de wagen in de juiste zithouding en reduceren in aanzienlijke mate de kinetische energie in geval van een aanrijding. De veiligheidsgordels helpen ook ongecontroleerde bewegingen te voorkomen die zwaar lichamelijk letsel kunnen toebrengen. Tevens reduceren juist vastgegespte veiligheidsgordels het gevaar uit de wagen te worden geslingerd.

Inzittenden van de wagen met goed vastgegespte veiligheidsgordels profiteren in hoge mate van het feit dat de kinetische energie optimaal via de gordels wordt geabsorbeerd. Ook garanderen de structuur van de voorzijde en andere passieve veiligheidskenmerken van uw wagen, zoals bijv. het airbagsysteem, een absorptie van de vrijgekomen kinetische energie. De kinetische energie die vrijkomt wordt op deze wijze verminderd en het risico op lichamelijk letsel wordt tegelijkertijd beperkt.

Onze voorbeelden beschrijven frontale botsingen. Uiteraard reduceren de juist vastgegespte veiligheidsgordels ook bij alle andere soorten aanrijdingen

gen wezenlijk het gevaar op lichamelijk letsel. Daarom moet u altijd de gordel omgespen voordat u gaat rijden, ook al is het maar voor een korte rit.

Let er eveneens op dat ook de andere inzittenden goed zijn vastgegespt. Ongevallenstatistieken hebben uitgewezen dat het juist omgespen van de veiligheidsgordels het risico op lichamelijk letsel aanzienlijk verkleint en de kans een zwaar ongeval te overleven vergroot. Juist vastgegespte veiligheidsgordels verhogen bovendien de optimale beschermende werking van airbags die in geval van een aanrijding worden geactiveerd. Om deze reden is in de meeste landen het dragen van de veiligheidsgordels wettelijk verplicht.

Hoewel uw wagen met airbags is uitgerust, moeten de veiligheidsgordels juist worden vastgegespt. De frontairbags bijvoorbeeld, worden alleen bij bepaalde frontale aanrijdingen geactiveerd. De frontairbags worden niet geactiveerd bij lichte frontale aanrijdingen, lichte aanrijdingen van opzij, aanrijdingen van achteren, over de kop slaan en bij aanrijdingen waarbij de vooraf afgestelde airbag-activeringswaarde in het regelapparaat niet werd overschreden.

Draag daarom altijd de veiligheidsgordel en let erop dat de inzittenden van de wagen de veiligheidsgordel vóór het wegrijden juist hebben omgespelt! ■

Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van de veiligheidsgordels

Juist gebruik van de veiligheidsgordels reduceert het gevaar voor verwondingen aanzienlijk!

- Veiligheidsgordel altijd dragen zoals in dit hoofdstuk is beschreven.
- Zorg ervoor dat de veiligheidsgordels altijd kunnen worden omgespelt en niet zijn beschadigd. ▶

ATTENTIE

- Als u de veiligheidsgordels niet of verkeerd hebt omgegespt, wordt daarmee het risico op zwaar lichamelijk letsel met eventuele dodelijke gevolgen verhoogd. De optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels wordt alleen bereikt als u de veiligheidsgordels juist draagt.
- Vóór elke rit - ook in stadsverkeer - de veiligheidsgordel juist omgepen. De andere inzittenden van de wagen moeten de veiligheidsgordel ook altijd dragen, zo niet dan kunnen deze gewond raken.
- Voor de optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels is het verloop van de gordelband van groot belang.
- Met een veiligheidsgordel mogen nooit twee personen (ook geen kinderen) gelijktijdig worden vastgegespt.
- Beide voeten in de voetenruimte vóór de stoel houden zolang de wagen in beweging is.
- Nooit de vastgegespte veiligheidsgordel losmaken zolang de wagen in beweging is - levensgevaarlijk!
- De gordelband mag bij het dragen van de veiligheidsgordel niet verdraaid zijn.
- De gordelband mag niet over harde of breekbare voorwerpen (bril, balpen, enz.) heen worden gelegd omdat daardoor letsel kan ontstaan.
- De gordelband mag niet zijn ingeklemd, beschadigd of langs scherpe kanten schuren.
- Nooit de veiligheidsgordel onder de arm of in een andere verkeerde houding dragen.
- Zeer dikke, losse kleding (bijv. een mantel over een jasje) belemmert het strak aansluiten en de werking van de veiligheidsgordels.
- De invoeropening voor de slotgesp mag niet verstopt zijn door papier of iets dergelijks omdat anders de slotgesp niet goed kan worden vastgeklikt.

ATTENTIE (vervolg)

- Nooit het verloop van de gordelband veranderen door gordelbandklemmen, bevestigingsogen of iets dergelijks.
- Gerafelde of ingescheurde veiligheidsgordels, beschadigingen aan de gordelverbindingen, aan de oprolautomaten of het slotdeel kunnen in geval van een aanrijding zwaar lichamelijk letsel veroorzaken. Daarom regelmatig de toestand van alle veiligheidsgordels controleren.
- Veiligheidsgordels die tijdens een ongeval worden belast en daardoor worden uitgerekt, moeten door een gespecialiseerde werkplaats worden vervangen. De vervanging kan noodzakelijk zijn, ook al lijkt er geen beschadiging zichtbaar te zijn. Bovendien de verankeringen voor de veiligheidsgordels controleren.
- Nooit proberen om de veiligheidsgordels zelf te repareren. De veiligheidsgordels mogen nooit op een of andere wijze worden veranderd of door u worden uitgebreid.
- De gordel moet worden schoongehouden, omdat door ernstige vervuiling de werking van de gordelautomaat kan worden belemmerd → pagina 235.

De veiligheidsgordels

Afstelling van de veiligheidsgordel

De veiligheidsgordels voor de inzittenden voor- en achterin zijn uitgerust met een gordelslot.

Afbeelding 11 Gordelslot en slotgesp van de veiligheidsgordel

Voor de optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels is het verloop van de gordelband van groot belang.

- Stoel en hoofdsteun goed verstellen.
- Gordelband aan de slotgesp gelijkmatig over borst en bekken trekken.
- Gesp in het bij de stoel behorende gordelslot steken tot deze hoorbaar vastklikt ⇒ Afbeelding 11.
- Aan de veiligheidsgordel trekken en controleren of de slotgesp ook goed in het slot is vastgeklikt.

De veiligheidsgordels zijn met een oprolautomaat voor de schouderriem uitgerust. Wanneer langzaam aan de schoudergordel wordt getrokken, kan deze gemakkelijk worden verlengd. Bij plotseling remmen, bij het rijden in de bergen, in bochten en bij accelereren blokkeert de oprolautomaat echter de schoudergordel.

De gordeloprolautomaat aan de voorstoelen is uitgerust met een gordelspanner ⇒ pagina 29.

 ATTENTIE
<ul style="list-style-type: none"> • Een verkeerd verloop van de gordelband kan zwaar lichamelijk letsel veroorzaken in geval van een aanrijding. • De optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels wordt alleen bereikt wanneer de rugleuning lichtjes hellend is en de inzittenden de veiligheidsgordels goed omgespist hebben. • Nooit de slotgesp in een gordelslot voor een andere zitplaats steken. Als u dit toch doet, wordt de beschermende werking van de veiligheidsgordel beïnvloed en is het risico op lichamelijk letsel groter. • Als een inzittende de veiligheidsgordel verkeerd heeft omgespist, kan de veiligheidsgordel hem of haar geen goede bescherming bieden. Door het verkeerde verloop van de gordelband kan zwaar lichamelijk letsel worden veroorzaakt.

Verloop van gordelband

Het juiste verloop van de gordelband is voor de beschermende werking van de veiligheidsgordels van groot belang.

Afbeelding 12 Juist verloop van de gordelband en een juiste stand van de hoofdsteun van voren gezien

Afbeelding 13 Juist verloop van de gordelband en een juiste stand van de hoofdsteunen van opzij gezien

Om de gordelband bij de schouder juist te laten verlopen, staan de volgende uitrustingen ter beschikking:

- gordelhoogteverstelling voor de voorstoelen.
- in hoogte verstelbare voorstoelen*.

ATTENTIE

- Een verkeerd verloop van de gordelband kan zwaar lichamelijk letsel veroorzaken in geval van een aanrijding.
- Het schoudergordelgedeelte van de veiligheidsgordel moet over het midden van de schouder lopen en nooit over de hals. De veiligheidsgordel moet vlak en vast over het bovenlichaam liggen ⇒ Afbeelding 12.
- Het heupgordelgedeelte van de veiligheidsgordel moet vóór het bekken lopen en nooit over de buik. De veiligheidsgordel moet vlak en vast over het bovenlichaam liggen ⇒ Afbeelding 13. Gordelband zo nodig iets natrekken.
- Lees de waarschuwingsaanwijzingen ⇒ pagina 23 en volg deze op. ■

Ook zwangere vrouwen moeten de gordelband juist hebben omgespjt

De beste bescherming voor het ongeboren kind is ook tijdens de zwangerschap de veiligheidsgordel altijd juist omgespen.

Afbeelding 14 Verloop van gordelband bij zwangere vrouwen

Voor de optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels is het verloop van de gordelband van groot belang ⇒ pagina 26.

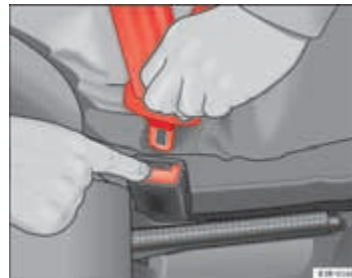
- Voorstoel en hoofdsteun juist verstellen ⇒ pagina 10.
- Gordel bij de slotgesp gelijkmatig over de borst en zo laag mogelijk over het bekken trekken ⇒ Afbeelding 14.
- Gesp in het bij de stoel behorende gordelslot steken tot deze hoorbaar vastklikt ⇒ .
- Aan de veiligheidsgordel trekken en controleren of de slotgesp ook goed in het slot is vastgeklikt.

ATTENTIE

- Een verkeerd verloop van de gordelband kan zwaar lichamelijk letsel veroorzaken in geval van een aanrijding.
- Bij zwangere vrouwen moet het heupgedeelte van de veiligheidsgordel altijd plat liggen en zo laag mogelijk over het bekken lopen zodat er geen enkele druk op de buik wordt uitgeoefend.
- Lees de waarschuwingsaanwijzingen ⇒ pagina 23 en volg deze op.

Veiligheidsgordel losmaken

De veiligheidsgordel mag pas worden losgemaakt wanneer de wagen tot stilstand is gekomen.

Afbeelding 15 Slotgesp uit het gordelslot losmaken

- Rode knop in het gordelslot indrukken ⇒ Afbeelding 15. De slotgesp springt eruit ⇒ .

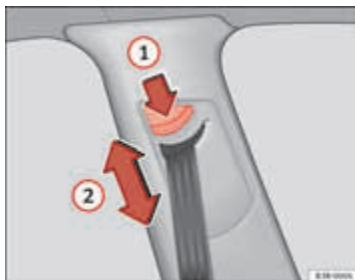
- Gordel met de hand teruggeleiden zodat de gordelband vlotter kan worden opgerold en de bekleding niet wordt beschadigd.

ATTENTIE

Nooit de vastgegespte veiligheidsgordel losmaken zolang de wagen in beweging is. Als u dit toch doet, wordt het risico op zwaar lichamelijk letsel met zelfs dodelijke afloop vergroot.

Gordelhoogteverstelling

Met de gordelhoogteverstelling kan het verloop van de 3-puntsgordels bij de schouder aan het lichaam worden aangepast.

Afbeelding 16 Gordelhoogteverstelling - doorvoerplaat

De gordelhoogteverstelling kan alleen omlaaggeschoven worden, wanneer gelijktijdig de knop wordt ingedrukt.

- Knop ⇒ Afbeelding 16 ① van de gordelhoogteverstelling samendrukken.
- Doorvoerplaat omhoog- resp. omlaagdrücken tot het schoudergordelgedeelte over het midden van de schouder - **in geen geval over de hals** - loopt ⇒ Afbeelding 16 ②, ⇒ ⚠ in Verloop van gordelband op pagina 26.
- Daarna met een ruk aan de gordel trekken om te controleren of de doorvoerplaat goed vastzit.

Let op

Bij de voorstoelen kan ook de stoelhoogteverstelling worden gebruikt om het verloop van de gordelband aan te passen.

Verkeerd omgegespte veiligheidsgordels

Verkeerd omgegespte veiligheidsgordels kunnen zwaar lichamelijk letsel veroorzaken met zelfs een dodelijke afloop.

Veiligheidsgordels kunnen alleen bij een juist verloop hun optimale beschermende werking bereiken. De volgorde van het omgespen moet precies zoals in dit hoofdstuk beschreven worden opgevolgd. Een verkeerde zithouding beïnvloedt de beschermende werking van de veiligheidsgordels aanzienlijk en kan tot ernstige of zelfs dodelijke lichamelijke letsels leiden. Het risico op zwaar lichamelijk letsel met zelfs dodelijke gevolgen wordt vooral vergroot als een airbag die wordt geactiveerd een inzittende treft die een verkeerde zithouding heeft ingenomen. Als bestuurder draagt u de verantwoordelijkheid voor alle bijrijders en in het bijzonder voor kinderen die u vervoert. Daarom:

- Sta nooit toe dat iemand tijdens het rijden de veiligheidsgordel verkeerd omgespt ⇒ .

ATTENTIE

- Een verkeerd omgespte veiligheidsgordel vergroot het risico op ernstig lichamelijk letsel.
- Vóór elke rit alle bijrijders erop wijzen de veiligheidsgordel juist om te gespen en deze tijdens het rijden ook juist te dragen.
- Lees in elk geval de informatie en waarschuwingaanwijzingen voor het gebruik van de veiligheidsgordels ⇒ pagina 23 en volg deze op.

Gordelspanners

Werking van de gordelspanners

Bij een frontale botsing worden de veiligheidsgordels van de voorste zitplaatsen automatisch strak getrokken.

De veiligheidsgordels voor de voorste inzittenden zijn voorzien van gordelspanners. De gordelspanners worden geactiveerd door sensoren, maar alleen bij zware frontale botsingen of zware botsingen van opzij en als de desbetreffende veiligheidsgordel is vastgespt. Daardoor worden de veiligheidsgordels gespannen tegen de richting van het afrollen in en de voorwaartse beweging van de inzittenden wordt gereduceerd.

De gordelspanner kan slechts eenmaal worden geactiveerd.

Bij lichte frontale botsingen, aanrijdingen van opzij en van achteren, bij een koprol en bij ongevallen waarbij geen grote krachten van voren, opzij of van achter werkzaam zijn, vindt geen activering van de gordelspanners plaats.

Let op

- Als de gordelspanners worden geactiveerd, ontstaat fijn stof. Dit is normaal en geen teken van brand in de wagen.
- Als de wagen of afzonderlijke onderdelen van het systeem worden verschroot, beslist de betreffende veiligheidsvoorschriften opvolgen. Deze voorschriften zijn bekend bij gespecialiseerde werkplaatsen en kunnen daar worden ingezien.

Onderhoud en afvoer van de gordelspanners

De gordelspanners maken deel uit van de veiligheidsgordels die bij de zitplaatsen in uw wagen aanwezig zijn. Wanneer u werkzaamheden aan de gordelspanners uitvoert en systeemonderdelen vanwege andere reparatiedoelinden uit- en inbouwt, kan de veiligheidsgordel beschadigd raken. Dit kan tot gevolg hebben dat de gordelspanners in geval van een aanrijding niet juist of helemaal niet werken.

Om de beschermende werking van de veiligheidsgordels niet te beïnvloeden en te vermijden dat uitgebouwde onderdelen lichamelijk letsel en milieuvervuiling veroorzaken, moeten de voorschriften die bij de gespecialiseerde werkplaatsen bekend zijn in acht genomen worden.

ATTENTIE

- Verkeerde behandeling en zelf uitgevoerde reparaties vergroten het risico op zwaar lichamelijk letsel met zelfs dodelijke gevolgen omdat daardoor de gordelspanners niet of onverwacht kunnen worden geactiveerd.
- Nooit onderdelen van gordelspanners en veiligheidsgordels repareren, verstellen of uit- en inbouwen.

 ATTENTIE (vervolg)

- De gordelspanners en veiligheidsgordels inclusief de oprolautomaten kunnen niet worden gerepareerd.
- Alle werkzaamheden aan de gordelspanners en veiligheidsgordels evenals het uit- en inbouwen van systeemonderdelen vanwege andere reparatiedoeleinden mogen alleen door een gespecialiseerde werkplaats worden uitgevoerd.
- De bescherming van de gordelspanners geldt slechts voor één aanrijding. De spanners moeten vervangen worden als ze in werking zijn getreden.

Airbagsysteem

Korte inleiding

Waarom de veiligheidsgordel dragen en de juiste zithouding aannemen?

Om de optimale werking te garanderen van de airbags die worden geactiveerd, moet de veiligheidsgordel altijd juist worden gedragen en de juiste zithouding worden ingenomen.

Voor uw veiligheid en die van uw bestuurders op het volgende letten voordat u wegrijdt:

- Altijd de veiligheidsgordel juist dragen ⇒ pagina 19.
- Bestuurdersstoel en het stuurwiel juist verstellen ⇒ pagina 10.
- Bijrijdersstoel juist verstellen ⇒ pagina 11.
- Hoofdsteen goed instellen ⇒ pagina 13.
- Een juist kinderzitje gebruiken om kinderen in uw wagen mee te nemen ⇒ pagina 49.

Het ontvouwen van de airbag gebeurt in duizendsten van een seconde. Als u op zo'n moment een verkeerde zithouding hebt ingenomen, kan de airbag u levensgevaarlijk verwonden. Om deze reden is het absoluut noodzakelijk dat alle inzittenden de juiste zithouding blijven houden tijdens het rijden.

Bruusk remmen kort voor een aanrijding kan ervoor zorgen dat een niet-vastgegespte inzittende naar voren vliegt tot in het bereik van de geactiveerde airbag. In dit geval kan de inzittende door de airbag die wordt geac-

tiveerd levensgevaarlijk lichamelijk letsel oplopen. Dit geldt natuurlijk en in het bijzonder ook voor kinderen.

Houd altijd de grootst mogelijke afstand tussen uzelf en de frontairbag. Daardoor kunnen de frontairbags in geval van een activering volledig worden ontvouwen en zo een maximale beschermende werking bieden.

De belangrijkste factoren die een rol spelen bij het ontsteken van de airbags zijn: het type aanrijding, de botshoek en de snelheid van de wagen.

Doorslaggevend voor de activering van de airbags is de bij de botsing optredende en door het regelapparaat bepaalde vertraging. Blijft de tijdens de botsing optredende en gemeten vertraging van de wagen onder de in het regelapparaat aangegeven referentiewaarden, dan worden de front-, zij- en hoofdairbags niet geactiveerd. Houd er rekening mee dat de zichtbare schade aan de verongelukte wagen, hoe duidelijk zichtbaar ook, niet van doorslaggevende betekenis is geweest voor het activeren van de airbags.

ATTENTIE

- **Het verkeerd dragen van de veiligheidsgordels en elke verkeerde zithouding kan tot levensgevaarlijk lichamelijk letsel leiden.**
- **Alle inzittenden, ook kinderen die niet juist zijn vastgegespt, kunnen levensgevaarlijk lichamelijk letsel oplopen als de airbag wordt geactiveerd. Kinderen t/m twaalf jaar moeten altijd op de zitplaatsen achterin worden vervoerd. Neem nooit kinderen mee in de wagen als deze niet vastgegespt kunnen worden of als deze niet over een kinderzitje beschikken dat geschikt is voor hun lengte en gewicht.**

⚠ ATTENTIE (vervolg)

- Als de veiligheidsgordel niet is vastgegespt, als er opzij of naar voren wordt geleund of als er een verkeerde zithouding wordt ingenomen, is de kans op lichamelijk letsel bij een aanrijding aanzienlijk groter. Dit verhoogde gevaar op lichamelijk letsel stijgt nog meer als zij in zo'n geval door een geactiveerde airbag worden getroffen.
- Om het risico op lichamelijk letsel door een geactiveerde airbag te reduceren, altijd de veiligheidsgordel juist dragen ⇒ pagina 19.
- Voorstoelen altijd juist verstellen.

Het gevaar van een kinderzitje op de bijrijdersstoel

Kinderzitjes die met de rug naar het dashboard zijn gekeerd mogen bij ingeschakelde bijrijdersairbag nooit op de bijrijdersstoel worden gebruikt.

De in paraatheid zijnde frontairbag aan de bijrijderszijde is een groot gevaar voor een kind. Levensgevaarlijk is de bijrijdersstoel voor een kind als het kind in een kinderzitje wordt vervoerd met de rug naar het dashboard gekeerd. Kinderen t/m twaalf jaar moeten altijd op de zitplaatsen achterin worden vervoerd.

Als een kinderzitje met de rug naar het dashboard toe gekeerd op de voorpassagiersstoel is gemonteerd, kan het kinderzitje door de bijrijdersairbag die geactiveerd wordt met zo'n grote kracht worden getroffen dat dit, mogelijk dodelijk, lichamelijk letsel bij het kind veroorzaakt.

Om deze reden raden wij u met klem aan om kinderen op de zitplaatsen achterin te vervoeren. Dat is de veiligste plaats in de wagen voor kinderen. Met de sleutelschakelaar kan de bijrijdersairbag buiten werking worden gesteld ⇒ pagina 47. Vervoer kinderen in een geschikt kinderzitje dat in overeenstemming is met de leeftijd en de grootte van het kind ⇒ pagina 49.

In de versies zonder sleutelschakelaar voor het uitschakelen van de airbag dient de uitschakeling door een Technische Dienst te worden verricht.

⚠ ATTENTIE

- Als op de bijrijdersstoel een kinderzitje wordt gemonteerd, betekent dit bij een aanrijding een grotere kans op, mogelijk dodelijk, lichamelijk letsel bij het kind.
- Monteer nooit kinderzitjes die met de rug naar het dashboard zijn gekeerd op de bijrijdersstoel als de bijrijdersairbag in paraatheid is. Het kind kan levensgevaarlijk lichamelijk letsel oplopen met zelfs dodelijke gevolgen als de bijrijdersairbag wordt geactiveerd.
- Een geactiveerde bijrijdersairbag kan een kinderzitje, dat met de rug naar het dashboard is gekeerd, raken en dit met volle kracht tegen het portier, de hemelbekleding of de rugleuning werpen.
- Als het in uitzonderingsgevallen noodzakelijk is een kind op de bijrijdersstoel mee te nemen in een kinderzitje dat met de rug naar het dashboard is gekeerd, let dan bestlist op deze veiligheidsmaatregelen:
 - Deactiveer de bijrijdersairbag ⇒ pagina 47, Uitschakelen van de airbags.
 - Het kinderzitje moet door de fabrikant van het kinderzitje voor het gebruik op de bijrijdersstoel met front- resp. zijairbag zijn goedgekeurd.
 - Montageaanwijzingen van de fabrikant van het kinderzitje opvolgen en bestlist op de waarschuwingsaanwijzingen letten ⇒ pagina 49, Veilig vervoeren van kinderen.
 - Voordat u het kinderzitje monteert, de bijrijdersstoel in lengterichting helemaal naar achteren schuiven zodat de grootste mogelijke afstand tot de frontairbag wordt bereikt.
 - Zorg ervoor dat geen enkel voorwerp verhindert dat de bijrijdersstoel helemaal naar achteren kan worden geschoven.
 - De rugleuning van de bijrijdersstoel moet lichtjes hellend staan.

Controlelampje voor airbag- en gordelspansysteem

Het controlelampje dient voor de controle van het airbag- en gordelspansysteem.

Het controlelampje dient voor de controle van alle airbags en gordelspanners in de wagen inclusief regelapparaten en bekabeling.

Controle van het airbag- en gordelspansysteem

De paraatheid van het airbag- en gordelspansysteem wordt continu elektronisch gecontroleerd. Elke keer wanneer het contact wordt ingeschakeld, gaat het controlelampje branden totdat de veiligheids gordels worden omgespeet.

Het systeem moet worden gecontroleerd als het controlelampje :

- niet gaat branden wanneer het contact wordt ingeschakeld,
- weer gaat branden nadat het contact werd ingeschakeld en het controlelampje uitging,
- tijdens het rijden gaat branden of knippen.

Bij een storing brandt het controlelampje continu. Het airbagsysteem direct door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren.

In geval een van de airbags door een Technische Dienst werd uitgeschakeld, zal het controlelampje enkele seconden langer branden na het uitvoeren van de controle en zal daarna uitgaan als er geen storing is.

ATTENTIE

- Als er een storing is, kunnen het airbag- en gordelspansysteem hun beschermende functie niet goed uitvoeren.
- Als er een storing is, moet het systeem zo snel mogelijk door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. Anders bestaat het gevaar dat het airbagsysteem en ook de gordelspanners bij een aanrijding niet of niet optimaal worden geactiveerd.

Reparatie, onderhoud en afvoer van de airbags

Op verscheidene plaatsen in uw wagen zijn onderdelen van het airbagsysteem ingebouwd. Wanneer u werkzaamheden aan de airbags uitvoert en systeemonderdelen vanwege andere reparatiedoelinden uit- en inbouwt, kunnen onderdelen van het airbagsysteem worden beschadigd. Dat kan tot gevolg hebben dat de airbags in geval van een aanrijding niet juist of helemaal niet werken.

Als de wagen of afzonderlijke onderdelen van het airbagsysteem worden **verschroot**, beslist de betreffende veiligheidsvoorschriften opvolgen. De gespecialiseerde garages en de Verwerkingscentra voor Wagens Buiten Dienst kennen deze voorschriften.

ATTENTIE

- Verkeerde behandeling en zelf uitgevoerde reparaties vergroten het risico op zwaar lichamelijk letsel met zelfs dodelijke gevolgen omdat daardoor de airbags niet of onverwacht kunnen worden geactiveerd.
- De stuurwielnaaf en het oppervlak van de airbagmodule in het dashboard aan de bijrijderszijde mogen niet worden beplakt en ook niet worden bekleed of op andere wijze worden bewerkt.
- Ook mogen er geen voorwerpen zoals bijv. bekerhouders of telefoonhouders op de afdekkingen van de airbags worden bevestigd.
- Om het stuurwiel of het dashboard schoon te maken mag u enkel een droge of met water bevochtigde doek gebruiken. Maak nooit het dashboard en het oppervlak van de airbagmodules schoon met reinigingsmiddelen die oplosmiddelen bevatten. Door schoonmaakmiddelen met oplosmiddelen wordt het oppervlak poreus. Bij het activeren van de airbag kan dit tot verwondingen leiden als gevolg van losschietende kunststof deeltjes.
- Nooit onderdelen van airbags repareren, verstellen of uit- en inbouwen.

 ATTENTIE (vervolg)

- Alle werkzaamheden aan de airbag en het uit- en inbouwen van onderdelen van het systeem vanwege reparatiewerkzaamheden (bijv. het stuurwiel uit- en inbouwen) mogen alleen door een gespecialiseerde werkplaats worden uitgevoerd. De gespecialiseerde werkplaatsen hebben de noodzakelijke gereedschappen, reparatie-informatie en gekwalificeerd personeel.
- Wij adviseren u sterk u tot een gespecialiseerde garage te wenden voor alle werkzaamheden aan het airbagsysteem.
- Nooit wijzigingen aan de voorbumper of aan de carrosserie aanbrengen.
- De beschermende werking van de airbags geldt slechts voor één aanrijding en nadat ze geactiveerd zijn geweest, moeten ze vervangen worden.

Milieu-aanwijzing

Airbags bevatten pyrotechnische onderdelen met speciale stoffen en moeten daarom worden afgevoerd via een erkend inzamelpunt. ■

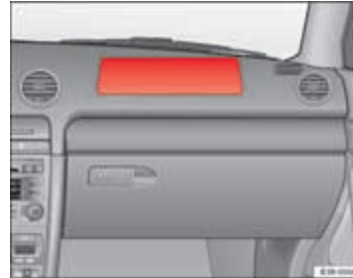
Frontairbags

Beschrijving van de frontairbags

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel!

Afbeelding 17 Bestuurdersairbag in het stuurwiel en knieairbag in het dashboard

Afbeelding 18 Inbouwplaats bijrijdersairbag: in het dashboard

De frontairbag van de bestuurder bevindt zich in het stuurwiel → **Afbeelding 17** en die van de bijrijder in het dashboard → **Afbeelding 18**. De afdekkingen van de airbags zijn gemarkeerd met het opschrift "AIRBAG". Aan de bestuurderszijde bevindt de airbag voor de knieën* zich in de bekleding van de voetenruimte, onder het instrumentenpaneel.

De frontairbags bieden als aanvulling op de veiligheidsgordels extra bescherming voor het hoofd- en rompgedeelte van de bestuurder en bijrijder bij zware frontale botsingen → pagina 38, Veiligheidsaanwijzingen voor de frontairbags.

Behalve hun normale beschermende werking moeten de veiligheidsgordels ook de bestuurder of bijrijder bij een frontale botsing zo op hun plaats houden, dat de airbag maximale bescherming kan bieden.

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel maar een deel van het totale passieve veiligheidsconcept van de wagen. Houd er rekening mee dat de beste bescherming door de airbag alleen wordt bereikt in combinatie met goed omgegespte veiligheidsgordels en goed ingestelde hoofdsteunen. Daarom moeten de veiligheidsgordels niet alleen vanwege wettelijke bepalingen, maar ook vanwege de veiligheid worden gebruikt → pagina 19, Beknopte inleiding. ▶

Het systeem van frontairbags bestaat in wezen uit:

- een elektronische aanstuur- en controlevoorziening (regelapparaat),
- de beide frontairbags (airbags met gasgenerator) voor de bestuurder en bijrijder,
- een airbag voor de knieën* voor de bestuurder,
- een controlelampje in het dashboard ⇒ pagina 33.

De werking van het airbagsysteem wordt elektronisch gecontroleerd. Elke keer wanneer het contact wordt ingeschakeld, gaat het airbagcontrolelampje enkele seconden branden (zelfdiagnose).

Er is een storing in het systeem als het controlelampje :

- niet gaat branden wanneer het contact wordt ingeschakeld ⇒ pagina 33,
- weer gaat branden nadat het contact werd ingeschakeld en het controlelampje uitging,
- tijdens het rijden gaat branden of knipperen.

De frontairbags worden niet geactiveerd bij:

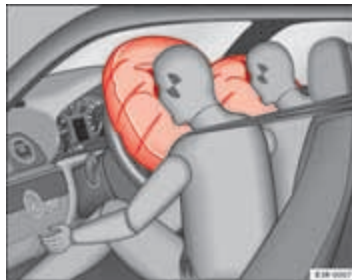
- uitgeschakeld contact,
- lichte frontale botsingen,
- botsingen van opzij,
- botsingen van achteren,
- koprol.

ATTENTIE

- De maximale beschermende werking van de veiligheidsgordels en het airbagsysteem wordt alleen bij een correcte zitpositie bereikt ⇒ pagina 10, juiste zithouding van de inzittenden.
- Als er een storing in het airbagsysteem is, moet het systeem direct door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. Anders bestaat het gevaar dat de airbags bij een frontale botsing helemaal niet resp. niet optimaal worden geactiveerd.

Werking van de frontairbags

Het risico op letsel aan hoofd en bovenlichaam wordt door de opgeblazen airbags gereduceerd.

Afbeelding 19 Geactiveerde frontairbags

Het airbagsysteem is zo geconstrueerd dat bij zware frontale botsingen de bestuurders- en bijrijdersairbag worden geactiveerd.

Afhankelijk van het ongeval kunnen zowel de front- als ook de hoofd- en zij-airbags gelijktijdig worden geactiveerd.

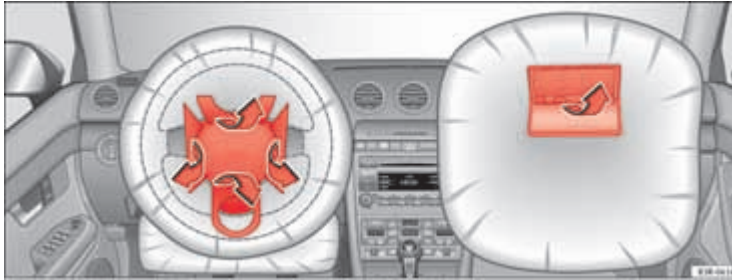
Wanneer het systeem geactiveerd wordt, vullen de luchtzakken zich met drijfgas en ontvouwen zij zich voor de bestuurder en de bijrijder ⇒ Afbeelding 19. Bij het treffen van de volledig opgeblazen luchtzakken wordt de voorwaartse beweging van de inzittenden voorin gedempt en het verwondingsrisico voor hoofd en bovenlichaam gereduceerd.

De speciaal ontwikkelde airbag maakt het mogelijk dat het gas onder het gewicht van de inzittende gericht wegstroomt. Op deze wijze worden het hoofd en het bovenlichaam beschermd en door de airbag opgevangen. Na een aanrijding is de luchtzak derhalve zo ver leeggelopen dat het zicht naar voren weer vrij is.

De airbag wordt in een fractie van een seconde en met hoge snelheid opgeblazen om bij een ongeval extra bescherming te kunnen bieden. Als de air-

bags worden ontvouwen, kan fijn stof ontstaan. Dit is normaal en geen teken van brand in de wagen. ■

Airbagafdekkingen bij geactiveerde frontairbags

Afbeelding 20 Principeafbeelding: Airbagafdekkingen bij geactiveerde frontairbags

De airbagafdekkingen worden bij het activeren van de bestuurders- en bijrijdersairbag uit het stuurwiel resp. het dashboard geklapt. → Afbeelding 20. De airbagafdekkingen blijven aan het stuurwiel resp. het dashboard verbonden. ■

Veiligheidsaanwijzingen voor de frontairbags

Het juiste gebruik van het airbagsysteem vermindert bij veel soorten ongevallen de kans op letsel aanzienlijk!

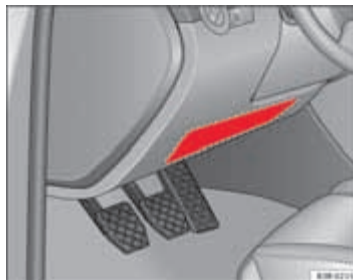
ATTENTIE

- Voor de bestuurder en de bijrijder is het belangrijk om een afstand van ten minste 25 cm tot het stuurwiel of tot het dashboard aan te houden. Indien de minimale afstand niet behouden blijft, beschermen de airbags de inzittenden niet correct - levensgevaar! Bovendien moeten de voorstoelen en de hoofdsteunen altijd overeenkomstig de lichaamslengte van de inzittenden zijn versteld.
- Als de veiligheidsgordel niet is vastgegespt, als er opzij of naar voren wordt geleund of als er een verkeerde zithouding wordt ingenomen, is de kans op lichamelijk letsel bij een aanrijding aanzienlijk groter. Dit verhoogde gevaar op lichamelijk letsel stijgt nog meer als zij in zo'n geval door een geactiveerde airbag worden getroffen.
- Kinderen mogen nooit onbeschermd op de voorstoel van de wagen worden meegenomen. Als de airbag bij een ongeval wordt geactiveerd, kunnen kinderen zwaargewond raken of overlijden door de activering van de airbag ⇒ pagina 49, Veilig vervoeren van kinderen.
- Tussen de personen voorin en het werkingsbereik van de airbag mogen zich verder geen personen, dieren of voorwerpen bevinden.
- De beschermende werking van de airbags geldt slechts voor één aanrijding en nadat ze geactiveerd zijn geweest, moeten ze vervangen worden.
- Ook mogen er geen voorwerpen zoals bijv. bekerhouders of telefoonhouders op de afdekkingen van de airbags worden bevestigd.
- Aan de delen van het airbagsysteem mag geen enkele verandering worden aangebracht.

Knieairbag*

Beschrijving van de knieairbag

Het airbagsysteem biedt extra bescherming aan de passagiers op de voorstoelen met correct vastgegespte gordels.

Afbeelding 21 Knieairbag van de bestuurder

De knieairbag van de bestuurder bevindt zich in het dashboard onder het stuurwiel ⇒ Afbeelding 21.

De knieairbag biedt extra bescherming aan de knieën van de bestuurder en de onder- en bovenbenen, als aanvulling op de veiligheidsgordels.

Als de frontairbags geactiveerd worden, wordt de knieairbag ook geactiveerd bij zware frontale botsingen ⇒ pagina 36.

Naast hun normale veiligheidsfunctie dragen de gordels ertoe bij dat de bestuurder bij een frontale botsing zijn positie behoudt, zodat de airbags hem op deze wijze kunnen beschermen. ▶

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel. Het maakt veeleer deel uit van het algemene veiligheidssysteem voor de inzittenden van de wagen. Vergeet niet dat het airbagsysteem alleen bescherming biedt als de veiligheidsgordel juist is vastgegespt.

Vergeet ook niet dat de airbags maar één keer worden geactiveerd, afhankelijk van het soort ongeval - de veiligheidsgordels bieden altijd bescherming bij ongevallen waarin de airbags in theorie niet worden geactiveerd of bij ongevallen waarbij uw wagen na een botsing nogmaals wordt geraakt.

Dit is een van de redenen waarom een airbag de veiligheidsgordel niet vervangt. Het airbagsysteem werkt veel efficiënter wanneer de veiligheidsgordels vastgegespt zijn. U dient derhalve de veiligheidsgordels altijd goed vast te gespen.

Het is belangrijk niet te vergeten dat de extra airbag ontworpen is om de kans op ernstig letsel te verminderen maar dat het gebruik van de airbags kan leiden tot andere, minder ernstige verwondingen zoals zwellingen, bloeditstortingen en schaafwonden.

Het airbagsysteem voor de knieën bestaat hoofdzakelijk uit:

- Elektronische regelmodule
- Een opblaasbare airbag (airbag en gasgenerator) voor de bestuurder
- Een airbagcontrolelampje in het dashboard

Het airbagsysteem voor de knieën wordt niet geactiveerd:

- bij uitgeschakeld contact
- bij botsingen aan de voorkant van de wagen, wanneer de door het regelapparaat gemeten vertraging erg klein is
- bij botsingen van opzij
- bij botsingen aan de achterkant
- bij het over de kop slaan
- bij een storing in het systeem (noodlichten/noodknipperlichten aan)
⇒ pagina 69.

⚠ ATTENTIE

- De veiligheidsgordels en het airbagsysteem bieden alleen bescherming wanneer de inzittenden de juiste zithouding aannemen.
- Wanneer het airbagcontrolelampje tijdens het rijden aan gaat, de wagen onmiddellijk naar uw Technische Dienst brengen. Het kan zijn dat de airbag niet correct werkt wanneer de versnelling van de wagen bij een botsing van opzij voldoende is om deze te activeren. Zie ook ⇒ pagina 69.

Werking van de knie-airbags

De kans op verwondingen bij de benen neemt af wanneer de airbags zich volledig ontvouwen.

Afbeelding 22 De opgeblazen airbags bieden bescherming bij een frontale botsing.

Het airbagsysteem voor de knieën is zodanig ontworpen dat de bestuurdersairbag bij sommige maar niet bij alle frontale botsingen wordt geactiveerd.

Wanneer de frontairbag geactiveerd wordt, wordt ook de knieairbag geactiveerd bij zware frontale botsingen.

Wanneer het systeem geactiveerd wordt, wordt de airbag gevuld met een drijfgas en opgeblazen tussen het onderste deel van het dashboard en de bestuurder ⇒ [Afbeelding 22](#).

Ook al zijn het geen zachte kussens, ze vangen de klap op en dragen er op deze wijze toe bij het gevaar voor verwondingen aan de onderbenen en voeten te verminderen.

Dit gebeurt razendsnel, zo snel zelfs dat veel mensen niet eens beseffen dat de airbags ontvouwen zijn. Ze worden ook met een dergelijk grote kracht opgeblazen dat het voor de veiligheid van de passagiers belangrijk is dat er zich niets in het opblaasbereik bevindt wanneer de airbags worden geactiveerd.

Volledig opgeblazen airbags en correct vastgegespte gordels verminderen en beperken de voorwaartse beweging en dragen ertoe bij het gevaar te verminderen.

Belangrijke veiligheidsvoorschriften voor de knieairbags

De airbags bieden alleen extra bescherming.

Altijd de veiligheidsgordels correct omdoen en een correcte zithouding aannemen tijdens het rijden. U en uw passagiers moeten op de hoogte zijn van alle informatie en deze in acht nemen opdat de veiligheidsgordels en de airbags u extra bescherming bieden.

ATTENTIE

Een knieairbag die zich ontvouwt, kan ernstige verwondingen veroorzaken. Niet goed vastgemaakte veiligheidsgordels en een verkeerde zithouding verhogen het gevaar van ernstige verwondingen en dodelijke afloop als de wagen rijdt.

- Het airbagsysteem kan u niet correct beschermen als u te dicht bij een van de airbags zit. Wanneer u de stand van de stoel verstelt, is het belangrijk dat de bestuurder de volgende minimale veiligheidsafstanden in acht neemt:
 - 25 cm tussen de borst en het stuurwiel/dashboard.
 - 10 cm tussen de knieën en het onderste deel van het dashboard.
- Het gevaar van verwondingen wordt groter als u naar voren of naar één kant buigt, de stoel slecht afgesteld is en u de veiligheidsgordel niet om hebt. Het gevaar neemt zelfs toe als de airbag geactiveerd wordt.
- Er altijd op letten dat de knieairbag zich onbelemmerd kan ontvouwen. Voorwerpen tussen u en de airbag kunnen het gevaar van verwondingen bij een ongeval verhogen als ze zich in het gebied bevinden waar de airbag ontvouwt of u raken tijdens het ontvouwen.
 - Er mogen zich geen voorwerpen bevinden in de voetenruimte van de bestuurdersstoel. Grote voorwerpen (bijvoorbeeld boodschappentassen) kunnen het correct ontvouwen van de airbag hinderen of tegenhouden. Kleine voorwerpen kunnen door de wagen worden gestingerd als de airbag ontvouwt, en u of de passagiers verwonden.
- Erop letten dat er geen barsten, diepe krassen of andere beschadigingen in het deel van het dashboard zitten waar de airbag zich bevindt.
- Wanneer kinderen niet goed zitten, bestaat er een groter gevaar van verwondingen bij ongevallen ⇒ pagina 49.

Zijairbags*

Beschrijving van de zijairbags

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheids-gordel!

Afbeelding 23 Zijairbag in de bestuurdersstoel

De voorste zijairbags zitten in de rugleuningvulling van de bestuurdersstoel ⇒ Afbeelding 23 en van de bijrijdersstoel. De achterste zijairbags* zitten in de bekleding van de achterste wielkast. De inbouwplaatsen zijn gemarkeerd door het opschrift "AIRBAG" bovenaan de rugleuningen en de bekleding van de achterste wielholte.

De zijairbags bieden in aanvulling op de veiligheidsgordels extra bescherming voor het bovenlichaam van de inzittenden op de voorstoelen bij zware botsingen van opzij ⇒ pagina 43, Veiligheidsaanwijzingen met betrekking tot de zijairbags.

Bij botsingen van opzij wordt door de zijairbags het gevaar op lichamelijk letsel voor de inzittenden op de voorstoelen gereduceerd aan de zijde waar de impact plaatsvindt. Behalve hun gewone beschermingsfunctie hebben

de veiligheidsgordels ook de functie de inzittenden op de stoelen voorin en op de buitenste zitplaatsen achterin bij een aanrijding van opzij zo op hun plaats te houden dat de zij-airbag maximale bescherming kan bieden.

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel maar een deel van het totale passieve veiligheidsconcept van de wagen. Let op dat de beste beschermende werking van het airbagsysteem alleen in combinatie met omgespepte veiligheidsgordels wordt bereikt. Daarom moeten de veiligheidsgordels niet alleen vanwege wettelijke bepalingen, maar ook vanwege de veiligheid worden gebruikt ⇒ pagina 19, Beknopte inleiding.

De zijairbags worden niet geactiveerd bij:

- uitgeschakeld contact,
- lichte botsingen van opzij,
- frontale botsingen,
- botsingen van achteren,
- koprol.

Het airbagsysteem bestaat in wezen uit:

- een elektronische aanstuur- en controlevoorziening (regelapparaat),
- de zij-airbags voor in de rugleuning van de voorstoelen en de zij-airbags achter in de bekleding van de achterste wielkast.
- een controlelampje in het dashboard ⇒ pagina 33.

De werking van het airbagsysteem wordt elektronisch gecontroleerd. Elke keer als het contact wordt ingeschakeld, brandt het controlelampje gedurende ca. 4 seconden (zelfdiagnose). ▶

ATTENTIE

- Bij een botsing van opzij werken de zij-airbags niet indien de sensoren niet correct de drukverhoging meten in de binnenzijde van de portieren wanneer de lucht naar buiten kan via de gaten of openingen in het portierpaneel.
- Rijd nooit met uitgebouwde binnenpanelen van de portieren.
- Nooit rijden met uitgebouwde binnenpanelen van de portieren of niet correct afgestelde panelen.
- Nooit rijden wanneer de luidsprekers in de portierpanelen uitgebouwd zijn, behalve wanneer de openingen van de luidspreker correct afgedekt zijn.
- Altijd controleren of de openingen bedekt of afgesloten zijn wanneer extra luidsprekers of een andere uitrusting geïnstalleerd worden in de binnenpanelen van het portier.
- Alle werkzaamheden aan de portieren moet uitgevoerd worden in een erkende gespecialiseerde werkplaats.
- De maximale beschermende werking van de veiligheidsgordels en het airbagsysteem wordt alleen bij een correcte zitpositie bereikt → pagina 10, Juiste zithouding van de inzittenden.
- Als er een storing in het airbagsysteem is, moet het systeem direct door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. Anders bestaat het gevaar dat de airbags bij een botsing van opzij helemaal niet resp. niet optimaal worden geactiveerd.

Werking van de zijairbags

De kans op letsel aan hoofd en bovenlichaam kan bij veel aanrijdingen van opzij worden verkleind doordat de airbags worden geactiveerd.

Afbeelding 24 Geactiveerde zijairbag aan de linkerwagzijde

Bij sommige **botsingen van opzij** wordt de zijairbag aan de zijde van de botsing geactiveerd ⇒ Afbeelding 24.

Afhankelijk van het ongeval kunnen zowel de front- als ook de hoofd- en zij-airbags gelijktijdig worden geactiveerd.

Als het systeem wordt geactiveerd, wordt de luchtzak met drijfgas gevuld.

De airbag wordt in een fractie van een seconde en met hoge snelheid opgeblazen om bij een ongeval extra bescherming te kunnen bieden. Als de airbags worden ontvouwen, kan fijn stof ontstaan. Dit is normaal en geen teken van brand in de wagen.

Als de volledig opgeblazen luchtzak de inzittenden treffen, wordt de beweging van de inzittenden op de stoelen voorin en op de buitenste zitplaatsen achter gedempt en het risico op letsel aan het bovenlichaam gereduceerd. ►

De speciaal ontwikkelde airbag maakt het mogelijk dat het gas onder het gewicht van de inzittende gericht wegstroomt. Op deze wijze wordt het botenlichaam beschermd en door de airbag opgevangen.

Veiligheidsaanwijzingen met betrekking tot de zijairbags

Het juiste gebruik van het airbagsysteem vermindert bij veel aanrijdingen van opzij de kans op letsel aanzienlijk!

ATTENTIE

- Als de inzittenden geen veiligheidsgordels dragen, tijdens de rit naar voren leunen of een verkeerde zitpositie aannemen, staan deze bij een ongeval bloot aan een verhoogd risico op lichamelijk letsel als het airbagsysteem wordt geactiveerd.
- Om de zijairbags hun volledige beschermende werking te laten bieden, moet u tijdens het rijden de juiste zithouding voor de veiligheidsgordel aanhouden.
- Tussen de inzittenden op de buitenste zitplaatsen en het werkingsgebied van de airbags mogen zich geen andere personen, dieren of voorwerpen bevinden. Om de werking van de zijairbags niet te belemmeren, mogen bovendien aan de portieren geen accessoires zoals bijv. bekerhouders worden bevestigd.
- Aan de kledinghaken in de wagen mag uitsluitend kleding met weinig gewicht worden opgehangen. In de zakken van de kledingstukken mogen geen zware en scherpe voorwerpen zitten.
- Er mogen geen grote krachten (zoals bijv. krachtig stoten of trappen) op de zijkanten van de rugleuningen worden uitgeoefend omdat anders het systeem kan worden beschadigd. De zijairbags zouden in dit geval niet worden geactiveerd!

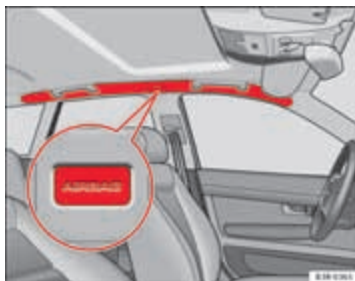
ATTENTIE (vervolg)

- Er mogen in geen enkel geval stoelhoezen op de stoelen met ingebouwde zijairbags worden aangebracht die niet uitdrukkelijk voor uw wagen zijn goedgekeurd. Omdat de luchtzak aan de zijkant uit de stoel wordt ontvouwen, zou bij gebruik van niet-vrijgegeven stoelhoezen de beschermende werking van uw zijairbag aanzienlijk nadelig worden beïnvloed ⇒ pagina 237, Accessoires, vervanging van onderdelen en wijzigingen.
- Beschadigingen aan de originele stoelhoezen of de rand van de zijairbagmodule moeten direct door een gespecialiseerde werkplaats worden gerepareerd.
- De beschermende werking van de airbags geldt slechts voor één aanrijding en nadat ze geactiveerd zijn geweest, moeten ze vervangen worden.
- Als kinderen een verkeerde zithouding aannemen, stelt u hen bij een aanrijding bloot aan een verhoogd risico op lichamelijk letsel. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen die op de rijderstoel worden vervoerd. Want als het airbagsysteem bij een ongeval wordt geactiveerd, kan dit ernstig letsel en zelfs de dood tot gevolg hebben ⇒ pagina 49, Veilig vervoeren van kinderen.
- Alle werkzaamheden aan de zijairbag en het uit- en inbouwen van onderdelen van het systeem vanwege reparatiewerkzaamheden (bijv. voorstoel uitbouwen) mogen alleen door een gespecialiseerde werkplaats worden uitgevoerd. Anders kunnen er storingen in de werking van de airbags optreden.
- Aan de delen van het airbagsysteem mag geen enkele verandering worden aangebracht.
- De aansturing van de zij- en hoofdairbags gebeurt met sensoren die zich bevinden aan de binnenzijde van de voorportieren. Om de correcte werking van de zij- en hoofdairbags te garanderen, mogen noch de portieren, noch de portierpanelen gewijzigd worden (bijv. door naderhand luidsprekers in te bouwen). Indien schade aangebracht wordt aan het voorportier kan de correcte werking van het systeem aangetast worden. Alle werkzaamheden aan het voorportier moeten in een gespecialiseerde werkplaats uitgevoerd worden.

Hoofdainbags

Beschrijving van de hoofdainbags

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheids-gordel!

Afbeelding 25 Inbouw-
plaats van de hoofdain-
bags aan de linkerwagen-
zijde

De hoofdainbags zitten aan beide zijden in het interieur boven de portieren
⇒ Afbeelding 25 en zijn gemarkeerd met de opschriften "AIRBAG".

De hoofdainbags bieden als aanvulling op de veiligheidsgordels extra be-
scherming voor het bovenlichaam van de inzittenden bij zware botsingen
van opzij ⇒ pagina 45, Veiligheidsaanwijzingen inzake de hoofdainbags.

Het airbagsysteem is geen vervanging van de veiligheidsgordel maar een
deel van het totale passieve veiligheidsconcept van de wagen. Houd er re-
kening mee dat de beste bescherming door de airbag alleen wordt bereikt in
combinatie met goed omgespte veiligheidsgordels en goed ingestelde
hoofdsteunen. Daarom moeten de veiligheidsgordels niet alleen vanwege
wettelijke bepalingen, maar ook vanwege de veiligheid worden gebruikt
⇒ pagina 19, Beknopte inleiding.

De hoofdainbags bestaan in wezen uit:

- een elektronische aanstuur- en controlevoorziening (regelapparaat),
- de hoofdainbags (luchtzak met gasgenerator) voor de bestuurder, bijrij-
der en de bijrijders op de achterbank,
- een controlelampje in het dashboard ⇒ pagina 33.

De werking van het airbagsysteem wordt elektronisch gecontroleerd.

De hoofdainbags worden niet geactiveerd bij:

- uitgeschakeld contact,
- frontale botsingen,
- botsingen van achteren,
- koprol,
- lichte botsingen van opzij.

ATTENTIE

**Als er een storing in het airbagsysteem is, moet het systeem direct door
een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. Anders bestaat
het gevaar dat de airbags bij een botsing helemaal niet resp. niet opti-
maal worden geactiveerd.**

Werking van de hoofdairbags

Het risico op letsel aan hoofd en bovenlichaam bij botsingen van opzij wordt door de opgeblazen airbags gereduceerd.

Afbeelding 26 Geactiveerde hoofdairbags

Bij sommige **botsingen van opzij** wordt de hoofdairbag aan de zijde van de botsing geactiveerd ⇒ Afbeelding 26.

Afhankelijk van het ongeval, kunnen zowel de frontairbags als ook de zij- en hoofdairbags samen worden geactiveerd.

Als het systeem wordt geactiveerd, wordt de luchtzak met drijfgas gevuld. Daarbij overdekt de hoofdairbag de zijruiten en de portierstijlen.

De airbag wordt in een fractie van een seconde en met hoge snelheid opgeblazen om bij een ongeval extra bescherming te kunnen bieden. Als de airbags worden ontvouwen, kan fijn stof ontstaan. Dit is normaal en geen teken van brand in de wagen.

Bij het belanden in de volledig opgeblazen luchtzak wordt de beweging van de inzittenden gedempt en het risico op letsel aan hoofd en bovenlichaam gereduceerd.

De speciaal ontwikkelde airbag maakt het mogelijk dat het gas onder het gewicht van de inzittende gericht wegstroomt. Op deze wijze worden het hoofd en het bovenlichaam beschermd en door de airbag opgevangen. ■

Veiligheidsaanwijzingen inzake de hoofdairbags

Het juiste gebruik van het airbagsysteem kan bij veel soorten aanrijdingen de kans op letsel aanzienlijk verkleinen!

⚠ ATTENTIE

- Om de hoofdairbags hun volledige beschermende werking te laten bieden, moeten de veiligheidsgordels ervoor zorgen dat de juiste zithouding tijdens het rijden altijd blijft behouden.
- Om veiligheidsredenen dient de hoofdairbag verplicht te worden uitgeschakeld bij wagens die met een scheidingsnet uitgerust zijn. Laat de airbag uitschakelen door uw Technische Dienst.
- Tussen de inzittenden op de plaatsen op de achterbank en het werkingsgebied van de hoofdairbags mogen zich geen andere personen, dieren of voorwerpen bevinden zodat de hoofdairbag ongehinderd kan worden ontvouwen en zijn maximale beschermende werking kan bieden. Daarom mogen aan de zijruiten in geen enkel geval zonweringen worden bevestigd die niet uitdrukkelijk voor uw wagen zijn vrijgegeven ⇒ pagina 237, Accessoires, vervanging van onderdelen en wijzigingen.
- Aan de kledinghaken in de wagen mag uitsluitend kleding met weinig gewicht worden opgehangen. In de zakken van de kledingstukken mogen geen zware en scherpe voorwerpen zitten. Bovendien mogen voor het ophangen van de kleding geen kleerhangers worden gebruikt. ▶

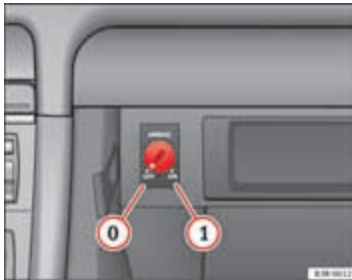
 ATTENTIE (vervolg)

- De beschermende werking van de airbags geldt slechts voor één aanrijding en nadat ze geactiveerd zijn geweest, moeten ze vervangen worden.
- Alle werkzaamheden aan de hoofdairbag en het uit- en inbouwen van onderdelen van het systeem vanwege reparatiewerkzaamheden (bijv. verwijderen van de hemelbekleding) mogen alleen door een gespecialiseerde werkplaats worden uitgevoerd. Anders kunnen er storingen in de werking van de airbags optreden.
- Aan de delen van het airbagsysteem mag geen enkele verandering worden aangebracht.
- De aansturing van de zij- en hoofdairbags gebeurt met sensoren die zich bevinden aan de binnenzijde van de voorportieren. Om de correcte werking van de zij- en hoofdairbags te garanderen, mogen noch de portieren, noch de portierpanelen gewijzigd worden (bijv. door naderhand luidsprekers in te bouwen). Indien schade aangebracht wordt aan het voorportier kan de correcte werking van het systeem aangetast worden. Alle werkzaamheden aan het voorportier moeten in een gespecialiseerde werkplaats uitgevoerd worden. ■

Uitschakelen van de airbags

Frontairbag aan bijrijderszijde buiten werking stellen

Bij de bevestiging van een kinderzitje tegen de rijrichting in, moet de frontairbag van de bijrijder buiten werking worden gesteld.

Afbeelding 27 In het dashboardkastje: sleutelschakelaar voor het in- en uitschakelen van de bijrijdersairbag

Afbeelding 28 Controlelampje voor buiten werking gestelde bijrijdersairbag

Wanneer de bijrijdersairbag **uitschakeld** is, dan betekent dit dat uitsluitend de frontairbag uitgeschakeld is. Alle andere airbags in de wagen zijn gewoon paraat.

Frontairbag van de bijrijder buiten werking stellen

- Contact uitschakelen.
- De contactsleutelschakelaar in het dashboardkastje met de contactsleutel draaien in stand **0 OFF** ⇒ Afbeelding 27.
- Contact inschakelen en controleren of het controlelampje "OFF" in het dashboard ⇒ Afbeelding 28 blijft branden ⇒ **▲**.

Frontairbag van de bijrijder in paraatheid brengen

- Contact uitschakelen.
- De contactsleutelschakelaar in het dashboardkastje met de contactsleutel in stand **1 ON** zetten ⇒ Afbeelding 27. ▶

- Contact inschakelen en controleren of het controlelampje op het dashboard ⇒ *Afbeelding 28* niet oplicht ⇒ .

ATTENTIE

- De verantwoordelijkheid voor de juiste stand van de sleutelschakelaar ligt bij de bestuurder.
- De frontairbag van de bestuurder mag alleen buiten werking worden gesteld als u in uitzonderingsgevallen een kinderzitje op de bestuurdersstoel bevestigt waarbij het kind tegen de rijrichting in zit ⇒ pagina 49, Veilig vervoeren van kinderen.
- Nooit een kinderzitje op de bestuurdersstoel bevestigen waarbij het kind tegen de rijrichting in reist en de frontairbag in paraatheid is - levensgevaarlijk! Als het niettemin in uitzonderingsgevallen noodzakelijk is een kind op de bestuurdersstoel mee te nemen in een kinderzitje tegen de rijrichting in, de frontairbag van de bestuurder altijd buiten werking stellen.
- Zodra het kinderzitje op de bestuurdersstoel niet meer wordt gebruikt, de frontairbag van de bestuurder weer in paraatheid brengen.
- De frontairbag van de bestuurder alleen bij uitgeschakeld contact buiten werking stellen, omdat er anders storingen in de airbagregeling op kunnen treden en de kans bestaat dat de frontairbag niet op de juiste wijze bij een aanrijding in werking treedt of zelfs niet reageert.

ATTENTIE (vervolg)

- Als de frontairbag van de bestuurder buiten werking is gesteld en het controlelampje op het instrumentenpaneel niet continu brandt, kan er een storing in het airbagsysteem aanwezig zijn:
 - Het airbagsysteem direct door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren.
 - Geen kinderzitje op de bestuurdersstoel gebruiken! De frontairbag aan bestuurderszijde zou zelfs bij defect kunnen worden geactiveerd bij een ongeval en het kind zwaar verwonden of zelfs doden.
 - Het is niet te voorspellen of de bestuurdersairbag bij een aanrijding zal worden geactiveerd! Maak uw passagiers hierop attent.
- Bij het bedienen van de sleutel voor activering/deactivering van de frontairbag van de bestuurder, wordt enkel de frontairbag van de bestuurder geactiveerd/gedeactiveerd. De zijairbag en de hoofdairbag aan bestuurderszijde blijven altijd geactiveerd.

Veilig vervoeren van kinderen

Korte inleiding

Inleiding

Uit ongevalenstatistieken blijkt dat kinderen op de zitplaatsen achterin over het algemeen minder gevaar lopen dan op de bijrijdersstoel.

Om veiligheidsredenen, adviseren wij u om kinderen onder de 12 jaar op de achterbank te vervoeren. Afhankelijk van leeftijd, lichaamslengte en gewicht moeten kinderen op de achterbank door een kinderzitje of door de aanwezige veiligheidsgordels op hun plaats worden gehouden. Aanbevolen wordt kinderen altijd op de zitplaatsen achterin te vervoeren, de veiligste plaats is de middelste zitplaats achterin omdat het risico op letsel bij een botsing van opzij minder is.

Het natuurkundige principe van een ongeval heeft uiteraard ook betrekking op kinderen → pagina 21, Waarom veiligheidsgordels?. De spieren en de botstructuur van kinderen zijn in tegenstelling tot die van volwassenen nog niet volledig ontwikkeld. Kinderen zijn daarom blootgesteld aan een verhoogd risico op lichamelijk letsel.

Kinderen mogen alleen in speciale kinderzitjes worden vervoerd om de kans op lichamelijk letsel te verkleinen!

Wij adviseren u voor uw wagen veiligheidssystemen voor kinderen uit het originele SEAT-accessoireprogramma te gebruiken dat systemen voor elke leeftijd met de merknaam "Peke"¹⁾ omvat.

Deze systemen zijn speciaal ontworpen en goedgekeurd en voldoen aan de regeling ECE-R44.

Let voor het inbouwen en het gebruik van kinderzitjes op de wettelijke bepalingen en montageaanwijzingen van de fabrikant van het betreffende kinderzitje. Lees in elk geval ⇒ pagina 49, Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes en volg dit op.

Wij adviseren u het instructieboekje voor het kinderzitje bij de wagen documentatie te voegen en altijd in de wagen mee te nemen. ■

Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes

De juiste behandeling van de kinderzitjes reduceert het gevaar op lichamelijk letsel aanzienlijk!

Als bestuurder draagt u de verantwoordelijkheid voor de kinderen die u vervoert.

- Kinderen beschermen door een geschikt kinderzitje juist te gebruiken ⇒ pagina 51.
- Zorg dat de veiligheidsgordel volgens de instructies van de fabrikant van het zitje geplaatst is.
- Houd uw aandacht bij op het verkeer en laat u niet afleiden door kinderen. ▶

¹⁾ Niet voor alle landen

- Tijdens lange ritten regelmatig pauzeren. Ten minste elke twee uur.

ATTENTIE

- **Nooit** een kinderzitje op de bijrijdersstoel bevestigen waarbij het kind met de rug naar het dashboard is gekeerd en de frontairbag in paraatheid is - levensgevaarlijk! Wanneer het in uitzonderlijke gevallen noodzakelijk is een kind op de bijrijdersstoel mee te nemen, moet de frontairbag aan de bijrijderszijde buiten werking worden gesteld ⇒ pagina 47, Uitschakelen van de airbags. Indien de bijrijdersstoel over een hoogteregeling bezit, plaats deze dan in de hoogste positie.
- In de versies zonder sleutelschakelaar voor het uitschakelen van de airbag dient de uitschakeling door een Technische Dienst te worden verricht.
- Alle inzittenden - vooral kinderen - moeten tijdens het rijden de juiste zithouding aannemen en de veiligheidsgordels juist hebben omgespjt.
- Laat nooit kinderen of baby's op schoot meerijden - levensgevaarlijk!
- Sta nooit toe dat kinderen onbeschermd in de wagen meegaan of tijdens het rijden in de wagen gaan staan resp. geknield op de stoelen zitten. Bij een ongeval wordt uw kind zelf ook door de wagen geslingerd en kunnen andere inzittenden daardoor levensgevaarlijk worden verwond.
- Als kinderen tijdens het rijden een verkeerde zithouding aannemen, stellen de kinderen zich bij plotseling remmen of een aanrijding bloot aan een verhoogd risico op lichamelijk letsel. Dit geldt in het bijzonder voor kinderen die op de bijrijdersstoel worden vervoerd, want als het airbagsysteem bij een ongeval wordt geactiveerd, kan dit ernstig letsel en zelfs de dood tot gevolg hebben.
- Een geschikt kinderzitje biedt een goede bescherming!
- Het kind nooit onbeheerd in het kinderzitje laten zitten of alleen in de wagen achterlaten.

ATTENTIE (vervolg)

- Afhankelijk van het jaargetijde kunnen in een geparkeerde wagen levensgevaarlijke temperaturen bereikt worden.
- Kinderen kleiner dan 1,50 m mogen niet zonder kinderzitje met een normale veiligheidsgordel worden vastgespjt omdat ze anders bij plotseling remmen of een ongeval letsel kunnen oplopen aan buik en hals.
- De veiligheidsgordel mag niet zijn vastgeklemd, zijn verdraaid of langs scherpe randen schuren.
- Verkeerd omgesppte veiligheidsgordels kunnen zelfs bij lichte aanrijdingen of plotseling remmen tot lichamelijk letsel leiden.
- Voor de optimale beschermende werking van de veiligheidsgordels is het verloop van de gordelband van groot belang ⇒ pagina 25, De veiligheidsgordels.
- In een kinderzitje mag slechts één kind zitten ⇒ pagina 51, Kinderzitjes.

Kinderzitjes

Indeling in groepen van de kinderzitjes

Er mogen alleen kinderzitjes worden gebruikt die zijn goedgekeurd en voor het kind geschikt zijn.

Voor kinderzitjes geldt de ECE-R 44 norm. ECE-R betekent: Economic Commission of Europe-Regeling

De kinderzitjes zijn ingedeeld in vijf groepen:

Groep 0: tot 10 kg

Groep 0+: tot 13 kg

Groep 1: van 9 tot 18 kg

Groep 2: van 15 tot 25 kg

Groep 3: van 22 tot 36 kg

Kinderzitjes die conform de ECE-R 44 norm zijn getest, zijn voorzien van het ECE-R 44 keurmerk (grote E in een cirkel, daaronder het testnummer). ■

Kinderzitjes voor groep 0 en 0+

Een geschikt kinderzitje kan samen met een juist omgegespte veiligheidsgordel bijdragen tot de bescherming van uw kind!

Afbeelding 29 Kinderzitje voor groep 0 op de achterbank waarbij het kind met de rug naar het dashboard is gekeerd.

Groep 0: Voor baby's tot ca. 9 maanden en 10 kg zijn de kinderzitjes in de afbeelding ⇒ Afbeelding 29 het meest geschikt.

Groep 0+: Voor baby's tot ca. 18 maanden en 13 kg zijn de kinderzitjes in de afbeelding het meest geschikt.

Let voor het inbouwen en het gebruik van kinderzitjes op de wettelijke bepalingen en montageaanwijzingen van de fabrikant van het betreffende kinderzitje.

Wij adviseren u het instructieboekje voor het kinderzitje bij de wagendocumentatie te voegen en altijd in de wagen mee te nemen. ►

ATTENTIE

Lees in elk geval de informatie en waarschuwingen voor het gebruik van de kinderzitjes ⇒ ⚠ in Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes op pagina 50 en volg deze op.

Kinderzitjes voor groep 1

Een geschikt kinderzitje kan samen met een juist omgegespte veiligheidsgordel bijdragen tot de bescherming van uw kind!

Afbeelding 30 In rijrichting geplaatst kinderzitje voor groep 1 op de achterbank.

Het meest geschikt voor baby's en kleine kinderen met een gewicht tussen 9 - 18 kg zijn kinderzitjes met "ISOFIX"-systeem of kinderzitjes waarbij het kind met de rug naar het dashboard is gekeerd.

Let voor het inbouwen en het gebruik van kinderzitjes op de wettelijke bepalingen en montageaanwijzingen van de fabrikant van het betreffende kinderzitje.

Wij adviseren u het instructieboekje voor het kinderzitje bij de wagendocumentatie te voegen en altijd in de wagen mee te nemen.

ATTENTIE

Lees in elk geval de informatie en waarschuwingen voor het gebruik van de kinderzitjes ⇒ ⚠ in Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes op pagina 50 en volg deze op.

Kinderzitjes voor groep 2 en 3

Een geschikt kinderzitje kan samen met een juist omgegespte veiligheidsgordel bijdragen tot de bescherming van uw kind!

Afbeelding 31 Kinderzitje ingebouwd op de achterbank in de rijrichting.

Let voor het inbouwen en het gebruik van kinderzitjes op de wettelijke bepalingen en montageaanwijzingen van de fabrikant van het betreffende kinderzitje.

Wij adviseren u het instructieboekje voor het kinderzitje bij de wagendocumentatie te voegen en altijd in de wagen mee te nemen.

Kinderzitjes voor groep 2

Voor kinderen *tot* 7 jaar en met een gewicht tussen 15 - 25 kg zijn kinderzitjes uit groep 2 in combinatie met een goed omgespte veiligheidsgordel het meest geschikt.

Kinderzitjes voor groep 3

Het meest geschikt voor kinderen *vanaf* 7 jaar en met een gewicht tussen 22 -36 kg en kleiner dan 1,50 m zijn zitkussens met een slaapsteun in combinatie met een goed omgespte veiligheidsgordel → **Afbeelding 31**.

ATTENTIE

- Het schoudergordelgedeelte moet ongeveer over het midden van de schouder lopen en nooit over de hals of de bovenarm. De schoudergordel moet vast op het bovenlichaam liggen. Het heupgordeldeel moet over het bekken en niet over de buik lopen en altijd vast aanliggen. De gordel zo nodig iets aantrekken ⇒ pagina 25, De veiligheidsgordels.
- Lees in elk geval de informatie en waarschuwingen voor het gebruik van de kinderzitjes ⇒ in Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes op pagina 50 en volg deze op.

Het kinderzitje bevestigen

Mogelijke bevestigingen van het kinderzitje

Een kinderzitje kan op verschillende manieren op de achterbank en op de bijrijdersstoel worden bevestigd.

De volgende mogelijkheden staan ter beschikking om een kinderzitje op de achterbank of op de bijrijdersstoel te bevestigen:

- Kinderzitjes voor de groepen **0 t/m 3** kunnen met de veiligheidsgordels worden bevestigd.
- Kinderzitjes voor de groepen **0, 0+ en 1** met het "ISOFIX"-systeem kunnen zonder veiligheidsgordel aan de "ISOFIX" en/of Top Tether-bevestigingsogen worden bevestigd ⇒ pagina 55.

Gewichtsklasse	Zitplaatsen		
	Bijrijdersstoel	Zijkant achterbank	Midden achterbank
Klasse 0 tot 10 kg	U*	U	U
Klasse 0+ tot 13 kg	U*	U	U
Klasse I van 9 tot 18 kg	U*	U	U
Klasse II van 15 tot 25 kg	U*	U	U
Klasse III van 22 tot 36 kg	U*	U	U

U: Geschikt voor universele veiligheidssystemen voor gebruik in deze gewichtsklasse.

*: De bijrijdersstoel zo veel mogelijk naar achteren schuiven, hem zo hoog mogelijk plaatsen en altijd de airbag uitschakelen.

ATTENTIE

- Tijdens het rijden moeten kinderen in een zitje dat geschikt is voor hun leeftijd, lichaamsgewicht en lichaamslengte in de wagen worden vervoerd.
- Nooit een kinderzitje op de bijrijdersstoel bevestigen waarbij het kind met de rug naar het dashboard is gekeerd en de bijrijdersairbag in paraatheid is - levensgevaarlijk! Als het in uitzonderingsgevallen noodzakelijk is een kind op de bijrijdersstoel mee te nemen, dient de bijrijdersairbag ⇒ pagina 47, Uitschakelen van de airbags buiten werking gesteld en de bijrijdersstoel in de hoogste stand gezet te worden, indien de bijrijdersstoel in hoogte verstelbaar is.
- Lees in elk geval de informatie en waarschuwingen voor het gebruik van de kinderzitjes ⇒ ⚠ in Veiligheidsaanwijzingen voor het gebruik van kinderzitjes op pagina 50 en volg deze op.

Bevestiging van kinderzitjes met het "ISOFIX"- en/of Top Tethersysteem

De kindergordelsystemen kunnen worden geïnstalleerd met het systeem "ISOFIX" en/of Top Tether (geplaatst op de hoedenplank) op een snelle en veilige wijze op de achterbank.

Afbeelding 32 Positie van de ISOFIX-verankeringen aan de zijkant van de achterbank

Afbeelding 33 De ISOFIX-verankeringen van het kinderzitje glijden over de reeds ingebouwde kunststofgeleidingen tot deze bevestigd worden aan de ISOFIX-verankeringen van de wagen

De aanwijzingen van de fabrikant van het kinderzitje moeten opgevolgd worden bij het in- en uitbouwen van het zitje.

- Plaats de kunststofgeleidingen in de ISOFIX-verankeringen van de wagen die zich bevinden tussen de rugleuning en de zitting van de stoel ⇒ **Afbeelding 32**.
- Schuif de verankeringen van het zitje over de kunststofgeleidingen tot deze bevestigd worden aan de ISOFIX-ringen van de auto (bij het correct sluiten hiervan klinkt een "klik", het zitje moet bovendien een visuele indicator hebben die de correcte bevestiging bevestigt) ⇒ **Afbeelding 33**.
- Controleer, door te trekken aan het kinderzitje, of het ISOFIX-systeem goed verankerd is.

Een gedetailleerde montagebeschrijving wordt bij het kinderzitje geleverd.

Kinderzitjes met "ISOFIX"-bevestigingssysteem zijn verkrijgbaar bij de dealer en bij automaterialenzaken. ▶

Gewichtsklasse	Maatklasse	Apparaat	Montagerichting	Isifixstanden van de wagen
				Zijkant achterbank
Kinderzitje	F	ISO/L1	Naar achteren	X
	G	ISO/L2	Naar achteren	X
Klasse 0 tot 10 kg	E	ISO/R1	Naar achteren	IU
Klasse 0+ tot 13 kg	E	ISO/R1	Naar achteren	IU
	D	ISO/R2	Naar achteren	IU
	C	ISO/R3	Naar achteren	X
Klasse I van 9 tot 18 kg	D	ISO/R2	Naar achteren	IU
	C	ISO/R3	Naar achteren	X
	B	ISO/F2	Naar voren	IU
	B1	ISO/F2X	Naar voren	IU
Klasse II van 15 tot 25 kg	A	ISO/F3	Naar voren	IU
Klasse III van 22 tot 36 kg	---	---	Naar voren	---
	---	---	Naar voren	---

IU: Geschikt voor universele ISOFIX kinderzitjes goedgekeurd voor gebruik in deze gewichtsklasse

X: ISOFIX stand niet geschikt voor universele ISOFIX kinderzitjes van deze gewichts- of maatklasse

ATTENTIE

De bevestigingsogen zijn alleen voor kinderzitjes met het "ISOFIX"-systeem ontwikkeld. Bevestig nooit andere kinderzitjes, noch gordels of andere voorwerpen in de bevestigingsogen. Als u dit toch doet, bestaat gevaar op zwaar lichamelijk letsel met zelfs dodelijke afloop. ■

Top Tether-bevestigingsbanden

Sommige kinderzitjes zijn uitgerust met een derde Top Tether-verankeringspunt naast de twee "ISOFIX"-verankeringspunten waardoor het kind beter wordt tegengehouden.

Afbeelding 34 Plaats van de twee Top Tether-ringen op de hoedenplank

Het Top Tether systeem is voorzien van een bevestigingsband boven voor bevestiging aan het bovenste verankeringspunt van de wagen dat zich op de hoedenplank bevindt.

Het doel van de bevestigingsband is het verminderen van de voorwaartse beweging van het veiligheidszitje bij een botsing, om zo bij te dragen tot een vermindering van het risico op verwondingen aan het hoofd door het stoten tegen een onderdeel in het interieur van de wagen.

In de EU-richtlijn zullen vereisten worden opgenomen met betrekking tot de bevestiging van kindergordelsystemen middels de ISOFIX- en Top Tether-verankeringspunten (die waarschijnlijk voor nieuwe types vanaf 2010 verplicht gesteld worden), die het zitje beter tegenhouden en waarbij de verplaatsing van het hoofd bij frontale botsingen minder is.

Gebruik van veiligheidsriemen in zitjes die naar achteren gericht zijn

Er zijn weinig kinderzitjes die naar achteren gericht zijn en een veiligheidsriem hebben. Het wordt aanbevolen de aanwijzingen van de fabrikant van kinderzitje aandachtig te lezen en op te volgen om te bepalen hoe de veiligheidsriem op geschikte wijze geïnstalleerd wordt.

ATTENTIE

Een onjuiste installatie van de kinderzitjes verhoogt het risico op verwonding bij een botsing.

- Bind de veiligheidsriem nooit aan een bevestigingshaak in de bagageruimte.
- De bagage of andere voorwerpen nooit bij de onderste (ISOFIX) of de bovenste verankerungen (Top Tether) vastbinden of vastzetten.

Montage van de Top Tether van het kinderzitje op het verankeringspunt

Afbeelding 35 Bevestigingsband: juiste afstelling en montage

Bevestiging van de Top Tether van het kinderzitje op het verankeringspunt op de hoedenplank van de wagen

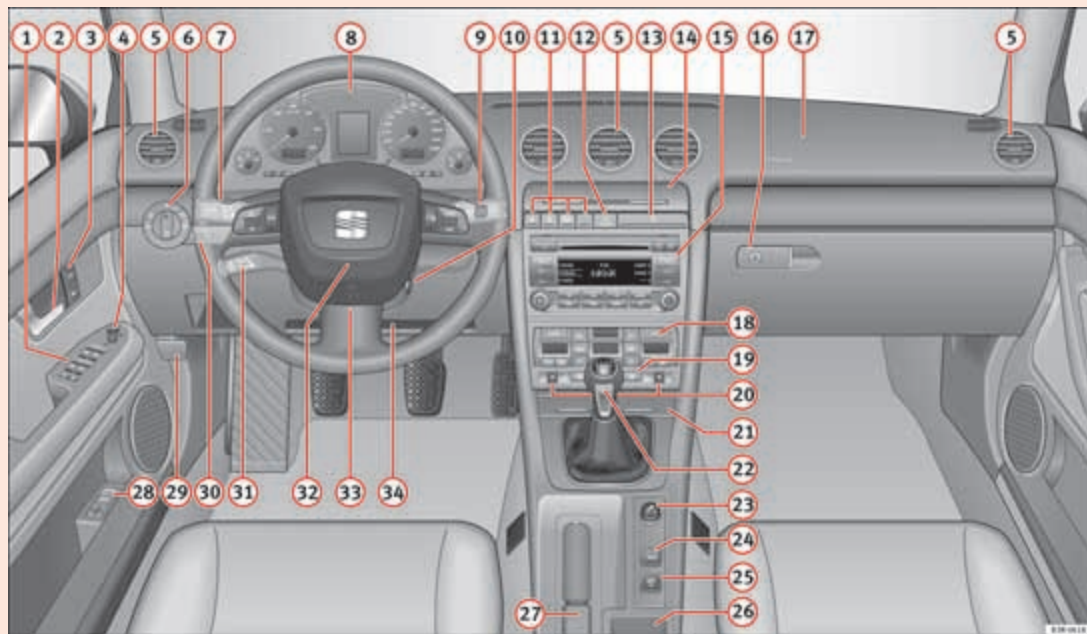
- De bevestigingsband van het kinderzitje uitvouwen volgens de gebruiksaanwijzing van de fabrikant.
- De bovenste bevestigingsband onder de hoofdsteun van de zitplaats achter ⇒ **Afbeelding 35** doorhalen (indien nodig, de hoofdsteun hoger plaatsen).
- De band zo schuiven dat de band van de Top Tether van het kinderzitje goed op de verankering op de hoedenplank bevestigd wordt.
- De band van de Top Tether strak aanspannen volgens de aanwijzingen van de fabrikant van het kinderzitje.

Bevestigingsband losmaken

- Maak de band los volgens de gebruiksaanwijzingen van de fabrikant van de kinderzitjes.
- Druk het slot in en haal de band uit de verankeringssteun.

ATTENTIE

Alle **WAARSCHUWINGEN** ⇒ pagina 57 lezen en in acht nemen. ■

Afbeelding 36 Sommige van de hier getoonde instrumenten of knoppen horen alleen bij bepaalde type-uitvoeringen of zijn optioneel.

Bediening

Bestuurdersplaats

Algemeen schema

Overzicht dashboard

① Elektrische ruitbediening	116	⑬ Bekerhouder	159
② Portiergreep		⑭ Opbergvak	
③ Schakelaar centrale vergrendeling	107	⑮ Afhankelijk van de uitrusting: radio resp. navigatiesysteem	
④ Elektrische buitenspiegelverstelling	139	⑯ Afsluitbaar dashboardkastje	166
⑤ Uitstroomopeningen met verstelknop	175	⑰ Bijrijdersairbag	35
⑥ Lichtschakelaar	122	⑱ Airconditioning	170
⑦ Hendel voor richtingaanwijzers en grootlicht	130	⑲ Schakelaar voor achtruitverwarming	133
⑧ Instrumentenpaneel	63	⑳ Kartelwiel voor stoelverwarming	177
⑨ Hendels en schakelaars voor:		㉑ Asbak	160
– Ruitenwissers/-sproeiers	135	㉒ Hendel van de schakelbak	
– Boordcomputer	91	㉓ Sigarettenaansteker/Accessoireaansluiting	160
– Menuweergave	94	㉔ Hulpaansluiting	
⑩ Contactslot	180	㉕ Indicator bandenspanning	71
⑪ Afhankelijk van de uitrusting:		㉖ Opbergvak	
– Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)	73	㉗ Handrem	186
– Schakelaar voor Start-Stop	182	㉘ Stoelgeheugen*	145
– Waarschuwinglampje voor buiten werking gestelde bijrijdersairbag	47	㉙ Ontgrendeling voor motorkap	242
– Schakelaar voor akoestische parkeerhulp	188	㉚ Lichtbundelhoogteverstelling	127
⑫ Alarmlichten	129	– coming home en leaving home: functie vertraagd uitschakelen en vooraf inschakelen van de lichten	125
		㉛ Hendel voor cruise control	190 ▶

32	Stuurwiel met:	
	– Claxon	
	– Bestuurdersairbag	35
	– Bedieningstoetsen voor radio en telefoon*	
33	Verstelbare stuurkolom	178
34	Ruimte voor boorddocumenten / knieairbag*	35

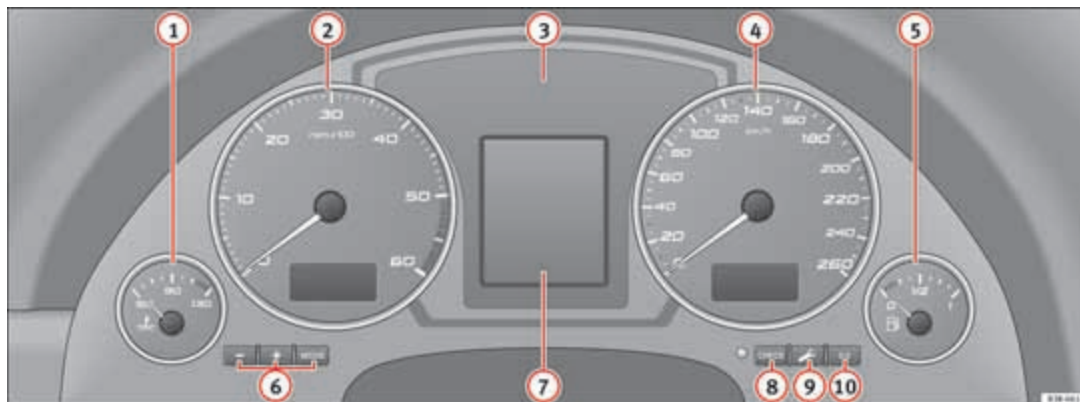
Let op

- Bij wagens met af fabriek ingebouwde radio of af fabriek ingebouwd navigatiesysteem wordt een apart instructieboekje geleverd.
- Bij wagens met rechts stuurwiel* wijkt de rangschikking van de bedieningselementen gedeeltelijk van de op ⇒ **Afbeelding 36** weergegeven rangschikking af. De symbolen die de bedieningselementen markeren, zijn echter gelijk. ■

Instrumenten

Overzicht instrumentenpaneel

Het instrumentenpaneel is de informatiecentrale voor de bestuurder.

Afbeelding 37 Overzicht instrumentenpaneel

① Koelvloeistoftemperatuurmeter	64	⑥ Knoppen voor	
② Toerenteller met digitale klok en datumweergave	65, 65	– Digitale klok en datum	65
③ Controlelampjes	69	– Instrumentenverlichting	66
④ Snelheidsmeter met display voor kilometerteller	67	⑦ Display met	
⑤ Brandstofpeil	67	– Service-intervalindicatie	80
		– Bestuurdersinformatiesysteem	76 ▶

- 8 Toets CHECK 68
- 9 Oproeptoets voor service-intervalindicatie 80
- 10 Resetknop voor dagteller 67 ■

Koelvloeistoftemperatuurmeter

Afbeelding 38 Koelvloeistoftemperatuurmeter

Koelvloeistoftemperatuurmeter ⇒ Afbeelding 38 werkt alleen bij ingeschakeld contact. Let op de volgende aanwijzingen bij de temperatuurbereiken om motorschade te voorkomen.

Koud bereik (A)

Als de naald nog in het linkerbereik van de schaal staat, heeft de motor zijn bedrijfstemperatuur nog niet bereikt. Hoge motortoerentallen, volgas en sterke motorbelasting vermijden.

Normaal bereik (B)

De motor heeft zijn bedrijfstemperatuur bereikt, als de naald bij een normale rijstijl in het middelste bereik van de schaal terecht komt. Bij sterke motorbelasting - vooral bij hoge buitentemperaturen - kan de naald ook ver

naar rechts gaan. Dit is geen probleem zo lang het waarschuwings symbool \perp op het display van het instrumentenpaneel niet gaat branden.

Waarschuwingsbereik (C)

Als het symbool \perp op het display knippert, is óf de koelvloeistof *temperatuur* te hoog óf het koelvloeistof *peil* te laag ⇒ pagina 83.

⚠ ATTENTIE

- Let op de waarschuwingsaanwijzingen ⇒ pagina 243, voordat u de motorkap open en het koelvloeistofpeil controleert.
- Open in geen geval de motorkap wanneer er stoom of koelvloeistof uitkomt. Anders kunt u brandwonden oplopen. Wachten tot er geen damp of koelvloeistof meer ontsnapt.

⚠ VOORZICHTIG

Accessoires vóór de koelluchtinlaat verslechteren de koelende werking van de koelvloeistof. Bij hoge buitentemperaturen en sterke motorbelasting bestaat dan het gevaar voor oververhitting van de motor! ■

Toerenteller

De toerenteller geeft het motortoerental per minuut aan.

Abbeelding 39 Deel van het instrumentenpaneel. Toerenteller

Bij een toerental van minder dan 1.500 omwentelingen per minuut naar een lagere versnelling inschakelen. Het rode gebied geeft het maximaal toelaatbare motortoerental aan voor een ingereden motor die op bedrijfstemperatuur is. Voordat dit veld wordt bereikt, moet u in de volgende hogere versnelling schakelen of de voet van het gaspedaal nemen.

! VOORZICHTIG

Om eventuele motorschade te vermijden, mag de wijzer van de toerenteller niet in het rode gebied komen. Het begin van het rode veld op de schaalverdeling is afhankelijk van het motortype.

🌿 Milieu-aanwijzing

Vroeg opschakelen naar de aanbevolen versnelling ⇒ *Abbeelding 50* helpt om brandstof te besparen, de uitstoot van schadelijke stoffen te verminderen en rijkluiden te verminderen!

Digitale klok met datumweergave

De wagen is met een kwartsklok uitgerust.

Abbeelding 40 Deel van het instrumentenpaneel. Digitale klok

Tijd en datum worden met de \pm - en \square -toetsen ingesteld.

Uren instellen

- **MODE**-toets indrukken. De urenweergave knippert.
- Met de \pm -toets de uren instellen.

Minuten instellen

- **MODE**-toets indrukken tot de minutenweergave knippert.
- Met de \pm -toets de minuten instellen.

Datum instellen

- **MODE**-toets indrukken tot de dagweergave knippert.
- Met de \pm -toets de dag instellen.

- **MODE**-toets indrukken tot de maandweergave knippert.
- Met de **+**/**□**-toets de maand instellen.
- **MODE**-toets indrukken tot de jaarweergave knippert.
- Met de **+**/**□**-toets het jaartal instellen.

Datumweergave wissen

- **MODE**-toets indrukken tot de datumweergave knippert.
- Met de **□**-toets de datumweergave wissen.

Datumweergave invoegen

- **MODE**-toets indrukken tot de datumweergave knippert.
- Met de **+**-toets de datumweergave invoegen.

Het instellen is beëindigd en de tijd en/of de datum zijn/is opgeslagen, als de weergave ophoudt met knipperen.

Bij uitgeschakeld contact kunt u zowel de digitale klok met datumweergave als de kilometerteller enkele seconden inschakelen door de toets CHECK → **Afbeelding 37** in te drukken. ■

Instrumentenverlichting

De helderheid van de instrumentenverlichting kan worden ingesteld.

Afbeelding 41 Instrumentenverlichting

- Plustoets (+) indrukken om de basishelderheid te verhogen.
- Mintoets (-) indrukken om de basishelderheid te reduceren.

Een in het instrumentenpaneel ingebouwde fotocel regelt de instrumentenverlichting (naald- en schaalverlichting), de verlichting in de middenconsole en de verlichting van de displays afhankelijk van de buitenverlichting. ■

Snelheidsmeter met kilometerteller

De snelheidsmeter registreert de snelheid en de afgelegde afstand.

Afbeelding 42 Deel van het instrumentenpaneel: Kilometerteller

De weergave van de afgelegde afstand vindt in kilometers plaats. Bij sommige type-uitvoeringen vindt de weergave in "mijlen" plaats.

Onderste kilometerteller

De onderste kilometerteller geeft de kilometers of de mijlen aan die de wagen in totaal heeft afgelegd.

Bovenste kilometerteller (dagteller)

De bovenste kilometerteller geeft de afstand aan, die gereden is, nadat deze kilometerteller voor de laatste keer is teruggezet. Hiermee kunnen korte afstanden worden gemeten. Het laatste cijfer geeft een afstand van 100 meter of 1/10 mijl aan. De bovenste kilometerteller kunt u op nul terugzetten door de resetknop in te drukken ⇒ Afbeelding 42.

Storingsindicatie

Als er een storing in het instrumentenpaneel is, wordt op het display van de dagteller steeds **DEF** weergegeven. Laat de storing zo snel mogelijk verhelpen.

Elektronische startblokkering

Als u het contact inschakelt, worden automatisch de data van de wagen-sleutel gecontroleerd.

Indien een niet-geautoriseerde contactsleutel werd gebruikt, wordt in het displayveld van de kilometerteller **SAFE** weergegeven. De wagen kan dan niet meer worden gestart. ■

Brandstofvoorraad

De weergave verschijnt alleen bij ingeschakeld contact.

Wanneer de naald het reserveveld bereikt, brandt op het display in het instrumentenpaneel ⇒ pagina 85 het symbool . Nu is er nog ca. 8 tot 10 liter brandstof in de tank. Deze melding herinnert u eraan dat u moet **gaan tanken**.

Als u wilt weten welke inhoud de brandstoftank van uw wagen heeft, kunt u dit raadplegen in het hoofdstuk ⇒ pagina 322, Afmetingen en vulhoevelheden.

VOORZICHTIG

Nooit de brandstoftank helemaal leegrijden! De onregelmatige brandstofvoorziening kan tot overslaan van de ontsteking leiden. Daardoor komt er onverbrande brandstof in de uitlaat. Dit kan tot oververhitting en beschadiging van de katalysator leiden. ■

Toets CHECK

Afbeelding 43 Deel van het instrumentenpaneel: Toets CHECK

Met de **CHECK**-knop kunnen de volgende functies worden uitgevoerd:

Digitale klok en kilometerteller inschakelen

Bij uitgeschakeld contact kunt u de digitale klok met datumweergave en de kilometerteller enkele seconden inschakelen door de **CHECK**-knop ⇒ Afbeelding 43 in te drukken.

Auto-Check-Control starten

De Auto-Check-Control ⇒ pagina 81 controleert bepaalde functies en de toestand van bepaalde delen van de wagen. Dit gebeurt voortdurend bij ingeschakeld contact, ook tijdens het rijden.

Door de **CHECK**-knop bij ingeschakeld contact in te drukken kan de "Auto-Check-Control" handmatig worden gestart. De controle van de werking kan bij niet-draaiende motor plaatsvinden of bij draaiende motor tot een snelheid van 5 km/u.

Aanwijzingen voor bestuurder tonen

Wanneer een symbool met prioriteit 1 op het display knippert ⇒ pagina 81 of wanneer het controlesysteem meldt dat er een lampje defect is

⇒ pagina 87, kunt u de bijbehorende aanwijzing voor het rijden opnieuw laten weergeven door kort de **CHECK**-knop in te drukken. Bijvoorbeeld:

Motor abstellen und Ölstand prüfen (Motor afzetten, oliepeil controleren)

De weergave van de ingevoegde aanwijzingen voor het rijden verdwijnt na ca. 5 seconden van het display.

Snelheidswaarschuwing instellen

Door de **CHECK**-knop kort in te drukken kunt u waarschuwingsdrempel 1 van de snelheidswaarschuwing ⇒ pagina 89, Waarschuwingsdrempel 1 instellen **tijdens** het rijden instellen. Waarschuwingsdrempel 2* van het snelheidssignaal ⇒ pagina 90, Waarschuwingsdrempel 2 instellen kan alleen worden ingesteld, **wanneer het contact is uitgeschakeld**. ■

Controlelampjes

Algemene beschrijving

De waarschuwings- en controlelampjes geven bepaalde functies of storingen aan.

Afbeelding 44 Instrumentenpaneel met controlelampjes

	Uitlaatgascontrolesysteem	⇒ pagina 70
	Airbagsysteem	⇒ pagina 70
	Bandenspanning te laag	⇒ pagina 71
	Gekozen cruise-snelheid (cruise control)	⇒ pagina 71

	Aanhangwagenknipperlichten	⇒ pagina 72
	Antiblokkeersysteem (ABS)	⇒ pagina 72
	Waarschuwinglampje veiligheidsgordel	⇒ pagina 73
	Brandt: ASR gedeactiveerd	⇒ pagina 73 ⇒ pagina 74 ⇒ pagina 178
	Knipperlichten (linkerknipperlicht)	⇒ pagina 73
	Knippert: de Elektronische Stabiliserings Controle (ESC) is in werking of de ASR heeft ingegrepen Brandt: ESC of ASR defect	⇒ pagina 73 ⇒ pagina 74 ⇒ pagina 178
	Dynamo	⇒ pagina 74
	Grootlicht	⇒ pagina 74
	Handrem aangetrokken	⇒ pagina 75 ⇒ pagina 82
	Vermogensregeling (of EPC)	⇒ pagina 75
	Voorgloeisysteem (of EPC)	⇒ pagina 75
	Remstoring	⇒ pagina 75
	Knipperlichten (rechterknipperlicht)	⇒ pagina 73

Let op

Een reeks functies wordt via de Auto-Check-Control ⇒ pagina 81 gecontroleerd. Storingen worden op het display van het instrumentenpaneel als rode symbolen (prioriteit 1 - gevaar) of gele symbolen (prioriteit 2 - waarschuwing) weergegeven. ■

Uitlaatgascontrolesysteem

Als het controlelampje **brandt**, moet u zo snel mogelijk een gespecialiseerde werkplaats opzoeken om de oorzaak van de storing te laten verhelpen.

Als het controlelampje **knippert**, met lagere snelheid verder rijden en de hulp van een specialist inschakelen om schade aan de katalysator te voorkomen.

Overige aanwijzingen met betrekking tot de katalysator ⇒ pagina 208. ■

Airbagsysteem

Het controlelampje dient voor de controle van het airbag- en gordelspannersysteem.

Het controlelampje gaat enkele seconden branden, als u het contact inschakelt.

Als het controlelampje niet uitgaat of tijdens het rijden gaat branden, knipperen of flikkeren of wanneer het niet brandt bij het inschakelen van het contact, is er een storing in het systeem.

ATTENTIE

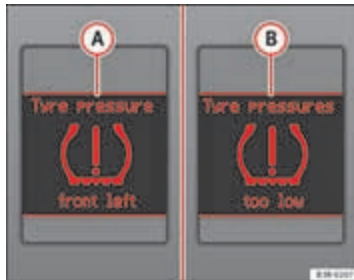
Als er een storing is, moet het systeem direct door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. Anders bestaat het gevaar dat het airbagsysteem of de gordelspanners bij een ongeval niet worden geactiveerd. ■

Bandenspanningsindicator* (L)

Een te lage bandenspanning moet zo snel mogelijk worden gecorrigeerd.

Afbeelding 45 Display: storing van het systeem

Afbeelding 46 Display: waarschuwingsmelding

Het gele controlelampje (L) blijft branden indien het systeem defect is of de bandenspanning van ten minste één van de banden te laag is. In geval van storing van het systeem wordt de aanduiding TPMS geactiveerd op het middelste display van het instrumentenpaneel ⇒ Afbeelding 45. In het geval de bandenspanning snel vermindert, verschijnt in het middelste display van het instrumentenpaneel de informatietekst (A) ⇒ Afbeelding 46. Als de bandenspanning langzaam vermindert, verschijnt in het middelste display van het instrumentenpaneel de informatietekst (B) ⇒ Afbeelding 46. In deze tekst wordt niet aangegeven om welke band het gaat. Indien één van deze indicaties wordt weergegeven:

- De wagen tot stilstand brengen.
- De banden controleren. Hoewel de waarschuwing voor één band geldt, dient u alle banden te controleren.
- Bandenspanning corrigeren ⇒ pagina 259.

Nadere informatie over de bandenspanningscontrole in ⇒ pagina 258. ■

Cruise-snelheid (Cruise control)* (N)

Het controlelampje (N) in het instrumentenpaneel brandt als het snelheidsregelsysteem in de regelstand staat. ■

Aanhangwagenknipperlichten*

Als u met een aanhangwagen rijdt, knippert bij ingeschakelde knipperlichten het controlelampje mee.

Als het knipperlicht wordt ingeschakeld, dan knippert het controlelampje, mits de aanhangwagen op de juiste wijze aan de wagen is aangesloten.

Als bij de aanhangwagen of bij de trekkende wagen een knipperlicht uitvalt, knippert het controlelampje niet. ■

Antiblokkeersysteem (ABS)

Het controlelampje dient voor de controle van het ABS en het geïntegreerde elektronische sperdifferentieel (EDS).

Het controlelampje gaat enkele seconden branden wanneer het contact wordt ingeschakeld of wanneer de motor wordt gestart. Het lampje gaat uit, als de automatische controle klaar is.

Er zit een storing in het ABS als:

- Het controlelampje niet gaat branden, wanneer het contact wordt ingeschakeld.
- Het controlelampje na enkele seconden niet weer uitgaat.
- Het controlelampje tijdens het rijden gaat branden.

Er kan nog met het normale remsysteem - dus zonder ABS - worden geremd. Zo snel mogelijk een gespecialiseerde werkplaats opzoeken. Meer aanwijzingen over het ABS ⇒ pagina 202.

Bij een storing in het ABS brandt ook het ESC-controlelampje.

Storing in het hele remsysteem

Als het ABS-controlelampje samen met het controlelampje van het remsysteem ⇒ pagina 75 (met losgemaakte handrem) gaat branden, is niet alleen het ABS defect, maar ook het remsysteem ⇒ .

Bij een **storing in het remsysteem** verschijnt op het display van het instrumentenpaneel het -symbool. Zie ook ⇒ pagina 83.

Storing van elektronisch sperdifferentieel (EDS)

Het EDS werkt samen met het ABS. Als het ABS-controlelampje gaat branden, is het EDS uitgevallen. Zo snel mogelijk een gespecialiseerde werkplaats opzoeken. Meer aanwijzingen over het EDS ⇒ pagina 203.

ATTENTIE

- **Let op de waarschuwingsaanwijzingen van het hoofdstuk ⇒ pagina 243, Werkzaamheden in de motorruimte, voordat u de motorkap opent en het remvloeistofpeil controleert.**
- **Als het controlelampje van het remsysteem samen met het ABS-controlelampje gaat branden, direct stoppen en het remvloeistofpeil in het reservoir controleren. Is het remvloeistofpeil onder de 'MIN'-markering gedaald, dan niet verder rijden - gevaar voor ongelukken! Roep de hulp in van een vakman.**
- **Als het remvloeistofpeil in orde is, kan de storing in het remsysteem zijn veroorzaakt doordat de regelfunctie van het ABS is uitgevallen. Hierdoor kunnen de achterwielen relatief snel blokkeren, als wordt geremd. Dit kan onder bepaalde omstandigheden tot het uitbreken van de achterkant van de wagen leiden - slipgevaar! Voorzichtig naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden en de storing laten verhelpen.** ■

Gordelwaarschuwinglampje*

Het controlelampje herinnert u eraan dat de veiligheidsgordel moet worden omgegespt.

Controlelampje blijft na het inschakelen van het contact branden tot de veiligheidsgordel aan bestuurderszijde is omgegespt. Vanaf een bepaalde rijsnelheid klinkt bovendien een akoestisch waarschuwingssignaal (gong) en knippert het controlelampje.

Overige aanwijzingen voor de veiligheidsgordels ⇒ pagina 25. ■

Knipperlichten

Afhankelijk van de ingeschakelde knipperrichting knippert het linker- of rechter- controlelampje mee. Bij ingeschakelde alarmlichten knipperen beide controlelampjes tegelijkertijd.

Als er één knipperlicht uitvalt, knippert het controlelampje ongeveer dubbel zo snel.

Dit geldt echter niet bij het rijden met een aanhangwagen. Als bij de aanhangwagen of bij de trekkende wagen een knipperlicht uitvalt, knippert het controlelampje niet. Meer aanwijzingen over de knipperlichten ⇒ pagina 130. ■

Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)*

Er zijn twee informatiecontrolelampjes voor de Elektronische Stabiliserings Controle. Het controlelampje geeft informatie over de functie en over de uitschakelstatus.

Beide gaan tegelijkertijd branden na het inschakelen van het contact en gaan vervolgens uit na ongeveer 2 seconden, de tijd die nodig is om de functie te controleren.

Dit programma omvat het ABS, EDS en ASR-systeem. Het omvat ook de hulp bij noodremmen (BAS), automatische reiniging van remschijven en het stabilisatieprogramma van aanhangwagens (TSP).

Het controlelampje heeft de volgende functies:

- Het lampje knippert tijdens het rijden met de ASR/ESC in bedrijf.
- Het lampje brandt bij een storing in de ESC.
- Het ESC-lampje brandt ook bij een storing van het ABS omdat het ESC-systeem samen met het ABS werkt.

Als dit controlelampje blijft branden, nadat u de motor hebt gestart, dan kan het systeem zichzelf hebben uitgeschakeld. U kunt in dit geval de ESC weer inschakelen door het contact uit en in te schakelen. Wanneer het controlelampje uitgaat, werkt het systeem weer naar behoren.

Het controlelampje geeft informatie over de uitschakelstatus van het systeem:

- Het blijft branden als de ASR na het indrukken van de schakelaar voor wordt uitgeschakeld. ■

Aandrijfslipregeling (ASR)*

De aandrijfslipregeling voorkomt dat de aangedreven wielen doordraaien wanneer wordt geaccelereerd.

Er zijn twee informatiecontrolelampjes voor de tractiecontrole. en . Beide gaan tegelijkertijd branden na het inschakelen van het contact en gaan vervolgens uit na ongeveer 2 seconden, de tijd die nodig is om de functie te controleren.

Het controlelampje heeft de volgende functie:

- Knippert wanneer de ASR in werking is en de wagen rijdt.

Als het systeem uit staat of bij een storing in het systeem, blijft het controlelampje branden. Het ASR-controlelampje brandt ook bij een storing in het ABS, omdat de ASR samenwerkt met het ABS. Nadere aanwijzingen ⇒ pagina 201

Het controlelampje geeft informatie over de uitschakelstatus van het systeem:

- Het blijft branden als de ASR na het indrukken van de schakelaar voor wordt uitgeschakeld.

Door nogmaals op de knop te drukken wordt de ASR-functie hersteld en gaat het controlelampje uit.

Dynamo

Het controlelampje geeft een defect van de dynamo of een storing in de wagenelektronica aan.

Het controlelampje gaat branden bij het inschakelen van het contact. Het controlelampje moet weer uit gaan, wanneer de motor is gestart.

Gaat het controlelampje tijdens het rijden branden, dan kunt u normaal gesproken nog tot de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden. Omdat de accu zich dan ontlaaft, alle niet per se noodzakelijke elektrische verbruikers uitschakelen.

VOORZICHTIG

Mocht tijdens het rijden ook het controlelampje (storing koelsysteem) op het display van het instrumentenpaneel gaan branden ⇒ pagina 83, dan meteen stoppen en de motor uitzetten. De koelvloeistofpomp wordt niet meer aangedreven - gevaar voor schade aan de motor! ■

Grootlicht

■ Bij ingeschakeld grootlicht of bij het grootlichtsignaal gaat het controlelampje branden.

Meer aanwijzingen over het grootlicht ⇒ pagina 130. ■

Handrem

De controlelampje gaat branden zodra de handrem wordt bediend.

Als met aangetrokken handrem sneller dan 5 km/u wordt gereden, verschijnt op het display van het instrumentenpaneel de volgende informatie-tekst¹⁾: **HANDREM AANGETROKKEN**. Tevens klinkt er een waarschuwingssignaal ⇒ pagina 82. ■

Vermogensregeling EPC

Het controlelampje controleert de vermogensregeling bij benzinemotoren.

Het controlelampje **EPC** (Electronic Power Control) gaat ter controle branden, als u het contact inschakelt.

Let op

Als het controlelampje tijdens het rijden gaat branden, is er een storing in de vermogensregeling. De motor moet direct door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. ■

Voorgloeisysteem

Het controlelampje brandt zolang de dieselmotor wordt voorgeloeid.

Als het controlelampje gaat branden , wordt voorgeloeid. Nadat het controlelampje is uitgegaan, de motor direct starten. Als de motor op bedrijfstemperatuur is of als de buitentemperatuur meer dan +8 °C bedraagt, brandt het controlelampje slechts kortstondig. ■

Let op

- Als het controlelampje voorgloetijd tijdens het rijden knippert, is er een storing in de motorvermogensregeling. De motor moet direct gecontroleerd worden.
- Brandt het controlelampje helemaal niet als het contact wordt ingeschakeld, dan kan er een storing in het voorgloeisysteem zijn. De motor moet worden gecontroleerd. ■

Remsysteem

Het controlelampje knippert bij een te laag remvloeistofpeil, bij een storing in het ABS of bij aangetrokken handrem.

Knippert het controlelampje (hoewel de handrem is losgemaakt), dan moet u stoppen en het remvloeistofpeil controleren ⇒ ⇒ pagina 253. ■

Als het ABS uitvalt, gaat het ABS-controlelampje samen met het controlelampje voor het remsysteem branden ⇒ . ►

¹⁾ Afhankelijk van de uitvoering van het model.

Handrem aangetrokken

Het controlelampje brandt ook bij aangetrokken handrem. Bovendien wordt de handremwaarschuwing → pagina 82 geactiveerd, als u langer dan 3 seconden met een snelheid boven de 5 km/u rijdt en de handrem niet volledig is losgezet.

ATTENTIE

- Let op de waarschuwingsaanwijzingen van het hoofdstuk → pagina 243, Werkzaamheden in de motorruimte, voordat u de motorkap opent en het remvloeistofpeil controleert.
- Mocht het controlelampje van het remsysteem niet uitgaan of tijdens de rit gaan branden, dan is het remvloeistofpeil in het reservoir te laag - gevaar voor ongelukken! Stoppen, niet verder rijden. Roep de hulp in van een vakman.
- Als het remsysteem-controlelampje samen met het ABS-controlelampje gaat branden, kan de regelfunctie van het ABS zijn uitgevallen. Hierdoor kunnen de achterwielen relatief snel blokkeren, als wordt geremd. Dit kan onder bepaalde omstandigheden tot het uitbreken van de achterkant van de wagen leiden - slipgevaar! Voorzichtig naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden en de storing laten verhelpen.

Bestuurdersinformatiesysteem

Algemeen

Het bestuurdersinformatiesysteem in het instrumentenpaneel geeft u op eenvoudige wijze informatie over de actuele bedrijfstoestand van uw wagen.

Afbeelding 47 Bestuurdersplaats: Display in het instrumentenpaneel

De informatie van het bestuurdersinformatiesysteem wordt u op het display in het midden van het instrumentenpaneel getoond.

Bij het inschakelen van het contact en tijdens het rijden wordt de toestand van enkele functies en wagenonderdelen onderzocht. Functiestoringen resp. noodzakelijke servicemaatregelen worden door een akoestisch signaal van het bestuurdersinformatiesysteem (FIS), door rode en gele symbolen en aanwijzingen voor de bestuurder op het display weergegeven.

De bestuurder wordt bovendien geïnformeerd inzake het audiosysteem.

Het bestuurdersinformatiesysteem biedt de volgende functies: ▶

Weergave cd-speler, radio en telefoon*	⇒ pagina 77
buitentemperatuurmeter	⇒ pagina 78
Aanduiding keuzehendelstand*	⇒ pagina 78
Keuzehendelstanden 7-traps automatische versnellingsbak*	⇒ pagina 199
Keuzehendelstanden multitronic®*	⇒ pagina 196
Actieradius	⇒ pagina 79
Portier- en achterklepwaarschuwing	⇒ pagina 79
service-interval-indicatie	⇒ pagina 80
Auto-Check-Control	⇒ pagina 81
Aanwijzingen voor het rijden	⇒ pagina 81
Handremwaarschuwing	⇒ pagina 82
Controle voor het uitvallen van een lampje*	⇒ pagina 87
Boordcomputer*	⇒ pagina 91
Bandenspanningscontrolesysteem*	⇒ pagina 96
Navigatiegegevens*	Apart instructieboekje

Let op

- Bij een storing wordt op het display een rood resp. geel symbool weergegeven. Rode symbolen geven een **gevaar** aan ⇒ pagina 82. Gele symbolen geven een **waarschuwing** aan ⇒ pagina 84.

Cd- en radioweergave en telefoon*

Afbeelding 48 Display: extra informatie radio

Als de Auto-Check-Control geen storing met prioriteit 2 weergeeft, wordt (afhankelijk van de radio-uitrusting) bij ingeschakelde radio de gekozen zender of de radiofrequentie van de zender met extra informatie weergegeven als "OK" is verdwenen.

In de cd-functie* wordt weergegeven welke titel momenteel wordt afgespeeld.

Als een compatibele telefoon* beschikbaar is, kan de agenda of het gekozen telefoonnummer ook via deze display worden weergegeven.

Deze weergaven zijn *extra* ten opzichte van de normale informatie op het radiodisplay.

Buitemtemperatuurmeter

Afbeelding 49 Display: buitemtemperatuurmeter

De buitemtemperatuur wordt bij ingeschakeld contact weergegeven ⇒ Afbeelding 49. Bij wagens met automatische versnellingsbak verschijnt de weergave pas nadat de rijstand is ingeschakeld.

Bij temperaturen lager dan +5 °C verschijnt vóór de temperatuurweergave een ijskristal. Hierdoor wordt de bestuurder erop gewezen bijzonder goed op te passen voor **gladde wegen**. Bij stilstaande wagen of bij lage rijnsnelheid kan de aangegeven temperatuur door de uitgestraalde warmte van de motor iets hoger zijn dan de werkelijke buitemtemperatuur.

Als bij wagens met airconditioning het display voor de airconditioning op °F (graden Fahrenheit) is omgeschakeld, wordt ook de buitemtemperatuur in °F weergegeven ⇒ pagina 174.

ATTENTIE

Wanneer er op de buitemtemperatuurmeter geen ijskristal wordt weergegeven, kunnen de wegen wel degelijk glad zijn. Houd er rekening mee dat ook bij een buitemtemperatuur van +5 °C de weg glad kan zijn - waarschuwing voor gladheid!

Let op

Bij de weergave van navigatiegegevens (reisdoelaanwijzingen) verschijnt de buitemtemperatuur op de tweede regel van het display.

Indicator van de versnellingen*

De indicatie dient om brandstof te besparen.

Afbeelding 50 Indicatie van de versnellingen

Met behulp van de indicator van versnellingen kunt u brandstof besparen. Als op het display in het instrumentenpaneel de schakelindicatie verschijnt ⇒ Afbeelding 50, wordt aanbevolen de versnelling in te schakelen, die de pijl aangeeft. Het is ook mogelijk dat versnellingen worden overgeslagen, bijv. van 4 naar 6.

Let op

- Bij het accelereren van de wagen wordt onder bepaalde omstandigheden geen indicatie weergegeven.
- De aanbeveling voor de te kiezen versnelling hoeft niet te worden opgevolgd als u snel wilt doortrekken (bv. bij inhaalmanoeuvres).
- De schakelindicatie kan door een technische dienst worden uitgeschakeld.

Actieradius

De weergave van de actieradius helpt bij het plannen van de rit.

Op het display verschijnt de geschatte actieradius in km. Met de actieradius wordt aangegeven hoeveel kilometers de wagen bij de huidige brandstofvoorraad en bij dezelfde rijstijl nog kan afleggen. De weergave vindt in sprongen van 10 km plaats.

Als de actieradius wordt berekend, wordt van het brandstofverbruik van de laatste 30 km uitgegaan. Als u zuiniger rijdt, wordt de actieradius groter.

Portier- en achterklepwaarschuwing

Afbeelding 51 Display: Portier- en achterklepwaarschuwing

De portier-/achterklepwaarschuwing wordt weergegeven, als bij ingeschakeld contact ten minste *één* portier, de motorkap of de achterklep niet is gesloten. Het symbool geeft ook aan *welk(e)* portier(en) of klep(pen) niet is (zijn) gesloten. In de afbeelding ⇒ Afbeelding 51 is dit het bestuurdersportier.

Wanneer de motorkap of de achterklep is geopend, knippert het betreffende gebied in de weergave op het display. Zodra alle portieren, de motorkap en de achterklep volledig zijn gesloten, gaat de portier- en achterklepwaarschuwing uit.

Bij wagens met bestuurdersinformatiesysteem en boordcomputer* kunt u de weergave van de portier- en achterklepwaarschuwing uitschakelen door de knoppen van de boordcomputer ⇒ pagina 92 kort in te drukken. De portier- en achterklepwaarschuwing verschijnt echter weer, zodra in de toestand van de portieren, de motorkap en de achterklep iets is gewijzigd.

Service-intervalindicatie

De service-intervalindicatie herinnert u aan de volgende noodzakelijke onderhoudsbeurt.

Afbeelding 52 Deel van het instrumentenpaneel: service-interval-indicatie

Weergave van het resterende aantal kilometers tot de volgende onderhoudsbeurt

Als u serviceknop ① indrukt, wordt het resterende aantal kilometers tot de volgende onderhoudsbeurt weergegeven, wanneer het contact is ingeschakeld. Het opvragen kan bij niet-draaiende of draaiende motor tot een snelheid van 5 km/u plaatsvinden. Gedurende de eerste 500 km na de eerste ontstekingscyclus kan het aantal kilometers tot de eerstvolgende servicebeurt niet worden weergegeven.

Als de servicetoets ① wordt ingedrukt voordat 500 km is afgelegd, wordt het volgende op het display weergegeven:

Service in ----- km --- Tagen (Servicebeurt over ----- km --- dagen)

Dit geldt uitsluitend voor wagens met "Service-Intervallen met Lange Duur"*. ▶

Herinnering aan een onderhoudsbeurt

Het instrumentenpaneel houdt de dagelijks afgelegde kilometers bij. Het berekent het gemiddelde van deze afgelegde kilometers en activeert de herinnering aan de onderhoudsbeurt tijdig.

Het display schakelt na ca. 5 seconden over op de normale weergave. Het resterende aantal kilometers wordt elke keer wanneer u het contact inschakelt geactualiseerd, totdat het service-interval is verstreken.

Datum van de onderhoudsbeurt

Als het onderhoudsinterval is verstreken, verschijnt direct nadat u het contact hebt ingeschakeld, de melding **SERVICE!** op het display. Het display schakelt na ca. 5 seconden over op de normale weergave.

Terugzetten van de weergave

De gespecialiseerde werkplaats die het onderhoud uitvoert, zet na het uitgevoerde onderhoud de weergave terug. Afhankelijk van de gebruikte motorolie wordt de indicatie op LongLife Service (variabel service-interval) of op Grote Onderhoud Service (vast service-interval) teruggezet. Het terugzetten van de weergave in het instrumentenpaneel is alleen in het kader van een Kleine Onderhoud Service mogelijk. De weergave kan in dit geval alleen op een vast service-interval van 15.000 km worden teruggezet. Doe dit als volgt:

- Contact uitschakelen.
- Als serviceknop ⇒ Afbeelding 52 ① is ingedrukt, het contact inschakelen. Op het display verschijnt één van de twee onderstaande aanwijzingen: **Service in ----- km resp. Service!**
- Resetknop ② indrukken tot de weergave **Service in ----- km --- Tagen (Servicebeurt over ----- km --- dagen) of Service! (Servicebeurt!)** op het display verschijnt.

Als de resetknop niet binnen 5 seconden wordt ingedrukt, kan de weergave niet meer worden teruggezet. ▶

! VOORZICHTIG

Als u de accukabels losmaakt, kunnen de waarden van de service-intervalindicatie gedurende deze tijd niet verder berekend en kan er geen service-interval-indicatie worden weergegeven. Houd er rekening mee dat het in acht nemen van de servicebeurten voor de levensduur en waarde van uw wagen en in het bijzonder voor de motor van groot belang is. Ook al heeft de wagen weinig kilometers gereden, de maximale periode van twee jaar tussen twee servicebeurten mag niet worden overschreden - zie ook het Onderhoudsprogramma.

i Let op

- De weergave niet tijdens de service-intervallen terugzetten, anders ontstaan verkeerde indicaties.
- Als de massakabel van de accu is losgemaakt, worden de waarden van de service-intervalindicatie niet gewist.
- Als er een storing met prioriteit 1 is (rood symbool), dan kan het resterende aantal kilometers tot de volgende onderhoudsbeurt niet worden opgevraagd.

Auto-Check-Control

Inleiding

De Auto-Check-Control controleert bepaalde functies en de toestand van bepaalde delen van de wagen. Dit gebeurt voortdurend bij ingeschakeld contact, ook tijdens het rijden.

Storingen en dringend uit te voeren reparatie- of onderhoudswerkzaamheden worden op het display van het instrumentenpaneel weergegeven. Daarbij klinken akoestische signalen. Deze akoestische signalen gaan, afhankelijk van de prioriteit, vergezeld van rode en gele symbolen.

De rode symbolen duiden op **gevaar** terwijl de gele een **waarschuwing** weergeven. Bovendien verschijnen er in bepaalde situaties behalve de rode symbolen ook aanwijzingen voor de bestuurder.

Aanwijzingen voor de bestuurder

Behalve de symbolen worden op het display van het instrumentenpaneel ook aanwijzingen voor de bestuurder weergegeven.

Afbeelding 53 Instrumentenpaneel: Toets CHECK

Aanwijzingen voor de bestuurder en rode symbolen

Als op het display een rood symbool verschijnt, kan door op de **CHECK**-knop te drukken ⇒ Afbeelding 53 tevens de aanwijzing voor de bestuurder worden weergegeven.

Bijvoorbeeld: op het display verschijnt het symbool voor storing motorolie-druk . Wanneer u nu de **CHECK**-knop indrukt, verschijnt op het display de volgende aanwijzing voor de bestuurder:

Motor abstellen und Ölstand prüfen (Motor afzetten, oliepeil controleren) ▶

De weergegeven aanwijzing voor de bestuurder verdwijnt na ca. 5 seconden van het display. Door de **CHECK**-knop kort in te drukken kunt u de aanwijzing voor de bestuurder opnieuw laten weergegeven.

Aanwijzingen voor de bestuurder en gele symbolen

Als op het display een geel symbool verschijnt, wordt automatisch ook een aanwijzing voor de bestuurder weergegeven.

Op het display verschijnt bijv. het ∞ -symbool, dat op een lage stand van de ruitensproeiervloeistof wijst. Bovendien verschijnt de aanwijzingstekst:

Ruitensproeiervloeistof bijvullen

De aanwijzing voor de bestuurder verdwijnt na enkele seconden. Door de **CHECK**-knop kort in te drukken kunt u de aanwijzing voor de bestuurder opnieuw laten weergegeven.

Let op

- De aanwijzingen **Handrem angezogen (Handrem aangetrokken)** en **Beim Einlegen einer Fahrstufe im Stand Fussbremse betätigen (Bij het inschakelen van een rijstand bij stilstand: rem intrappen)** kunnen niet opnieuw worden weergegeven. Deze aanwijzingen staan op het display totdat de handrem is losgezet of een rijstand is ingeschakeld. ■

Handremwaarschuwing

- Handrem loszetten.

Als u per ongeluk met aangetrokken handrem rijdt, klinkt er een zoemer (waarschuwingstoon) en verschijnt er op het digitale display:

Handrem aangetrokken

De handremwaarschuwing wordt geactiveerd als u langer dan 3 seconden met een snelheid boven de 5 km/u rijdt. ■

Rode symbolen

Een rood symbool geeft een gevaar aan.

Afbeelding 54 Display: koelvloeistofpeilwaarschuwing

- De wagen tot stilstand brengen.
- Motor afzetten.
- De defecte functie controleren. Zo nodig een gespecialiseerde monteur te hulp roepen.

	Tekort aan remvloeistof of defect aan remsysteem	⇒ pagina 83
REM		
	Koelvloeistofpeil te laag/koelvloeistof temperatuur te hoog	⇒ pagina 83
KOELVLOEISTOF		
	Motoroliedruk te laag	⇒ pagina 84
OLIEDRUK		

Rode symbolen geven een storing met prioriteit 1 (gevaar) aan. ►

Als een rood symbool verschijnt, klinken er *drie* waarschuwingssignalen achtereenvolgens. Het symbool blijft knipperen tot het defect is verholpen. Als er *verschillende* storingen met prioriteit 1 zijn, verschijnen de symbolen na elkaar en zijn deze steeds te zien gedurende ca. 2 seconden.

Storing remsysteem

Een storing in het remsysteem moet zo spoedig mogelijk worden verholpen.

Als het symbool op het display knippert, is er een storing in het remsysteem. Behalve het symbool wordt op het display een van de beide volgende aanwijzingen voor de bestuurder weergegeven:

Wagen stilzetten, remvloeistof en hydraulisch oliepeil controleren

Opgelet! Remstoring (ABS). Bitte Werkstatt aufsuchen (Werkplaats opzoeken a.u.b.)

- De wagen tot stilstand brengen.
- Remvloeistofpeil controleren ⇒ pagina 253.

Als het ABS uitvalt, gaat het ABS-controlelampje samen met het symbool voor storingen van het remsysteem branden ⇒ .

ATTENTIE

- Let op de waarschuwingaanwijzingen van het hoofdstuk ⇒ pagina 243, Werkzaamheden in de motorruimte, voordat u de motorkap opent en het remvloeistofpeil controleert.
- Als het remvloeistofpeil in het reservoir te laag is - gevaar voor ongelukken! Niet verder rijden! Roep de hulp in van een vakman.
- Als het remsysteem-controlelampje samen met het ABS-controlelampje gaat branden, kan de regelfunctie van het ABS zijn uitgevallen. Hierdoor kunnen de achterwielen relatief snel blokkeren, als wordt geremd. Dit kan onder bepaalde omstandigheden tot het uitbreken van de achterkant van de wagen leiden - slippgevaar! Voorzichtig naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden en de storing laten verholpen.

Storing koelsysteem

Een storing in het koelsysteem moet direct worden verholpen.

Als het symbool op het display van het bestuurdersinformatiesysteem knippert, is óf de koelvloeistof *temperatuur* te hoog óf het koelvloeistof *peil* te laag. Behalve het symbool wordt op het display de volgende aanwijzing voor de bestuurder weergegeven:

Motor afzetten en koelvloeistofpeil controleren

- De wagen tot stilstand brengen.
- Motor afzetten.
- Koelvloeistofpeil controleren ⇒ pagina 248.
- Eventueel koelvloeistof bijvullen ⇒ pagina 249.

- Pas verder rijden, nadat het symbool is uitgegaan.
- Zo nodig een gespecialiseerde monteur te hulp roepen.

Als het koelvloeistofpeil in orde is, kan de storing door het uitvallen van de koelluchtventilator zijn veroorzaakt.

Als ook het dynamocontrolelampje brandt ⇒ pagina 74, is mogelijkwerwijs de multiritriem gescheurd.

VOORZICHTIG

Niet verder rijden als het symbool een storing in het koelsysteem laat zien - gevaar voor schade aan de motor.

Storing motoroliedruk

Onjuiste motoroliedruk moet direct worden verholpen.

Als het symbool op het display knippert, is de oliedruk te laag. Behalve het symbool wordt op het display de volgende aanwijzing voor de bestuurder weergegeven:

Motor abstellen und Ölstand prüfen (Motor afzetten, oliepeil controleren)

- De wagen tot stilstand brengen.
- Motor afzetten.
- Motoroliepeil controleren ⇒ pagina 246.
- Zo nodig een gespecialiseerde monteur te hulp roepen.

Motoroliepeil te laag

Als het motoroliepeil te laag is, motorolie bijvullen ⇒ pagina 247.

Motoroliepeil in orde

Als het -symbool knippert hoewel het motoroliepeil in orde is, een vakman te hulp roepen. Niet verder rijden! Motor **ook niet stationair** laten draaien.

Let op

De oliedrukwaarschuwing is geen oliepeilindicatie. Daarom het oliepeil regelmatig controleren - bij voorkeur bij het tanken.

Gele symbolen

Een geel symbool geeft een waarschuwing aan.

Afbeelding 55 Display: brandstofvoorraad laag ▶

	Controle voor het uitvallen van een lampje	⇒ pagina 85
	brandstofvoorraad laag	⇒ pagina 85
	Toerentalbegrenzing	⇒ pagina 85
	Motoroliepeil controleren	⇒ pagina 86
	Motorliesensor defect*	⇒ pagina 86
	Roetfilter* verstopt	⇒ pagina 86
	Licht-/regensensor defect	⇒ pagina 86
	Remblokken versleten	⇒ pagina 86
	snelheidssignaal 1	⇒ pagina 86
	Dynamische lichtbundel-hoogteverstelling* defect	⇒ pagina 87
	Zelffrichtende koplampen* defect	⇒ pagina 87
	Peil ruiten-/koplampsproeiervloeiostof laag*	⇒ pagina 87
	snelheidssignaal 2*	⇒ pagina 87
	Accuspanning niet correct*	⇒ pagina 87
	Controle voor het uitvallen van een lampje*	⇒ pagina 87
	Bandenspanning-controlesysteem* Bandenspanningsverlies	⇒ pagina 96

TPMS	Bandenspanning-controlesysteem* Systeem niet beschikbaar	⇒ pagina 71
	knop van het Start-Stop systeem.*	⇒ pagina 185

Gele symbolen geven een storing met prioriteit 2 (waarschuwing) aan.

Als een geel symbool verschijnt, klinkt er *een* waarschuwingssignaal. Weergegeven functie zo snel mogelijk controleren. Als er verschillende storingen met prioriteit 2 zijn, verschijnen de symbolen na elkaar en zijn deze steeds ca. 2 seconden te zien.

Defect van de remlichten

Wanneer een van de remlichten niet werkt, wordt dit controlelampje weergegeven bovenaan het display. In het midden wordt met een tekst aangeduid welk remlicht hapert (links of rechts).

Brandstofvoorraad laag

Als dit symbool voor de eerste keer gaat branden, is de brandstofreserve in de tank van uw wagen nog ca. 8 tot 10 liter. Zo snel mogelijk tanken ⇒ pagina 239.

Toerentalbegrenzing

Max. motortoerental XXXX tpm

Er zit een storing in het motormanagement. Bovendien brandt het controlelampje **EPC** in het instrumentenpaneel. Het motortoerental wordt tot het in het bestuurdersinformatiesysteem weergegeven toerental verlaagd.

Controleren of het aantal omwentelingen het aangegeven toerental niet overschrijdt (bijvoorbeeld bij het terugschakelen).

Rijd naar een gespecialiseerde werkplaats om de storing te laten repareren. ■

Motoroliepeil controleren

Als het symbool gaat branden, zo snel mogelijk het motoroliepeil controleren ⇒ pagina 246 Bij de eerstvolgende gelegenheid olie bijvullen ⇒ pagina 247. ■

Motoroliesensor defect*

Als het -symbool gaat branden, een gespecialiseerde werkplaats opzoeken en de oliepeilsensor laten controleren. Veiligheidshalve het oliepeil elke keer bij het tanken controleren ⇒ pagina 246. ■

Roetfilter verstopt

Indien het symbool oplicht, dient u de zelfreinigende werking van het filter te activeren door op volgende wijze te rijden. Ongeveer 15 minuten in de 4e of 5e versnelling (automatische versnellingsbak: rijstand S) rijden met een snelheid van ten minste 60 km/h bij een motortoerental van ca. 2.000 tpm. Met de temperatuursverhoging kan het roet verbrand worden dat in het filter aanwezig is. Wanneer het filter met succes gereinigd is, gaat het symbool uit.

Als het symbool niet uitgaat of als de drie controlelampjes gaan branden (roetfilter , storing in het uitlaatgascontrolesysteem en voorgloeien), breng uw auto dan naar een gespecialiseerde werkplaats om de storing te laten verhelpen.

Meer aanwijzingen over het roetfilter voor dieselmotoren ⇒ pagina 209.

ATTENTIE

Pas uw snelheid altijd aan de weers-, weg-, terrein- en verkeersomstandigheden aan. Het rij-advies mag u er nooit toe aanzetten de wettelijke bepalingen in het verkeer te negeren. ■

Licht-/Regensensor defect

 Automat. Fahrlicht/Automat. Wischen defect (Autom. rijverlichting/autom. wisfunctie defect)

Als het symbool gaat branden, werkt de licht-/regensensor niet. Om veiligheidsredenen blijft in lichtschakelaarstand **AUTO** het dimlicht continu ingeschakeld. U kunt de verlichting echter gewoon met de lichtschakelaar uit- en inschakelen. Bij een defecte regensensor kunnen de functies van de ruitwischerhendel gewoon worden gebruikt. De licht-/regensensor zo snel mogelijk door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren. ■

Remblokken versleten

Als het -symbool gaat branden, een gespecialiseerde werkplaats opzoeken om de remblokken vóór (en veiligheidshalve ook achter) te laten controleren. ■

Snelheidssignaal 1

Als het symbool gaat branden, betekent dit dat de rijnsnelheid de ingestelde snelheid heeft overschreden. Verlagen rijden ⇒ pagina 88. ■

Lichtbundel-hoogteverstelling defect

Als het symbool gaat branden, betekent dit dat de dynamische lichtbundel-hoogteverstelling defect is. Een gespecialiseerde werkplaats opzoeken om de dynamische lichtbundel-hoogteverstelling te laten repareren. ■

Zelfrichtende koplampen* defect

Zelfrichtende koplampen defect

Als het symbool gaat branden, betekent dit dat het systeem van zelfrichtende koplampen defect is. Een gespecialiseerde werkplaats opzoeken om de koplampen resp. het regelapparaat voor het systeem van zelfrichtende koplampen te laten repareren. ■

Peil ruiten-/koplampsproeiervloeistof laag

Als het -symbool gaat branden, de ruiten-/ koplamp* sproeiervloeistof weer bijvullen ⇒ pagina 250. ■

Snelheidssignaal 2

Als het symbool gaat branden, betekent dit dat de rijsnelheid de ingestelde snelheid heeft overschreden. Verlagen rijden ⇒ pagina 88. ■

Accuspanning niet correct

Als het symbool gaat branden, een gespecialiseerde werkplaats opzoeken en de volgende onderdelen laten controleren:

- Geribde riem
- Toestand van de accu

Let ook op het controlelampje voor de dynamo ⇒ pagina 74. ■

Controle voor het uitvallen van een lampje

De controle voor het uitvallen van de lampjes test de werking van de lampjes van de wagen.

Als er in de wagen een storing m.b.t. een lampje wordt vastgesteld resp. als er een lampje is uitgevallen, wordt tijdens de eerste 5 seconden samen met het symbool voor de controle voor het uitvallen van de lampjes een verklarende tekst weergegeven. Als bijv. de werking van het linkerachterknipperlicht defect is, verschijnt er op het display van het instrumentenpaneel de volgende aanwijzing voor de bestuurder:

Blinker hinten links / Turn signal rear left (knipperlicht linksachter)

Na 5 seconden verdwijnt deze extra aanwijzing. Als u de aanwijzing voor de bestuurder opnieuw wilt laten weergeven, drukt u kort op de Toets CHECK.

De storing van de vermelde lamp kan verschillende redenen hebben:

- Het lampje is defect ⇒ pagina 281.
- De zekering is "doorgebrand" ⇒ pagina 279, Zekering vervangen.
- De kabelverbindingen zijn defect. ▶

Het vervangen van lampjes hoeft niet in een gespecialiseerde werkplaats plaats te hebben, hoewel dit in het geval van xenonlampen wel aanbeveling verdient.

LED-verlichting

Als er een storing aanwezig is in een functie die met LED-verlichting (Light Emitting Diode - lichtgevende diode) werkt, moet de gehele lamp worden vervangen.

Het defect aan de verlichting wordt alleen aangegeven wanneer de met LED s werkende functie volledig is uitgevallen. Het is mogelijk dat een LED-lampje niet meer werkt en de waarschuwing niet wordt afgegeven omdat de functie nog steeds goed werkt.

ATTENTIE

- Lampjes staan onder druk en kunnen exploderen, als ze worden vervangen - gevaar voor verwondingen!
- Bij gasontladingslampen* (xenon-licht) moet met het hoogspanningsgedeelte deskundig worden omgegaan. Anders ontstaan er levensgevaarlijke situaties!

Snelheidswaarschuwingssysteem*

Inleiding

Het snelheidswaarschuwingssysteem helpt u om onder een bepaalde maximumsnelheid te blijven.

Afbeelding 56 Display:
Snelheidssignaal

Het snelheidswaarschuwingssysteem geeft een waarschuwing, als u een opgeslagen maximumsnelheid overschrijdt. Zodra de snelheid de opgeslagen waarde met ca. 10 km/u overschrijdt, wordt er een geluidssignaal hoorbaar. Tegelijkertijd verschijnt op het display een waarschuwingssymbool ⇒ Afbeelding 56.

Het snelheidswaarschuwingssysteem heeft **twee waarschuwingdrempels**, die onafhankelijk van elkaar functioneren en enigszins verschillende taken hebben:

Waarschuwingdrempel 1

Bij waarschuwingdrempel 1 kan de maximumsnelheid tijdens het rijden worden ingesteld. De instelling geldt totdat u het contact uitschakelt, als u de snelheid niet eerst wijzigt of wist. ▶

Het snelheidswaarschuwingssymbool op het display van waarschuwing-drempel 1 → [Afbeelding 56](#) verschijnt bij het overschrijden van de opgeslagen maximumsnelheid. Het symbool gaat weer uit, als de rijnsnelheid onder de opgeslagen snelheid daalt.

Het waarschuwingssymbool verdwijnt ook als de snelheid ten minste 10 seconden lang tot ca. 40 km/u boven de opgeslagen snelheid wordt *verhoogd*. De opgeslagen maximumsnelheid wordt daarbij echter niet gewist.

Waarschuwingdrempel 1 instellen → pagina 89.

Waarschuwingdrempel 2

Bij waarschuwingdrempel 2 kan de snelheid alleen bij uitgeschakeld contact worden ingesteld of uitgewist. Het opslaan van waarschuwingdrempel 2 is aan te bevelen, als u *altijd* aan een bepaalde snelheid wilt worden herinnerd. Bijvoorbeeld bij het rijden in een land met een snelheidsbeperking of bij gebruikmaking van winterbanden met een voorgeschreven maximumsnelheid.

Het snelheidswaarschuwingssymbool van waarschuwingdrempel 2 verschijnt bij het overschrijden van de opgeslagen maximumsnelheid. In tegenstelling tot waarschuwingdrempel 1 gaat het symbool alleen uit, als de rijnsnelheid tot onder de opgeslagen snelheid wordt verlaagd.

Waarschuwingdrempel 2 instellen → pagina 90.

Let op

Onafhankelijk van het snelheidswaarschuwingssysteem moet u met behulp van de snelheidsmeter erop letten dat u zich aan de wettelijk voorgeschreven maximumsnelheid houdt. ■

Waarschuwingdrempel 1 instellen

Waarschuwingdrempel 1 wordt met de Toets CHECK ingesteld.

Afbeelding 57 Deel van het instrumentenpaneel: Toets CHECK

Maximumsnelheid opslaan

- Met de gewenste maximumsnelheid rijden.
- Toets CHECK indrukken tot het ⇒ [Afbeelding 56](#) verschijnt.

Maximumsnelheid wissen

- Met ten minste 5 km/u rijden.
- Toets CHECK langer dan 2 seconden indrukken.

Wanneer de maximumsnelheid succesvol is opgeslagen, gaat het snelheidswaarschuwingssymbool op het display even branden zodra de knop wordt losgelaten. De maximumsnelheid blijft opgeslagen totdat de knop opnieuw wordt ingedrukt en daardoor een andere snelheid wordt ingesteld, of tot de snelheid wordt gewist doordat u langer op de knop drukt om het geheugen te wissen. ■

Waarschuwingsdrempel 2 instellen

Waarschuwingsdrempel 2 wordt met schakelaars in de ruitenwisserhendel bediend.

Afbeelding 58 Ruitenwisserhendel: functiekeuzeschakelaar

Maximalsnelheid opslaan

- Contact uitschakelen.
- Toets CHECK ⇒ Afbeelding 57 in het instrumentenpaneel kort indrukken. De kilometerteller en de digitale klok zijn nu verlicht.
- Toets CHECK langer dan 2 seconden indrukken. Op het display verschijnt de actueel opgeslagen maximumsnelheid **of** het doorgestreepte symbool van waarschuwingsdrempel 2 als er nog geen maximumsnelheid was ingesteld.
- Functiekeuzeschakelaar in ruitenwisserhendel (A) ⇒ Afbeelding 58 omhoog- of omlaagdrukken om de ingestelde waarde te wijzigen. De waarden gaan in stappen van 10 km/u omhoog of omlaag.

Maximalsnelheid wissen

- Contact uitschakelen.
- Toets CHECK ⇒ Afbeelding 57 in het instrumentenpaneel kort indrukken. De kilometerteller en de digitale klok zijn nu verlicht.
- Toets CHECK langer dan 2 seconden indrukken. Op het display verschijnt de actueel opgeslagen maximumsnelheid.
- Resetknop in ruitenwisserhendel (B) ⇒ Afbeelding 58 indrukken, tot op het display het doorgestreepte waarschuwingssymbool van waarschuwingsdrempel 2 verschijnt.

Enkele seconden hierna gaat de verlichting van de kilometerteller en van de digitale klok weer uit. ■

Boordcomputer

Inleiding

De boordcomputer geeft informatie over gemiddeld brandstofverbruik, gemiddelde snelheid, actueel verbruik, actieradius, rijtijd en gereden afstand.

Afbeelding 59 Boordcomputer: Geheugenniveau 1

Door het indrukken van resetknop **B** ⇒ Afbeelding 60 kan tussen de functies van boordcomputer 1 en 2 worden geschakeld.

Welk geheugenniveau op een bepaald moment op het display verschijnt, kunt u aan de hand van de weergegeven nummers ⇒ Afbeelding 59 herkennen. De gegevens van het ritgeheugen (boordcomputer 1) worden weergegeven wanneer op het display een **1** verschijnt. Als een **2** verschijnt, worden de gegevens van het reisgeheugen (boordcomputer 2) weergegeven.

Ritgeheugen (boordcomputer 1)

Het geheugen van een afzonderlijke rit verzamelt de ritinformatie vanaf het inschakelen tot aan het uitschakelen van het contact. Als de rit **binnen 2 uur**

nadat het contact is uitgeschakeld, wordt voortgezet, worden de nieuwe waarden toegevoegd aan de bestaande om de actuele informatie voor de bestuurder te berekenen. Bij een ritonderbreking van **meer dan 2 uur** wordt het geheugen automatisch gewist wanneer de rit voortgezet wordt.

Reisgeheugen (boordcomputer 2)

Het reisgeheugen wordt in tegenstelling tot het geheugen van een afzonderlijke rit niet automatisch gewist. Hierdoor kunt u het geschikte ogenblik voor het uitvoeren van de evaluatie van de informatie voor de bestuurder zelf bepalen.

Actieradius

Op het display verschijnt de geschatte actieradius in km. De weergave vindt in sprongen van 10 km plaats.

Gemiddeld brandstofverbruik

Op het display verschijnt het gemiddelde brandstofverbruik in l/100 km, sinds het geheugen de laatste keer is uitgewist.

Actueel brandstofverbruik

Op het display verschijnt het actuele brandstofverbruik in l/100 km. Bij stilstaande wagen wordt de als laatste weergegeven waarde opgeslagen.

Gemiddelde rijnsnelheid

Op het display verschijnt de gemiddelde snelheid in km/u, sinds het geheugen de laatste keer is gewist.

Rijtijd

Op het display verschijnt de rijtijd die is verstreken, sinds de laatste keer dat het geheugen is gewist. De maximale periode bedraagt 999 uur en 59 minuten.

Rijtijdalarm

Na twee uur rijden verschijnt automatisch de aanduiding **2:00**. Tegelijkertijd knippert de rijtijdindicatie. Door het rijtijdalarm wordt de bestuurder eraan herinnerd om een pauze te nemen. ▶

Als u de functiekeuzeschakelaar of de **Reset**-knop ⇒ **Afbeelding 60** kort indrukt, kunt u het rijtijdalarm uitzetten.

Indien u de rit voortzet of een pauze houdt van minder dan 10 minuten, wordt de waarschuwing inzake de duur van de rit opnieuw geactiveerd wanneer de totale duur van de rit **4:00** uur, **6:00** uur, enz. bedraagt. Indien u echter een pauze houdt van meer dan 10 minuten, wordt de waarschuwingsteller voor de ritduur gewist.

Gereden afstand

Op het display verschijnt de afstand die is afgelegd sinds de laatste keer dat het geheugen is gewist. De maximaal te registreren afstand bedraagt 9999,9 kilometer.

Let op

- De verbruikswaarden (gemiddeld en actueel verbruik), de actieradius en de snelheid worden volgens het metrische stelsel weergegeven.
- Als de kabels van de accu worden losgemaakt, worden alle opgeslagen waarden gewist. ■

Bedienen

De boordcomputer wordt met twee schakelaars in de ruitenswisserhendel bediend.

Afbeelding 60 Ruitenswisserhendel: bedieningselementen van de boordcomputer

Boordcomputer oproepen

- Resetknop **(B)** zo lang indrukken, tot op het display het menu 'Boordcomputer' (geheugenniveau 1 of 2) verschijnt ⇒ **Afbeelding 59**.

Functie kiezen

- Op de boven- of onderkant van functiekeuzeschakelaar **(A)** ⇒ **Afbeelding 60** drukken. Hierdoor worden de functies van de boordcomputer in het desbetreffende geheugenniveau na elkaar weergegeven.

Waarden op nul zetten

- Ten minste twee seconden resetknop **(B)** indrukken. ▶

De volgende waarden kunnen met de resetknop op nul worden gezet:

- Rijtijd
- Gereden afstand
- Gemiddeld verbruik
- Gemiddelde snelheid

De bediening van de boordcomputer is alleen bij ingeschakeld contact mogelijk. Wanneer het contact wordt ingeschakeld, wordt die functie weergegeven, die gekozen was, voordat het contact werd uitgeschakeld.

Op het display wordt naast de informatie van de boordcomputer (1 of 2) ook de informatie van het navigatiesysteem* weergegeven. Om tussen deze informatie te wisselen, resetknop kort indrukken.

Let op

- Als u de resetknop langer dan twee seconden ingedrukt houdt, wordt de actuele waarde (bijv. het gemiddelde verbruik) op nul teruggezet.
- Storingsmeldingen van de Auto-Check-Control worden ook bij uitgeschakeld display weergegeven.
- Als de kabels van de accu worden losgemaakt, worden alle opgeslagen waarden gewist. ■

Menuweergave

Inleiding

Afbeelding 61 Ruitenwischerhendel: bedieningstoets voor de menukeuze

Afbeelding 62 Display: beginmenu

Sommige functies van uw wagen kunnen geregeld, geactiveerd en gecontroleerd worden aan de hand van **menu's**. Met de menu's kunt u bovendien kiezen welke informatie op het display van het bestuurdersinformatiesysteem (FIS) moet verschijnen. Dit is enkel mogelijk met ingeschakeld contact. De bediening vindt plaats via de **Reset**-knop in de ruitenwischerhendel → Afbeelding 61.

Het **beginmenu** geeft verschillende weergavesoorten aan:

Programmeren

Opvragen

Menu uit

Help

Achter de weergavesoorten in het beginmenu gaan verschillende submenu's schuil:

Programmeren	Uhr / Clock (Klok)	⇒ pagina 95
	Computer (Boordcomputer)	⇒ pagina 95
	Tempoalarm (Snelheidswaarschuwing)	⇒ pagina 88
	Radioweergave (in-/uitschakelen)	
	Einheiten (Eenheden (afstand, verbruik, temperatuur))	⇒ pagina 95
	Sprache (Taal (6 talen))	⇒ pagina 95
Opvragen	Service (Onderhoudsbeurt)	⇒ pagina 80
Menu uit	In het display verschijnen alle weergaven die bij wagens zonder menuweergave worden weergegeven.	
Help	Met de hulpfunctie kan de betekenis van de symbolen in de diverse menu's worden verduidelijkt.	

Het menu bedienen

Met de **Reset**-knop en de tuimelschakelaar op de ruitenwisserhendel wordt de menuweergave opgevraagd. Gegevens worden opgevraagd en instellingen worden uitgevoerd.

Afbeelding 63 Ruitenwisserhendel: resetknop en tuimelschakelaar

Functies van **Reset**-knop **B** ⇒ Afbeelding 63 en **tuimelschakelaar A**.

Menu oproepen

- **Reset**-knop zo vaak indrukken tot de menuweergave ⇒ Afbeelding 62 verschijnt.

Kiezen en instellen

- Tuimelschakelaar indrukken om een menuweergave aan te sturen. De weergave (omhoog/omlaag) verloopt analoog aan de schakelaar.

Ingeven en bevestigen

- **Reset**-knop indrukken.

Als u de tuimelschakelaar bedient, kunt u de menu's op het display kiezen resp. instelwaarden wijzigen. De gekozen waarden hebben een rode achtergrond.

Als de **Reset**-knop wordt ingedrukt, wordt de keuze geactiveerd resp. de ingestelde waarden bevestigd. Gekozen functies zijn aangeduid met een vinkje.

De symbolen op het display hebben de volgende betekenis:

Keuzebalk	Gekozen functie	Rode achtergrond (actief)
✓	Vinkje	Gekozen
□	Hokje	Niet gekozen
▲	Driehoek omhoog	Vorige bladzijde
▼	Driehoek omlaag	Volgende bladzijde

Bandenspanningscontrolesysteem*

Inleiding

Het bandenspanningscontrolesysteem controleert tijdens het rijden de bandenspanning van alle vier de banden.

De bestuurder wordt bij spanningsverlies door symbolen en waarschuwingsteksten op het display van het instrumentenpaneel gewaarschuwd. Het systeem werkt op basis van de ABS-sensoren van de wielen.

Houd er rekening mee dat de bandenspanning ook afhankelijk is van de temperatuur van de band. De bandenspanning stijgt ca. 0,1 bar voor iedere toename van 10 °C van de temperatuur van de band. Tijdens het rijden wordt de band warm en neemt de bandenspanning toe. Corrigeer de bandenspanning daarom alleen in *koude* toestand, als de temperatuur van de band ongeveer overeenkomt met de omgevingstemperatuur.

Om ervoor te zorgen dat het bandenspanningscontrolesysteem goed functioneert moet de bandenspanning regelmatig worden gecontroleerd, zo nodig worden gecorrigeerd en correct (normspanning) worden opgeslagen.

In de tankklep bevindt zich een sticker waarop de aanbevolen bandenspanning vermeld staat.

ATTENTIE

- De bandenspanning in geen geval corrigeren bij verhoogde banden-temperatuur. Hierdoor kunnen de banden beschadigd worden en zelfs klappen. Gevaar voor ongevallen!
- Een band met een lage spanning gaat bij hoge snelheden veel meer bewegen waardoor de band sterk opwarmt. Hierdoor kan het loopvlak losraken en dit kan zelfs tot een klapband leiden. Gevaar voor ongevallen!

Milieu-aanwijzing

Te lage bandenspanning verhoogt het brandstofverbruik en slijtage van de banden.

Let op

- Het controlesysteem helpt de bestuurder de bandenspanning te controleren, maar stelt hem/haar niet vrij van de verplichting deze zelf te controleren.
- De bandenspanning mag alleen worden gecorrigeerd bij banden waarvan de temperatuur ongeveer overeenkomt met de omgevingstemperatuur. ■

Bandenspanningscontrole (⚠)

Een te lage bandenspanning moet zo snel mogelijk worden gecorrigeerd.

Als het symbool (⚠) verschijnt, is de bandenspanning van ten minste een van de banden te laag.

- De wagen tot stilstand brengen.
- Band(en) controleren.
- Bandenspanning corrigeren ⇒ pagina 259.

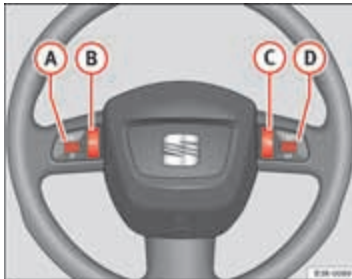
Nadere informatie over de bandenspanningscontrole in ⇒ pagina 258. ■

Bedieningselementen op het stuurwiel

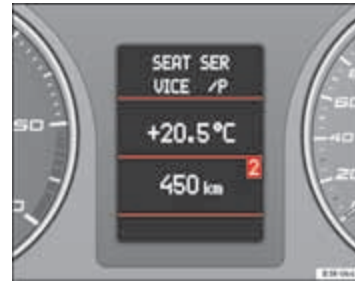
Het multifunctiestuurwiel*

Inleiding

Met het multifunctiestuurwiel bedient u snel en eenvoudig de gekozen functies van radio, cd, en telefoon*.

Afbeelding 64 Bedieningselementen op het multifunctiestuurwiel

Afbeelding 65 Bestuursinformatiesysteem

De afzonderlijke functies worden bediend door toetsen **A** t/m **D** op het multifunctiestuurwiel in te drukken en te draaien → Afbeelding 64:

- Als u de **(MODE)**-toets **B** meerdere malen indrukt, kunt u tussen de functies wisselen en worden deze in het bestuursinformatiesysteem weergegeven → Afbeelding 65.
- Door draaien en indrukken van het linkermenuwiltje **A** wordt afhankelijk van het systeem een functie gekozen.
- De spraakbediening* van de mobiele-telefoonvoorbereiding wordt ingeschakeld door de spraaktoets **C** in te drukken. Druk opnieuw de spraaktoets in om de spraakbediening* te beëindigen.
- Door het rechtermenuwiltje **D** omhoog/omlaag te draaien, wordt het volume verhoogd/verlaagd. ■

Bedieningselementen aan het stuurwiel Audio-uitvoering

	A			B (Modus)	C (PTT)	D		
	+	-	Indrukken			+	-	Indrukken
Radiomodus	Zender zoeken. Verhoging van frequentie	Zender zoeken. Verlaging van frequentie	Eenmaal indrukken: begint te zoeken. 2e maal indrukken: annuleert zoekopdracht	Lang indrukken: vergrendeling van bedieningselementen van het stuurwiel	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)
Cd-modus/ iPod-USB	Cd-modus: volgende track. iPod-/USB-modus: volgende track	Cd-modus: vorige track. iPod-/USB-modus: vorige track	Cd-modus: snel vooruit. iPod-/USB-modus: snel vooruit	Kort indrukken: activeert de bedieningselementen van het stuurwiel (indien deze vergrendeld zijn / geen specifieke functie (indien deze niet vergrendeld zijn)		Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)
Mp3-modus	Volgende track	Vorige track	snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)

Bedieningselementen aan het stuurwiel Audio + Telefoon-uitvoering

	A			B (Modus)	C (PTT)	D		
	+	-	Indrukken			+	-	Indrukken
Radiomodus	Zender zoeken. Verhoging van frequentie	Zender zoeken. Verlaging van frequentie	Eenmaal indrukken: begint te zoeken. 2e maal indrukken: annuleert zoekopdracht	Omschakeling naar telefoon	Activering stemherkenning	Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)
Cd-modus / iPod-USB	Cd-modus: volgende track. iPod-/USB-modus: volgende track	Cd-modus: vorige track. iPod-/USB-modus: vorige track	Cd-modus: snel vooruit. iPod-/USB-modus: snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)
Mp3-modus	Volgende track	Vorige track	snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	MUTE (stil)
Telefoonmodus	Volgende naam uit het interne telefoonboek	Vorige naam uit het interne telefoonboek	Aannemen	Omschakeling naar radio / cd / iPod-USB / mp3	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Geen specifieke functie	
Modus binnenkomende oproep	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Eenmaal indrukken: oproep aanvaarden. Blijven indrukken: oproep afwijzen	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Geen specifieke functie
Modus oproep actief	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Beëindigen	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Geen specifieke functie
Modus spraakbediening	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Afbreken	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Geen specifieke functie

Bedieningselementen aan het stuurwiel Radionavigator*

	Ⓐ			Ⓑ (Modus)	Ⓒ (PTT)	Ⓓ		
	+	-	Indrukken			+	-	Indrukken
Radiomodus	Zender zoeken. Verhoging van frequentie	Zender zoeken. Verlaging van frequentie	Eenmaal indrukken: begint te zoeken. 2e maal indrukken: annuleert zoekopdracht	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Cd-modus/ iPod-USB	Cd-modus: volgende track. iPod-/USB-modus: volgende track	Cd-modus: vorige track. iPod-/USB-modus: vorige track	Cd-modus: snel vooruit. iPod-/USB-modus: snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Mp3-modus	Volgende track	Vorige track	snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is) ■

Bedieningselementen aan het stuurwiel Radionavigator + Telefoon*

	A			B (Modus)	C (PTT)	D		
	+	-	Indrukken			+	-	Indrukken
Radiomodus	Zender zoeken. Verhoging van frequentie	Zender zoeken. Verlaging van frequentie	Eenmaal indrukken: begint te zoeken. 2e maal indrukken: annuleert zoekopdracht	Omschakeling naar telefoon	Activering stemherkenning	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Cd-modus/ iPod-USB	Cd-modus: volgende track. iPod-/USB-modus: volgende track	Cd-modus: vorige track. iPod-/USB-modus: vorige track	Cd-modus: snel vooruit. iPod-/USB-modus: snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Mp3-modus	Volgende track	Vorige track	snel vooruit			Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Telefoonmodus	Volgende naam uit het interne telefoonboek	Vorige naam uit het interne telefoonboek	Aannemen	Omschakeling naar radio / cd / iPod-USB / mp3	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)	
Modus binnenkomende oproep	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Eenmaal indrukken: oproep aanvaarden. Blijven indrukken: oproep afwijzen	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is) ▶

Modus oproep actief	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Beëindigen	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Herhaling van de laatste navigatieopdracht (enkel als dit geactiveerd is)
Modus spraakbediening	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Geen specifieke functie	Afbreken	Volumeverhoging	Volumeverlaging	Geen specifieke functie ■

Ontgrendelen en vergrendelen

Sleutel met afstandsbediening

Sleutelset

Afbeelding 66 Set sleutels van uw wagen

Afbeelding 67 Sleutel met afstandsbediening: ontgrendelingsknop

De sleutelset van uw wagen bestaat uit:

- Ⓐ een sleutel met afstandsbediening.
- Ⓑ een sleutel zonder afstandsbediening.
- Ⓒ een kunststof label*.

Sleutel met afstandsbediening

Met de sleutel met afstandsbediening kunt u uw wagen vergrendelen en ontgrendelen en de motor starten. Druk de ontgrendelingsknop → Afbeelding 67 (pijl) in om de sleutelbaard uit resp. in te klappen.

Nieuwe sleutels

Als u een sleutel verliest, wendt u zich dan tot een Technische Dienst. Laat de werking van deze sleutel blokkeren. Hiervoor alle sleutels en het kunststof label* meenemen. Het verlies van een sleutel of van het label bij uw verzekering melden. ▶

2 sleutels met radiografische afstandsbediening

In bepaalde Europese afzetmarkten beschikken de wagens met alarm over 2 sleutels met radiografische afstandsbediening.

ATTENTIE

- Als u de wagen - al is het slechts tijdelijk - verlaat, in elk geval de sleutel uit het contact trekken. Dit is vooral van belang indien kinderen in de wagen blijven, want deze zouden de motor kunnen starten of elektrische uitrustingen (bijv. elektrische ruitbediening) kunnen bedienen - gevaar voor ongelukken!
- Sleutel pas uit het contactslot trekken, als de wagen tot stilstand is gekomen! Het stuurslot zou anders plotseling kunnen worden vergrendeld - gevaar voor ongelukken!

Controlelampje in sleutel met afstandsbediening

Het controlelampje in de sleutel met afstandsbediening geeft de ladingstoestand van de batterij aan.

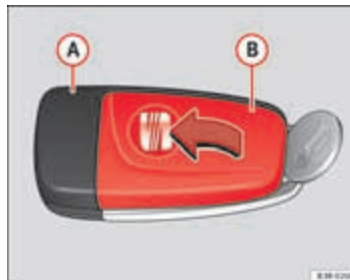
Afbeelding 68 Controlelampje in de sleutel met afstandsbediening

Toestand van de batterij

Als een knop wordt ingedrukt, knippert het controlelampje ⇒ Afbeelding 68 (pijl). Als het controlelampje niet brandt of knippert, is de batterij leeg en moet deze worden vervangen.

Batterij vervangen ⇒ pagina 104.

Batterij van sleutel vervangen

Afbeelding 69 Hoofdsleutel: deksel openen

Wij raden aan om de batterij door een gespecialiseerde werkplaats te laten vervangen. Als u echter de lege batterij zelf wilt vervangen, als volgt te werk gaan:

- **Voorzichtig** sleutelgedeelte ⇒ Afbeelding 69 (A) en deksel (B) met een muntje van elkaar loswippen.
- Deksel in pijlrichting verwijderen.
- Lege batterij uit het deksel verwijderen.

- Nieuwe batterij plaatsen. Let erop dat het "+"-teken op de batterij naar onderen is gekeerd. De juiste polariteit is op het deksel van het zenderhuis weergegeven.
- Deksel met de geplaatste batterij achter op het zenderhuis plaatsen en beide delen in elkaar drukken.

Milieu-aanwijzing

Lege batterijen kunnen schadelijk zijn voor het milieu. Gooi ze daarom niet weg, maar lever ze in als klein chemisch afval (KCA).

Let op

- Telkens wanneer de accu wordt vervangen, moet het systeem opnieuw worden gesynchroniseerd om de wagen weer met de afstandsbediening te kunnen ont- en vergrendelen ⇒ pagina 113.
- De vervangende batterij moet dezelfde specificaties hebben als de originele batterij.

Elektronische startblokkering

De wegrijblokkering verhindert het in werking stellen van de wagen door een niet-geautoriseerde persoon.

In de sleutelgreep bevindt zich een chip die de elektronische wegrijblokkering automatisch deactiveert zodra de sleutel in het contact wordt gestoken. Als de wagen tot stilstand is gekomen en de sleutel uit het contactslot wordt getrokken, wordt de elektronische wegrijblokkering automatisch ingeschakeld.

Indien een niet-geautoriseerde contactsleutel werd gebruikt, wordt in het displayveld van de kilometerteller **SAFE** weergegeven.

Let op

- De wagen kan alleen met een passend gecodeerde SEAT-sleutel worden gestart.
- De wagen kan soms niet worden gestart als er een sleutel van een ander wagenmerk aan de sleutelbos zit.

Centrale vergrendeling

Beschrijving

De centrale vergrendeling maakt het mogelijk om alle portieren, de achterklep en de tankklep centraal te ver- of ontgrendelen.

Met de centrale vergrendeling worden *alle* portieren en de tankklep tegelijkertijd ont- of vergrendeld. De achterklep wordt voor ontgrendeling vrijgegeven, wanneer de wagen wordt geopend. De achterklep wordt echter pas geopend, als u de handgreep bedient. U kunt de wagen via de afstandsbediening ⇒ pagina 112 of met de sleutel via het bestuurdersportier ont- en vergrendelen.

Ook de ruiten kunt u centraal openen en sluiten ⇒ pagina 118. Het schuif- /kanteldak* kan met de centrale vergrendeling enkel worden gesloten, maar niet worden geopend.

De centrale vergrendeling heeft een **inbraakbeveiliging**: Indien de wagen van buitenaf gesloten wordt, werken de binnengrepen voor het openen van de portieren niet, wat het voor niet geautoriseerde personen moeilijker maakt in de wagen te komen.

Bij een defecte centrale vergrendeling kunt u alle sloten afzonderlijk bedienen.

Automatisch sluiten (Auto Lock)*

De functie **Auto Lock*** vergrendelt vanaf een snelheid van ca. 15 km/u automatisch alle portieren en de achterklep.

De wagen wordt automatisch weer ontgrendeld, wanneer de sleutel uit het contact wordt getrokken. Bovendien kan de bestuurder de wagen ontgrendelen, als de ontgrendelingsfunctie in de knop voor de centrale vergrendeling wordt bediend of een van de portieren wordt geopend.

ATTENTIE

Bij van buitenaf vergrendelde wagen met ingeschakelde inbraakbeveiliging mogen er geen personen - vooral geen kinderen - in de wagen achterblijven, omdat de portieren en ruiten van binnenuit niet meer kunnen worden geopend. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!

Let op

- Als de centrale vergrendeling uitvalt, kunnen het bestuurdersportier en de achterklep met de sleutel worden ver- en ontgrendeld. Noodvergrendeling van de portieren ⇒ pagina 109.
- De inbraakbeveiliging en het alarmsysteem* kunnen niet worden ingeschakeld als de centrale vergrendeling is uitgevallen.
- **Nooit waardevolle voorwerpen zonder toezicht in de wagen achterlaten. Een vergrendelde wagen is geen kluis!**

Met de sleutel ontgrendelen

Afbeelding 70 Draairichtingen van de sleutel voor het openen en sluiten

- Sleutel in het slot van het bestuurdersportier in ontgrendelingsstand **A** ⇒ Afbeelding 70 linksom draaien.
- Greep om het portier te openen omhoogtrekken.
- Alle portieren, de tankklep en de achterklep worden ontgrendeld.
- De inbraakbeveiliging wordt uitgeschakeld. ■

Met de sleutel vergrendelen

- Sleutel in het slot van het bestuurdersportier in vergrendelingsstand **B** ⇒ Afbeelding 70 rechtsom draaien ⇒ .
- Alle portieren en de achterklep zijn vergrendeld.
- De in portierschakelaarstand staande binnenverlichting wordt uitgeschakeld. ▶

- De ruiten en het schuifdak* worden gesloten, zolang de sleutel in de vergrendelingsstand wordt *gehouden*.
- De inbraakbeveiliging wordt direct ingeschakeld.

Wagen vergrendelen zonder inschakeling van de inbraakbeveiliging

Bij ingeschakelde inbraakbeveiliging wordt het moeilijker om in de auto in te breken. Als de inbraakbeveiliging is ingeschakeld, zijn de portierslot-greep en de schakelaar voor de centrale vergrendeling buiten werking ⇒ .

Als personen in de wagen achterblijven, kunt u uw wagen zonder inschakeling van de inbraakbeveiliging vergrendelen.

Draait u de sleutel in het slot van het bestuurdersportier **twemaal** kort achter elkaar in vergrendelingsstand ⇒ [Afbeelding 70](#).

ATTENTIE

Bij van buitenaf vergrendelde wagen met ingeschakelde inbraakbeveiliging mogen er geen personen - vooral geen kinderen - in de wagen achterblijven, omdat de portieren en ruiten van binnenuit niet meer kunnen worden geopend. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!

VOORZICHTIG

Indien het bestuurdersportier met de sleutel vergrendeld wordt met geopend portier, dan wordt de auto vergrendeld en het alarmsysteem automatisch geactiveerd.

Let op

- Ook als de wagen is vergrendeld zonder dat de inbraakbeveiliging is ingeschakeld, staat het alarmsysteem* op scherp. Daarom eerst de interieur-bewaking uitschakelen, opdat het alarmsysteem niet onbedoeld wordt geactiveerd.
- Het geopende bestuurdersportier kan niet worden vergrendeld. Het portier moet apart worden vergrendeld, nadat het portier is gesloten. Hierdoor wordt voorkomen dat u per ongeluk wordt buitengesloten. ■

Schakelaar centrale vergrendeling

Met de schakelaar in het bestuurdersportier kan de centrale vergrendeling van binnenuit worden bediend.

Afbeelding 71 Deel van het bestuurdersportier: Schakelaar centrale vergrendeling

Wagen vergrendelen

- -toets indrukken ⇒ [Afbeelding 71](#) ⇒ .

Wagen ontgrendelen

- Indrukken toets .

Als uw wagen met de schakelaar voor de centrale vergrendeling wordt vergrendeld, geldt het volgende:

- Het is niet mogelijk om de portieren en de achterklep van *buitenaf* te openen (veiligheid, bijvoorbeeld bij het wachten voor een verkeerslicht).
- U kunt de portieren van binnenuit afzonderlijk ontgrendelen door aan de slotgreep te trekken.
- Wanneer het bestuurdersportier is geopend, wordt het portier (nadat de vergrendelingsfunctie in de schakelaar voor de centrale vergrendeling is bediend) niet vergrendeld om te voorkomen dat u per ongeluk wordt buitengesloten. Het portier moet apart worden vergrendeld, nadat het is gesloten.
- Bij een ongeval met airbagactivering worden de van binnenuit vergrendelde portieren automatisch ontgrendeld om hulpverleners toegang tot de wagen te verschaffen.

ATTENTIE

De schakelaar voor de centrale vergrendeling werkt ook, als het contact is uitgeschakeld. U kunt er alle portieren en de achterklep automatisch mee vergrendelen. Omdat echter bij vergrendelde portieren in geval van nood hulp van buitenaf bemoeilijkt wordt, mogen kinderen nooit zonder toezicht in de wagen achterblijven. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!

Let op

Bij ingeschakelde inbraakbeveiliging is de schakelaar voor de centrale vergrendeling buiten werking. ■

Veiligheids-centrale-vergrendeling*

De veiligheids-centrale-vergrendeling biedt de mogelijkheid om alleen het bestuurdersportier en de tankklep te ontgrendelen. De overige portieren en de achterklep blijven vergrendeld.

Bestuurdersportier en tankklep ontgrendelen

- Sleutel *eenmaal* in de ontgrendelingsrichting draaien of *eenmaal* de ontgrendelingsknop van de afstandsbediening indrukken.

Alle portieren, de achterklep en de tankklep ontgrendelen.

- Sleutel binnen 5 seconden *tweemaal* in de ontgrendelingsrichting draaien of binnen 5 seconden *tweemaal* de ontgrendelingsknop van de afstandsbediening indrukken.

Als alleen het bestuurdersportier wordt ontgrendeld, worden de inbraakbeveiliging en het alarmsysteem* direct uitgeschakeld ⇒ pagina 114. ■

Noodvergrendeling van de portieren

Als de centrale vergrendeling uitvalt (stroomvoorziening), moet elk portier apart worden vergrendeld.

Afbeelding 72 Noodvergrendelingssysteem

Afbeelding 73 Noodvergrendelen

Bij het bijrijdersportier en de achterportieren is een noodvergrendelingssysteem (alleen zichtbaar bij geopend portier) ingebouwd.

- Portier openen.
- De kap met de sleutel ⇒ Afbeelding 72 iets verdraaien en daarna naar beneden klappen.
- De sleutel in de gleuf in de binnenkant ⇒ Afbeelding 73 steken en ongeveer 90 graden naar rechts (rechterportieren) resp. naar links (linkerportieren) draaien, tot aan de aanslag.

Nadat het portier is vergrendeld, kan het portier niet meer van buitenaf worden geopend. Het portier kan van binnenuit worden geopend door aan de slotgreep te trekken. Als het kinderslot bij een van de achterportieren is ingeschakeld, van binnenuit aan de slotgreep trekken en het portier van buitenaf openen. ■

Achterklep

Achterklep: openen en sluiten

Afbeelding 74 Bagage-ruimte: van buitenaf openen

Openen van de achterklep

- Trek aan de handgreep ⇒ Afbeelding 74 en til de achterklep tegelijkertijd op.
- De achterklep gaat automatisch* open resp. de achterklep optillen.

Achterklep sluiten

- Achterklep omlaagtrekken en met een lichte zwaai in het slot laten vallen ⇒ .

Het naar beneden trekken van de achterklep wordt vergemakkelijkt als u de greep in de binnenbekleding vastpakt.

ATTENTIE

- Controleren of het slot is vastgeklikt nadat de achterklep is gesloten. De achterklep zou anders tijdens het rijden plotseling kunnen opengaan, ook als de slotcilinder is vergrendeld. **Gevaar voor ongevallen!**
- **Nooit met een op een kier staande of zelfs open achterklep rijden, omdat anders uitlaatgassen in het interieur kunnen binnendringen! Gevaar voor vergiftiging!**

Let op

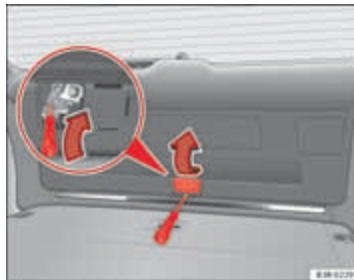
- Als de achterklep bij het inschakelen van het contact is geopend of niet goed is gesloten, dan verschijnt op het display van het instrumentenpaneel de portier- en achterklepwaarschuwing ⇒ pagina 79. ■

Noodontgrendeling van achterklep

Als de achterklep niet kan worden ontgrendeld, kan de noodontgrendeling worden gebruikt.

Afbeelding 75 Deel van de bagageruimte achterin: Toegang tot de noodontgrendeling

Afbeelding 76 Deel van achterklep: Noodontgrendeling

- Achterbankleuningen omklappen ① ⇒ Afbeelding 75.

- In de bagageruimte gaan zitten.
- Afdekking omhoogklappen ⇒ Afbeelding 76 (pijl).
- Een schroevendraaier in de opening steken ⇒ Afbeelding 76 (pijl) en in pijlrichting schuiven om de achterklep te ontgrendelen. ■

Kinderslot

Kinderslot op achterportieren

De kindersloten voorkomen dat de achterportieren van binnenuit kunnen worden geopend.

Afbeelding 77 Kinderslot van de achterportieren

De achterportieren zijn met kindersloten uitgerust. De kindersloten worden met de contactsleutel bediend. De kindersloten zijn alleen bij geopende portieren zichtbaar. ▶

Kinderslot inschakelen

- Sleutel in pijlrichting ⇒ **Afbeelding 77** draaien.

Kinderslot uitschakelen

- Sleutel tegen pijlrichting in draaien.

Als het kinderslot is ingeschakeld, is de slotgreep aan de binnenzijde buiten werking en kan het portier alleen van buitenaf worden geopend.

Sleutel met afstandsbediening

Beschrijving

Met behulp van de afstandsbediening kan de wagen op afstand worden ontgrendeld en vergrendeld.

U kunt de volgende functies uitvoeren:

- Wagen ont- en vergrendelen
- Achterklep ontgrendelen

Het ont- en vergrendelen van de wagen wordt door het knippen van alle knipperlichten weergegeven. Bovendien wordt de binnenverlichting in de portierschakelaarstand automatisch in- of uitgeschakeld.

De zender met de batterij is in de greep van de sleutel ondergebracht. De ontvanger zit in het interieur van de wagen. Het maximale bereik hangt af van verschillende omstandigheden. Bij een zwakker wordende batterij wordt de actieradius kleiner.

De sleutel heeft een uitklapbare sleutelbaard die voor het handmatig ont- en vergrendelen van de wagen en voor het starten van de motor dient.

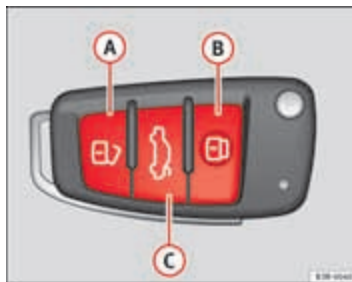
Bij vervanging van een sleutel en na een reparatie/vervanging van de ontvanger moet het systeem door een gespecialiseerde werkplaats worden geïnitieerd. Daarna kan pas de afstandsbediening weer worden gebruikt.

De afstandsbediening voldoet aan alle toelatingscriteria en is goedgekeurd door het 'Bundesamt für Zulassungen in der Telekommunikation der Bundesrepublik Deutschland' (Duitse overheidsinstantie voor toelatingen op het gebied van de telecommunicatie). Alle onderdelen zijn volgens de op dat moment geldende voorschriften gemarkeerd. De bovenstaande goedkeuring vormt de basis voor de vrijgave in andere landen.

Let op

- Bij ingeschakeld contact wordt de afstandsbediening automatisch uitgeschakeld.
- De werking van de afstandsbediening kan door in de buurt van de wagen aanwezige zenders die in hetzelfde frequentiebereik werken (bijv. mobiele telefoon, televisiezender) negatief worden beïnvloed.

Wagen ont- en vergrendelen

Afbeelding 78 Sleutel met afstandsbediening: indeling van de knoppen ►

Wagen ontgrendelen

- Ca. één seconde knop **A** ⇒ Afbeelding 78 indrukken.

Wagen vergrendelen

- Ca. één seconde knop **B** indrukken.

Achterklep openen

- Ten minste één seconde knop **C** indrukken.

Wanneer de knipperlichten tweemaal knipperen, wordt aangegeven dat de wagen wordt ontgrendeld. Als de wagen met knop **A** wordt ontgrendeld en er binnen de volgende 60 seconden geen portier of achterklep wordt geopend, wordt de wagen automatisch weer vergrendeld. Deze functie voorkomt dat de wagen onbedoeld continu is ontgrendeld.

Bij wagens met **veiligheids-centrale-vergrendeling*** worden alleen het bestuurdersportier en de tankklep ontgrendeld wanneer knop **A** wordt bediend, en wordt de gehele wagen ontgrendeld wanneer deze knop tweemaal wordt bediend.

Wanneer de knipperlichten één keer kort knipperen, wordt aangegeven dat de portieren en de achterklep goed zijn gesloten.

Wanneer de wagen wordt ontgrendeld, wordt bovendien het bij de sleutel horende stoel-* en spiegelgeheugen* aangestuurd. De opgeslagen instelling van de bestuurdersstoel en de buitenspiegels wordt automatisch opgevoerd.

Bovendien wordt de binnenverlichting in de portierschakelaarstand automatisch in- en uitgeschakeld, wanneer de portieren worden geopend en gesloten.

ATTENTIE

Bij van buitenaf vergrendelde wagen met ingeschakelde inbraakbeveiliging mogen er geen personen - vooral geen kinderen - in de wagen achterblijven, omdat de portieren en ruiten van binnenuit niet meer kunnen worden geopend. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!

Let op

- Afstandsbediening alleen bedienen, als de portieren en de achterklep zijn gesloten.
- Afstandsbediening alleen bedienen, wanneer u de wagen ziet.
- In de wagen niet de vergrendelingsknop indrukken, voordat u de sleutel in het contact steekt, opdat de wagen niet per ongeluk wordt vergrendeld en tevens het alarmsysteem* wordt ingeschakeld. Als dit toch een keer mocht gebeuren, de ontgrendelingsknop indrukken .

Synchronisatie

De sleutel met afstandsbediening moet worden gesynchroniseerd als de wagen niet met de afstandsbediening kan worden ont- resp. vergrendeld.

- Als de wagen is vergrendeld, met de mechanische sleutel het slot in het bestuurdersportier ontgrendelen.
- Ontgrendelingsknop op de sleutel met afstandsbediening indrukken.
- Sleutel in het contactslot steken en het contact inschakelen.
- Contact weer uitschakelen en de sleutel eruit trekken. ▶

- Ontgrendelingsknop resp. vergrendelingsknop indrukken. ■

Alarmsysteem*

Beschrijving

Het alarmsysteem wordt geactiveerd als de wagen wordt opengebroken.

Met behulp van het alarmsysteem moeten pogingen tot inbraak en diefstal van uw wagen worden voorkomen. Als het alarm een inbraak herkent, produceert het akoestische en optische signalen.

Hoe wordt het alarmsysteem ingeschakeld?

Het alarmsysteem wordt automatisch ingeschakeld, wanneer u het bestuurdersportier met de sleutel of de portieren en de achterklep met de afstandsbediening vergrendelt. Ca. 30 seconden nadat de wagen is vergrendeld, staat het systeem op scherp.

Hoe wordt het alarmsysteem uitgeschakeld?

Het alarmsysteem wordt alleen uitgeschakeld, wanneer de portieren en de achterklep met de afstandsbediening worden ontgrendeld. Als de wagen niet binnen 60 seconden wordt geopend, nadat het signaal van de afstandsbediening is gegeven, wordt de wagen automatisch weer vergrendeld.

Wanneer u het bestuurdersportier met de sleutel ontgrendelt, blijven alle andere portieren, de achterklep en de tankklep vergrendeld.

Wanneer het bestuurdersportier met de sleutel wordt geopend, moet u binnen 15 seconden de sleutel in het contactslot steken en het contact inschakelen om het alarmsysteem uit te schakelen. Als u het contact **niet** binnen 15 seconden inschakelt, wordt het **alarmsysteem geactiveerd**.

Werking openen/sluiten bij wagens met alarmsysteem

Als uitsluitend sleutels zonder radiografische afstandsbediening worden gebruikt voor het ver- en ontgrendelen:

- bij het ontgrendelen worden alle portieren tegelijk ontgrendeld.

Als uitsluitend sleutels met radiografische afstandsbediening worden gebruikt voor het ver- en ontgrendelen:

- bij het ontgrendelen worden alle portieren tegelijk ontgrendeld.

Als wordt vergrendeld met een sleutel met radiografische afstandsbediening en ontgrendeld met een sleutel zonder:

- bij het ontgrendelen wordt uitsluitend het bestuurdersportier ontgrendeld.

Wanneer wordt het alarmsysteem geactiveerd?

Bij een vergrendelde wagen worden de volgende gedeelten gecontroleerd:

- Motorruimte (motorkap)
- Bagageruimte
- Portieren
- Overhellen van de wagen
- Contactslot
- Radio (alleen bij de originele SEAT-radio)
- Interieur van de wagen ⇒ pagina 115

Als in één van de genoemde bereiken wordt binnengedrongen, wordt het alarmsysteem geactiveerd.

Hoe wordt het alarmsysteem uitgeschakeld?

Het alarmsysteem wordt gedeactiveerd wanneer de wagen met de afstandsbediening is ontgrendeld of wanneer het contact met de sleutel is ingeschakeld. Hiermee staat het alarmsysteem niet meer "op scherp". Het alarmsysteem gaat ook uit, als de alarmcyclus is beëindigd. ►

Knipperlichten

Het op de juiste wijze vergrendelen van de portieren, de motorkap en de achterklep wordt bij het vergrendelen van de wagen aangegeven: de knipperlichten knipperen dan kort.

Als de knipperlichten niet gaan knipperen, moet u de portieren, de motorkap en de achterklep controleren. Wanneer de portieren, de motorkap of de achterklep bij ingeschakeld alarmsysteem achteraf worden vergrendeld, knipperen de knipperlichten dan pas.

LED

Nadat de wagen is vergrendeld, knippert de LED in de portierbekleding van het bestuurdersportier ca. 30 seconden snel en daarna langzaam. Dit geeft aan dat het alarmsysteem inclusief de **interieurbewaking** en het **afsleepalarm** is ingeschakeld. Als de LED in plaats van de knipperfrequentie ca. 30 seconden voortdurend brandt nadat de wagen is vergrendeld, is het alarmsysteem defect.

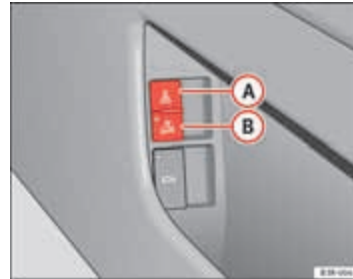

Let op

- Voordat u de wagen verlaat, controleren of alle portieren, ruiten en het schuifdak* zijn gesloten om er zeker van te zijn dat het alarmsysteem goed werkt.
- Als een van de beide accukabels bij een op scherp staand alarmsysteem wordt losgemaakt, wordt het alarmsysteem geactiveerd. ■

Interieurbewaking*

De interieurbewaking registreert bewegingen in de wagen en activeert dan het alarmsysteem.

Afbeelding 79 Schakelaar van de interieurbewaking

Interieurbewaking uitschakelen, wanneer de mogelijkheid bestaat dat bijv. dieren of beweeglijke voorwerpen in het interieur van de wagen het alarmsysteem kunnen activeren ⇒ . Het geïntegreerde wegsleepalarm uitschakelen, als de wagen wordt getransporteerd (bijvoorbeeld op de trein of op de boot) of wordt gesleept.

Interieurbewaking deactiveren

- Het portier openen en knop met het symbool aan de zijkant van het opbergvak van het bestuurdersportier ⇒ **Afbeelding 79** uittrekken.
- Wagen vergrendelen. ▶

Afsleepalarm uitschakelen

- Het portier openen en knop **B** met het symbool aan de zijkant van het opbergvak van het bestuurdersportier ⇒ **Afbeelding 79** uittrekken.
- Wagen vergrendelen.

Wanneer de **interieurbewaking** is uitgeschakeld, brandt de LED in de knop . De LED in de portierbekleding van het bestuurdersportier gaat bovendien ca. 3 seconden branden. Nadat de wagen is vergrendeld, knippert de LED in de portierbekleding van het bestuurdersportier ca. 3 seconden snel. Na ca. 30 seconden knippert deze langzamer. De interieurbewaking wordt automatisch weer ingeschakeld wanneer de wagen weer wordt vergrendeld.

Wanneer het **afsleepalarm** is uitgeschakeld, brandt de LED in de knop . De LED in de portierbekleding van het bestuurdersportier gaat bovendien ca. 3 seconden branden. Na het sluiten van de wagen, knippert de LED in de portierbekleding van het bestuurdersportier ca. 3 snel. De volgende keer dat de wagen wordt gesloten, wordt het afsleepalarm opnieuw automatisch geactiveerd.

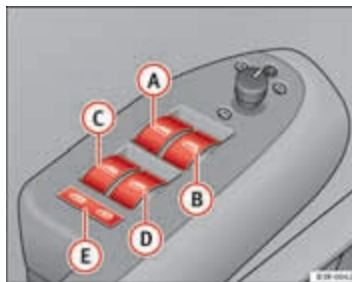

ATTENTIE

Bij van buitenaf vergrendelde wagen met ingeschakelde inbraakbeveiliging mogen er geen personen - vooral geen kinderen - in de wagen achterblijven, omdat de portieren en ruiten van binnenuit niet meer kunnen worden geopend. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!

Elektrische ruitbediening

Bedieningselementen

Afbeelding 80 Deel van het bestuurdersportier: Bedieningselementen

Schakelaars voor ruitbediening voorin

- A** Schakelaar ⇒ **Afbeelding 80** voor de ruit van het bestuurdersportier
- B** Schakelaar voor de ruit van het bijrijdersportier

Schakelaars voor ruitbediening achterin

- C** Schakelaar voor de ruit in het linkerachterportier
- D** Schakelaar voor de ruit in het rechterachterportier
- E** Veiligheidsschakelaar

ATTENTIE

- Als u de wagen - al is het slechts tijdelijk - verlaat, in elk geval de sleutel uit het contact trekken. Dit is vooral van belang indien kinderen in de wagen blijven, want deze zouden de motor kunnen starten of elektrische uitrustingen (bijv. elektrische ruitbediening) kunnen bedienen - gevaar voor ongelukken! De ruitbediening is pas buiten werking, als het bestuurders- of bijrijdersportier is geopend.
- Nooit achteloos of zonder controle de ruiten sluiten, want er kunnen kneuzingen gebeuren.
- Als u de wagen van buitenaf vergrendelt, mogen er geen personen in de wagen achterblijven, omdat de ruiten in geval van nood niet meer kunnen worden geopend.

Schakelaars in bestuurdersportier

De bestuurder kan elke elektrische ruitbediening in de wagen bedienen.

De schakelaars van de ruitbediening zijn van een **2-standen werking** voorzien:

Ruiten openen

- Schakelaar tot aan de **eerste stand** indrukken en vasthouden tot de ruit de gewenste positie heeft bereikt.
- Schakelaar tot aan de **tweede stand** kort indrukken om de ruit automatisch te openen.

Ruiten sluiten

- Schakelaar tot aan de **eerste stand** uittrekken en vasthouden tot de ruit de gewenste positie heeft bereikt.

- Schakelaar kort tot aan de **tweede stand** uittrekken om de ruit automatisch te sluiten.

Veiligheidsschakelaar

Met de veiligheidsschakelaar ⇒ **Afbeelding 80** (E) kunnen de schakelaars in de achterportieren buiten werking worden gesteld. Alleen als deze schakelaar is ingedrukt, kunnen de ruiten vanaf de achterbank worden geopend of gesloten.

Het symbool in de veiligheidsschakelaar brandt, als de ruitbediening van de achterportieren buiten werking is (schakelaar niet ingedrukt).

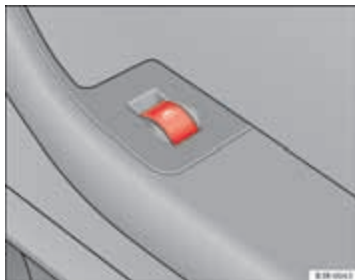

Let op

Nadat het contact is uitgeschakeld, kunnen de ruiten nog ca. 10 minuten worden geopend of gesloten. De ruitbediening is pas buiten werking, als het bestuurders- of bijrijdersportier is geopend.

Schakelaars in bijrijdersportier en in achterportieren

In deze portieren zit een schakelaar voor de betreffende ruit.

Afbeelding 81 Schakelaar in het bijrijdersportier

De schakelaars van de ruitbediening zijn van een **2-standen werking** voorzien:

Ruiten openen

- Schakelaar tot aan de **eerste stand** indrukken en vasthouden tot de ruit de gewenste positie heeft bereikt.
- Schakelaar tot aan de **tweede stand** kort indrukken om de ruit automatisch te openen.

Ruiten sluiten

- Schakelaar tot aan de **eerste stand** uittrekken en vasthouden tot de ruit de gewenste positie heeft bereikt.
- Schakelaar kort tot aan de **tweede stand** uittrekken om de ruit automatisch te sluiten.

Let op

Nadat het contact is uitgeschakeld, kunnen de ruiten nog ca. 10 minuten worden geopend of gesloten. Pas wanneer een van de voorportieren is geopend, is de ruitbediening buiten werking. ■

Open/sluiten met de afstandsbediening

Als de wagen wordt ont- of vergrendeld, kunnen ook de ruiten worden geopend of gesloten.

De ruiten met de afstandsbediening openen

- Ontgrendelingsknop indrukken, tot de gewenste stand is bereikt.

De ruiten met de sleutel openen

- sleutel in het slot van het bestuurdersportier in de ontgrendelingsstand houden tot alle ruiten zijn geopend.

De ruiten met de afstandsbediening sluiten

- Vergrendelingsknop indrukken, tot alle ruiten zijn gesloten ⇒ .

De ruiten met de sleutel sluiten

- Sleutel in het slot van het bestuurdersportier in de vergrendelingsstand houden, tot alle ruiten zijn gesloten ⇒ .

Het openen resp. sluiten wordt onderbroken bij het loslaten van de betreffende knop op de sleutel resp. door het terugdraaien van de sleutel in het portierslot in de oorspronkelijke positie. ▶

⚠ ATTENTIE

- **Nooit achteloos of ongecontroleerd de ruiten sluiten - gevaar voor verwondingen!**
- **Uit veiligheidsoverwegingen mogen de ruiten slechts vanaf ca. 2 meter van de wagen met de afstandsbediening worden geopend en gesloten. Tijdens het sluiten altijd naar het omhoogschuiven van de ruiten kijken, opdat niemand klem komt te zitten. Als de vergrendelingsknop wordt losgelaten, wordt het sluiten direct afgebroken.**

Storingen

Automatische werking sluiten en openen

Als de kabels van de accu zijn los- en vastgemaakt, is de sluit- en openingsautomaat buiten werking. Als volgt weer activeren:

- Ruit door het permanent omhoogtrekken van de ruitbedieningsschakelaar tot de aanslag omhoogschuiven.
- Schakelaar loslaten en opnieuw een seconde omhoogtrekken. De automaat is nu weer geactiveerd.

Schuif-/kanteldak*

Beschrijving

Het schuif-/kanteldak wordt met de draaischakelaar ⇒ Afbeelding 82 bediend. Voor het open- en dichtschuiven is de draaischakelaar in meerdere standen instelbaar; deze werkt alleen bij ingeschakeld contact. Het kantelel kan alleen in draaischakelaarstand 0 plaatsvinden.

Nadat het contact is uitgeschakeld, kan het schuif-/kanteldak nog ca. 10 minuten worden geopend of gesloten. Zodra echter een van de voorportieren is geopend, is de schakelaar voor het schuif-/kanteldak buiten werking. ■

Openschuiven/omhoogkantelen

Het openen van het schuifdak in de comfortstand vermindert windgeruis.

Afbeelding 82 Deel van de hemelbekleding: draaischakelaar voor het schuif-/kanteldak

Comfortstand

- Schakelaar in stand ① ⇒ Afbeelding 82 draaien - de schakelaar klikt voelbaar vast. Het dak wordt nu tot de comfortstand geopend waarbij windgeruis tot een minimum wordt beperkt.

Volledig openen

- Schakelaar in stand ② draaien en vasthouden tot het dak de gewenste stand heeft bereikt. In deze stand kan meer windgeruis ontstaan. ▶

Omhoogzetten

- Schakelaar in stand ① draaien.
- In de beginstand de schakelaar *kort* indrukken om het dak *volledig* omhoog te zetten.
- Om het dak tot een *tussenstand* te openen, *de schakelaar ingedrukt houden* totdat de gewenste stand is bereikt.

In stand ② springt de schakelaar weer in stand ① terug, zodra u de schakelaar loslaat.

Wanneer het dak wordt opengeschoven, wordt de jaloezie ook automatisch geopend. Het kan bij gesloten dak worden dichtgeschoven.

Als u de wagen in de zon parkeert, adviseren wij u de jaloezie te sluiten. Vooral bij een gesloten jaloezie erop letten dat het kanteldak is gesloten als u de wagen hebt geparkeerd of als het plotseling gaat regenen.

Overige aanwijzingen met betrekking tot het comfortsluiten, zie ⇒ pagina 120.

Sluiten

Dichtschuiven

- Schakelaar in stand ① ⇒ Afbeelding 82 draaien om het dak te sluiten ⇒ ⚠.

Omhooggezet dak sluiten

- De schakelaar aan de geprofileerde achterkant uittrekken en *vasthouden* totdat het kanteldak tot de gewenste stand is neergelaten.

- Schakelaar *kort* uittrekken om het kanteldak automatisch te sluiten. Als de schakelaar *opnieuw kort wordt uitgetrokken*, kan het kanteldak in elke stand worden gestopt ⇒ ⚠.

ATTENTIE

Nooit achteloos of ongecontroleerd het schuif-/kanteldak sluiten. Gevaar voor verwondingen! Daarom steeds de sleutel uit het contact halen, als u de wagen verlaat.

Comfortsluiten

Het geopende schuif-/kanteldak kan ook van buitenaf worden gesloten.

- Sleutel in het slot van het bestuurdersportier in de vergrendelingsstand houden of de vergrendelknop van de afstandsbediening indrukken tot het schuif-/kanteldak is gesloten ⇒ ⚠.

ATTENTIE

Nooit achteloos of ongecontroleerd het schuif-/kanteldak sluiten. Gevaar voor verwondingen!

Zonnecelschuif-/kanteldak*

De zonnecellen van het dak leveren stroom voor de ventilatiewerking van de airconditioning.

De bediening komt overeen met een normaal schuif-/kanteldak. ▶

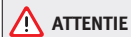
De binnenbekleding is vast met het zonneceldak verbonden en kan niet afzonderlijk worden verschoven. ■

Elektrische noodsluitfunctie

Het schuifdak kan in geval van nood elektrisch worden gesloten.

Het schuifdak is met een *sluitkrachtbegrenzing* uitgerust. Als u het schuifdak niet meer normaal kunt sluiten, kunt u het via de noodsluitfunctie sluiten.

- Schakelaar in stand ① ⇒ Afbeelding 82 draaien.
- Aan de schakelaar blijven trekken tot het dak sluit.

ATTENTIE

Nooit achteloos of ongecontroleerd het schuif-/kanteldak sluiten. Gevaar voor verwondingen! Daarom steeds de sleutel uit het contact halen, als u de wagen verlaat. ■

Licht en zicht

Licht

Verlichting: In- en uitschakelen ☀

Afbeelding 83 Deel van het dashboard: Lichtschakelaar

Stadslicht inschakelen

- Lichtschakelaar ⇒ Afbeelding 83 in stand ☀ draaien.

Dim- of grootlicht (rijverlichting) inschakelen

Dimlicht

- Lichtschakelaar in stand ☾ draaien.

Grootlicht

- Lichtschakelaar in stand ☽ draaien.

- Grootlichthendel naar voren drukken ⇒ pagina 130.

Licht uitschakelen

- Lichtdraaischakelaar in stand O draaien.

Dagrijlicht: Bij wagens voor landen waar het dagrijlicht verplicht is en voor alle wagens met AFS-koplampen, zal het dagrijlicht geactiveerd of uitgeschakeld worden samen met het contact. Het dagrijlicht beschikt zoals gewoonlijk over grootlichtsignalen, maar niet over grootlichten.

Het dimlicht brandt alleen bij ingeschakeld contact. Nadat het contact is uitgeschakeld, wordt automatisch naar stadslicht teruggeschakeld.

Als stadslicht of dimlicht zijn ingeschakeld, gaat het ☀-symbool naast de lichtschakelaar branden.

Let op

- Als bij ingeschakelde wagenverlichting de sleutel uit het contact wordt getrokken, klinkt er een zoemer, zolang het wagenportier is geopend.
- Let bij het gebruik van de beschreven verlichting op de wettelijke bepalingen.
- Afhankelijk van de weersomstandigheden (koude, vocht) kunnen de koplampen, de mistlampen, achterlichten en knipperlichten tijdelijk beslaan. Dit heeft geen invloed op de levensduur van het verlichtingssysteem. Bij het inschakelen van de lichten, ontwasemt de zone waar de lichtbundel uitstraalt snel. Er kunnen niettemin aan de binnenzijde randen beslagen blijven. ■

Automatische rijverlichting* (sensorgestuurd)

Afhankelijk van de helderheid van de omgeving wordt bij lichtschaakelaarstand "AUTO" de rijverlichting in- resp. uitgeschakeld.

Afbeelding 84 Deel van het dashboard: Lichtschakelaar

Dimlicht inschakelen

- Lichtschakelaar ⇒ Afbeelding 84 in stand **AUTO** draaien.

Dimlicht uitschakelen

- Lichtdraaischakelaar in stand **O** draaien.

In schakelaarstand **AUTO** brandt het bijbehorende symbool in de lichtschaakelaar.

Wanneer de rijverlichting automatisch wordt ingeschakeld, branden het dimlicht, het stadslicht, de achterlichten en de kentekenplaatverlichting.

Met de automatische rijverlichting staat ook het grootlicht ter beschikking, echter met een beperking: Wanneer u **overdag** tijdens het gebruik van de automatische rijverlichting, bijv. na het rijden door een tunnel, het groot-

licht niet naar dimlicht hebt teruggezet, brandt de volgende keer dat de automatische rijverlichting wordt ingeschakeld alleen het dimlicht. Om de grootlichtfunctie weer te verkrijgen, moet de grootlichthendel eerst in de beginstand worden teruggetrokken en vervolgens weer naar voren worden gedrukt.

Met de lichtschaakelaar ⇒ pagina 122 kunnen verder het stadslicht, de rijverlichting, dimlichten en de mistlampen (voor en achter) handmatig worden ingeschakeld.

In de binnenspiegel van de wagen bevinden zich sensoren die de lichtsterkte van de omgeving meten. Wanneer de lichtsterkte (bijv. bij het rijden in een tunnel) afneemt tot onder een af fabriek ingestelde waarde, wordt de rijverlichting automatisch ingeschakeld. Wanneer de lichtsterkte van de omgeving weer toeneemt, wordt de verlichting weer automatisch uitgeschakeld ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- De automatische rijverlichting heeft slechts een assisterende functie. De bestuurder is hiermee niet ontslagen van de plicht om de rijverlichting te controleren en de verlichting volgens de omstandigheden handmatig in te schakelen. Door de lichtsensoren worden bijv. regen en mist niet herkend - bij deze weersomstandigheden evenals bij rijden in het donker altijd de automatische rijverlichting handmatig inschakelen ⚠.
- Let bij het gebruik van de beschreven verlichting op de wettelijke bepalingen.

Let op

- Als de automatische rijverlichting geactiveerd is, worden de dimlichten bij het uitschakelen van het contact uitgeschakeld en bij het verwijderen van de contactsleutel dooft het stadslicht.
- Indien u een sticker dient te plaatsen op de voorruit, doe dit niet voor de sensor. In het andere geval zou dit kunnen veroorzaken dat de automatische dimverlichting of de zelfdimmende binnenspiegel niet goed of totaal niet werkt. ▶

- Een storing wordt door waarschuwingssymbool in het instrumentenpaneel weergegeven ⇒ pagina 86.
- Let bij het gebruik van de beschreven verlichting op de wettelijke bepalingen.

Mistlampen

Met de lichtschaakelaar kunnen ook de mistlampen worden ingeschakeld.

Mistlampen inschakelen

- Lichtschakelaar ⇒ **Afbeelding 83** **niet** op het symbool draaien.
- Eerst de lichtschaakelaar in stand of draaien.
- Lichtschakelaar tot de *eerste* stand uittrekken.

Als de mistlampen zijn ingeschakeld, gaat het -symbool naast de lichtschaakelaar branden. ■

Mistachterlicht

Met de lichtschaakelaar wordt ook het mistachterlicht ingeschakeld.

- Lichtschakelaar ⇒ **Afbeelding 83** **niet** op het symbool draaien.
- Eerst lichtschaakelaar ⇒ **Afbeelding 83** in stand of draaien.

- Daarna de lichtschaakelaar tot de tweede stand uittrekken om het mistachterlicht in te schakelen.

- Bij ingeschakeld mistachterlicht gaan de symbolen en naast de schakelaar branden.

Als u met de af fabriek gemonteerde **trekhaak*** een aanhangwagen met mistachterlicht trekt, brandt automatisch alleen het mistachterlicht van de aanhangwagen.

VOORZICHTIG

Om het achteropkomende verkeer niet te verblinden, mag het mistachterlicht alleen overeenkomstig de geldende bepalingen worden ingeschakeld. ■

Funcities coming home en leaving home*

De functies coming home en leaving home dienen om de omgeving van de wagen in het donker te verlichten. Tegelijkertijd worden mistlampen voor, stadslucht achter en kente-kenplaatverlichting ingeschakeld.

Afbeelding 85 Deel van het dashboard: Funcities coming home en leaving home

Funcities inschakelen

- Knop ⇒ Afbeelding 85 indrukken om deze uit zijn stand naar buiten te klikken.
- Knop in stand 1 draaien.
- Knop daarna weer indrukken om te voorkomen dat u onbedoeld de stand verandert.

Funcities uitschakelen

- Knop ⇒ Afbeelding 85 indrukken om deze uit zijn stand naar buiten te klikken.

- Knop in stand 0 draaien.
- Knop daarna weer indrukken om te voorkomen dat u onbedoeld de stand verandert.

De functies coming home en leaving home worden geregeld door lichtsensoren in het binnenspiegelhuis. Als aan de volgende voorwaarden is voldaan, is het systeem ingeschakeld:

- De draaiknop draaien in stand 1.
- De rijverlichting en het contact zijn uitgeschakeld.
- Donkere lichtverhoudingen, de sensoren meten geen of slechts een geringe helderheid.

Situatie coming home

Bij ingeschakeld systeem en **duisternis** wordt de betreffende buitenverlichting ingeschakeld zodra het bestuurdersportier wordt geopend.

Zo lang een portier resp. de achterklep is geopend, blijft de buitenverlichting maximaal twee minuten ingeschakeld.

Om de omgeving te verlichten, blijft de buitenverlichting nog ca. 30 seconden ingeschakeld nadat alle portieren en de achterklep werden gesloten.

De af fabriek ingestelde schakeltijd kunt u bij een gespecialiseerde werkplaats laten veranderen - schakeltijden tot 60 seconden zijn mogelijk.

Situatie leaving home

Bij het ontgrendelen van de wagen met de -knop op de sleutel met afstandsbediening wordt de buitenverlichting ingeschakeld.

De buitenverlichting wordt automatisch uitgeschakeld zodra het bestuurdersportier wordt geopend of als de wagen na 60 seconden weer automatisch wordt vergrendeld ⇒ pagina 112. ▶

ATTENTIE

Haal, voordat u de wagen verlaat, de sleutel uit het contactslot, want als de coming home geactiveerd is gaan de lichten niet uit, met de daaropvolgende ontlading van de accu en storing van de wagen.

Let op

- Indien u de functies coming home en leaving home steeds wilt gebruiken, kunt u deze permanent ingeschakeld laten. Doordat het systeem wordt aangestuurd door een lichtsensor, werkt het alleen in het donker.
- Met name bij korte ritten in het donker, neemt bij constant gebruik van de functies coming home en leaving home de laadtoestand van de accu ernstig af. Om ervoor te zorgen dat de accu steeds voldoende geladen is, tussendoor ook ritten over langere afstand maken.
- Met de functies coming home en leaving home worden eventueel brandende mistlampen uitgeschakeld met het inschakelen van het contact.
- Let bij het gebruik van de beschreven verlichting op de wettelijke bepalingen. ■

Instrumentenverlichting

De helderheid van de instrumenten, de displays en de verlichting in de middenconsole kan worden geregeld.

Afbeelding 86 Instrumentenverlichting

- -toets indrukken om de helderheid te verhogen.
- -toets indrukken om de helderheid te verminderen.

Bij ingeschakeld contact

De verlichting van de digitale displays wordt automatisch geregeld afhankelijk van het licht in de omgeving.

Bij ingeschakeld licht

Bij ingeschakeld licht kan de helderheid van de verlichting van de instrumenten, het digitale display en de middenconsole geregeld worden door de -toets of -toets in te drukken. ■

Lichtbundel-hoogteverstelling

De reikwijdte van de koplampen kan bij ingeschakeld dimlicht aan de beladingsstoestand van de wagen worden aangepast.

Afbeelding 87 Lichtbundelhoogteverstelling

- Knop ⇒ Afbeelding 87 indrukken om deze uit zijn stand naar buiten te klikken.
- Knop in de gewenste stand draaien.
- Knop daarna weer indrukken om te voorkomen dat u onbedoeld de stand verandert.

Instelstanden

De standen komen ongeveer met de volgende belading overeen:

- Voorstoelen bezet, bagageruimte leeg
- Alle zitplaatsen bezet, bagageruimte leeg

- Alle zitplaatsen bezet, bagageruimte beladen
- Bestuurdersstoel bezet, bagageruimte beladen

VOORZICHTIG

Lichtbundelhoogteverstelling steeds zo afstellen, dat het tegemoetkomen- de verkeer niet wordt verblind. Bij maximale belading de lichtbundelhoogte afstellen zodat het licht niet verblindt. ■

Dynamische lichtbundel-hoogteverstelling

De met xenonlicht uitgeruste koplampen passen zich bij inschakeling van het contact en tijdens het rijden automatisch aan de beladings- en rijtoestand van de wagen (bijv. accelereren, remmen) aan. ■

Dagrijverlichting*

Het dagrijlicht wordt automatisch ingeschakeld zodra het contact wordt ingeschakeld.

Afbeelding 88 Schakelaar van het dagrijlicht

Funcities inschakelen

- Knop ⇒ Afbeelding 88 indrukken om deze uit zijn stand naar buiten te klikken.
- Knop in stand **1** draaien.
- Knop daarna weer indrukken om te voorkomen dat u onbedoeld de stand verandert.

Funcities uitschakelen

- Knop ⇒ Afbeelding 88 indrukken om deze uit zijn stand naar buiten te klikken.
- Knop in stand **0** draaien.

- Knop daarna weer indrukken om te voorkomen dat u onbedoeld de stand verandert.

Met deze functie kan het dagrijlicht worden in- resp. uitgeschakeld. Als de functie is ingeschakeld, wordt bij het inschakelen van het contact automatisch het dagrijlicht ingeschakeld.

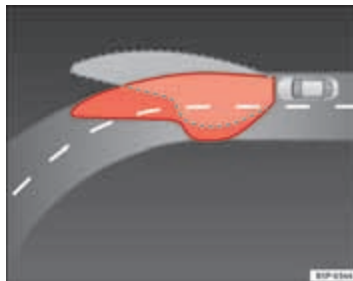

Let op

In sommige landen bestaan er hieromtrent wettelijke bepalingen, die moeten worden nageleefd. ■

Zelfrichtende koplampen* (bij het rijden in een bocht)

Bij het rijden in bochten wordt het belangrijke deel van de weg veel beter verlicht.

Afbeelding 89 Zelfrichtende koplampen bij het rijden ▶

De bochtenverlichting biedt het voordeel dat de bocht en de rand van de weg beter worden verlicht → **Afbeelding 89**. De dynamische bochtenverlichting wordt afhankelijk van de rijsnelheid en de draaihoek van het stuurwiel automatisch geregeld.

Bij het nemen van bochten wordt de rijverlichting afhankelijk van de uitslag van het stuurwiel aangestuurd. De twee hoofdkoplampen draaien met een verschillende hoek mee om te voorkomen dat het vóór de wagen te donker wordt.

Let op

Het systeem treedt in werking vanaf een snelheid van ca. 10 km/u.

Alarmlichten

De functie van de alarmlichten is om in gevaarlijke situaties andere verkeersdeelnemers op uw wagen attent te maken.

Afbeelding 90 Middenconsole: Schakelaar voor alarmlichten

- Schakelaar ⇒ **Afbeelding 90** indrukken om de alarmlichten in- of uit te schakelen.

Als de alarmlichten zijn ingeschakeld, knipperen alle knipperlichten van de wagen tegelijkertijd. De controlelampjes voor de knipperlichten en het controlelampje in de schakelaar knipperen eveneens mee. De alarmlichten werken ook wanneer het contact is uitgeschakeld.

Bij een ongeval met airbagactivering worden de alarmlichten automatisch ingeschakeld.

Let op

Alarmlichten inschakelen, als u bijv.

- een file nadert,
- pech hebt,
- wordt gesleept of een andere wagen sleept.

Hendel voor knipperlicht ⇄ en grootlicht ㊦

Met de hendel voor knipperlicht en grootlicht worden ook het parkeerlicht en het grootlichtsignaal bediend.

Afbeelding 91 Knipperlicht- en grootlichthendel

De knipperlicht- en grootlichthendel heeft de volgende functies:

Knipperlicht ⇄

- Hendel tot voorbij de aanslag omhoogdrukken om richting naar rechts aan te geven of omlaagdrukken om richting naar links aan te geven ⇒ Afbeelding 91.
- Hendel tot het drukpunt bewegen (boven of onder) en vasthouden om de duur van het knipperen zelf te bepalen, bijv. als u van rijstrook wisselt.
- Hendel even in de richting van het drukpunt bewegen en weer loslaten om *driemaal* te knipperen.

Grootlicht ㊦

- Hendel naar voren drukken om het grootlicht in te schakelen.
- Hendel in de uitgangsstand terugtrekken om het grootlicht weer uit te schakelen.

Grootlichtsignaal ㊦

- Hendel naar het stuurwiel trekken om het grootlichtsignaal te bedienen.

Parkeerlicht P<

- Contact uitschakelen.
- Hendel omhoog- of omlaagdrukken om het rechter- of het linkerparkeerlicht in te schakelen.

Aanwijzingen voor de functies

- De *knipperlichten* werken alleen bij ingeschakeld contact. Het betreffen de controlelampje ⇄ of ⇄ in het instrumentenpaneel ⇒ pagina 69 knippert mee.
- Na de bocht worden de knipperlichten automatisch uitgeschakeld.
- Het *grootlicht* kan alleen bij ingeschakeld dimlicht worden ingeschakeld. In het instrumentenpaneel gaat dan het controlelampje van het grootlicht ㊦ branden.
- Het *grootlichtsignaal* blijft branden zolang u de hendel naar het stuurwiel toetrokken houdt - ook als er geen licht is ingeschakeld. In het instrumentenpaneel gaat dan het controlelampje van het grootlicht ㊦ branden.
- Bij ingeschakelde *parkeerverlichting* branden koplampen en achterlicht met gereduceerd vermogen aan de betreffende zijde van de wagen. Het parkeerlicht brandt alleen bij uitgeschakeld contact. ▶

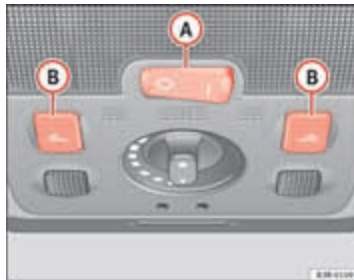
! VOORZICHTIG

Grootlicht of grootlichtsignaal alleen gebruiken, als daardoor de andere verkeersdeelnemers niet worden verblind.

Binnenverlichting

Binnenverlichting voorin en verlichting van dashboardkastje

Tot de binnenverlichting voorin behoren ook de leeslampjes voor bestuurder en bijrijder.

Afbeelding 92 Deel van de hemelbekleding: Binnenverlichting voorin

Tuimelschakelaar **A** ⇒ Afbeelding 92 voor de bediening van de binnenverlichting voorin heeft de volgende functies:

Portierschakelaar

- Schakelaar **A** in de middelste stand zetten.

Binnenverlichting ingeschakeld

- Schakelaar **A** in stand I zetten.

Binnenverlichting uitgeschakeld

- Schakelaar **A** in stand O zetten.

Leeslampjes voorin

- Een van de knoppen **B** indrukken om het rechter- of linkerleeslampje in- of uit te schakelen.

Verlichting dashboardkastje

- Dashboardkastje aan de bijrijderszijde openen. Bij ingeschakeld stadslicht of bij ingeschakelde rijverlichting wordt de verlichting van het dashboardkastje automatisch ingeschakeld; de verlichting van het dashboardkastje wordt automatisch uitgeschakeld, als het dashboardkastje wordt gesloten.

Verlichting van de voetenruimte* en de portieren

- Deze wordt geactiveerd bij het openen en gedeactiveerd bij het sluiten van de portieren.

Door de portierschakelaar wordt de binnenverlichting ingeschakeld, zodra de wagen wordt ontgrendeld of de portieren worden geopend. Bovendien wordt de verlichting ingeschakeld, als de sleutel uit het contact wordt verwijderd. Het licht gaat ca. 30 seconden nadat de portieren gesloten zijn uit. Als de wagen is vergrendeld of als het contact is ingeschakeld, wordt de binnenverlichting uitgeschakeld.

Als het portier geopend blijft, wordt de binnenverlichting na ca. 10 minuten uitgeschakeld om te voorkomen dat de accu van de wagen leegraakt. ▶

De helderheid van de verlichting wordt via een dimmer automatisch geregeld, als de verlichting wordt in- en uitgeschakeld.

Binnenverlichting*

De sfeerverlichting verlicht de belangrijkste bedieningselementen.

Afbeelding 93 Deel van de hemelbekleding: Sfeerverlichting

Als het contact wordt ingeschakeld, wordt de verlichting in de portiergrepen automatisch ingeschakeld.

Als het stadslicht of de rijverlichting wordt ingeschakeld, wordt boven de voorruit* eveneens een lampje ingeschakeld. De middenconsole wordt van bovenaf verlicht.

De sfeerverlichting kan niet handmatig worden uitgeschakeld.

Leeslampjes achterin

Afbeelding 94 Deel van de hemelbekleding: Leeslampjes achterin

De leeslampjes worden met de toetsen in- en uitgeschakeld.

Bagageruimteverlichting

Afbeelding 95 Deel van de bovenzijde van de bagageruimte: Bagageruimteverlichting

Het lampje zit boven in de bagageruimte.

De verlichting ⇒ Afbeelding 95 wordt automatisch ingeschakeld, als de achterklep wordt geopend. Wanneer de achterklep langer dan 10 minuten openblijft, wordt de bagageruimteverlichting automatisch weer uitgeschakeld.

Zicht

Achterrautverwarming

De achterrautverwarming ontwasemt de achterraut.

Afbeelding 96 Schakelaar voor achterrautverwarming

- -toets indrukken om de achterrautverwarming in- resp. uit te schakelen ⇒ Afbeelding 96.

De achterrautverwarming werkt alleen bij ingeschakeld contact. Als de verwarming van de achterraut is ingeschakeld, gaat in de schakelaar een controlelampje branden.

Bij buitentemperaturen boven 0 °C wordt de achterrautverwarming na ca. 10 minuten vanzelf uitgeschakeld.

Zolang de achterrautverwarming is ingeschakeld, worden de buitenspiegels afhankelijk van de buitentemperatuur verwarmd.

De verwarming van de buitenspiegels wordt niet geactiveerd bij temperaturen hoger dan ca. 20°C. ▶

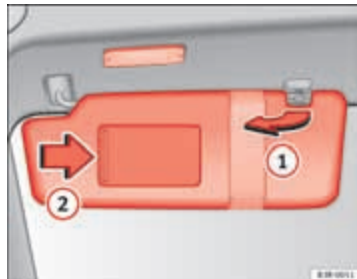

Milieu-aanwijzing

Zodra de achterruit is ontwasemd, de achterruitverwarming uitschakelen. Het verminderde stroomverbruik heeft een gunstige invloed op het brandstofverbruik.

Zonnekleppen

Het gebruik van zonnekleppen kan de verkeersveiligheid verhogen.

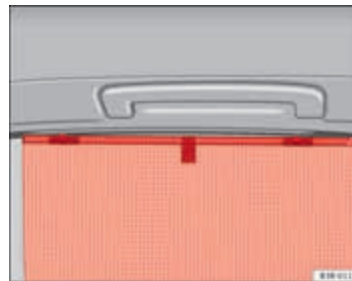
Afbeelding 97 Zonne-scherm

De zonnekleppen voor de bestuurder en de bijrijder kunnen uit de houders in het midden van de wagen worden getrokken en naar de portieren worden gedraaid ① ⇒ Afbeelding 97.

De make-upspiegels in de zonnekleppen zijn voorzien van afdekkingen. Als afdekking ② wordt opengeschoven, wordt de spiegelverlichting* in de hemelbekleding automatisch ingeschakeld. Als de afdekking dicht wordt geschoven en de klep omhoog wordt geklapt, gaat de verlichting automatisch weer uit.

Rolgordijn*

De vensters in de achterportieren zijn met een rolgordijn uitgerust.

Afbeelding 98 Uitgetrokken rolgordijn bij een achterportier

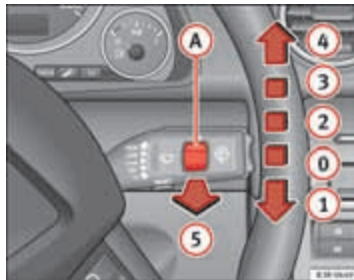
Rolgordijn (achterportieren)

- Rolgordijn uittrekken en in de haak van het bovenste portierframe haken ⇒ Afbeelding 98.

Ruitenwissers

Ruitenwisser

Met de ruitenwisserhendel worden de ruitenwissers en de wis-/was-automaat bediend.

Afbeelding 99 Ruitenwisserhendel

De ruitenwisserhendel => Afbeelding 99 heeft de volgende standen:

Tipwissen

- Hendel omlaag in stand ① drukken als u slechts *even* de voorruit wilt schoonmaken.

Interval-wissen / Regensensor* (activeren)

- Hendel omhoog in stand ② drukken.
- Schakelaar **A** naar boven resp. beneden bewegen om de duur van de wispauzes vast te leggen.

- Bij wagens met regensensor* kan de gevoeligheid van de regensensor worden ingesteld door schakelaar **A** naar boven resp. beneden te bewegen.

Langzaam wissen

- Hendel omhoog in stand ③ drukken.

Continu wissen

- Hendel omhoog in stand ④ drukken.

Wis-/was-automaat

- Hendel naar het stuurwiel toe in stand ⑤ trekken, om de ruitensproeiers in werking te stellen.
- Hendel loslaten. De sproeierinstallatie stopt en de ruitenwissers werken dan nog ca. 4 seconden.

Ruitenwissers uitschakelen

- Hendel in stand ① zetten.

Algemene aanwijzingen

De ruitenwissers en de sproeiers werken alleen bij ingeschakeld contact.

Bij tijdelijk stoppen, bijv. stilstaan voor een stoplicht, wordt de wissnelheid automatisch verlaagd. De regensensor* wordt automatisch omgeschakeld op interval-wissen.

De ruitenwissersproeiers worden bij ingeschakeld contact verwarmd.

De wispauzes bij het interval-wissen worden behalve door de ingestelde standen ook snelheidsafhankelijk gestuurd.

Om de voorruit schoon te wissen bij ingeschakelde verlichting, slechts kort aan de ruitenwisserhendel trekken omdat anders de koplampsproeiers*

ook worden ingeschakeld. Dit zou tot onnodig vloeistofverbruik uit het ruitensproeiervloeistofreservoir leiden.

Regensensor

De regensensor* werkt alleen in de stand interval-wissen. Bij beginnende regen wordt de interval-wisfunctie automatisch geactiveerd.

Wanneer de ruitenswisserhendel bij uitgeschakeld contact in de stand interval-wissen staat, wordt de regensensor pas vanaf een rijsnelheid boven de 6 km/u ingeschakeld.

De gevoeligheid van de regensensor* wordt met schakelaar **A** geregeld.

Hoe hoger de gevoeligheid wordt ingesteld, des te eerder reageren de ruitenswissers op vochtigheid op de ruit.

De wispauzes bij het interval-wissen worden behalve door de ingestelde gevoeligheid ook snelheidsafhankelijk gestuurd.

ATTENTIE

- Voor een goede zichtbaarheid en om veilig te rijden, is het onmisbaar dat het wisserblad zich in perfecte toestand bevindt ⇒ pagina 228. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- De regensensor* heeft slechts een ondersteunende functie. De bestuurder wordt daarnaast geacht de ruitenswissers naargelang het zicht handmatig in te schakelen.
- De voorruit mag niet met waterafstotende ruitbeschermingsmiddelen worden behandeld. Anders is er in situaties waarbij het zicht slecht is, bijv. bij regen, als het donker is, of bij laagstaande zon, een groter gevaar voor verblinding - gevaar voor ongevallen! Bovendien kunnen de ruitenswisserbladen bijgeluiden gaan produceren.

VOORZICHTIG

- Voordat u de ruitenswissers bij vorst voor de eerste keer inschakelt, controleren of de ruitenswisserbladen niet zijn vastgevroren! Als u de ruitenswissers bij vastgevroren wisserbladen inschakelt, kunnen zowel de wisserbladen als ook de ruitenswissermotor worden beschadigd!
- Voordat u met uw wagen een wasstraat in rijdt, moet de ruitenswisserinstallatie uitgeschakeld worden (hendel in stand 0). Hierdoor wordt onbedoeld inschakelen en zodoende schade aan de ruitenswisserinstallatie voorkomen.

Let op

- Voordat u aan een lange rit begint, controleren of het ruitensproeier-vloeistofreservoir is gevuld. Reservoir bijvullen ⇒ pagina 250.
- Versleten of vervuilde wisserbladen hebben streepvorming tot gevolg. Hierdoor kan de werking van de regensensor* beperkt worden. Wisserbladen regelmatig controleren.

Ruitenwisser achter

Met de ruitenwisserhendel worden ook de ruitenwisser achter en de wis-/was-automaat bediend.

Afbeelding 100 Ruitenwisserhendel

De ruitenwisser achter en de wis-/was-automaat worden als volgt ingeschakeld.

Interval-wissen

- Ruitenwisserhendel naar voren in stand ⇒ Afbeelding 100 ① zetten. De ruitenwisser achter werkt ca. elke 4 seconden.

Wis-/was-automaat

- Hendel omlaag in stand ② plaatsen. De achterrauitwisser zal werken gedurende de tijd dat de hendel in deze positie wordt gehouden.
- Hendel loslaten. De wisser werkt dan nog ca. 4 seconden.

Interval-wissen uitschakelen

- Hendel naar achteren trekken in de uitgangspositie.

Als bij ingeschakelde ruitenwisser vóór de achteruitversnelling wordt ingeschakeld, wordt ook de ruitenwisser achter ingeschakeld.

ATTENTIE

Voor een goede zichtbaarheid en om veilig te rijden, is het onmisbaar dat het wisserblad zich in perfecte toestand bevindt ⇒ pagina 228. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

VOORZICHTIG

Voordat u de ruitenwisser bij vorst voor de eerste keer inschakelt, controleer of het ruitenwisserblad niet is vastgevroren! Als u de ruitenwisser bij vastgevroren wisserblad inschakelt, kunnen zowel het wisserblad als de ruitenwissermotor worden beschadigd! ■

Koplampsproeiers

Afbeelding 101 Koplampen met uitgeschoven koplampsproeier

Bij ingeschakeld licht de wis-/was-automaat ⇒ Afbeelding 99 ⑤ bedienen, waarbij de hendel langer dan ca. 1 seconde wordt vastgehouden.

De koplampsproeiers komen door de waterdruk uit de bumper ⇒ Afbeelding 101.

Op gezette tijden, bijv. tijdens een tankstop, hardnekkig vastzittend vuil (zoals insectenresten) van de koplampen verwijderen.

Sproeierhouders sneeuwvrij houden en ijs met een ontdoospray verwijderen om er zeker van te zijn dat de sproeiers ook in de winter werken. ■

Achteruitkijkspiegel

Handmatig dimbare binnenspiegel

Normale stand

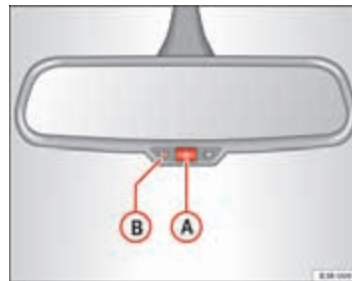
- Nok aan de onderkant van de spiegel naar voren laten wijzen.

Spiegel dimmen

- Nok aan de onderkant van de spiegel naar achteren laten wijzen. ■

Automatisch dimmende binnenspiegel*

De automatische dimfunctie kan naar behoefte worden uit- en ingeschakeld.

Afbeelding 102 Dimbare binnenspiegel: Controlelampje en in-/uitschakelknop ▶

Dimfunctie uitschakelen

- Op toets **A** ⇒ Afbeelding 102 drukken. Controlelampje **B** gaat uit.

Dimfunctie inschakelen

- Op toets **A** ⇒ Afbeelding 102 drukken. Het controlelampje **B** brandt.

Dimfunctie

Elke keer dat u het contact inschakelt, wordt de dimfunctie ingeschakeld. Het groene controlelampje in het binnenspiegelhuis brandt.

Wanneer de dimfunctie is ingeschakeld, wordt de binnenspiegel afhankelijk van de lichtinval *automatisch* in de antiverblindingsstand gezet. De spiegel wordt bij ingeschakelde dimfunctie **niet** in de antiverblindingsstand gezet wanneer:

- de binnenverlichting wordt ingeschakeld
- de achteruitversnelling wordt ingeschakeld.

Sensor voor automatische rijverlichting*

Met de sensor die in de binnenspiegel zit, wordt bij lichtschaakelaarstand **AUTO** het dimlicht afhankelijk van de lichtverhouding met de omgeving in- en uitgeschakeld ⇒ pagina 123.

⚠ ATTENTIE

Uit gebarsten spiegelglas kan elektrolytvloeistof vrijkomen. Deze vloeistof is irriterend voor de huid, de ogen en de ademhalingsorganen. Bij aanraking onmiddellijk met veel water afspoelen. Direct een arts raadplegen!

⚠ VOORZICHTIG

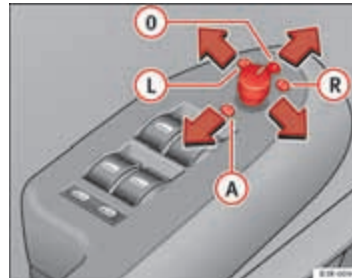
De elektrolytvloeistof die uit gebarsten spiegelglas vrijkomt tast kunststofoppervlakken aan. De vloeistof onmiddellijk verwijderen met een natte doek o.i.d.

i Let op

- Het automatisch dimmen* van de spiegels functioneert alleen storingsvrij als het rolgordijn* voor de achterraut is opgerold en de lichtinval op de binnenspiegel niet door andere voorwerpen wordt belemmerd.
- Indien u een sticker dient te plaatsen op de voorruit, doe dit niet voor de sensoren. Anders kan dit ertoe leiden dat de automatische rijverlichting of de automatische dimfunctie van de binnenspiegel niet goed of helemaal niet werkt.

Buitenspiegels

De buitenspiegels worden elektrisch versteld.

Afbeelding 103 Deel van de armleuning: Draaiknop

Buitenspiegels verstellen

- Draaiknop in stand ⇒ Afbeelding 103 **(L)** (buitenspiegel aan de bestuurderszijde) of in stand **(R)** (buitenspiegel aan de bijrijderszijde) draaien.
- Draaiknop en dus de buitenspiegel zo bewegen, dat u een goed zicht naar achteren hebt.

Beide buitenspiegels naar binnen klappen

- Draaiknop in stand **(A)** draaien.

Aanbevolen wordt de buitenspiegels in te klappen, bijv. bij het parkeren of als er weinig ruimte is.

Spiegelverwarming

De spiegels worden afhankelijk van de buitentemperatuur bij ingeschakelde achterrautverwarming ⇒ pagina 133 verwarmd.

De verwarming van de buitenspiegels wordt niet geactiveerd bij temperaturen hoger dan ca. 20°C.

Geheugen voor buitenspiegels*

Bij wagens met een geheugen voor de bestuurdersstoel wordt automatisch ook de betreffende stand van de buitenspiegels opgeslagen ⇒ pagina 145.

Kantelfunctie van de buitenspiegel aan bijrijderszijde* (alleen bij geheugen voor buitenspiegels)

Als de achteruitversnelling wordt ingeschakeld, kantelt het spiegelvlak iets naar beneden, als deze spiegel is ingeschakeld (draaiknop in stand **(R)** ⇒ Afbeelding 103). Daardoor wordt bij het parkeren het zicht op de stoep rand mogelijk.

De spiegel gaat weer terug in de uitgangsstand, zodra u de achteruitversnelling uitschakelt en met een snelheid van meer dan 15 km/h vooruit gaat rijden resp. wanneer u de draaiknop in stand **(L)** of neutraal **(0)** draait.

VOORZICHTIG

- Convexe of asferische* spiegels vergroten het blikveld, maar de voorwerpen worden kleiner weerspiegeld. Daarom zijn deze spiegels slechts in beperkte mate geschikt om de afstand ten opzichte van achteropkomend verkeer te schatten.
- Als het spiegelhuis door uitwendige krachtinwerking (bijv. aanstoten) is versteld, moeten de spiegels elektrisch tot aan de aanslag naar binnen worden geklapt. Het spiegelhuis mag in geen geval met de hand worden teruggesteld, omdat anders de werking van het spiegelmechanisme negatief wordt beïnvloed.

Let op

Als het elektrische verstelmecanisme eens zou uitvallen, kunt u beide buitenspiegels met de hand verstellen door op de rand van het spiegelvlak te drukken. ■

Zitten en opbergen

Voorstoelen handmatig verstellen

Bedieningselementen stoelverstelling

De stoelen kunnen op meerdere manieren worden afgesteld.

Afbeelding 104 Bedieningselementen aan de bestuurdersstoel

Enkele van de getoonde bedieningselementen horen alleen bij bepaalde type-uitvoeringen of zijn optioneel.

Bedieningselementen

- ① Stoel in lengterichting verstellen
- ② Stoel omhoog/omlaag
- ③ Schuine stand van de rugleuning verstellen
- ④ Lendensteun verstellen

Stoelen verstellen in lengterichting

- Hendel ① ⇒ Afbeelding 104 omhoogtrekken en de stoel in de gewenste stand schuiven.
- Hendel ① loslaten en stoel verder verschuiven, tot de vergrendeling vastklikt.

⚠ ATTENTIE

De afstelling in lengterichting van de bestuurdersstoel mag enkel uitgevoerd worden met stilstaande wagen. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Stoelhoogte verstellen*

Stoel verhogen

- Hendel ② ⇒ Afbeelding 104 meerdere malen naar boven trekken, tot de gewenste stand is bereikt.

Stoel verlagen

- Hendel ② meerdere malen naar onderen drukken, tot de gewenste stand is bereikt.

ATTENTIE

- De bestuurdersstoel mag niet in hoogte versteld worden tijdens het rijden. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Voorzichtig bij het verstellen van de stoelhoogte! Door het ongecontroleerd en achteloos verstellen van de voorstoelen kunnen verwondingen door knellen ontstaan.

Schuine stand van rugleuning verstellen

- Rugleuning ontlasten (niet ertegen leunen).
- Kartelwiel ③ ⇒ Afbeelding 104 draaien om de schuine stand van de rugleuning te verstellen.

ATTENTIE

De rugleuningen van de voorstoelen mogen niet te veel achterover staan tijdens het rijden. Anders kunnen de veiligheidsgordels en het airbagsysteem hun beschermfunctie niet vervullen, met het bijbehorend risico op ongevallen.

Afstelling lendensteun*

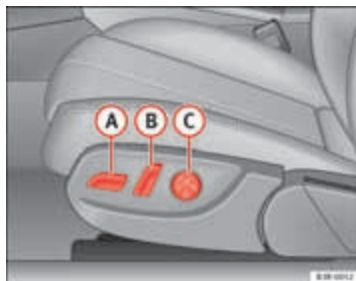
- Leuning ontlasten en aan het kartelwiel draaien ④ ⇒ Afbeelding 104 om de lendensteun te verstellen.

De vulling van de rugleuning wordt meer of minder geweldd door de verstelling van de lendensteun. Daardoor wordt de natuurlijke kromming van de wervelkolom bijzonder effectief ondersteund.

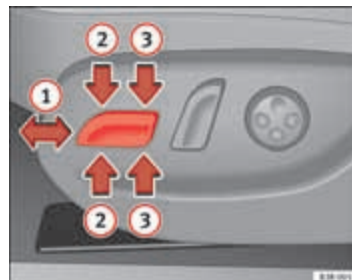
Voorstoelen elektrisch verstellen*

Stoel verstellen

De bedieningslogica van de schakelaars komt overeen met de stoelconstructie en -werking.

Afbeelding 105 Voorstoel: bedieningselementen voor het verstellen

Afbeelding 106 Voorstoel: schakelaars voor het verstellen van de stoel

De schakelaars voor het verstellen van de zitting en de rugleuning komen wat betreft plaatsing, ontwerp en werking overeen met de constructie van de stoel. De stoelen worden overeenkomstig deze logica veresteld door de schakelaars in te drukken.

Stoel vooruit/achteruit

- Schakelaar (A) ⇒ Afbeelding 105 naar voren of naar achteren drukken (1) ⇒ Afbeelding 106 ⇒ Δ.

Stoel omhoog/omlaag

- Schakelaar (A) omhoog- of omlaagdrukken ⇒ Δ.

Stoel aan voorzijde omhoog/omlaag

- Voorste gedeelte van schakelaar (A) omhoog- of omlaagdrukken (2) ⇒ Δ.

Stoel aan achterzijde omhoog/omlaag

- Achterste gedeelte van schakelaar (A) omhoog- of omlaagdrukken (3) ⇒ Δ. ▶

Bedieningselementen

- A Verstelling van de stoel
- B Verstelling van de leuning
- C Lendensteun*

! ATTENTIE

- De elektrische verstelling van de stoelen werkt ook bij uitgeschakeld contact of bij een uit het contact getrokken sleutel. Kinderen nooit zonder toezicht in de wagen achterlaten - gevaar voor verwondingen!
- Uit veiligheidsredenen mag de stoel enkel worden afgesteld met stilstaande wagen. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Voorzichtig bij het verstellen van de stoelhoogte! Door het ongecontroleerd en achteloos verstellen van de voorstoelen kunnen verwondingen door knellen ontstaan.

Schuine stand van rugleuning verstellen

Afbeelding 107 Voorstoel: schakelaar voor de schuine stand van de rugleuning

- Schakelaar in de betreffende pijlrichting duwen ⇒ Afbeelding 107, om de rugleuning te verstellen ⇒ Δ.

! ATTENTIE

De rugleuningen van de voorstoelen mogen niet te veel achterover staan tijdens het rijden. Anders kunnen de veiligheidsgordels en het airbagsysteem hun beschermfunctie niet vervullen, met het bijbehorend risico op ongevallen.

Lendensteun*

De lendensteun kan aan de natuurlijke kromming van de wervelkolom worden aangepast.

Afbeelding 108 Voorstoel: schakelaarplaat voor lendensteun

Welving verstellen

- Op de voorzijde van de schakelaarplaat ⇒ **Afbeelding 108** drukken om de welving te vergroten.
- Op de achterzijde van de schakelaarplaat drukken om de welving te verkleinen.

Hoogte verstellen

- Op de bovenzijde van de schakelaarplaat drukken om de welving hoger te zetten.
- Op de onderzijde van de schakelaarplaat drukken om de welving lager te zetten.

De lendensteun ondersteunt bijzonder effectief de natuurlijke kromming van de wervelkolom, opdat het zitten tijdens lange afstanden minder vermoeiend wordt. ■

Geheugen voor bestuurdersstoel*

Beschrijving

Met de geheugentoetsen in het bestuurdersportier kunnen vier verschillende standen voor de stoel en de buitenspiegels worden opgeslagen en opgevraagd.

Afbeelding 109 Bestuurdersportier: geheugensysteem

Geheugentoetsen

U kunt op geheugentoetsen 1, 2, 3 en 4 ⇒ **Afbeelding 109** de standen van de stoel en de buitenspiegels van maximaal vier bestuurders opslaan en oproepen.

STOP-knop

Als de **STOP**-knop wordt ingedrukt en vervolgens omhoog komt, is het stoelgeheugen uitgeschakeld. Het woord **OFF** naast de **STOP**-knop brandt (alleen bij ingeschakeld licht zichtbaar).

Alle opgeslagen standen blijven behouden. De stoel en de buitenspiegels kunnen nu alleen nog op conventionele wijze elektrisch worden veresteld. ▶

Wij adviseren de **STOP**-schakelaar in te drukken en dus het geheugensysteem uit te schakelen, als de wagen alleen *tijdelijk* door een bestuurder wordt gebruikt, van wie de standen niet hoeven te worden opgeslagen.

Let op

U kunt de opgeslagen standen ook via de afstandsbediening opvragen ⇒ pagina 147.

Instellingen opslaan

Voordat u de instellingen kunt opslaan, moet de **STOP**-knop worden ingedrukt (niet in de hoge stand staan).

- Bestuurdersstoel verstellen ⇒ pagina 143.
- Beide buitenspiegels verstellen ⇒ pagina 139.
- **MEMO**-knop indrukken en vasthouden. Bovendien één van de geheugentoetsen ten minste één seconde indrukken.
- Toetsen loslaten. De standen zijn nu onder de gekozen geheugentoets opgeslagen.

Elke nieuwe keer opslaan op dezelfde geheugentoets wist de actuele standen. Het is aan te raden bij de geheugenruimteverdeling met 1 te beginnen en aan elke volgende bestuurder een eigen geheugentoets toe te wijzen.

Wanneer de wagen met de afstandsbediening (sleutel met afstandsbediening) wordt **vergrendeld**, wordt de laatste stand van de stoel en de spiegels opgeslagen en aan de afstandsbediening toegekend. Wanneer de wagen wordt **ontgrendeld**, worden de buitenspiegels en nadat het bestuurdersportier is geopend, ook de bestuurdersstoel automatisch in de laatst ingestelde stand gezet.

Dit betekent echter niet dat de afstellingen die opgeslagen zijn in de geheugentoetsen 1 tot 4, zouden worden gewist. Deze afstellingen kunnen steeds worden geactiveerd.

Instellingen oproepen

Opgeslagen standen kunnen zowel met de geheugentoetsen als met de afstandsbediening (sleutel met afstandsbediening) worden opgevraagd.

Activering via geheugentoetsen

- Als het bestuurdersportier is geopend, kort op de betreffende geheugentoets drukken.
- Als het bestuurdersportier is gesloten, de gewenste geheugentoets indrukken, tot de stoel en de buitenspiegels zijn vermeld.

Activering via de afstandsbediening

- Wagen met de afstandsbediening ontgrendelen en het bestuurdersportier binnen 10 minuten openen.

Als het bestuurdersportier niet binnen 10 minuten nadat de wagen is ontgrendeld, wordt geopend, moet de stand van de stoel via de geheugentoetsen worden opgevraagd.

ATTENTIE

- Om veiligheidsredenen moet de stoel altijd worden afgesteld met **stilstaande wagen**. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- In geval van nood kan elk activeringsproces worden onderbroken, als u de **STOP**-toets of een willekeurige geheugentoets indrukt.

Koppeling programmeren met de sleutel van de afstandsbediening

Om de opgeslagen instellingen met de sleutel van de afstandsbediening te kunnen activeren, moet er een koppeling worden geprogrammeerd tussen de sleutel en de geheugentoetsen.

Koppeling tussen sleutel en geheugentoets programmeren

- De gewenste instellingen, die aan de sleutel moeten worden gekoppeld, via de betreffende geheugentoets opvragen.
- Geheugentoets ingedrukt houden en binnen 10 seconden ook de ontgrendelingsknop van de sleutel indrukken.
- Na ca. 2 seconden de geheugentoets loslaten.

Koppeling van sleutel aan een geheugentoets wissen

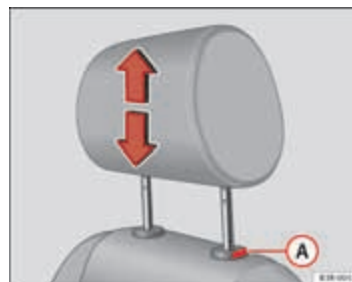
- **MEMO**-knop ingedrukt houden en binnen 10 seconden ook de ontgrendelingsknop van de sleutel indrukken.
- Na ca. 2 seconden de **MEMO**-knop loslaten.

Elke nieuwe toekenning wist de oude toekenning.

Hoofdsteunen

Hoofdsteunen van voorstoelen

Hoofdsteunen die overeenkomstig de lichaamslengte zijn ingesteld, bieden samen met vastgegespte veiligheidsgordels een effectieve bescherming.

Afbeelding 110 Voorstoelen: Hoofdsteunen

■ Hoofdsteunen hoger afstellen

- Hoofdsteun aan de zijkant met beide handen vastpakken.
- Hoofdsteun omhoogschuiven.

Hoofdsteunen lager afstellen

- De knop **A** indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Hoofdsteunen verwijderen

- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken. ▶

- Knop **A** indrukken en tegelijkertijd de hoofdsteun uit de stoel trekken.

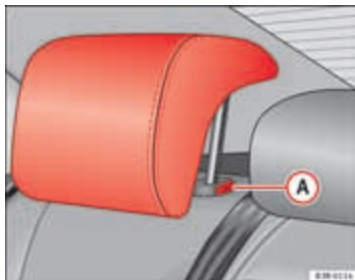
Hoofdsteun plaatsen

- Hoofdsteun invoeren in de geleidingen tot deze vastzit. De knop **A** indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

De hoogte van de hoofdsteunen is verstelbaar. Zij moeten overeenkomstig de lichaamslengte worden versteld. Hoofdsteunen die in de goede stand staan, bieden samen met de veiligheidsgordels een effectieve bescherming.

De beste beschermende werking wordt bereikt, als de bovenkant van de hoofdsteun ten minste op ooghoogte of hoger ligt.

Buitenste hoofdsteunen achter

Afbeelding 111 Buitenste zitplaatsen achterin: Hoofdsteunen

Hoofdsteun omhoog verstellen

- Hoofdsteun aan de zijkant met beide handen vastpakken.
- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.

Hoofdsteun omlaag verstellen

- De knop **A** ⇒ Afbeelding 111 indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Hoofdsteun verwijderen

- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.
- Knop **A** ⇒ Afbeelding 111 indrukken en tegelijkertijd de hoofdsteun lostrekken.

Hoofdsteun plaatsen

- Hoofdsteun invoeren in de geleidingen tot deze vastzit. De knop **A** indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Om ervoor te zorgen dat de bestuurder beter zicht naar achteren heeft, moet de hoofdsteun helemaal omlaaggeschoven zijn als er niemand op de zitplaats zit.

Middelste hoofdsteun achter

Afbeelding 112 Middelste zitplaats achterin: Hoofdsteunen

Hoofdsteun omhoog verstellen

- Hoofdsteun aan de zijkant met beide handen vastpakken.
- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.

Hoofdsteun omlaag verstellen

- De knop **A** ⇒ Afbeelding 112 indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Hoofdsteun verwijderen

- Hoofdsteun tot de aanslag omhoogtrekken.
- Knop **A** ⇒ Afbeelding 112 indrukken en tegelijkertijd de hoofdsteun lostrekken.

Hoofdsteun plaatsen

- Hoofdsteun invoeren in de geleidingen tot deze vastzit. De knop **A** indrukken en de hoofdsteun omlaagbrengen.

Om ervoor te zorgen dat de bestuurder beter zicht naar achteren heeft, moeten de hoofdsteunen helemaal omlaaggeschoven zijn, als er niemand op de achterste zitplaatsen zit. ■

ArMLEuning

De arMLEuning kan in verschillende standen worden ver-steld en heeft een opbergvak.

Afbeelding 113 ArMLEuning tussen bestuurders- en bijrijdersstoel

Verstellen van de arMLEuning

- ArMLEuning helemaal omlaagklappen om de arMLEuning te ver-stellen.
- ArMLEuning optillen, tot de gewenste stand is bereikt. ▶

Opbergvak openen

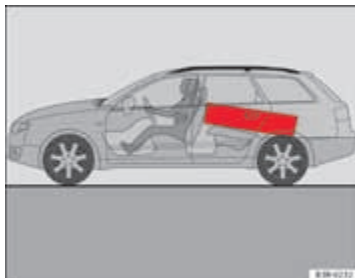
- Ontgrendelingsknop ⇒ **Afbeelding 113** indrukken.

Let op dat bij omlaaggeklapte leuning de bewegingsruimte van de arm beperkt kan zijn. In het stadsverkeer mag de leuning daarom niet omlaaggeklapt worden.

Bagageruimte

Bagageruimte beladen

Alle bagage moet veilig zijn opgeborgen.

Afbeelding 114 Zware voorwerpen zo ver mogelijk naar voren leggen.

Let op het volgende om de goede rij-eigenschappen te behouden:

- De last zo gelijk mogelijk verdelen.

- Zware voorwerpen zo ver mogelijk naar voren leggen ⇒ **Afbeelding 114**.
- Bagage met een bagagenet* of met niet-elastische spanbanden aan de bevestigingsogen bevestigen ⇒ pagina 151.

ATTENTIE

- Losse bagage in de bagageruimte kan plotseling verschuiven en de rijeigenschappen van de wagen veranderen.
- Losse voorwerpen in de passagiersruimte kunnen bij plotselinge manoeuvres of een aanrijding naar voren vliegen en inzittenden verwonden.
- Voorwerpen altijd opbergen in de bagageruimte en vooral bij zware voorwerpen geschikte spanbanden gebruiken.
- Als u zware voorwerpen vervoert, denk er dan altijd aan dat een verandering van het zwaartepunt ook een verandering van de rijeigenschappen van de wagen met zich mee kan brengen.
- Let op de aanwijzingen in ⇒ pagina 7.

VOORZICHTIG

De verwarmingsdraden van de achterruit kunnen door schurende voorwerpen worden beschadigd.

Let op

De bandenspanning moet aan de beladings-toestand worden aangepast. Raadpleeg indien nodig de sticker met de spanningswaarden die u aantreft op de stijl van het portier ⇒ pagina 258.

Bevestigingsogen

In de bagageruimte zitten vier bevestigingsogen waarmee bagage kan worden vastgezet.

Afbeelding 115 Plaatsing van de bevestigingsogen in de bagageruimte

- Lading aan de bevestigingsogen vastmaken ⇒ Afbeelding 115 -pijlen-.
- Let altijd op de veiligheidsaanwijzingen ⇒ pagina 18.

Bagagenet*

Het bagagenet voorkomt dat lichte bagage gaat schuiven in de bagageruimte door er voorwerpen onder te klemmen of in te leggen.

Afbeelding 116 Strakke-spannen bagagenet

Bagagenet

- Bagagenet aan de vier bevestigingsogen -pijlen- bevestigen ⇒ Afbeelding 116.

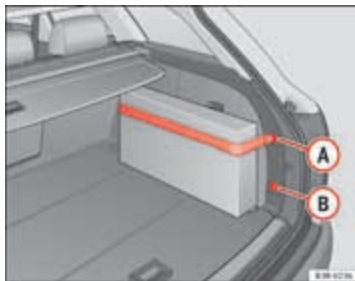
Haken van het bagagenet in de bevestigingsogen in de bodem van het achtertussenpaneel hangen.

ATTENTIE

Het bagagenet is ontworpen om voorwerpen met een gewicht van maximaal 5 kg vast te zetten. Zware bagage kan hiermee niet voldoende worden vastgezet - gevaar voor verwondingen!

Bevestigingsriem*

Met de bevestigingsriem kan bagage aan de rechterzijbekleding in de bagageruimte worden bevestigd.

Afbeelding 117 Bevestigingsriem aan de rechterzijbekleding

- Bevestigingsriem in steun **A** of **B** ⇒ Afbeelding 117 haken.

De bevestigingsriem kunt u afhankelijk van de te vervoeren bagage in de onderste of bovenste steun haken.

Voor het vervoeren van korte voorwerpen, kunt u de bevestigingsriem ook in het midden bevestigen. Dit is echter alleen mogelijk, als u de riem in steun **B** haakt.

ATTENTIE

Vanwege de stevigheid van de bevestigingspunten mag met de bevestigingsriem alleen bagage met een gewicht van max. 5 kg worden vastgezet. Zware bagage kan hiermee niet voldoende worden vastgezet - gevaar voor verwondingen!

Bagageruimte-afdekking*

De afdekking voorkomt inktik in de bagageruimte.

Afbeelding 118 Geopende achterklep met gesloten bagageruimte-afdekking

Bagageruimte-afdekking uittrekken

- Met greep **A** ⇒ Afbeelding 118 de opgerolde afdekking gelijkmatig naar de achterzijde van de wagen trekken.
- Uiteinden van de dwarsstangen in de openingen in de linker en rechter zijbekleding haken ⇒ Afbeelding 118 (pijl).

Bagageruimte-afdekking oprollen

- Dwarsstangen uit de openingen in de zijbekleding trekken.
- Afdekking langzaam op laten rollen.

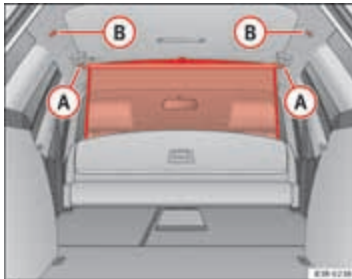
Bagageruimte-afdekking verwijderen en plaatsen ⇒ pagina 154. ▶

ATTENTIE

De bagageruimte-afdekking is niet bedoeld om er bagage op te leggen. Voorwerpen die op de afdekking zijn neergelegd, brengen alle inzittenden in gevaar als u plotseeling moet remmen - gevaar voor ongelukken!

Scheidingsnet*

Het scheidingsnet voorkomt dat losse voorwerpen uit de bagageruimte in de passagiersruimte worden geslingerd (bijvoorbeeld bij een remmanoeuvre).

Afbeelding 119 Bevestigingsogen voor het scheidingsnet

Scheidingsnet inhaken

- Net volledig naar boven eruit trekken.
- Dwarsstang in steunogen **(B)** ⇒ Afbeelding 119 haken.

Scheidingsnet bij omgeklapte rugleuning inhaken

- Rugleuning omklappen ⇒ pagina 156
- Net naar boven eruit trekken.
- Dwarsstang in steunogen **(A)** ⇒ Afbeelding 119 haken.

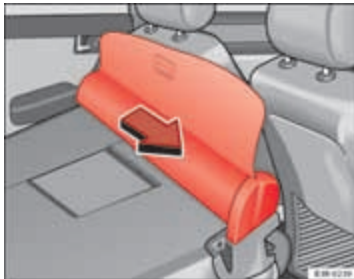
Scheidingsnet oprollen

- Dwarsstangen uit de bevestigingsogen loshaken.
- Net langzaam op laten rollen.

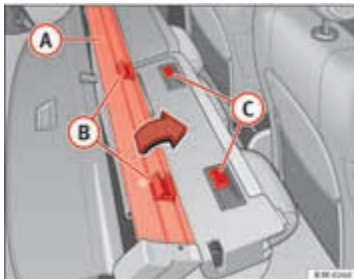
Scheidingsnet uit- en inbouwen ⇒ pagina 154.

Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet uit- en inbouwen

Het uit- en inbouwen van de bagageruimte-afdekking/het scheidingsnet is alleen mogelijk wanneer de rugleuningen naar voren zijn geklapt.

Afbeelding 120 Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet uitbouwen

Afbeelding 121 Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet inbouwen

Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet uitbouwen

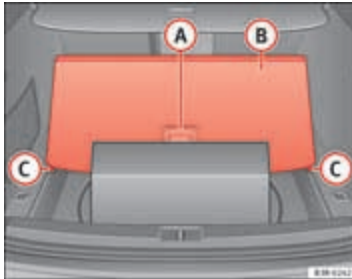
- Rechter achterportier openen.
- Rugleuning naar voren klappen ⇒ pagina 156.
- Scheidingsnet in pijlrichting ⇒ Afbeelding 120 trekken en uit de bevestigingsrails halen.

Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet inbouwen

- Rechter achterportier openen.
- Rugleuning naar voren klappen ⇒ pagina 156.
- Scheidingsnet (A) zo bij de rugleuning plaatsen, dat steunen (B) voor de bevestigingsrails (C) zitten ⇒ Afbeelding 121.
- Bagageruimte-afdekking/scheidingsnet naar de linkerzijde van de wagen tot de aanslag schuiven. ■

Bagageruimtebescherming*

Als u vuile of natte dingen vervoert, kunt u de bagageruimtebescherming gebruiken.

Afbeelding 122 Laadvloer omhoog

Afbeelding 123 Vergroete laadvloer

Laadvloer optillen

- Achterklep openen.
- Met behulp van greep **A** ⇒ Afbeelding 122 bodemafdekking **B** optillen en de buitenzijden in uitsparingen **C** plaatsen.
- U kunt nu voorwerpen op de bagageruimtebescherming leggen.

Laadvloer terugklappen

- Achterklep openen.
- Met behulp van greep **A** ⇒ Afbeelding 122 de laadvloer tot de rugleuning samenklappen.

Laadvloer verwijderen

- Achterklep openen.
- Met behulp van greep **A** ⇒ Afbeelding 122 de laadvloer tot de rugleuning samenklappen.
- Complete laadvloer uit de steunen **D** ⇒ Afbeelding 123 in de richting van de achterklep trekken.

Kleine voorwerpen kunt u ook **onder** afdekking **B** ⇒ Afbeelding 122 opbergen.

De opbergruimte van de bagageruimtebescherming kan door het naar voren klappen of het verwijderen van de gehele laadvloer worden vergroot.

! VOORZICHTIG

Bij omhooggezette laadvloer mogen alleen voorwerpen worden vervoerd, die de maximale laadhoogte van 2/3 van het omhooggezette laadvloeroppervlak en een gewicht van ca. 7,5 kg niet overschrijden. ▶

Let op

Wij adviseren u de voorwerpen met behulp van een spanband aan de ogen links en rechts te bevestigen. ■

Opbergvak

In het linkeropbergvak in de bagageruimte zit de cd-rom-speler voor het navigatiesysteem*.

Afbeelding 124 Bagageruimte: Zijbekleding met gesloten opbergvak

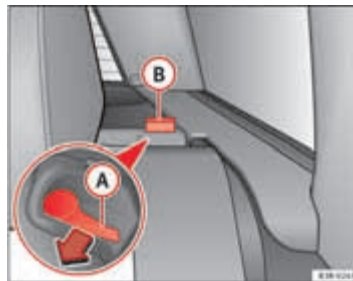
- De greep ⇒ Afbeelding 124 naar voren trekken om het vak te openen.

Cd-romspeler voor het navigatiesysteem*

De cd-romspeler voor het navigatiesysteem zit in dit vak in de bagageruimte. De bediening hiervan is in het betreffende instructieboekje beschreven. ■

Bagageruimte vergroten

Beide delen van de rugleuning kunnen apart of samen naar voren worden geklapt om de bagageruimte te vergroten.

Afbeelding 125 Ontgrendelingshendel van de rugleuning

Rugleuning naar voren klappen

- Ontgrendelingshendel in pijlrichting (A) ⇒ Afbeelding 125 drukken.
- De leuning naar voren klappen.

Rugleuning terugklappen

- Rugleuning terugklappen tot deze goed is vergrendeld ⇒ Δ. Dit is het geval als de rode markering op open (B) niet meer zichtbaar is. ▶

⚠ ATTENTIE

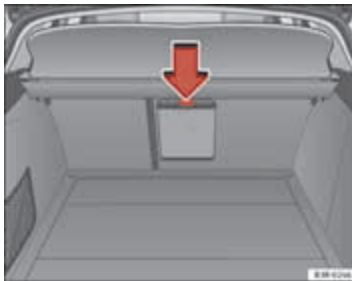
- De rugleuning moet goed zijn vastgeklikt, opdat de beschermende werking van de veiligheidsgordel op de middelste zitplaats is gegarandeerd.
- De rugleuning moet goed zijn vastgeklikt, opdat geen voorwerpen uit de bagageruimte naar voren kunnen glijden, als u plotseling remt.

⚠ VOORZICHTIG

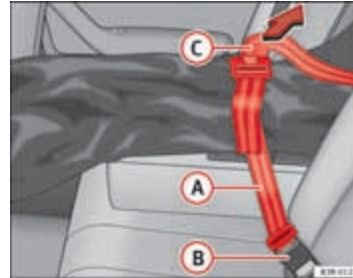
Als u de rugleuning terugklapt, moet u erop letten dat de buitenste veiligheidsgordels in de uitsparing voor de gordelgeleiding zitten om te voorkomen dat deze in het leuningslot bekneld raken en worden beschadigd. ■

Skizak*

Met behulp van de skizak kunnen lange voorwerpen (bijv. ski's) schoon en zonder beschadiging van het interieur in de wagen worden getransporteerd.

Afbeelding 126 Deel van de achterbank van achteren: Skiluiik

Afbeelding 127 Beveiligingswijze van de skizak in de sluiting van de gordel

Beladen

- Achterklep openen.
- Ontgrendelingsknop voor het skiluiik indrukken en het skiluiik omlaagklappen ⇒ Afbeelding 126 (pijl).
- Middelste arMLEuning achterin naar voren eruit klappen.
- Ontgrendelingsknop voor het skiluiik in het interieur van de wagen indrukken en het skiluiik openklappen.
- Skizak eruit trekken en ontvouwen.
- Voorwerpen vanuit de bagageruimte in de skizak schuiven ⇒ ⚠.

Vastzetten

- Veiligheidsgordel (A) ⇒ Afbeelding 127 van de skizak in het middelste gordelslot (B) steken.
- Veiligheidsgordel aan het vrije uiteinde (C) straktrekken. ▶

Opbergen

- Het deksel van het skiluk in de bagageruimte sluiten.
- Skizak zorgvuldig opvouwen.
- Deksel binnen in de wagen sluiten.

ATTENTIE

Nadat de skizak is beladen, deze met de veiligheidsgordel vastzetten.

Let op

Let op dat de skizak niet vochtig is wanneer deze wordt opgevouwen.

Dakdragersysteem/dakreling*

Beschrijving

Met een dakdragersysteem kan extra lading worden vervoerd.

Let op het volgende als bagage of andere lading op het dak moet worden vervoerd:

- Wij adviseren u dwarsdragers uit het originele accessoiresprogramma van SEAT te gebruiken.
- Deze dwarsdragers vormen de basis voor een compleet dakdragersysteem. Voor het vervoer van bagage, fietsen, surfplanken, ski's en boten zijn om veiligheidsredenen speciale extra steunen nodig. Alle componenten van dit systeem zijn bij officiële dealers verkrijgbaar.

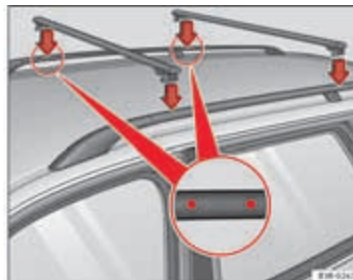

VOORZICHTIG

Als u andere dakdragersystemen gebruikt of de dragers niet volgens de voorschriften monteert, zijn daardoor veroorzaakte beschadigingen aan de wagen van garantie uitgesloten. Daarom beslist de aanwijzingen in de meegeleverde montagehandleiding van het dakdragersysteem opvolgen.

Bevestigingspunten

Het dakdragersysteem mag alleen op de gemarkeerde plaatsen worden bevestigd.

Afbeelding 128 Bevestigingspunten voor de dwarsdragers

Let er bij het aanbrengen van de dwarsdragers op dat deze precies tussen de markeringen op de dakreling worden gemonteerd ⇒ Afbeelding 128. De markeringen zijn aan de binnenzijde van de reling zichtbaar.

VOORZICHTIG

Bij wagens zonder dakreling is de montage van een dakdrager (basisdrager) niet toegestaan.

Dakbelasting

De lading op het dak moet goed zijn bevestigd. Door het vervoer van lading veranderen de rijeigenschappen.

De toelaatbare dakbelasting voor uw wagen bedraagt **75 kg**. De dakbelasting bestaat uit het gewicht van het dakdragersysteem en dat van de lading.

Bij het gebruik van dakdragersystemen met een gering draagvermogen kan de toelaatbare dakbelasting niet worden benut. In dit geval mag het dakdragersysteem alleen tot de gewichtsgrens worden belast, die in de montage-instructie is aangegeven.

ATTENTIE

- De lading op het dak moet goed zijn bevestigd. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- U mag de toelaatbare dakbelasting, de toelaatbare aslasten en het toelaatbare totaalgewicht van uw wagen in geen geval overschrijden. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Let erop dat bij het transport van zware en grote voorwerpen op het dakdragersysteem de rijeigenschappen door verplaatsing van het zwaartepunt en door de grotere luchtweerstand wijzigen - gevaar voor ongelukken! Daarom beslist uw rijstijl en snelheid aan de omstandigheden aanpassen.

VOORZICHTIG

Let erop dat de geopende achterklep niet tegen de lading op het dak stoot.

Milieu-aanwijzing

Vaak blijft een dakdragersysteem gemakshalve gemonteerd, zelfs als dit systeem niet meer wordt gebruikt. Door de grotere luchtweerstand verbruikt uw wagen onnodig brandstof. Daarom het dakdragersysteem na gebruik verwijderen.

Bekerhouders

Bekerhouder voorin

Afbeelding 129 Deel van het dashboard: Bekerhouders

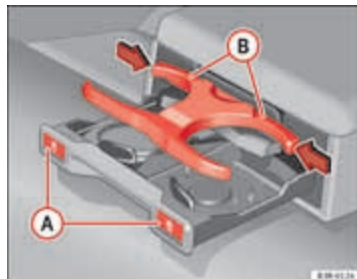
- Op het symbool van de bekerhouderafdekking drukken om deze te openen → Afbeelding 129
- Om de bekerhouder te sluiten, deze helemaal naar binnen schuiven, tot de bekerhouder vastklikt.

ATTENTIE

- Geen hete dranken in de bekerhouder plaatsen, terwijl de wagen in beweging is. Er zou hete drank kunnen worden gemorst - gevaar voor verbranding!
- Geen bekertjes of kopjes van hard materiaal (bijv. glas of porselein) gebruiken. Bij een ongeval kunnen daardoor verwondingen worden veroorzaakt.

Bekerhouder achterin in de middenarmleuning*

Afbeelding 130 Bekerhouder achterin in de armleuning

Bekerhouder openen

- Op symbol (A) drukken => Afbeelding 130.

Houder verstellen

- Om te verstellen de arm van de betreffende houder (B) eerst in pijlrichting indrukken om te ontgrendelen en direct te verstellen.

De bekerhouder zo verstellen dat deze strak tegen de beker staat.

In de middenconsole kunt u maximaal twee bekers plaatsen.

ATTENTIE

- Geen hete dranken in de bekerhouder plaatsen, terwijl de wagen in beweging is. Er zou hete drank kunnen worden gemorst - gevaar voor verbranding!
- Geen bekers of kopjes van hard materiaal (bijv. glas of porselein) gebruiken. Bij een ongeval kunnen daardoor verwondingen worden veroorzaakt.

Asbak*, sigarettenaansteker* en stopcontacten*

Asbak voorin*

Afbeelding 131 Middenconsole: geopende asbak ►

Asbak openen

- Rand aan de voorzijde van de asbak aantippen (A) ⇒ Afbeelding 131.

Ashouder verwijderen

- Aslade (B) ⇒ Afbeelding 131 bij de uitsparingen aan de zijkant vastpakken en naar boven verwijderen.

Aslade plaatsen

- Aslade in de steun drukken.

ATTENTIE

Nooit de aslade gebruiken voor papier - brandgevaar!

Asbak openen

- Deksel openklappen.

Ashouder verwijderen

- Lade bij het geopende deksel vastpakken ⇒ Afbeelding 132 en naar boven verwijderen.

Aslade plaatsen

- Deksel van asbak openen en aslade tot de aanslag in de steun drukken.

ATTENTIE

Nooit de aslade gebruiken voor papier - brandgevaar!

Asbak achterin

Afbeelding 132 Asbak achterin

Sigarettenaansteker*

Het 12-volt stopcontact van de sigarettenaansteker kunt u ook voor andere elektrische apparaten gebruiken.

Afbeelding 133 Sigarettenaansteker in de middenconsole

Bediening van de sigarettenaansteker

- Knop van de sigarettenaansteker indrukken.
- Wachten tot de knop terugspringt.
- Sigarettenaansteker direct uit de houder nemen.
- Sigaret aan de gloeispiraal van de sigarettenaansteker aansteken.
- Sigarettenaansteker in de houder terugplaatsen.

Bediening van het stopcontact

- Sigarettenaansteker uit het stopcontact nemen.

- Steker van het elektrische apparaat in het stopcontact van de sigarettenaansteker steken.

De sigarettenaansteker ⇒ Afbeelding 133 heeft een 12 volt-stopcontact waarop elektrische apparaten kunnen worden aangesloten. Hierbij mag het opgenomen vermogen bij het accessoireaansluiting niet meer dan 100 watt bedragen.

ATTENTIE

- Wees voorzichtig bij het gebruik van de sigarettenaansteker! Als u de sigarettenaansteker achteloos of ongecontroleerd gebruikt, kunnen verbrandingen worden veroorzaakt.
- De sigarettenaansteker werkt alleen bij ingeschakeld contact.
- De stopcontacten en daarmee de aangesloten accessoires werken alleen bij ingeschakeld contact.

VOORZICHTIG

Ter voorkoming van beschadigingen aan de stopcontacten alleen passende stekers gebruiken.

Let op

Als de motor niet draait en een elektrisch apparaat is ingeschakeld, wordt de accu ontladen. ■

Stopcontact in de bagageruimte*

Op elk 12-volt accessoireaansluiting kunnen elektrische apparaten worden aangesloten.

Afbeelding 134 Deel van de zijbekleding van de bagageruimte: 12-volt accessoireaansluiting

- Klep van het accessoireaansluiting ophoogklappen ⇒ Afbeelding 134.
- Steker van het elektrische apparaat in het accessoireaansluiting steken.

Het 12-volt accessoireaansluiting kan voor elektrische apparaten worden gebruikt. Hierbij mag het opgenomen vermogen bij het accessoireaansluiting niet meer dan 100 watt bedragen.

ATTENTIE

De stopcontacten en daarmee de aangesloten elektrische apparaten werken ook als het contact is uitgeschakeld of als de sleutel uit het contact is getrokken. Kinderen nooit zonder toezicht in de wagen achterlaten - gevaar voor verwondingen!

VOORZICHTIG

Ter voorkoming van beschadigingen aan de stopcontacten alleen passende stekers gebruiken.

Let op

Als de motor niet draait en een elektrisch apparaat is ingeschakeld, wordt de accu ontladen.

230-volt stopcontact voor eurostekker*

Het 230-volt stopcontact in het midden van de middenconsole kan ook gebruikt worden voor het aansluiten van elektrische apparaten.

Afbeelding 135 Midden van de middenconsole: 230-volt stopcontact

Het 230-volt stopcontact kan bij alleen draaiende motor worden gebruikt ⇒ .

In wagens met wegklapbare afdekking:

- De afdekking van het stopcontact aan de onderste uitsparing vastpakken.
- Afdekking optillen om deze te openen ⇒ [Afbeelding 135](#).

Eurostekker plaatsen

- De eurostekker in het stopcontact steken. De kinderbeveiliging van het stopcontact wordt gedeactiveerd.
- Indien nodig de eurostekker helemaal in het stopcontact drukken zodat deze goed vast komt te zitten en tijdens het rijden niet los kan schieten, bijvoorbeeld als de wagen flink schudt.

Indicatielampje boven stopcontact

Permanent groen licht:	Het kinderslot is ontgrendeld. Het stopcontact kan worden gebruikt
Knipperend rood licht:	Er is sprake van een afwijking, bijvoorbeeld uitschakeling door te hoge stroom of oververhitting

Aansluitbare apparaten

Op het 230-volt stopcontact kunnen elektrische apparaten die zijn uitgerust met een eurostekker, worden aangesloten. Hierbij rekening houden met het feit dat het vermogensverbruik van dit stopcontact niet meer dan 150 watt (pieken van 300 watt) mag zijn.

Als meer dan één apparaat aangesloten wordt, mag het totale vermogensverbruik niet meer dan 150 watt zijn. Indien nodig het label van de fabrikant raadplegen voor informatie over het vermogensverbruik van de aangesloten apparaten.

De aangesloten apparaten moeten perfect in orde zijn en geen afwijkingen vertonen.

ATTENTIE

- In het geval van zware apparaten of stekkers (bijvoorbeeld voedings-eenheden) die rechtstreeks aan de aansluiting voor de eurostekker hangen, kan de bevestiging beschadigd raken en persoonlijk letsel veroorzaken.
- Tijdens het rijden de aangesloten apparaten op een veilige manier op het stopcontact aansluiten zodat ze, tijdens abrupt remmen of in geval van een ongeluk, niet door het interieur van de wagen schieten en fataal letsel kunnen veroorzaken ⇒ pagina 16, Bagage opbergen.
- Geen vloeistoffen over het stopcontact gooien; dit is levensgevaarlijk! Als er vocht in het stopcontact terecht is gekomen, voor het gebruik controleren of het stopcontact helemaal droog is.
- Verkeerd gebruik van het stopcontact of de elektrische accessoires kan tot ernstig lichamenlijk letsel leiden resp. brand veroorzaken wat tot lichamenlijk letsel kan leiden.
- Laat hierom nooit kinderen alleen achter in de wagen met draaiende motor omdat er anders ongelukken kunnen gebeuren.
- De op stopcontacten aangesloten apparaten gedragen zich anders dan wanneer ze op het openbare elektriciteitsnet zijn aangesloten. De op stopcontacten aangesloten apparaten kunnen daarom tijdens de werking ervan heet worden, wat tot lichamenlijk letsel kan leiden.
- Tijdens het gebruik van adapters en verlengsnoeren wordt het kinderslot van het 230-volt stopcontact uitgeschakeld en staat het stopcontact onder spanning, wat tot lichamenlijk letsel kan leiden.
- Geen geleidende voorwerpen, zoals bijvoorbeeld naalden, in de contactpunten van het 230-volt stopcontact steken omdat dit tot fataal letsel kan leiden.
- De op de stopcontacten aangesloten apparaten uitschakelen wanneer de omvormer door oververhitting wordt uitgeschakeld. Anders kunt u lichamenlijk letsel optopen!

VOORZICHTIG

- Lees de gebruiksaanwijzing van de apparaten die u op de stopcontacten aansluit goed door.
- Als het vermogensverbruik van de aangesloten apparaten meer dan 150 watt bedraagt, wordt de spanningsomvormer van het stopcontact heet. Als de temperatuur een bepaalde waarde overschrijdt, wordt de spanningsomvormer uitgeschakeld. Zelfs als het vermogensverbruik correct is, wordt de spanningsomvormer ook uitgeschakeld als de buitentemperatuur heel hoog is. Na een afkoelfase schakelt de spanningsomvormer automatisch weer in. De op de stopcontacten aangesloten apparaten die zijn ingeschakeld, worden vervolgens opnieuw ingeschakeld →
- Geen neonlampen aansluiten. Deze kunnen om technische redenen beschadigd raken.
- Geen 115-volt apparaten op het 230-volt stopcontact aansluiten omdat de apparaten dan beschadigd kunnen raken. In dit geval het label van de fabrikant raadplegen voor informatie over de voedingsspanning die het apparaat toestaat.
- Bij sommige voedingseenheden, bijvoorbeeld die van draagbare computers, verhindert het geïntegreerde systeem dat apparaten uitschakelt in geval van overbelasting, dat het apparaat wordt ingeschakeld vanwege een sterke startstroom. In dit geval de voeding van de gebruiker loskoppelen en na 10 seconden opnieuw aansluiten.

Let op

- Niet-geïsoleerde apparaten kunnen interferenties in de radio en de wagenelektronica veroorzaken.
- Het stopcontact voor eurostekkers bevat een kinderslot en geeft alleen stroom door wanneer de eurostekker correct op de aansluiting aangesloten is.
- Het is mogelijk dat sommige apparaten niet correct werken vanwege het ontbreken van vermogen (watt).

- Dit stopcontact kan ook als 115-volt stopcontact gebruikt worden, een voedingsspanning die in sommige landen gebruikt wordt. Om dit mogelijk te maken, moet in de fabriek een andere spanningsomvormer in de wagen gemonteerd worden. Ombouwsets zijn bij uw Technische dienst verkrijgbaar. Geen 115-volt apparaten op het 230-volt stopcontact aansluiten.
- Als elektrische apparaten in de buurt van de in de achterruit gemonteerde antenne gebruikt worden, kan er interferentie in de ontvangst van AM-zenders optreden.

Opbergvakken

Overzicht

U vindt een aantal opbergvakken op verschillende plaatsen in de wagen.

U vindt de volgende opbergvakken in uw wagen:

Verbanddoos*	
Gevarendriehoek*	
Dashboardkastje	⇒ pagina 166
Opbergvak in de middenconsole	
Opbergvak voor wagen documentatie*	
Opbergvakken in de portierbekledingen	⇒ pagina 166
Kledinghaken	⇒ pagina 167
Opbergvak in de zijbekleding van de bagage-ruimte	

Enkele van de vermelde opbergvakken horen alleen bij bepaalde type-uitvoeringen of zijn optioneel.

Dashboordkastje

Het dashboordkastje kan worden afgesloten en worden verlicht.

Afbeelding 136 Dashboordkastje

Dashboordkastje openen

- De greep in de klep in pijlrichting ⇒ Afbeelding 136 trekken en de klep omlaagklappen.

Dashboordkastje sluiten

- Klep omhoogzwenken tot deze vastklikt.

De verlichting in het dashboordkastje brandt, zodra stads- of grootlicht zijn ingeschakeld en het dashboordkastje is geopend.

In de klep zitten houders voor een pen en een notitieblok.

ATTENTIE

Om veiligheidsredenen moet het dashboordkastje tijdens het rijden altijd gesloten zijn. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Opbergvak in de portierbekleding

In de portierbekleding zit een opbergvak.

Afbeelding 137 Portierbekleding met opbergvak

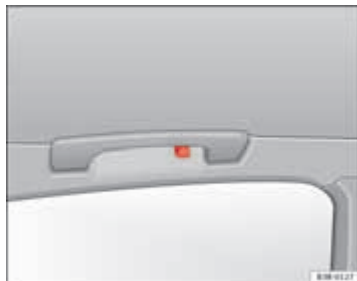

ATTENTIE

Gebruik de opbergvakken in de portierbekledingen uitsluitend om kleinere voorwerpen op te bergen, die niet uit het opbergvak steken, opdat de werking van de zijairbags niet wordt belemmerd.

Kledinghaken

Boven de achterportieren zitten kledinghaken.

Afbeelding 138 Gedeelte
boven de achterportie-
ren: Kledinghaken

ATTENTIE

- Let erop dat het zicht naar achteren niet wordt belemmerd doordat er kleding is opgehangen.
- Aan de kledinghaken mag enkel lichte kleding worden gehangen. In de zakken mogen zich geen zware of scherpe voorwerpen bevinden.
- Geen klerenhangar gebruiken om kleding op te hangen, omdat anders de werking van de hoofdairbag* wordt belemmerd.

Opbergvakken in de voorstoelen

Aan de voorzijde van de voorstoelen zit een opbergvak met deksel.

Ontgrendelen

- Aan het deksel trekken om het vak te openen.

Dichtschuiven

- Deksel omhoogdrukken tot dit vastklikt.

Let op

De maximale belading bedraagt 1 kilogram.

Airconditioning

2C-Climatronic

Beschrijving

De airconditioning houdt de gewenste temperatuur in het interieur van de wagen gedurende elk jaargetijde constant.

Wij adviseren u de volgende instelling:

- Temperatuur op 22 °C (71 °F) instellen.
- Toets **AUTO** ⇒ Afbeelding 139 indrukken.

Bij de hierna aanbevolen instelling wordt het snelste een behaaglijk klimaat in de wagen bereikt. Daarom moet deze instelling alleen worden veranderd, als het persoonlijke comfort of bepaalde omstandigheden dit vereisen.

De airconditioning is een combinatie van een automatisch werkend verwarmings- en ventilatiesysteem en een systeem dat voor het ontvochtigen en het koelen van de lucht in het interieur van de wagen verantwoordelijk is.

De airconditioning houdt een eenmaal ingestelde temperatuur volautomatisch constant. Daartoe worden de temperatuur van de uitstromende lucht, het aanjagertoerental (luchthoeveelheid) en de luchtverdeling vanzelf gewijzigd. Het systeem houdt ook rekening met sterke zonnestralen, zodat het niet nodig is het systeem met de hand bij te stellen. Daarom biedt in bijna alle gevallen de **automatische regeling** ⇒ pagina 171 de beste voorwaarde voor het comfort van de inzittenden van de wagen gedurende alle jaargetijden.

Let op het volgende:

Bij gebruik als koeling daalt de luchtvochtigheid in het interieur van de wagen. Hierdoor wordt zo veel mogelijk voorkomen dat de ruiten beslaan.

Bij hoge luchtvochtigheid buiten en hoge buitentemperaturen kan **condenswater** van de verdamper van de airconditioning lekken en onder de wagen een waterplas vormen. Dit is normaal en geen teken van lekkage.

Bij lage buitentemperaturen schakelt, met uitzondering van de ontwaasingsstand, de aanjager pas op een hoger toerental over, als de koelvloeistof warm genoeg is.

Als er met volgas wordt weggereden, wordt de compressor van de airconditioning even uitgeschakeld om het volle motorvermogen te behouden.

De compressor wordt bij hoge koelvloeistoftemperaturen uitgeschakeld, opdat de motorkoeling bij extreme motorbelasting is gewaarborgd.

Filter tegen schadelijke stoffen

Het interieurluchtfILTER (partikel- en absorptie-koolfilter) zorgt ervoor dat verontreinigingen in de buitenlucht (bijv. stof, pollen) (gedeeltelijk) worden tegengehouden alvorens deze lucht het interieur binnenkomt.

Het filterelement moet overeenkomstig de in het Serviceplan aangegeven intervallen worden vervangen, opdat de werking van de airconditioning niet negatief wordt beïnvloed.

Als de werking van het filter door het gebruik van de wagen in een gebied met veel luchtverontreiniging voortijdig afneemt, moet het filterelement vaker worden vervangen dan in het Serviceplan staat aangegeven. ▶

VOORZICHTIG

- Als u denkt dat de airconditioning is beschadigd, moet u - om verdere beschadigingen te voorkomen - het systeem op ECON omschakelen en door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren.
- Reparatiewerkzaamheden aan de airconditioning vereisen bijzondere vakkennis en speciale gereedschappen. Bij storingen daarom een gespecialiseerde werkplaats opzoeken.

Let op

- De luchtinlaat voor de voorruit moet vrij van ijs, sneeuw of bladeren zijn, zodat verwarming en airconditioning optimaal kunnen functioneren.
- De uit de luchtroosters naar buiten komende lucht die door het hele interieur stroomt, wordt door de uitlaatgleuven onder de achterraut afgezogen. Let er daarom op dat deze ventilatiegleuven niet door kledingstukken enz. worden bedekt.
- De airconditioning werkt het beste als de ruiten en het schuif-/kanteldak* zijn gesloten. Wanneer echter het interieur bij een stilstaande wagen door binnenvallende zonnestrallen sterk is verwarmd, kan het afkoelen worden versneld door de ruiten even te openen. ■

Bedieningselementen

Dit overzicht helpt u om snel met de bedieningselementen van de airconditioning vertrouwd te raken.

Afbeelding 139 Airconditioningstoetsen

Het linkerdisplay toont de gewenste temperatuurinstelling voor de bestuurderszijde, het rechter- de gekozen temperatuurinstelling voor de bijrijderszijde.

De functies worden in- en uitgeschakeld als de toetsen kort worden ingedrukt. De LED in de toetsen brandt als de overeenkomstige functie is ingeschakeld.

Het rooster tussen toetsen en moet vrij blijven, erachter zitten meet-sensoren.

- Rooster niet afdekken.
- Rooster niet met een stofzuiger schoonmaken, anders raken de erachterliggende meetvoorzieningen evt. beschadigd.

Toets(en)	Betekenis
AUTO	Automatische regeling
- + (links en rechts)	Temperatuurkeuze voor bestuurders- en bijrijderszijde
	Ontwasemen
	Handmatig in te stellen circulatiefunctie
ECON	Uitschakelen van de aircocompressor
OFF	Uitschakelen van de airconditioning (alternatief voor)
	Automatische luchtcirculatiefunctie (alternatief voor OFF)

Toets(en)	Betekenis
- + (in het midden)	Instelling van het aanjagertoerental
↑	Luchtstroom naar de ruiten
☰	Luchtstroom uit de luchtroosters
↓	Luchtstroom naar de voetenruimte

De toetsen voor de instelling van de luchtverdeling , en kunnen ook gecombineerd worden ingedrukt.

Automatische regeling

Standaardinstelling voor alle jaargetijden.

Automatische regeling inschakelen

- Temperatuur tussen +18 °C (64 °F) en +29 °C (86 °F).
- Toets ⇒ **Afbeelding 139** indrukken.

De automatische regeling zorgt voor constante temperaturen in het interieur en maakt de lucht in het interieur vrij van vocht. Luchttemperatuur, lucht-hoeveelheid en luchtverdeling worden automatisch geregeld om de gewenste temperatuur in het interieur van de wagen zo snel mogelijk te bereiken of gelijkmatig te houden. Schommelingen van de buitentemperatuur en temperatuurverschillen door de stand van de zon worden automatisch gecompenseerd.

Deze instelling werkt alleen als een temperatuur tussen +18 °C en +29 °C wordt ingesteld. Als een temperatuur onder +18 °C wordt gekozen, verschijnt op het display **LO**. Bij temperaturen boven +29 °C wordt **HI** weerge-

geven. In beide standen draait de airconditioning voortdurend met maximale koel- of warmtecapaciteit. Er wordt geen temperatuurregeling uitgevoerd.

Let op

Wanneer u de -toets aan de bestuurszijde iets langer indrukt, kan de temperatuurinstelling aan de bestuurszijde op de bijrijderszijde worden overgezet en omgekeerd. De nieuwe temperatuur wordt op het display weergegeven.

Temperatuur instellen

De binnentemperatuur kan voor de bestuurders- en bijrijderszijde worden ingesteld.

- Mintoetsen of plustoetsen onder de displays ⇒ **Afbeelding 139** indrukken tot de gewenste temperatuur voor de bestuurders- en/of bijrijderszijde is ingesteld.

De ingestelde temperatuur wordt boven de toetsen weergegeven.

Wanneer u de -toets aan de bestuurszijde iets langer indrukt, kan de temperatuurinstelling aan de bestuurszijde op de bijrijderszijde worden overgezet en omgekeerd. De nieuwe temperatuur wordt op het display weergegeven. De oude temperatuurinstelling kan weer worden opgeroepen als de bestuurder- en/of bijrijder op zijn/haar zijde van het display de temperatuur opnieuw instelt.

Ontwasemen

De voorruit en zijruiten worden zo snel mogelijk ontwasemd resp. ontdooid.

- -toets indrukken om de ontwaseming in te schakelen ⇒ **Afbeelding 139**.
- -toets opnieuw indrukken of de **AUTO**-toets indrukken om de ontwaseming uit te schakelen.

De temperatuurregeling gebeurt automatisch. De maximale luchthoeveelheid stroomt overwegend uit roosters 1 en 2 ⇒ pagina 175.

De luchtcirculatie- en ECON-stand worden uitgeschakeld als de -toets wordt ingedrukt.

Luchtcirculatiefunctie: handmatige aansturing

In de luchtcirculatiefunctie wordt zoveel mogelijk voorkomen dat verontreinigde buitenlucht in het interieur van de wagen komt.

Circulatiefunctie inschakelen

- -toets indrukken ⇒ **Afbeelding 139** ⇒ .

Circulatiefunctie uitschakelen

- Opnieuw de -toets indrukken of
- De **AUTO**-toets indrukken of
- Indrukken toets .

In de luchtcirculatiefunctie wordt de lucht in het interieur van de wagen aangezogen en gecirculeerd. Wij adviseren u onder de volgende omstandigheden de luchtcirculatiefunctie te kiezen:

- Als u door een tunnel rijdt of in de file staat, zodat er geen uitlaatgassen in het interieur van de wagen kunnen komen.

ATTENTIE

U mag de circulatiefunctie niet gedurende langere tijd ingeschakeld laten, omdat er geen verse lucht wordt aangevoerd en bij uitgeschakelde koelfunctie de ruiten kunnen beslaan - gevaar voor ongelukken!

ECON-modus

De ECON-modus dient voor het besparen van brandstof.

- -toets indrukken om de ECON-modus in te schakelen ⇒ **Afbeelding 139**.
- -toets of de **AUTO**-toets indrukken om de ECON-stand uit te schakelen.

In de ECON-modus is de airconditioning uitgeschakeld. De afstelling van de verwarming en van de ventilatie wordt op automatische wijze uitgevoerd. "ECON" betekent "Economy". Als de koelfunctie (compressor) wordt uitgeschakeld, bespaart men brandstof.

Let erop dat in de ECON-modus de temperatuur van het interieur niet lager kan zijn dan de buitentemperatuur. De lucht wordt niet gekoeld of onvochtigd. Hierdoor kunnen de ruiten beslaan.

Bij wagens met dieselmotor wordt door de keuze van de ECON-stand de extra verwarming uitgeschakeld en daarmee brandstof bespaard. ▶

Let op

Als na het uitschakelen van de ECON-modus (= inschakelen van de airconditioning) de LED in de toets blijft branden, is er sprake van een defect in een onderdeel van de airconditioning. Neem bij een storing contact op met een gespecialiseerde werkplaats.

Luchtcirculatiefunctie: automatische aansturing*

Een luchtkwaliteitssensor herkent verhoogde concentraties van schadelijke stoffen in de buitenlucht met betrekking tot diesel- en benzine-uitstoot en schakelt automatisch over op de luchtcirculatiefunctie.

Afbeelding 140 Bedieningstoets voor de automatische luchtcirculatiefunctie

Circulatiefunctie inschakelen

- Druk op toets => Afbeelding 140.

Circulatiefunctie uitschakelen

- Opnieuw de -toets indrukken of
- De -toets indrukken of
- Indrukken toets .

De automatische luchtcirculatiefunctie kan het best altijd ingeschakeld blijven.

Het systeem is ca. 30 seconden na het inschakelen van het contact/starten van de motor bedrijfs gereed. In deze beginfase komt er uitsluitend frisse lucht in de wagen.

In de airconditioning zit een **sensor luchtkwaliteit** die, wanneer verontreinigde lucht wordt vastgesteld, beslist of de luchtverontreiniging door het aanwezige filter tegen schadelijke stoffen kan worden verminderd of op de luchtcirculatiefunctie moet worden. Bij een vrij sterke concentratie van schadelijke stoffen wordt de airconditioning automatisch overgeschakeld op de luchtcirculatiefunctie en wordt de buitenluchttoevoer afgesloten. Zodra het gehalte schadelijke stoffen minder wordt, wordt aan het interieur van de wagen weer frisse lucht toegevoegd.

De automatische luchtcirculatiefunctie duurt maximaal 12 minuten. Als bij de luchtcirculatiefunctie de ruiten beslaan, direct de -toets indrukken.

Onder bepaalde voorwaarden (bijv. in programmastand of) wordt de automatische luchtcirculatiefunctie uitschakeld. In "ECON" en bij temperaturen lager dan ca. -8°C, wordt de automatische luchtcirculatie beperkt tot 12 seconden.

Temperatuureenheid omzetten

De temperatuurmeter kan de weergave veranderen van °C (centigraden) naar °F (graden Fahrenheit) en viceversa.

- Toets voor de luchtcirculatiefunctie ingedrukt houden en de plustoets (+) van de linkertemperatuurvoorselectie (bestuurderszijde) indrukken ⇒ Afbeelding 139.

Airconditioning in-/uitschakelen

Airconditioning uitschakelen bij wagens met -toets

- -toets indrukken. De airconditioning wordt uitgeschakeld en de luchttoevoer van buitenaf wordt geblokkeerd.

Airconditioning uitschakelen bij wagens met -toets

- toets van de aanjagertoerentalregeling indrukken tot geen segmentweergave meer op het display zichtbaar is. De airconditioning wordt uitgeschakeld en de luchttoevoer van buitenaf wordt geblokkeerd.

Airconditioning inschakelen bij wagens met -toets

- Opnieuw de -toets indrukken of
- De -toets indrukken of
- Luchtverdelingstoets , of indrukken.

Airconditioning inschakelen bij wagens met -toets

- Plustoets van de aanjagertoerentalregeling indrukken of

- De -toets indrukken of
- Luchtverdelingstoets , of indrukken.

Bovendien wordt de airconditioning ook weer ingeschakeld, als u op een van de aanjager- of temperatuurkeuzetoetsen drukt.

Aanjager regelen

Het door de automatische regeling voorgeprogrammeerde aanjagertoerental kan worden verlaagd en verhoogd.

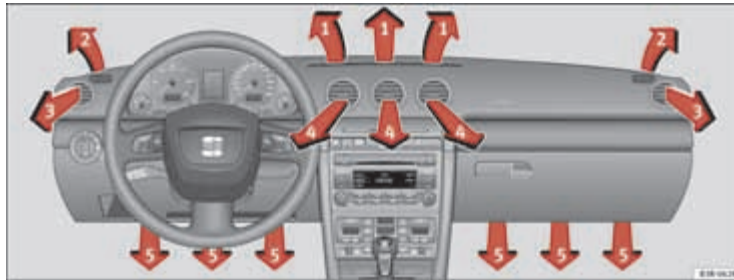
- Mintoets of plustoets in het midden ⇒ Afbeelding 139 indrukken om het gewenste aanjagertoerental (luchthoeveelheid) in te stellen.

De airconditioning regelt automatisch het aanjagertoerental, afhankelijk van de temperatuur van het interieur. U kunt echter de luchthoeveelheid handmatig aan uw behoeften aanpassen. Het ingestelde vermogen van de aanjager wordt weergegeven door enkele balkjes op het display.

Wijziging van de automatische temperatuur voor de bijrijder

Om de temperatuur voor de bijrijder automatisch op dezelfde temperatuur van die voor de bestuurder in te stellen de knop aan de bestuurderszijde indrukken en ca. 2 seconden ingedrukt houden. Om de temperatuur voor de bestuurder automatisch op dezelfde temperatuur van die voor de bijrijder in te stellen de knop aan de bijrijderszijde indrukken en ca. 2 seconden ingedrukt houden.

Luchtroosters

Afbeelding 141 Dashboard: Rangschikking van de luchtroosters

Luchtroosters ⇒ Afbeelding 141 ③ en ④ kunnen als volgt worden bediend.

Luchtroosters ③ en ④

- Aan het kartelwielletje aan de zijkant draaien om de luchtroosters te openen en te sluiten.
- Het betreffende rooster in de gewenste richting bewegen om de richting van de naar buiten stromende lucht in te stellen. De uitstroomrichting van de luchtroosters kan horizontaal en verticaal worden ingesteld.

De luchtroosters worden afhankelijk van de gekozen stand automatisch of handmatig aangestuurd. Uit de luchtroosters stroomt verwarmde of niet-verwarme frisse lucht of gekoelde lucht.

De luchtroosters voor de verwarming van de voetenruimte achterin zitten onder de voorstoelen. Zij worden in combinatie met luchtroosters ⑤ geregeld.

i Let op

Als de airconditioning wordt gebruikt voor koeling, stroomt de lucht overwegend uit luchtroosters ③ en ④. Luchtroosters ③ en ④ nooit helemaal sluiten, opdat er voldoende koeling ontstaat.

Luchtverdeling

De door de automatische regeling voorgeprogrammeerde luchtverdeling kan worden gewijzigd.

De -toets, -toets en -toets kunnen afzonderlijk of gecombineerd worden ingedrukt. Voor een automatische regeling van de luchtverdeling de toetsenfuncties afzonderlijk uitschakelen of de -toets indrukken.

De drie toetsen hebben de volgende betekenis. De getallen hebben betrekking op de luchtroosters ⇒ Afbeelding 141. ▶

Lucht naar de ruiten

De totale luchthoeveelheid stroomt uit roosters 1 en 2. Anders dan bij de -toets wordt de luchthoeveelheid niet gewijzigd.

Lucht naar de bestuurder/bijrijder

De totale luchthoeveelheid stroomt uit luchtroosters 3 en 4 van het dashboard en achter uit de middenconsole.

Lucht naar de voetenruimte

De grootste luchthoeveelheid stroomt naar luchtroosters 5 en de luchtroosters onder de voorstoelen. Een bepaalde luchthoeveelheid stroomt ook uit de luchtroosters 3 en 4.

Let op

Bij de aangegeven verdelersstanden stroomt er ook altijd wat lucht naar de andere luchtroosters.

Economisch omgaan met de airconditioning

Het economisch omgaan met de airconditioning helpt brandstof te besparen.

Een ingeschakelde airconditioning vermindert het motorvermogen en beïnvloedt het brandstofverbruik. Let op de volgende punten om de inschakelduur zo kort mogelijk te houden:

- Als u brandstof wilt besparen, de ECON-stand kiezen.
- Als u tijdens het rijden de ruiten of het schuifdak* opent, de ECON-stand kiezen.
- Als de wagen door de zon behoorlijk is opgewarmd, even de portieren en ruiten openen.

Milieu-aanwijzing

Als u brandstof bespaart, vermindert u de uitstoot van schadelijke stoffen van de wagen.

 Sleutelherkenning

Als het contact wordt ingeschakeld, wordt de aan de sleutel gekoppelde instelling van de airconditioning automatisch geselecteerd.

De actuele standen van de airconditioning worden automatisch opgeslagen en aan de gebruikte sleutel toegekend. Als het contact wordt ingeschakeld, wordt de aan de sleutel gekoppelde instelling van de airconditioning automatisch geselecteerd. Elke bestuurder/bestuurster krijgt met zijn/haar eigen sleutel automatisch de stand waar hij/zij de voorkeur aan geeft, zonder dat hij/zij deze elke keer opnieuw moet instellen.

Let op

Als een andere bestuurder uw sleutel gebruikt en de instellingen wijzigt, worden de eerdere instellingen gewist.

Zonnecel-aanjager/zonneceldak*

Nadat het contact is uitgeschakeld, werkt bij voldoende zon de aanjager op zonne-energie verder om frisse lucht naar binnen te laten stromen.

De aanjagermotor wordt via het zonneceldak met zonne-energie aangedreven, nadat het contact is uitgeschakeld. Let erop dat de luchtroosters 3 en 4 geopend zijn → **Afbeelding 141** om optimale ventilatie te bereiken.

De ventilatie werkt alleen bij gesloten of omhooggekanteld schuifdak.

Als de motor wordt afgezet, terwijl de luchtcirculatiefunctie is ingeschakeld, schakelt de airconditioning over op frisse-luchttoevoer. ■

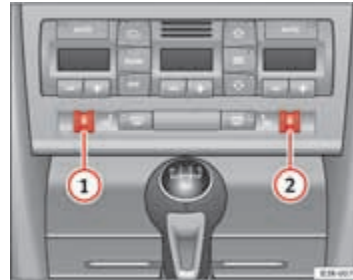
Extra verwarming*

Voor een snellere verwarming van het interieur zijn wagens die op diesel rijden met een extra verwarming¹⁾ uitgerust. De extra verwarming wordt bij een buitentemperatuur onder ca. +5 °C en draaiende motor afhankelijk van de koelvloeistoftemperatuur automatisch in- en uitgeschakeld.

U kunt de extra verwarming uitschakelen door de **ECON**-toets van de airconditioning in te drukken; zo kunt u brandstof besparen. ■

Stoelverwarming*

De zitting en de rugleuning van de voorstoelen kunnen elektrisch verwarmd worden.

Afbeelding 142 Deel van het dashboard: kartelwieltes voor stoelverwarming

Kartelwielkje ① resp. ② ⇒ Afbeelding 142 verdraaien om de stoelverwarming aan de bestuurders- of bijrijderszijde in te schakelen en te regelen.

Als het kartelwielkje in stand 0 staat, is de stoelverwarming uitgeschakeld. Het regelgebied loopt van 1 tot 6.

⚠ VOORZICHTIG

Niet op de knieën op de stoelen gaan zitten of ze op een andere manier over een klein oppervlak belasten, opdat de verwarmingselementen van de stoelverwarming niet worden beschadigd. ■

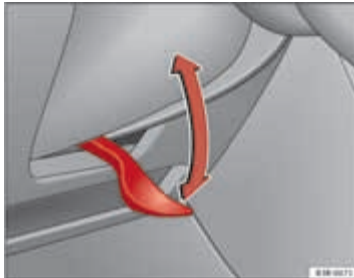
¹⁾ Enkel voor noordelijke landen.

Rijden

Besturing

Stuurwiel verstellen

Het stuurwiel kan in hoogte- en lengterichting traploos worden veresteld.

Afbeelding 143 Hendel onder de stuurkolom

- Hendel ⇒ Afbeelding 143 omlaagzwenken ⇒ ⚠
- Stuurwiel in de gewenste positie brengen.
- Hendel omhoogdrukken tot deze tegen de stuurkolom aan wordt vergrendeld.

⚠ ATTENTIE

- Stuurwiel alleen bij stilstaande wagen afstellen - gevaar voor ongelukken!
- Om veiligheidsredenen moet de hendel altijd zijn vastgeklikt, opdat het stuurwiel tijdens het rijden niet onbedoeld in een andere stand komt - gevaar voor ongelukken!

Vastzetten

Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)

Met ESC wordt de rijveiligheid onder extreme rijdynamische omstandigheden verhoogd.

Afbeelding 144 Deel van de middenconsole: ESC-knop

De Elektronische Stabiliserings Controle (ESC) bestaat uit het elektronische sperdifferentieel (EDS) en de antislipregeling (ASR). De ESC werkt samen met het ABS. Bij een storing van het ABS gaan beide controlelampjes aan maar bij een storing in de ESC gaat alleen het controlelampje van de ESC aan.

Wanneer u de motor start, wordt de ESC automatisch ingeschakeld.

De ESC is altijd geactiveerd, het is niet mogelijk het uit te schakelen. Met de ESC-schakelaar kan alleen de ASR worden gedeactiveerd.

De ASR kan buiten werking worden gesteld in die situaties waarin u wilt dat de wielen slippen.

Bijvoorbeeld:

- bij het rijden met sneeuwkettingen,
- bij het rijden in diepe sneeuw of op losse ondergrond,
- bij het losschommelen van de vastgereden wagen.

Vervolgens de ASR weer inschakelen door de knop in te drukken.

Wanneer brandt of knippert het controlelampje

- Het lampje brandt bij het inschakelen van het contact ca. 2 seconden ter controle van de werking.
- Het controlelampje knippert tijdens het rijden wanneer de ESC of de ASR in werking is.
- Het lampje brandt bij een storing in de ESC.

ATTENTIE

- De natuurkundig bepaalde grenzen kunnen ook door het Elektronische Stabiliserings Controle (ESC) niet worden opgeheven. Hiermee dient vooral bij een glad en nat wegdek en bij het rijden met een aanhangwagen rekening te worden gehouden.
- U moet uw rijstijl daarom steeds aanpassen aan de toestand van de weg en de verkeerssituatie. De aangeboden hogere veiligheid door de ESC mag geen aanleiding zijn tot het nemen van risico's!
- Neem ook de waarschuwingsaanwijzingen betreffende ESC in ⇒ pagina 201, Intelligente techniek in acht.

Contactslot

Standen van de contactsleutel

Met de contactsleutel kan de motor worden gestart of uitgezet.

Afbeelding 145 Standen van de contactsleutel

Stand ①

In deze stand wordt de sleutel in het contact gestoken. Voor het **vergendelen van het stuurwiel** het stuurwiel draaien - nadat de sleutel uit het contact is getrokken -, tot de stuurvergrendelingsbout hoorbaar vastklikt. Altijd het stuur vergrendelen wanneer u uw wagen verlaat. Zo wordt mogelijke diefstal van uw wagen moeilijker ⇒ ⚠.

Contact inschakelen/voorgloeien ②

Als de contactsleutel niet of alleen met moeite in deze stand kan worden gedraaid, het stuurwiel wat heen en weer bewegen - de stuurvergrendeling wordt daardoor ontlast! Bij wagens met dieselmotor kan in deze stand worden voorgeloeid.

Motor starten ③

In deze stand wordt de motor gestart. Hierbij worden grotere elektrische verbruikers tijdelijk uitgeschakeld.

Als de motor is gestart, keert de contactsleutel in stand ② terug.

Elke keer wanneer opnieuw wordt gestart, moet de contactsleutel in stand ① worden teruggedraaid: de **starkerhaalblokkering** in het contactslot voorkomt dat de startmotor bij draaiende motor kan worden beschadigd.

Contact uitschakelen ①

De contactsleutel tot in deze stand draaien.

ATTENTIE

- Sleutel pas uit het contact trekken, als de wagen tot stilstand is gekomen! De stuurvergrendeling zou anders onvoorzien kunnen vastklikken - gevaar voor ongelukken!
- Als u de wagen - al is het slechts tijdelijk - verlaat, in elk geval de sleutel uit het contact trekken. Dit is vooral van belang indien kinderen in de wagen blijven, want deze zouden de motor kunnen starten of elektrische uitrustingen (bijv. elektrische ruitbediening) kunnen bedienen - gevaar voor ongelukken!

Let op

- Als de kabels van de accu zijn los- en vastgemaakt, moet u in contact-sleutelstand ② ca. 5 seconden wachten voor het starten.
- Wagens met automatische versnellingsbak: Als het contact is uitgeschakeld, kunt u de sleutel alleen uit het contact trekken, als de keuzehendel in stand "P" (parkeervergrendeling) staat. Daarna is de keuzehendel geblokkeerd.

Motor starten en afzetten

Motor starten

De motor kan alleen met een originele SEAT-sleutel worden gestart.

Afbeelding 146 Standen van de contactsleutel

Voor wagens met benzinemotor geldt:

- Gebruik het rempedaal.
- Schakelbak: Koppingspedaal geheel intrappen.
- Versnellingshendel in neutrale stand (automatische versnellingsbak: keuzehendel in stand P of N) ⇒ Δ .
- Contactsleutel in stand ③ draaien - hierbij geen gas geven.
- Contactsleutel loslaten, zodra de motor aanslaat - de startmotor mag niet meedraaien.

Voor wagens met dieselmotor geldt:

- Gebruik het rempedaal.
- Schakelbak: Koppingspedaal geheel intrappen. Indien dit niet wordt gedaan, zal de motor **niet** starten.
- Versnellingshendel in neutrale stand (automatische versnellingsbak: keuzehendel in stand P of N) ⇒ Δ .
- Contactsleutel in stand ② draaien. Wanneer er wordt voorgeloeid, brandt dit controlelampje \otimes .
- Als controlelampje \otimes niet meer brandt, de contactsleutel in stand ③ draaien - hierbij geen gas geven.
- Hierna direct de sleutel loslaten; deze keert terug naar stand ② en de motor loopt.

Nadat de koude motor is gestart, kan er korte tijd meer motorgeluid te horen zijn, omdat in de hydraulische klepspelingscompensatie eerst oliedruk moet worden opgebouwd. Dit is normaal en geen reden om u zorgen te maken.

Als de motor niet direct aanslaat, na 10 seconden met starten ophouden en het starten na ca. een halve minuut herhalen.

Voorgloeisysteem*

Dieselmotoren zijn met een voorgloeisysteem uitgerust; de voorgloeitijd wordt door de koelvloeistof- en buitentemperatuur bepaald. *Direct* nadat het voorgloeicontrolerlampje \otimes is uitgegaan, moet de motor worden gestart.

Als de motor op bedrijfstemperatuur is of als de buitentemperatuur boven +8 °C is, gaat het voorgloeicontrolerlampje ca. één seconde branden. Dat betekent dat de motor *onmiddellijk* kan worden gestart. ▶

Als de motor niet aanslaat...

- ⇒ pagina 303
- ⇒ pagina 307
- ⇒ pagina 239, Tanken

ATTENTIE

Motor nooit in afgesloten ruimtes laten draaien - gevaar voor vergiftiging!

VOORZICHTIG

Hoge toerentallen, volgas en zware motorbelasting voorkomen, zolang de motor zijn bedrijfstemperatuur nog niet heeft bereikt - gevaar voor schade aan de motor!

Milieu-aanwijzing

Laat de motor niet met stationair toerental warmdraaien. Direct wegrijden. Hierdoor voorkomt u onnodige uitstoot van schadelijke stoffen.

Motor afzetten

- Contactsleutel in stand ① ⇒ Afbeelding 146 draaien.

ATTENTIE

- **Nooit de motor afzetten voordat de wagen volledig tot stilstand is gekomen.**
- **De rembekrachtiger en de stuurbekrachtiging werken alleen bij draaiende motor. Wanneer de motor is afgezet, hebt u meer kracht nodig om te sturen of te remmen. Omdat u daarbij niet zoals gewoonlijk kunt sturen en remmen, kan dit tot ongevallen en ernstig lichamelijk letsel leiden.**

VOORZICHTIG

Nadat de motor langere tijd zwaar is belast, ontstaat warmte-ophoping in de motorruimte, als de motor is uitgezet - gevaar voor schade aan de motor! Daarom de motor nog ca. 2 minuten stationair laten draaien, voordat u deze afzet.

Let op

Nadat de motor is uitgezet, kan de koelluchtventilator - ook bij uitgeschakeld contact - nog maximaal tien minuten blijven draaien. Deze kan echter ook na bepaalde tijd weer worden ingeschakeld, als de koelvoelstoftemperatuur door opgestuwde warmte weer hoger wordt of als bij warme motor de motorruimte door sterke zonnestralen extra wordt opgewarmd.

Werking Start-Stop***Beschrijving en werking**

In de Start-Stop werking wordt de motor uitgeschakeld wanneer de wagen stilstaat en wordt de motor automatisch opnieuw ingeschakeld wanneer nodig. ▶

- Wanneer de wagen stilstaat, zet u de versnelling in vrijstand en laat u het koppelingspedaal los. De motor wordt uitgeschakeld.
- Indien u het koppelingspedaal intrapt, wordt de motor opnieuw ingeschakeld.
- Op het display van het instrumentenpaneel wordt informatie over de toestand van de Start-Stop functie weergegeven ⇒ **Afbeelding 148.**

Voorwaarden voor de Start-Stop werking

- De bestuurder moet de veiligheidsgordel omgespelt hebben.
- De motorkap moet gesloten zijn.
- De motor moet op bedrijfstemperatuur zijn.
- Het stuurwiel mag niet verder van 270° verdraaid worden.
- De wagen mag zich niet op een flinke helling bevinden.
- De wagen mag niet achteruit rijden.
- Er mag geen aanhangwagen vastgekoppeld zijn aan de wagen.
- De temperatuur in het interieur moet zich binnen de comfortlimieten bevinden (toets **ECON** moet niet geselecteerd zijn).
- De functie vochtvrij maken van de voorruit is niet aangesloten.
- Als **niet** meer dan 50% van luchtstroom wordt gevraagd aan de ventilator.
- De temperatuur **HI** of **LO** is niet geselecteerd.
- Het bestuurdersportier moet gesloten zijn.
- Het dieseloeliefilter bevindt zich niet in regeneratiemodus (dieselmotoren).
- De acculading mag niet laag zijn om het starten van de motor te garanderen.
- De accutemperatuur moet tussen $-1\text{ }^{\circ}\text{C}$ en $60\text{ }^{\circ}\text{C}$ liggen.

Onderbreking van de Start-Stop werking

In de volgende situaties wordt de Start-Stop functie onderbroken en wordt de motor automatisch opnieuw ingeschakeld:

- De wagen beweegt voorwaarts.
- Het rempedaal werd verschillende opeenvolgende keren ingetrapt.
- De accu is overmatig ontladen.
- Het Start-Stop systeem werd handmatig gedeactiveerd.
- De functie vochtvrij maken van de voorruit is aangesloten.
- De temperatuur in het interieur overschrijdt de comfortlimieten (toets **ECON** moet niet geselecteerd zijn).
- Als meer dan 50% van luchtstroom wordt gevraagd aan de ventilator.
- De temperatuur **HI** of **LO** is geselecteerd.
- De temperatuur van de koelvloeistof is niet geschikt.
- De dynamo is defect, bijv. door breuk van de V-riem.
- Indien niet voldaan is aan de voorwaarden beschreven in de vorige paragraaf.

ATTENTIE

Laat de wagen in geen geval voorwaarts bewegen wanneer de motor uitgeschakeld is. U kunt de controle over de wagen verliezen. Dit kan een ongeval en zware verwondingen tot gevolg hebben.

- De stuurbekrachtiging werkt niet bij uitgeschakelde motor. Daarom moet het stuurwiel krachtiger gedraaid worden.
- Het Start-Stop systeem uitschakelen tijdens het rijden door water (beken doorwaden, enz.).

Let op

- In wagens met Start-Stop en versnellingsbak moet de koppeling ingetrapt worden bij het inschakelen van de motor.
- Wanneer niet voldaan wordt aan de voorwaarden van stilstand, verschijnt het symbool Start-Stop doorstreep op het instrumentenpaneel.
- Als het stuurwiel verder dan 270° verdraaid is, wordt niet gestopt, maar de stuurhoek beïnvloedt het wegrijden van de wagen niet. ■

- Indien de Start-Stop functie op dat moment in werking is, wordt de motor onmiddellijk ingeschakeld.

Start-Stop functie handmatig inschakelen

- Druk de knop op de middenconsole ⇒ **Afbeelding 147** in. Het controlelampje van de toets gaat uit. ■

Start-Stop functie in- en uitschakelen

Afbeelding 147 Detail van de drukknop van de Start-Stop functie.

Telkens wanneer het contact aangezet wordt, wordt de Start-Stop functie automatisch geactiveerd.

Start-Stop functie handmatig uitschakelen

- Druk de knop op de middenconsole ⇒ **Afbeelding 147** in. Wanneer de Start-Stop functie gedeactiveerd wordt, gaat het lampje van de drukknop branden.

Bestuurdersinformatie

Afbeelding 148 Weergave op het display van het instrumentenpaneel tijdens de Start-Stop werking.

Afbeelding 149 Weergave op het display van het instrumentenpaneel tijdens de Start-Stop werking.

Indien de motor uitgeschakeld wordt tijdens de Start-Stop werking, wordt dit aangegeven op het display van het instrumentenpaneel.

Telkens wanneer wordt gestopt, gaat het middelste symbool voor Start-Stop gedurende ca. 5 sec. branden. Na deze tijd gaat het lampje uit, maar gaat het symbool rechts bovenin het display ⇒ [Afbeelding 149](#) branden.

Let op

- Er bestaan verschillende versies van het instrumentenpaneel, vandaar dat de aanduidingen op het display kunnen variëren.
- Sommige indicaties / symbolen van het Start-Stop systeem bovenin het display lichten niet op in geval er belangrijkere zaken te melden zijn (defect, waarschuwing brandstofpeil laag, ruitensproeivloeistofpeil, enz.). ■

Aanwijzingen

Afbeelding 150 Aanwijzingen voor de bestuurder

Afbeelding 151 Aanwijzingen voor de bestuurder

- (A) Motor handmatig starten. Start-Stop systeem ingeschakeld
- (B) Start-Stop niet mogelijk.

- (C) Defect of belangrijkere melding dan de Start-Stop meldingen die bovenin het display verschijnen. Het is mogelijk dat enkele Start-Stop meldingen hier niet worden weergegeven.
- (D) Aanwijzing het koppelingspedaal in te trappen om de motor te starten.
- (E) Informatiemeldingen op het display en een akoestisch signaal van het Start-Stop systeem zodra het portier wordt geopend en de veiligheidsgordel wordt losgemaakt terwijl de wagen in een Stop-fase is. ■

Handrem

Handrem

De stevig aangetrokken handrem voorkomt dat de wagen onbedoeld wegtrolt.

Afbeelding 152 Deel van de middenconsole: Handrem aangetrokken

Handrem aantrekken

- Handremhendel helemaal omhoogtrekken. ▶

Handrem lossen

- Handremhendel iets omhoogtrekken *en* tegelijkertijd de vergrendelingsknop ⇒ Afbeelding 152 (pijl) indrukken.
- Hendel met ingedrukte knop helemaal omlaagdrukken ⇒ ⚠.

Als u per ongeluk met aangetrokken handrem rijdt, klinkt er een zoemer (waarschuwingstoon) en verschijnt er op het digitale display:

Handrem aangetrokken

De handremwaarschuwing wordt geactiveerd als u langer dan 3 seconden met een snelheid boven de 5 km/u rijdt.

Bij aangetrokken handrem en ingeschakeld contact gaat het handremcontactrelampje Ⓜ branden.

ATTENTIE

Let op dat de aangetrokken handrem geheel moet zijn losgezet. Een slechts gedeeltelijk losgezette handrem kan tot oververhitting van de achterremmen leiden en zo de werking van de remmen negatief beïnvloeden - gevaar voor ongelukken!

VOORZICHTIG

Als de auto tot stilstand is gekomen, altijd eerst de handrem stevig aantrekken en daarna bij een schakelbak een versnelling inschakelen of bij een automatische versnellingsbak de keuzehendel in stand P zetten. ■

Parkeren

Om te voorkomen dat de geparkeerde wagen onbedoeld weggrijdt, gelden de volgende regels:

- Rempedaal intrappen.
- Handrem stevig aantrekken.
- Motor afzetten.
- Bij een schakelbak de 1e versnelling inschakelen of bij de automatische versnellingsbak de keuzehendel in P zetten ⇒ ⚠.

Extra aanwijzing voor parkeren op hellingen:

Het stuurwiel zo draaien, dat de wagen tegen de stoeprand rolt, als de wagen in beweging zou komen.

ATTENTIE

- Bij vergrendelde wagen mogen geen personen - vooral geen kinderen - in de wagen achterblijven. Vergrendelde portieren maken het hulpverleners moeilijk om in geval van nood in de wagen te komen - levensgevaarlijk!
- Nooit kinderen zonder toezicht in de wagen achterlaten. Ze zouden bijv. de handrem of de versnelling kunne bedienen, zodat de wagen in beweging zou kunnen komen en een ongeval zou kunnen veroorzaken. ■

Akoestisch parkeerhulpsysteem

Algemene aanwijzingen

Afhankelijk van de wagnuitrusting, helpen verschillende parkeerhulpen bij het parkeren en manoeuvreren.

Het **SEAT parking system** is een akoestische parkeerhulp, die u voor obstakels *achter* uw wagen waarschuwt ⇒ pagina 188.

Het **SEAT parking system plus** ondersteunt u bij het inparkeren, doordat het systeem obstakels voor en achter de wagen aangeeft met een akoestische waarschuwing ⇒ pagina 189.

Let op

Voor een optimale werking van de parkeerhulp moeten de sensoren schoon en ijs- en sneeuwvrij worden gehouden. ■

SEAT parking system*

Het SEAT parking system is een akoestische parkeerhulp.

In de achterbumper zijn sensoren gemonteerd. Indien een obstakel waargenomen wordt, wordt u gewaarschuwd met akoestische signalen. Het meetbereik van de sensoren begint ongeveer bij:

Achter	Zijkant	0,60 m
	Midden	1,60 m

Hoe kleiner de afstand de afstand tot het obstakel, hoe hoger de frequentie van de akoestische signalen. Bij een afstand van minder dan ca. 0,30 m klinkt een ononderbroken pieptoon. Niet verder rijden!

Als de afstand tot een obstakel constant blijft, wordt het volume van de afstands waarschuwing na ca. vier seconden geleidelijk verlaagd (geldt niet voor de aanhoudende toon).

De parkeerhulp wordt automatisch geactiveerd, wanneer de achteruitversnelling wordt ingeschakeld. Er wordt een korte bevestigingstoon uitgezonden.

ATTENTIE

- De parkeerhulp kan de oplettendheid van de bestuurder niet vervangen. De verantwoordelijkheid bij het parkeren en vergelijkbare rijmanoeuvres ligt bij de bestuurder.
- Sensoren hebben dode hoeken waarin obstakels niet kunnen worden waargenomen. U dient met name op te letten voor kleine kinderen en dieren, omdat deze niet altijd door de sensoren waargenomen worden. Als u hier niet voldoende op let, bestaat er gevaar voor ongevallen.
- Houd altijd de omgeving van de wagen in de gaten - ook met behulp van de achteruitkijkspiegels.

VOORZICHTIG

Kleine hindernissen die reeds zijn gemeld door een waarschuwing, kunnen bij het naderen uit het meetbereik van het systeem verdwijnen en daarom niet meer worden gemeld. Ook voorwerpen, zoals kettingen, dissels van aanhangwagens, dunne, verticale stangen of afrasteringen, worden onder bepaalde omstandigheden door het systeem niet herkend - gevaar voor beschadiging.

Let op

- Let op de aanwijzingen bij aanhangwagengebruik ⇒ pagina 190. ■

SEAT parking system plus*

Het SEAT parking system plus is een akoestische parkeerhulp.

In de voor- en achterbumper zijn sensoren opgesteld. Indien een obstakel waargenomen wordt, wordt u gewaarschuwd met akoestische signalen. Het meetbereik van de sensoren begint ongeveer bij:

Voorin	Zijkant	0,90 m
	Midden	1,20 m
Achter	Zijkant	0,60 m
	Midden	1.60 m

Hoe kleiner de afstand de afstand tot het obstakel, hoe hoger de frequentie van de akoestische signalen. Bij een afstand van minder dan ca. 0,30 m klinkt een aanhoudende toon. Rijd niet verder naar voor/achter!

Als de afstand tot een obstakel constant blijft, wordt het volume van de afstandswaarschuwing na ca. vier seconden geleidelijk verlaagd (geldt niet voor de aanhoudende toon).

In-/uitschakelen

Afbeelding 153 Middenconsole: schakelaar voor parkeerhulp

Activeren

- Achteruitversnelling inschakelen, of
- Knop P₊ in de middenconsole ⇒ Afbeelding 153 of in het displayveld van versnellingen indrukken. Er klinkt een korte bevestigingstoon en de diode in de knop brandt.

Uitschakelen

- Met hogere snelheid dan 10 km/u vooruitrijden, of
- Knop P₊ indrukken, of
- contact uitschakelen, of
- achteruitversnelling uitschakelen. ▶

ATTENTIE

- De parkeerhulp kan de oplettendheid van de bestuurder niet vervangen. De verantwoordelijkheid bij het parkeren en vergelijkbare rijmanoeuvres ligt bij de bestuurder.
- Sensoren hebben dode hoeken waarin obstakels niet kunnen worden waargenomen. U dient met name op te letten voor kleine kinderen en dieren, omdat deze niet altijd door de sensoren waargenomen worden. Als u hier niet voldoende op let, bestaat er gevaar voor ongevallen.
- Houd altijd de omgeving van de wagen in de gaten - ook met behulp van de achteruitkijkspiegels.

VOORZICHTIG

Kleine hindernissen die reeds zijn gemeld door een waarschuwing, kunnen bij het naderen uit het meetbereik van het systeem verdwijnen en daarom niet meer worden gemeld. Ook voorwerpen, zoals kettingen, dissels van aanhangwagens, dunne, verticale stangen of afrasteringen, worden onder bepaalde omstandigheden door het systeem niet herkend - gevaar voor beschadiging.

Let op

- Let op de aanwijzingen bij aanhangwagengebruik ⇒ pagina 190.
- De weergave verschijnt iets vertraagd op het scherm.

Trekhaak*

Bij aanhangwagengebruik worden de achterste sensoren van de parkeerhulp bij het inschakelen van de achteruitversnelling of het indrukken van knop P_{A} niet geactiveerd. In een trekhaak die niet in productie is ingebouwd, is het mogelijk dat deze functie niet gegarandeerd wordt. Hierbij doen zich onderstaande beperkingen voor:

SEAT parking system*

Er vindt geen afstands waarschuwing plaats.

SEAT parking system plus*

Er wordt geen waarschuwing uitgevoerd met betrekking tot de afstand aan de achterzijde. De sensoren aan de voorkant van de wagen blijven actief. ■

Storingmeldingen*

Als u bij het inschakelen of bij ingeschakelde akoestische parkeerhulp gedurende enkele seconden een aanhoudende toon hoort en de LED in de knop P_{A} * knippert, dan is er sprake van een systeemfout. Storing door een Technische Dienst of in een gespecialiseerde werkplaats laten verhelpen.

Let op

Als de storing vóór het uitschakelen van het contact niet werd verholpen, wordt deze bij het opnieuw inschakelen van de parkeerhulp alleen nog door het knippen van de diode in de knop P_{A} * weergegeven. ■

■ **Cruise control* (Cruise control - GRA)****Inleiding**

Met het snelheidsregelsysteem wordt de snelheid constant gehouden.

Met behulp van het snelheidsregelsysteem kan, voor zover het motorvermogen dit mogelijk maakt, elke gewenste snelheid constant worden gehouden boven ca. 30 km/u. Dit gebeurt natuurlijk alleen in die mate, waarin het motorvermogen en de remwerking van de motor dit toelaat. Door het gebruik ►

van het systeem wordt de voet waarmee gas wordt gegeven, vooral op lange trajecten, ontlast.

Het controlelampje in het instrumentenpaneel brandt als het snelheidsregelsysteem in de regelstand staat.

ATTENTIE

Om veiligheidsredenen mag het snelheidsregelsysteem bij druk verkeer en een slechte toestand van de wegen (bijv. gladheid, aquaplaning, grind) niet worden gebruikt - gevaar voor ongelukken!

VOORZICHTIG

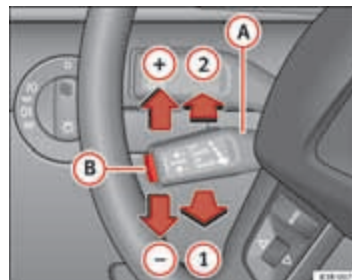
Bij wagens met schakelbak: indien het systeem geactiveerd is, mag de versnelling niet in neutrale stand gezet worden, zonder vooraf te ontkoppelen, want het motortoerental zou toenemen en onder bepaalde omstandigheden zou de motor beschadigd kunnen raken.

Let op

Bij steile afdalingen kan het snelheidsregelsysteem de snelheid niet constant houden. Door het eigen gewicht van de wagen wordt de snelheid hoger. Daarom op tijd terugschakelen of de wagen met het rempedaal afremmen.

Snelheid opslaan

De gewenste snelheid moet worden opgeslagen.

Afbeelding 154 Bedienings-elementen van het snelheidsregelsysteem

- Met de gewenste snelheid rijden.
- Hendel **A** in stand ⇒ Afbeelding 154 **1** trekken om het regelsysteem in te schakelen.
- Kort op toets **B** drukken.

Als u knop **B** loslaat, wordt de actuele snelheid opgeslagen en constant gehouden.

Opgeslagen snelheid wijzigen

De opgeslagen snelheid kan worden gewijzigd.

Verhogen

- Hendel **(A)** omhoogdrukken in richting ⇒ Afbeelding 154 **(+)**.
- Hendel loslaten om de actuele snelheid op te slaan.

Verlagen

- Hendel **(A)** omlaagdrukken in richting ⇒ Afbeelding 154 **(-)**.
- Hendel loslaten om de actuele snelheid op te slaan.

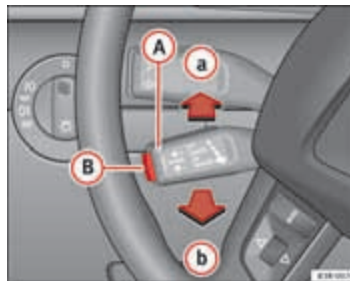
Kort bedienen van hendel **(A)**

- Als schakelaar **(A)** even omhoog in richting ⇒ Afbeelding 154 **(+)** wordt gedrukt, wordt de gewenste snelheid telkens met 2 km/u verhoogd.
- Als schakelaar **(A)** even omlaag in richting ⇒ Afbeelding 154 **(-)** wordt gedrukt, wordt de gewenste snelheid telkens met 2 km/u verlaagd.

U kunt de snelheid ook verhogen door het gaspedaal even in te trappen. Als u het gaspedaal hebt losgelaten, gaat het systeem weer automatisch naar de hiervoor opgeslagen snelheid terug.

Als u echter de snelheid langer dan 5 minuten met meer dan 10 km/u overschrijdt, wordt de opgeslagen snelheid gewist. U moet deze dan opnieuw opslaan.

Systeem tijdelijk uitschakelen

Afbeelding 155 Bedieningselementen van het snelheidsregelsysteem

- Rempedaal intrappen of
- de koppeling of
- hendel **(A)** ⇒ Afbeelding 155 richting **(a)** drukken (niet vastgeklekt).
- Als de ASR of de ESC in werking treedt, wordt het snelheidsregelsysteem uitgeschakeld.

Bij het tijdelijk uitschakelen blijft de tot dit moment opgeslagen snelheid behouden.

Om de opgeslagen snelheid weer te activeren, het rem- of koppelingspedaal loslaten en hendel **(A)** in stand **(b)** trekken.

Als u bij het tijdelijk uitschakelen geen gewenste snelheid had opgeslagen, kunt u een nieuwe gewenste snelheid als volgt opslaan: Met de gewenste snelheid rijden en daarna even toets ⇒ Afbeelding 154 **(B)** (SET) indrukken. ►

⚠ ATTENTIE

Stel de geprogrammeerde snelheid enkel opnieuw in indien deze niet te hoog is voor de heersende verkeersomstandigheden. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Stelsysteem volledig uitschakelen

Tijdens het rijden

- Hendel **A** ⇒ Afbeelding 154 in stand **2** plaatsen (vastgeklikt).

Met stilstaande wagen

- Contact uitschakelen.

Schakelbak

Rijden met versnellingsbak

Afbeelding 156 Deel van de middenconsole: schakelschema van een 6-versnellings versnellingsbak

Achteruitversnelling inschakelen

- Wanneer de wagen stilstaat en de motor stationair draait, het koppelingspedaal helemaal intrappen.
- De versnellingshendel in zijn vrij zetten en de hendel helemaal naar beneden drukken.
- Versnellingshendel naar links verschuiven en de hendel in de achteruitversnelling schakelen zoals aangegeven op het schakeldiagram op de versnellingshendel.

De achteruitrijversnelling dient enkel met stilstaande wagen ingeschakeld te worden. Wacht bij draaiende motor ca. 6 seconden met volledig ingetrap koppelingspedaal alvorens de achteruit in te schakelen om de versnellingsbak niet te beschadigen. ▶

Wanneer de achteruitversnelling en het contact zijn ingeschakeld, branden de achteruitrijlichten.

ATTENTIE

- De wagen wordt bij draaiende motor direct in beweging gezet zodra u een versnelling inschakelt en het koppelingspedaal loslaat.
- Nooit tijdens het rijden de achteruitversnelling inschakelen - gevaar voor ongevallen!

Let op

- Tijdens het rijden uw hand niet op de versnellingshendel laten rusten. De druk van uw hand wordt overgebracht op de schakelvorken en kan zo op den duur leiden tot voortijdige slijtage van de schakelvorken.
- Koppelingspedaal helemaal intrappen wanneer u schakelt om onnodige slijtage en beschadigingen te voorkomen.
- Houd uw wagen niet met "slippende" koppeling in stilstand op hellingen. Dit leidt tot voortijdige slijtage van de koppeling en mogelijke schade.
- Laat uw voet niet op het koppelingspedaal rusten; hoewel de kracht die dan daarop wordt uitgeoefend slechts klein is, kan die toch leiden tot vroegtijdige slijtage van de koppelingsplaat. Gebruik de voetenruimte wanneer niet wordt geschakeld.

Automatische versnellingsbak*

Inleiding

multitronic[®], *tiptronic* (7-traps automaat)

Geldt voor wagens met multitronic[®]-versnellingsbak

Uw wagen is met een elektronisch gestuurde **traploze versnellingsbak** (multitronic[®]) uitgerust. In tegenstelling tot een conventionele automatische versnellingsbak wordt de overbrenging niet tragsgewijs door schakelfasen, maar continu gewijzigd. Dit leidt onder andere tot een optimalisering van het aandrijvingscomfort en maakt het mogelijk zuiniger te rijden.

De keuze van de betreffende overbrengingsverhouding in de versnellingsbak (op- en terugschakelen) gebeurt volkomen automatisch, afhankelijk van het voorgeprogrammeerde schakelprogramma ⇒ pagina 198.

De versnellingsbak maakt het mogelijk dat de bestuurder, indien gewenst, de rijstanden ook *handmatig* kan kiezen (**tiptronic-functie**) ⇒ pagina 199.

Houdt u er rekening mee, dat bij uw multitronic[®]-versnellingsbak in tegenstelling tot conventionele automatische versnellingsbakken de krachtoverbrenging niet via een koppelomvormer, maar via een lamellenkoppeling plaatsvindt. Daarom komt het "kruipgedrag" van de wagen bij het stilstaan met stationair toerental in keuzehendelstand D, S of R iets minder tot uitdrukking.

Geldt voor wagens met tiptronic-versnellingsbak

Uw wagen is met een elektronisch gestuurde 7-traps automatische versnellingsbak uitgerust. Het op- en terugschakelen gebeurt *automatisch*.

De versnellingsbak maakt het mogelijk dat de bestuurder, indien gewenst, de rijstanden ook *handmatig* kan kiezen (**tiptronic-functie**) ⇒ pagina 199. ■

Aanwijzingen voor het rijden

Er wordt automatisch op- en teruggeschakeld.

Afbeelding 157 Deel van de middenconsole: Keuzehendel met vergrendelknop

Wegrijden

- Rempedaal intrappen en ingetrapt houden.
- Vergrendelknop (knop in de keuzehendelgreep) ingedrukt houden, keuzehendel in de gewenste stand zetten, bijvoorbeeld in D en de grendelknop loslaten.
- Even wachten tot de versnellingsbak heeft geschakeld (lichte schok merkbaar).
- Rempedaal loslaten en gas geven ⇒ ⚠.

Kort stoppen

- Wagen met het rempedaal vasthouden, bijv. voor stoplichten.

- Op hellende vlakken parkeerrem gebruiken om bij het wegrijden het wegrollen van de wagen te voorkomen ⇒ ⚠.

Parkeren

- Rempedaal intrappen en ingetrapt houden ⇒ ⚠.
- Parkeerrem vastzetten.
- Vergrendelknop ingedrukt houden, keuzehendel in stand P zetten en vergrendelknop loslaten.

De motor kan alleen in de keuzehendelstanden P of N worden **gestart**.

Bij het parkeren op vlak terrein is het voldoende om de keuzehendel in stand P te schakelen. Bij een helling eerst de parkeerrem vastzetten en daarna de keuzehendel in stand P schakelen. Daardoor bereikt u dat het vergrendelingsmechanisme niet te sterk wordt belast en dat de keuzehendel gemakkelijker uit stand P kan worden gezet.

Wagens met multitronic®-versnellingsbak: de wagen is voorzien van een **wegrijhulp**, waardoor makkelijk wegrijden op een helling mogelijk is. Het systeem wordt ingeschakeld als het rempedaal **enkele seconden** wordt ingetrapt. Na het loslaten van het rempedaal wordt de remkracht een *moment* vastgehouden, om het terugrollen van de wagen tijdens het wegrijden te voorkomen.

⚠ ATTENTIE

- Geen gas geven als u bij stilstaande wagen en draaiende motor de keuzehendelstand verandert. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Let erop dat bij het stilstaan in keuzehendelstand D, S of R een geringe krachtoverbrenging plaatsvindt. Bij het stilstaan is het daarom noodzakelijk, het rempedaal dusdanig stevig in te trappen, dat de wagen niet wegtroet. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Nooit tijdens het rijden de keuzehendel in stand R of P zetten - gevaar voor ongelukken!

Keuzehandelstanden

In dit deel worden alle keuzehandelstanden toegelicht.

Afbeelding 158 Display: Keuzehandelstanden

De gekozen keuzehandelstand wordt op het display in het instrumentenpaneel weergegeven.

P - Parkeervergrendeling

In deze stand zijn de aangedreven wielen mechanisch geblokkeerd. De parkeervergrendeling mag alleen bij *stilstaande* wagen worden ingeschakeld ⇒ .

Om de keuzehandel in en uit stand P te zetten, moet de vergrendelknop (knop in de keuzehandelgreep) worden ingedrukt *en* tegelijkertijd het rempedaal worden ingetrapt. Dit is enkel mogelijk met ingeschakeld contact.

R - Achteruitversnelling

Als u de achteruitversnelling inschakelt, kiest de versnellingsbak automatisch de **laagste overbrengingsverhouding**.

De achteruitversnelling mag alleen bij *stilstaande* wagen en stationair draaiende motor worden ingeschakeld ⇒ .

Voor het inschakelen van stand R de vergrendelknop indrukken *en* tegelijkertijd het rempedaal intrappen. In keuzehandelstand R branden bij ingeschakeld contact afhankelijk van de wagen uitvoering een of twee achteruitrijlampen.

N - Vrije stand (stationair)

In deze stand is er geen versnelling ingeschakeld ⇒ .

D - Normale stand voor vooruitrijden

In deze stand kiest de versnellingsbak automatisch de optimale overbrengingsverhouding. Deze is afhankelijk van motorbelasting, rijsnelheid en dynamisch schakelprogramma (DSP).

Trap het rempedaal in om met de keuzehandel vanuit stand N naar stand D te schakelen bij snelheden onder 5 km/u of bij stilstaande wagen ⇒ .

Onder bepaalde omstandigheden (bijv. bij het rijden in de bergen of met een aanhangwagen) kan het beter zijn om tijdelijk de tiptronic-functie in te schakelen ⇒ pagina 199 om de overbrengingsverhouding aan de rijomstandigheden *handmatig* aan te passen.

S - Sportstand

De stand S voor een sportieve rijstijl kiezen. Het volledige vermogen van de motor wordt benut. Bij het versnellen zijn de schakelfasen goed voelbaar.

Trap het rempedaal in om met de keuzehandel vanuit stand N naar stand S te schakelen bij snelheden onder 5 km/u of bij stilstaande wagen ⇒ .

ATTENTIE

- **Nooit tijdens het rijden de keuzehandel in stand R of P zetten. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.**
- **Bij draaiende motor is het in keuzehandelstand D of S nodig om het rempedaal ingetrapt te houden, omdat ook bij stationair toerental de krachtoverbrenging niet helemaal wordt onderbroken - de wagen**

 ATTENTIE (vervolg)

"kruipt". Als bij stilstaande wagen een versnelling wordt ingeschakeld, mag in geen geval onoplettend gas worden gegeven (bijv. bij werkzaamheden in de motorruimte). De wagen gaat anders direct rijden - ook wanneer de parkeerrem is vastgezet - gevaar voor ongelukken!

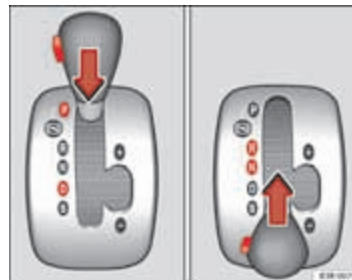
- Voordat u of andere personen de motorkap openen en aan de draaiende motor werken, moet de keuzehendelstand in stand P worden gezet en de parkeerrem worden vastgezet - gevaar voor ongelukken! Beslist de waarschuwingsaanwijzingen opvolgen ⇒ pagina 243, Werkzaamheden in de motorruimte.

 Let op

- Geldt voor wagens met tiptronic-versnellingsbak:
- Als u tijdens het rijden per ongeluk stand N hebt ingeschakeld, het gas loslaten en wachten tot de motor stationair draait, voordat u weer stand D of S inschakelt.
- Bij bepaalde uitvoeringen is vanwege het verbruik en het milieu de versnellingsbak zo geconstrueerd, dat de topsnelheid van de wagen alleen in rijstand S kan worden bereikt.

Keuzehendelvergrendeling

De keuzehendelvergrendeling voorkomt dat per ongeluk een rijstand wordt ingeschakeld en de wagen daarbij onbedoeld in beweging komt.

Afbeelding 159 Keuzehendelvergrendeling

De keuzehendelvergrendeling wordt als volgt uitgeschakeld:

- Contact inschakelen.
- Rempedaal intrappen *en* tegelijkertijd de vergrendelknop ingedrukt houden.

Automatische keuzehendelvergrendeling

De keuzehendel is in de standen P en N bij ingeschakeld contact vergrendeld. Om de keuzehendel uit deze standen te nemen het rempedaal intrappen. Als herinnering voor de bestuurder verschijnt in de keuzehendelstanden P en N op het display van het instrumentenpaneel de volgende aanwijzing:

BIJ HET INSCHAKELEN VAN EEN RIJSTAND BIJ STILSTAND REM INTRAPPEN ▶

De keuzehendelvergrendeling werkt alleen bij stilstaande wagen en bij snelheden tot 5 km/u. Bij hogere snelheden wordt de vergrendeling in stand N automatisch uitgeschakeld.

Bij snel schakelen via stand N (bijvoorbeeld van R naar D) wordt de keuzehendel niet vergrendeld. Hierdoor wordt bijvoorbeeld het "losschommelen" bij vastgereden wagen mogelijk. Als de hendel bij niet-ingetrapt rempedaal langer dan ongeveer 1 seconde in stand N staat, wordt de keuzehendel vergrendeld.

Vergrendelknop

De vergrendelknop in de keuzehendel voorkomt het per ongeluk inschakelen van bepaalde keuzehendelstanden. Als u de vergrendelknop indrukt, wordt de keuzehendelvergrendeling opgeheven. In de afbeelding zijn de standen waarin de vergrendelknop moet worden ingedrukt, met een kleur aangegeven ⇒ [Afbeelding 159](#).

Uittrekblokkering contactsleutel

De sleutel kan na het uitschakelen uit het contact worden getrokken wanneer de keuzehendel in stand P staat. Zolang de contactsleutel niet in het contactslot zit, is de keuzehendel in stand P geblokkeerd.

Kickdown

De kickdown maakt een maximale acceleratie mogelijk.

Geldt voor wagens met multitronic®-versnellingsbak

Als het gaspedaal door het drukpunt heen geheel wordt ingetrapt, schakelt de automatische versnellingsbak afhankelijk van rijnsnelheid en motortoerental naar een lagere versnelling terug. Zo lang het gaspedaal geheel wordt ingetrapt, wordt het motortoerental automatisch zo geregeld, dat de wagen maximaal accelereert.

Geldt voor wagens met tiptronic-versnellingsbak

Als het gaspedaal door het drukpunt heen geheel wordt ingetrapt, wordt afhankelijk van rijnsnelheid en motortoerental naar een lagere versnelling teruggeschakeld. Het opschakelen naar de volgende versnelling gebeurt pas zodra het maximaal toegestane toerental is bereikt.

ATTENTIE

Let op dat bij glad wegdek de aangedreven wielen kunnen doorslippen als de kickdown wordt bediend - slijpgevaar!

Dynamisch regelprogramma (DRP)

De automatische versnellingsbak wordt elektronisch gestuurd.

De versnellingsbak wordt elektronisch gestuurd. De keuze van de overbrengingsverhouding gebeurt automatisch, afhankelijk van de voorgeprogrammeerde schakelprogramma's.

Bij een **rustige rijstijl** kiest de versnellingsbak het meest economische schakelprogramma uit. Als vroeg op- en teruggeschakeld wordt, wordt het verbruik positief beïnvloed.

Bij een **sportieve rijstijl**, met snelle gaspedaalbewegingen, snelle acceleratie, veelvuldig wisselende snelheden en volledig benutten van de topsnelheid of na het intrappen van de kickdown, schakelt de automatische versnellingsbak over op het sportieve rijprogramma.

De keuze om telkens het gunstigste schakelprogramma te kiezen is een dynamisch proces. Onafhankelijk hiervan is het echter mogelijk om door een snelle bediening van het gaspedaal op een sportiever schakelprogramma over te schakelen. De versnellingsbak schakelt dan in een met de snelheid overeenkomende lagere overbrengingsverhouding en maakt het mogelijk pittiger te accelereren (bijv. bij het inhalen), zonder dat het gaspedaal tot in ▶

het kickdown-bereik hoeft te worden ingetrap. Nadat de versnellingsbak weer heeft opgeschakeld, wordt het met de rijstijl overeenkomende oorspronkelijke programma weer opgepakt.

Wagens met multitronic®-versnellingsbak: bij het rijden in de bergen wordt de overbrengingsverhouding continu aan de hellingen aangepast. Als u het rempedaal intrapt, wordt automatisch terugeschakeld. Hierdoor wordt de remwerking van de motor verhoogd.

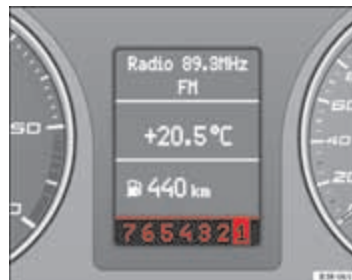
Wagens met tiptronic-versnellingsbak: Bij het rijden in de bergen wordt de versnelling aangepast aan het klimmen en dalen. Daardoor wordt opschakelen tijdens het klimmen voorkomen.

Handmatig schakelen (tiptronic-functie)

Het handmatige schakelprogramma (tiptronic) maakt het de bestuurder mogelijk om voorgeprogrammeerde rijstanden handmatig te kiezen.

Afbeelding 160 Middenconsole: Handmatig schakelen (tiptronic-functie)

Afbeelding 161 Display: Handmatig schakelen (tiptronic-functie)

Overschakelen op handmatig

- Keuzehendel uit stand D naar rechts drukken. Zodra de versnellingsbak is overgeschakeld, verschijnt op het display de gekozen rijstand.

Opschakelen

- Keuzehendel (in de tiptronic-stand) naar voren drukken ⇒ Afbeelding 160 (+).

Terugschakelen

- Keuzehendel (in de tiptronic-stand) naar achteren drukken (-).

De tiptronic stelt de bestuurder in staat om bij wagens met multitronic acht en bij wagens met tiptronic zeven voorgeprogrammeerde rijstanden handmatig in te schakelen. U kunt zowel bij stilstaande wagen als tijdens het rijden op handmatig overschakelen.

Bij het accelereren schakelt de versnellingsbak automatisch naar de volgende rijstand kort vóór het bereiken van het maximaal toegestane motortoerental.

Als u vanuit een hogere rijstand een lagere rijstand hebt gekozen dan momenteel op het display van het instrumentenpaneel → **Afbeelding 161** is weergegeven, schakelt de automatische versnellingsbak alleen terug als een te hoog motortoerental niet meer mogelijk is.

Bij dalende rijnsnelheid (bijv. bij het remmen) wordt bij het bereiken van het minimale motortoerental automatisch teruggeschakeld.

Als naar lagere rijstanden wordt teruggeschakeld, wordt op afdalingen de remwerking van de motor verhoogd.

Als het gaspedaal door het drukpunt heen geheel wordt ingetrapd, schakelt de automatische versnellingsbak afhankelijk van rijnsnelheid en motortoerental naar een lagere versnelling terug. ■

Noodprogramma

Bij een storing in het systeem is er een noodprogramma.

Bij bepaalde storingen in het systeem schakelt de automatische versnellingsbak over op het noodprogramma. Dit wordt aangegeven doordat een tandwielsymbool op het display in het instrumentenpaneel gaat branden.

Alle keuzehandelstanden kunnen nog steeds worden ingeschakeld. Het handmatige schakelprogramma (tiptronic) is in het noodprogramma uitgeschakeld.

Wagens met tiptronic-versnellingsbak: in de keuzehandelstanden D en S en in het handmatige schakelprogramma blijft de versnellingsbak in de derde versnelling, als versnelling 1, 2 of 3 was ingeschakeld. De versnellingsbak blijft in de vijfde versnelling staan als daarvoor versnelling 4, 5 of 6 was ingeschakeld. Als u opnieuw wegrijdt resp. de motor start, wordt de 3e versnelling ingeschakeld.

De achteruitversnelling kan nog steeds worden gebruikt. De elektronische vergrendeling voor de achteruitversnelling is echter uitgeschakeld.

⚠ VOORZICHTIG

Als de versnellingsbak op het noodprogramma is overgeschakeld, moet u de storing zo snel mogelijk door een Technische Dienst laten verhelpen. ■

Stuurwiel met peddels

De peddels aan het stuurwiel maken het de bestuurder mogelijk om de voorgeprogrammeerde rijstanden resp. versnellingen ook handmatig te schakelen.

Afbeelding 162 Stuurwiel: tiptronic-schakelaar

- Om terug te schakelen drukt u op de linkerpeddel (-).
- Om op te schakelen drukt u op de rechterpeddel (+).

De peddels zijn geactiveerd als de keuzehandel in stand D, S of in het handmatige schakelprogramma (tiptronic) staat.

Het handmatige schakelprogramma kan uiteraard ook gewoon met de keuzehandel in de middenconsole worden bediend. ■

Advies en actie

Intelligente techniek

Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)

Algemeen

De Elektronische Stabiliserings Controle verhoogt de rijstabiliteit.

Afbeelding 163 Middenconsole met ESC-schakelaar

Met behulp van de ESC wordt de controle over de wagen onder extreme rijdynamische omstandigheden, zoals tijdens het accelereren en in bochten verbeterd. De ESC reduceert onder alle wegomstandigheden het slipgevaar en verbetert dus de rijstabiliteit van de wagen. Dit gebeurt bij alle snelheden.

In de Elektronische Stabiliserings Controle zijn het antiblokeersysteem (ABS), het elektronische sperdifferentieel (EDS) en de antislipregeling (ASR) geïntegreerd.

Werking

De regelenheid van de ESC verwerkt de gegevens van de vermelde systemen. Het verwerkt bovendien gemeten data, die door heel gevoelige sensoren worden verzameld. Deze extra meetgegevens zijn de draaisnelheid van de wagen om zijn verticale as, de dwarsversnelling van de wagen, de remdruk en de stuurinslag.

Met behulp van de stuurinslag en de snelheid van de wagen wordt de door de bestuurder gewenste richting bepaald en voortdurend met het werkelijke gedrag van de wagen vergeleken. Bij afwijkingen, zoals als de wagen begint te slippen, remt de ESC het juiste wiel, of wielen, automatisch af.

Door de bij de afremming van het wiel werkende krachten wordt de wagen weer gestabiliseerd. Indien de wagen *over* stuurt (neiging van de achterzijde om van de weg te raken) wordt er remdruk gezet op het voorwiel aan de buitenzijde van de bocht. Indien de wagen *onder* stuurt (neiging om uit te bocht te vliegen), wordt er remdruk gezet op het achterwiel aan de binnenzijde van de bocht.

De ESC werkt in combinatie met het ABS ⇒ pagina 202. Bij een storing in het ABS valt ook de ESC uit.

Uitschakelen

De ESC wordt automatisch ingeschakeld als de motor wordt gestart en voert een zelftest uit.

De ESC kan niet worden gedeactiveerd. ▶

 ATTENTIE

De natuurkundig bepaalde grenzen kunnen ook door de ESC niet buiten werking worden gesteld. Ook bij wagens met ESC uw rijstijl altijd aan de toestand van de rijweg en aan de verkeerssituatie aanpassen. Dit geldt in het bijzonder bij een gladde en natte weg. De geboden hogere veiligheid mag geen aanleiding zijn tot het nemen van grotere risico's. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken. ■

Antiblokkeersysteem (ABS)

Het ABS voorkomt dat de wielen blokkeren wanneer wordt geremd.

Het antiblokkeersysteem (ABS) levert een belangrijke bijdrage aan de actieve rijveiligheid van de wagen. Er mag echter niet worden verwacht dat door het ABS onder alle omstandigheden de remweg wordt *verkort*. De remweg kan bijv. op grind of bij verse sneeuw op een gladde ondergrond, als u sowieso al voorzichtig en langzaam moet rijden, zelfs iets *langer* worden.

Werking van het ABS

Als een rijsnelheid van ca. 6 km/u wordt bereikt, wordt een automatische test uitgevoerd. Hierbij kan een pompend geluid te horen zijn.

Als een wiel een voor de rijsnelheid te lage omtreksnelheid heeft en de neiging heeft om te blokkeren, wordt de remdruk voor dit wiel verlaagd. Deze regeling merkt men aan het **pulseren van het rempedaal**, in combinatie met geluiden. Daardoor wordt de bestuurder er nadrukkelijk aan herinnerd dat de wielen zich in het blokkeergebied bevinden (ABS-regelbereik). Opdat het ABS in deze toestand optimaal kan regelen, moet het rempedaal ingetrapt blijven; in geen geval "pompend" remmen!

 ATTENTIE

Ook het ABS kan de natuurkundige grenzen niet overwinnen. Dit geldt in het bijzonder bij glad of nat wegdek. Als het ABS in het regelbereik komt, dient de snelheid direct aan de weg- en verkeersomstandigheden te worden aangepast. De geboden hogere veiligheid mag geen aanleiding zijn tot het nemen van grotere risico's. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Let op

Als er in het ABS een storing voorkomt, wordt dit door een controlelampje weergegeven, zie → pagina 72. ■

Remkrachtverhoger

De remkrachtverhoger zorgt voor optimale remkracht.

De remkrachtverhoger helpt in bijzondere situaties de remkracht te verhogen en dus de remweg te verkleinen. Als de bestuurder het rempedaal heel snel intrapt, versterkt de remkrachtverhoger automatisch de remkracht zo veel mogelijk tot het antiblokkeersysteem (ABS) ingrijpt. Het rempedaal intrappen tot er voldoende is afgeremd. Zodra u het rempedaal loslaat, wordt de remkrachtverhoger vanzelf weer uitgeschakeld.

Als het ABS of de ESC is uitgevallen, werkt de remkrachtverhoger niet.

 ATTENTIE

Let op dat het gevaar voor ongelukken groter wordt als u snel rijdt, in het bijzonder in bochten en bij een gladde of natte rijbaan, en wanneer u te weinig afstand houdt. Het grotere ongevalsrisico kan ook door de remkrachtverhoger niet kleiner worden. Gevaar voor ongevallen. ■

Elektronisch sperdifferentieel (EDS)

Het elektronische sperdifferentieel voorkomt dat een afzonderlijk wiel doordraait.

Algemene aanwijzingen

Door het elektronische sperdifferentieel (EDS) wordt bij heel ongunstige wegomstandigheden het wegrijden, het accelereren en het omhoogrijden in de bergen aanzienlijk makkelijker of zelfs pas mogelijk.

Werking

Het EDS werkt automatisch, dat wil zeggen zonder invloed van de bestuurder. Het EDS controleert de toerentallen van de aangedreven wielen met behulp van de ABS-sensoren → pagina 202. Indien een aanzienlijk *toerentalverschil* waargenomen wordt (ca. 100 tpm) tussen de aangedreven wielen bijv. wanneer slechts *één kant* van het oppervlak waarmee de wielen in contact zijn glad is, dan wordt het doordraaiende wiel afgeremd en daarmee wordt de aandrijfkraft op de andere aangedreven wielen overgedragen. Het systeem werkt tot een snelheid van ca. 80 km/u. Dit regelen is te merken aan bijgeluiden.

Wegrijden

Als een wiel bij het wegrijden vanwege verschil in grip doordraait (bijv. één wiel op ijs), voorzichtig zoveel gas geven dat de wagen zich in beweging zet.

Verhitting van de remmen

Het EDS schakelt bij buitengewoon sterke belasting automatisch uit, opdat de schijfrem van het afgeremde wiel niet te zeer wordt verhit. De wagen blijft functioneren en heeft dezelfde eigenschappen als een wagen zonder EDS.

Zodra de rem is afgekoeld, wordt het EDS automatisch weer ingeschakeld.

ATTENTIE

- Bij acceleraties op een gelijkmatig gladde rijbaan, bijv. bij ijs en sneeuw, voorzichtig gas geven. De aangedreven wielen kunnen ondanks het EDS doordraaien en daardoor de rijstabiliteit beïnvloeden. Gevaar voor ongevallen.
- Ook bij wagens met EDS uw rijstijl altijd aan de toestand van de rijweg en aan de verkeerssituatie aanpassen. De geboden hogere veiligheid mag geen aanleiding zijn tot het nemen van grotere risico's. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Let op

Als het ABS-controlelampje gaat branden, zou er ook een storing in het EDS kunnen zijn. A.u.b. zo snel mogelijk een gespecialiseerde werkplaats opzoeken.

Aandrijfslipregeling (ASR)

De aandrijfslipregeling voorkomt dat de aangedreven wielen doordraaien wanneer wordt geaccelereerd.

Algemene aanwijzingen

De antislipregeling (ASR) is een component van de Elektronische Stabiliserings Controle (ESC).

Door de aandrijfslipregeling (ASR) wordt bij heel ongunstige wegomstandigheden het gaan rijden, het accelereren en het omhoogrijden in de bergen aanzienlijk makkelijker of zelfs pas mogelijk.

Werking

De ASR werkt automatisch, dat wil zeggen zonder invloed van de bestuurder. De ASR controleert de toerentallen van de aangedreven wielen met behulp van de ABS-sensoren → pagina 202. Draaien de wielen door, dan ▶

wordt door de automatische reductie van het motoroerental de aandrijfkracht aan de wegomstandigheden aangepast. Dit gebeurt bij alle snelheden.

De ASR werkt in combinatie met het ABS. Bij een storing van het ABS valt ook de ASR uit.

De ASR moet normaliter altijd zijn ingeschakeld. Alleen in bepaalde uitzonderingssituaties, als slip is gewenst, is het zinvol om de ASR uit te schakelen. Voorbeelden:

- bij het rijden met sneeuwkettingen
- bij het rijden in een dik pak sneeuw of bij losse ondergrond en
- bij het losschommelen van de vastgereden wagen.

Daarna moet de ASR weer ingeschakeld worden.

Let op

Alleen als alle vier de wielen dezelfde banden hebben, kan de ASR zonder storingen werken. Verschillende afrolomtrekken van de banden kunnen tot een niet-gewenste vermindering van het motorvermogen leiden. Zie ook → pagina 265.

Remmen

Algemene aanwijzingen

Nieuwe remblokken

De remblokken bieden geen optimaal prestaties

tijdens de eerste 200 km; zij moeten eerst "ingereden worden". Het iets mindere remvermogen kan echter opgevangen worden door het rempedaal

met meer kracht in te trappen. Vermijd overbelasting van de remmen tijdens het inrijden.

Slijtage

De slijtage van de **remblokken** is in hoge mate afhankelijk van de gebruiksomstandigheden en de rijstijl. In het bijzonder als u vaak in de stad en op korte trajecten of heel sportief rijdt.

Vocht of strooizout

Onder bepaalde omstandigheden, zoals bijv. nadat u door water hebt gereden, bij zware regenval of nadat u uw wagen gewassen hebt, kunnen de remmen als gevolg van vochtige of 's winters bevroren remschijven en -blokken vertraagd in werking treden. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd".

Ook als u op met zout bestrooide straten rijdt, kan de volledige remwerking vertraagd in werking treden indien u vrij lange tijd niet hebt geremd. In dit geval moet de zoutlaag op de remschijven en de -blokken eerst verwijderd worden door te remmen.

Corrosie

Corrosie op de remschijven en verontreiniging van de remblokken worden bevorderd als de wagen lang stilstaat, weinig kilometers rijdt en als er weinig prestaties van de wagen worden gevraagd.

Bij een gering gebruik van het remsysteem én bij roestaanslag wordt geadviseerd om bij een hogere snelheid verschillende keren stevig te remmen, opdat de remschijven en remblokken worden gereinigd ⇒ .

Storingen in het remsysteem

Merkt u dat de vrije slag van het rempedaal *plotseling* groter wordt, dan kan een remcircuit van het 2-kringsremsysteem zijn uitgevallen. Direct naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden om de storing te laten verhelpen. Op weg daarheen met lage snelheid rijden en rekening houden met langere remwegen en hogere pedaalcrachten. ▶

Laag remvloeistofpeil

Bij een te laag remvloeistofpeil kunnen er storingen in het remsysteem voorkomen. Het remvloeistofpeil wordt elektronisch gecontroleerd.

ATTENTIE

Alleen remmen met het doel het remsysteem te reinigen, als de wegomstandigheden dit toelaten. Andere verkeersdeelnemers mogen niet in gevaar worden gebracht. Gevaar voor ongevallen.

VOORZICHTIG

- Nooit de rem laten "aanlopen" door het pedaal licht in te drukken als u niet werkelijk hoeft te remmen. Dit leidt tot oververhitting van de remmen en daarmee tot een langere remweg en grotere slijtage.
- Voordat u een lange, steile helling gaat afrijden, de snelheid verlagen, in een lagere versnelling schakelen (versnellingsbak) of een lagere rijstand kiezen (automatische versnellingsbak). Zo wordt gebruik gemaakt van de motorrem en wordt de levensduur van de remmen verlengd. Moet u bijremmen, dit dan niet voortdurend doen, maar met intervallen.

Let op

Als u naderhand een frontspoiler of grote wieldoppen of iets dergelijks wilt laten inbouwen, moet u nagaan of de luchttoevoer bij de voorwielen niet wordt verminderd, anders zou het remsysteem te heet kunnen worden. ■

Rembekrachtiger

De rembekrachtiger ondersteunt het remmen.

De rembekrachtiger versterkt de druk die u met het rempedaal bewerkstelligt. De rembekrachtiger werkt alleen bij draaiende motor.

ATTENTIE

Vermijd dat de wagen in de vrijstand met stilgezette motor beweegt. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

Let op

Wanneer de rembekrachtiger niet werkt, bijvoorbeeld omdat de wagen gesleept moet worden of omdat deze inrichting defect is, moet om te remmen het rempedaal krachtiger dan normaal ingetrapt worden. ■

Stuurbekrachtiging

De stuurbekrachtiging ondersteunt bij draaiende motor de bestuurder bij het sturen.

De stuurbekrachtiging ondersteunt de bestuurder, zodat hij bij het sturen minder kracht hoeft te gebruiken.

Als de motor niet draait, werkt de stuurbekrachtiging ook niet. In dit geval moet u meer kracht uitoefenen om te sturen.

Als het stuurwiel bij stilstaande wagen *in de uiterste stand* wordt gedraaid, belast u de stuurbekrachtiging heel sterk. Deze inspanning, veroorzaakt door het stuurwiel in de uiterste stand te draaien, gaat met bijgeluiden gepaard. Bovendien wordt hierbij het stationaire toerental van de motor verlaagd.

VOORZICHTIG

Met draaiende motor mag het stuurwiel niet langer dan 15 seconden in de uiterste stand worden gehouden. Anders loopt u het risico dat de stuurbekrachtiging beschadigd wordt. ▶

Let op

- Als de stuurbekrachting uitvalt of als de motor niet draait (slepen), blijft de wagen volledig bestuurbaar. Voor het sturen moet echter meer kracht worden gebruikt.
- Bij een lekkend of defect systeem zo snel mogelijk een gespecialiseerde werkplaats opzoeken.
- De stuurbekrachting heeft speciale hydraulische olie nodig. Het oliere-servoir zit linksvoor in de motorruimte → pagina 314. Het juiste vloeistof-peil is belangrijk voor het goed functioneren van de stuurbekrachting. Het vloeistofpeil wordt in het kader van een servicebeurt gecontroleerd. ■

Servotronic*

De servotronic regelt de stuurbekrachting elektronisch.

In wagens met servotronic, wordt de mate van stuurbekrachting ⇒ pagina 205 afhankelijk van de rijsnelheid *elektronisch* aangepast.

Als de *servotronic* uitvalt, blijft de *stuurbekrachting* normaal werken. De mate van stuurbekrachting wordt echter niet meer aan de rijsnelheid aangepast. Het uitvallen van de elektronische regeling is merkbaar doordat u bij het parkeren van de wagen (dus bij lage snelheid) meer kracht moet uitoefenen voor het sturen dan gewoonlijk. De storing moet zo snel mogelijk door een gespecialiseerde werkplaats worden verholpen. ■

Milieubewust rijden

Inrijden

Motor inrijden

De nieuwe motor moet tijdens de eerste 1.500 kilometer worden ingereden.

Tot 1.000 kilometer

- Niet sneller dan aan 2/3 van de topsnelheid rijden.
- Geen volgas geven.
- Hoge toerentallen vermijden.
- Niet met aanhangwagens rijden.

Van 1.000 tot 1.500 kilometer

- Er kan *geleidelijk* tot de topsnelheid en tot het maximumtoerental worden gegaan.

Tijdens de eerste bedrijfsuren bestaat er in de motor een hogere inwendige wrijving dan later, wanneer alle bewegende delen op elkaar zijn ingelopen.

Milieu-aanwijzing

Indien u zich houdt aan de richtlijnen met betrekking tot het inrijden, wordt de levensduur van de motor verlengd, terwijl het olieverbruik geringer is. ■

Remwerking en remweg

Remwerking en remweg worden door verschillende rijssituaties en wegdekcondities beïnvloed.

Voor een goede remwerking is het belangrijk dat de **remblokken** niet zijn versleten. De slijtage van de remblokken is sterk afhankelijk van de gebruiksomstandigheden en de rijstijl. Wanneer u vaak in de stad rijdt en vaak korte trajecten aflegt of een heel sportieve rijstijl hebt, adviseren wij u om de toestand van de remblokken vaker bij een Technische Dienst te laten controleren dan in het Serviceplan staat.

Bij het rijden met **natte remmen**, zoals bijv. na het rijden door water, bij hevige regenval of na het wassen van de wagen, is de werking van de remmen vanwege vochtige of in de winter bevroren remschijven slechter: De remmen moeten eerst worden "drooggeremd".

ATTENTIE

Een langere remweg of schade aan het remsysteem verhogen het gevaar voor ongevallen.

- **Nieuwe remblokken moeten eerst inremmen en hebben tijdens de eerste 200 km nog niet de optimale wrijvingskracht. Het iets mindere remvermogen kan echter opgevangen worden door het rempedaal met meer kracht in te trappen. Dit geldt ook later, wanneer de remblokken zijn vervangen.**
- **Bij natte resp. bevroren remmen en bij het rijden op wegen die met zout zijn bestrooid, kunnen de remmen vertraagd werken.**

⚠ ATTENTIE (vervolg)

- Op hellingen worden de remmen veel gebruikt en worden deze snel heet. Voordat u een langer traject met steile hellingen omlaag rijdt, verminderd u de snelheid, schakelt u naar een lagere versnelling terug of kiest u een lagere rijstand. Op deze wijze maakt u gebruik van de remmende werking van de motor en belast u de remmen minder.
- Nooit de remmen laten "aanlopen" door het pedaal langdurig licht in te drukken. Continu remmen leidt tot oververhitting van de remmen en daarmee tot een langere remweg. In plaats daarvan in intervallen remmen.
- De wagen nooit met afgezette motor laten rollen. De remweg wordt aanzienlijk langer wanneer de remkrachtiger niet geactiveerd is.
- Bij te oude remvloeistof kan een grote belasting van de remmen luchtbelvorming in het remsysteem tot gevolg hebben. Hierdoor werken de remmen minder goed.
- Frontspoilers die niet af fabriek zijn gemonteerd of beschadigd zijn, kunnen er de oorzaak van zijn dat er minder lucht bij de remmen komt en dat de remmen oververhit raken. Let voor het kopen van accessoires op de aanwijzingen ⇒ pagina 237, Technische wijzigingen.
- Wanneer een remcircuit is uitgevallen, wordt de remweg aanzienlijk langer! Direct een gespecialiseerde werkplaats opzoeken en niet onnodig rijden.

Uitlaatgasreinigingssysteem

Katalysator*

Voor een lange levensduur van de katalysator

- Gebruik voor een benzinemotor uitsluitend loodvrije benzine. Gelode benzine tast de katalysator aan.

- De brandstoftank niet leeg rijden.
- Bij het vervangen of toevoegen van motorolie, de benodigde hoeveelheid niet overschrijven ⇒ pagina 246.
- De wagen niet aanslepen, maar startkabels gebruiken ⇒ pagina 303.

Indien u tijdens het lopen van de motor storingen in de verbranding, vermogensverlies of onregelmatig draaien van de motor constateert, de snelheid onmiddellijk verlagen en de wagen door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren. In het algemeen gaat het uitlaatgascontrolelampje branden wanneer zich een van de genoemde symptomen voordoet ⇒ pagina 70. Onverbrande brandstof zou zo in het uitlaatsysteem en dus in de atmosfeer kunnen komen. Bovendien kan de katalysator door oververhitting worden beschadigd.

⚠ ATTENTIE**De katalysator werkt op hoge temperaturen. Brandgevaar!**

- De wagen zo parkeren, dat de katalysator niet met droog gras of licht ontvlambaar materiaal onder de wagen in aanraking komt.
- Nooit een bodembeschermingslaag of corrosiewerend middel op uitlaten, katalysatoren of hiteschilden aanbrengen. Tijdens het rijden zouden deze substanties kunnen ontbranden.

! VOORZICHTIG

De brandstoftank nooit helemaal leeg rijden, omdat een onregelmatige brandstoftoevoer storingen in de ontsteking kan veroorzaken. Hierbij komt onverbrande benzine in het uitlaatsysteem - dat kan tot oververhitting en beschadiging van de katalysator leiden. ▶

Milieu-aanwijzing

Ook bij een goed werkend uitlaatgasreinigingssysteem kan bij bepaalde bedrijfsfuncties van de motor een zwavelachtige uitlaatgaslucht ontstaan. Dit hangt van het zwavelgehalte van de brandstof af. Vaak is het kiezen van een ander brandstofmerk genoeg.

Roetfilter voor dieselmotoren*

Het roetfilter voor dieselmotoren vangt de roetdeeltjes op die bij de verbranding van de diesel vrijkomen.

Het roetfilter voor dieselmotoren filtert vrijwel alle roetdeeltjes uit de uitlaatgassen uit. Tijdens normaal rijden wordt het filter vanzelf gereinigd. Indien het niet mogelijk is dat het filter vanzelf gereinigd wordt (bijv. omdat er veelvuldig korte ritten worden gemaakt), raakt het filter met roet verstopt en gaat het controlelampje van het roetfilter voor dieselmotoren branden. Dit betekent niet dat er sprake is van een storing, maar geeft aan dat het roetfilter niet vanzelf gereinigd kan worden en dat u zelf een reinigingscyclus moet uitvoeren zoals beschreven in → pagina 86

ATTENTIE

- Vanwege de hoge temperaturen die in het roetfilter voor dieselmotoren bereikt worden, wordt aangeraden de wagen zo te parkeren dat het roetfilter niet met snel brandbare materialen onder de wagen in aanraking kan komen. Zo niet, bestaat er brandgevaar!

VOORZICHTIG

- U kunt in uw wagen **geen** biodiesel gebruiken. U mag **in geen geval** deze brandstof tanken. Als u biodiesel gebruikt, kunnen de motor en het brandstofsysteem beschadigd raken. Als de diesellooliefabrikant biodiesel aan de dieselloolie heeft toegevoegd overeenkomstig de norm EN 590, dan is dat toegestaan. Dit type brandstof veroorzaakt geen schade aan de motor of het brandstofsysteem.
- Het gebruik van diesel met een hoog zwavelgehalte kan de gebruiksduur van het roetfilter in dieselmotoren beduidend verminderen. In welke landen het zwavelgehalte van dieselloolie hoger is, kunt u uw Technische dienst vragen.

Zuinig en milieuvriendelijk rijden

Zuinig en milieubewust rijden

Het brandstofverbruik, de milieuverontreiniging en de slijtage van de motor, remmen en banden hangen in grote mate van uw rijgedrag af. Als u een anticiperend en zuinig rijgedrag aanneemt, kan het brandstofverbruik met 10-15% worden gereduceerd. Hierna geven wij u enkele tips met de bedoeling u te helpen de vervuiling te verminderen en tegelijkertijd geld te besparen.

Anticiperend rijden

Bij het accelereren verbruikt een wagen de meeste brandstof. Door anticiperend te rijden hoeft u minder te remmen en dus ook minder te accelereren. Laat de wagen, indien mogelijk, met **ingeschakelde versnelling** uitrijden als u ziet dat u bijvoorbeeld een rood stoplicht nadert. Het remeffect dat op deze wijze verkregen wordt, beschermt remmen en banden tegen slijtage; de emissies en het brandstofverbruik worden tot nul verlaagd (uitschakeling door inertie).

Energiebesparend schakelen

Een effectieve manier om brandstof te besparen is om *vroeg* op te schakelen. Wie zo lang mogelijk in dezelfde versnelling rijdt, gebruikt onnodig veel brandstof.

Schakelbak: schakel zo snel mogelijk van de eerste naar de tweede versnelling. Aanbevolen wordt om, indien mogelijk, bij een toerental van 2.000 naar een hogere versnelling te schakelen. Schakel de op het instrumentenpaneel "aangegeven aanbevolen versnelling" in ⇒ pagina 78.

Volgas vermijden

Aangeraden wordt niet met de toegestane maximumsnelheid van uw wagen te rijden. Brandstofverbruik, emissie van schadelijke stoffen en rijkluiden nemen bij hoge snelheden meer dan evenredig toe. Verlagen rijden bespaart brandstof.

De motor zo min mogelijk stationair laten draaien

In de file, bij gesloten spoorwegovergangen en bij verkeerslichten die vrij lang op rood staan, de motor afzetten. Als de motor 30-40 seconden niet draait, is de besparing aan brandstof al groter dan de extra hoeveelheid brandstof die nodig is om de motor opnieuw te starten.

Tijdens het stationair draaien duurt het heel lang voordat de motor op bedrijfstemperatuur is. Tijdens het warmdraaien zijn echter de slijtage en de uitstoot van schadelijke stoffen bijzonder hoog. Daarom na het starten direct wegrijden. Hoge toerentallen vermijden.

Regelmatig onderhoud

Regelmatische onderhoudswerkzaamheden, met name voordat u op reis gaat, garanderen u dat u niet meer dan de noodzakelijke brandstof zult verbruiken. Regelmatig onderhoud van uw wagen heeft niet alleen een positieve invloed op de verkeersveiligheid en de waardevastheid van uw wagen, maar ook op het **brandstofverbruik**.

Een slecht afgestelde motor kan tot een brandstofverbruik leiden dat tot 10 % hoger is dan normaal!

Korte ritten vermijden

Om het verbruik en de emissie van verontreinigende gassen te vermijden moeten de motor en de zuiveringsinstallatie voor uitlaatgassen de optimale **bedrijfstemperatuur** bereikt hebben.

Bij koude motor is het brandstofverbruik relatief gezien veel hoger. De motor komt pas op bedrijfstemperatuur en het verbruik normaliseert zich pas wanneer ca. vier kilometer gereden zijn. Korte afstanden daarom zo mogelijk vermijden.

Bandenspanning controleren

Zorg er altijd voor dat de banden de juiste spanning hebben om brandstof te besparen. Al één bar te weinig kan het brandstofverbruik met 5% verhogen. Te lage bandenspanning leidt bovendien door de verhoogde rolweerstand tot een sterkere **slijtage** van de banden en heeft een negatieve invloed op het rijgedrag.

Bandenspanning altijd bij *koude* banden controleren.

Niet het hele jaar met **winterbanden** rijden, want dat kost 10% meer brandstof.

Onnodig gewicht vermijden

Omdat elke kilogram **meer gewicht** het brandstofverbruik verhoogt, is het lonend om de bagageruimte te controleren op onnodige ballast.

Vaak blijft voor het gemak ook een dakdragersysteem gemonteerd, hoewel dit niet meer gebruikt wordt. Door de hogere luchtweerstand verbruikt uw wagen met onbeladen dakdragersysteem bij een snelheid van 100-120 km/u ongeveer 12% meer brandstof dan normaal.

Stroom besparen

De motor drijft de dynamo aan en hierdoor wordt stroom opgewekt; daarom heeft de benodigde stroom ook een hoger brandstofverbruik tot gevolg. U dient daarom elektrische verbruikers uit te schakelen als u ze niet meer nodig hebt. Elektrische verbruikers met een hoog verbruik zijn bijvoorbeeld de aanjager op hoge snelheid, de achtruitverwarming of de stoelverwarming*.

Let op

- Wanneer uw wagen is voorzien van een *Start/Stop-systeem*, is het raadzaam dit systeem niet uit te schakelen.
- Wanneer u sneller rijdt dan 60 km/h, is het raadzaam de *ruiten te sluiten*.
- Laat tijdens het rijden uw voet *niet op het koppelingspedaal rusten*. Zelfs door een lichte druk op het koppelingspedaal kan de koppelingsplaat al gaan slippen. Daardoor stijgt niet alleen het brandstofverbruik, maar kan ook de voering van de koppelingsplaat verbranden wat kan leiden tot ernstige schade.
- Houd op een helling uw wagen niet stil door de koppeling te laten slippen, maar gebruik in plaats daarvan het rempedaal of eventueel de handrem met de knop op het uiteinde ingedrukt. Wanneer u de koppeling laat slippen, stijgt het brandstofverbruik en kan de koppelingsplaat beschadigd raken.
- Schakel in een afdaling tijdig terug om af te remmen op de motor. De motor verbruikt dan "geen" brandstof en u ontziet de remmen.

Milieuvriendelijkheid

Bij de constructie, materiaalkeuze en fabricage van uw nieuwe Seat speelt milieubescherming een beslissende rol.

Constructieve maatregelen voor hergebruik

- Demontage-vriendelijk ontwerp van verbindingen
- Vereenvoudigde demontage door modulaire constructiewijze
- Verbeterde herkenbaarheid van de grondstoffen
- Aanduiding van kunststof delen en elastomeren volgens ISO 1043, ISO 11469 en ISO 1629

Materiaalkeuze

- Zo veel mogelijk gebruik van recyclebaar materiaal
- Gebruik van gelijksoortige kunststoffen binnen bouwgroepen
- Gebruik van recyclebare grondstoffen
- Vermindering van de vluchtige stoffen van de kunststof
- Airconditioning met CFK-vrij koelmedium

Naleven van de wet op verboden materialen: cadmium, lood, kwik, chroom VI.

Fabricage

- Gebruik van gerecycled materiaal voor de fabricage van plastic delen
- Afzien van oplosmiddelen bij de conservering van de holle ruimtes
- Oplosmiddelvrije transportconservering
- Gebruik van oplosmiddelvrije kit
- Afzien van CFK's bij de fabricage
- Vergaande recycling van afvalstoffen voor de winning van energie en bouw hulpstoffen
- Vermindering van de hoeveelheid afvalwater
- Gebruik van warmtewisselaars
- Gebruik van watergedragen lak

Rijden in het buitenland

Aanwijzingen

Voor reizen naar het buitenland dient u ook met het onderstaande rekening te houden: ▶

- Bij wagens met een benzinemotor die met een katalysator uitgerust zijn, dient men erop te letten dat er loodvrije benzine getankt moet worden. Zie hoofdstuk "Tanken". De automobielverenigingen kunnen u informeren over het netwerk van benzinestations waar loodvrije benzine getankt kan worden.
- Het is mogelijk dat in enkele landen het model van uw auto niet verkocht wordt, waardoor men daar niet over diverse reserveonderdelen van uw auto beschikt, of dat in de garage slechts beperkte reparaties uitgevoerd kunnen worden.

De SEAT dealers en de betreffende importeurs zijn graag bereid om u informatie te verschaffen over de technische voorbereidingen die aan uw auto uitgevoerd dienen te worden, alsook over het benodigde onderhoud en de reparatiemogelijkheden. ■

Koplampen afplakken

Bij ritten in landen waarin aan de andere kant van de weg wordt gereden, verblindt het asymmetrische dimlicht het tegemoetkomend verkeer.

Om deze verblinding te voorkomen moeten bepaalde gedeeltes van de koplampen met folie worden afgeplakt. Meer informatie is verkrijgbaar bij de Technische Dienst.

Bij wagens die zijn uitgerust met zelfrichtende koplampen dient eerst het draaisysteem uitgeschakeld te worden. Raadpleeg hiervoor een gespecialiseerde werkplaats. ■

Rijden met een aanhangwagen

Rijden met aanhangwagen

Technische voorwaarden

De trekhaak moet aan bepaalde voorwaarden voldoen.

Uw wagen is weliswaar hoofdzakelijk voor het vervoer van personen en bagage bedoeld, maar kan ook - met de juiste technische uitrusting - worden gebruikt om een aanhangwagen te trekken.

Als uw wagen al **af fabriek** met een trekhaak is geleverd, is reeds aan alle technische en wettelijke eisen voor het rijden met een aanhangwagen voldaan.

Voor de elektrische verbinding tussen wagen en aanhangwagen is uw wagen voorzien van een 13-polig stopcontact. Als de te trekken aanhangwagen een **7-polige stekker** heeft, kan een bijbehorende adapterkabel worden gebruikt. Deze is bij alle Technische Diensten verkrijgbaar.

Het naderhand inbouwen van een trekhaak moet volgens de voorschriften van de trekhaakfabrikant gebeuren ⇒ pagina 221.

ATTENTIE

Het naderhand inbouwen van de trekhaak alleen door een gespecialiseerde werkplaats laten uitvoeren.

- Zonder geschikt koelsysteem kunt u - vooral bij hoge omgevingstemperaturen - geen lange hellingen op rijden. De motor raakt oververhit.
- Als de trekhaak niet correct is ingebouwd, kan er een ongeval plaatsvinden!

Aanwijzingen voor het rijden

Bij het gebruik van een aanhangwagen moet op enkele zaken worden gelet.

- Let op het toelaatbare aanhangwagengewicht ⇒ pagina 314.

Aanhangwagengewicht

Het toelaatbare aanhangwagengewicht mag in geen geval worden overschreden.

Als u het toelaatbare aanhangwagengewicht niet volledig gebruikt, kunt u overeenkomstig steilere hellingen nemen.

De vermelde aanhangwagengewichten gelden alleen voor **hoogten** tot 1.000 m boven de zeespiegel. Aangezien bij toenemende hoogte door de afnemende luchtdichtheid het motorvermogen daalt en daardoor ook het klimvermogen vermindert, neemt ook het toelaatbare aanhangwagengewicht overeenkomstig af. Per 1.000 m hoogtetoename moet het toelaatbare treingewicht (wagen + aanhangwagen) met 10% worden verminderd. Het gewicht van de combinatie is het gewicht van de (beladen) wagen en de (beladen) aanhangwagen samen.

De gegevens over de **kogeldruk** op het typeplaatje van de trekhaak zijn slechts testwaarden. De voor de wagen geldende waarden die vaak *onder* deze waarden liggen, staan op het kentekenbewijs (NL) resp. op de inschrijvingspapieren (B) of in ⇒ pagina 307. Zie ook ⇒ pagina 314.

Verdeling van de lading

De lading in de aanhangwagen zo verdelen, dat zware voorwerpen zo dicht mogelijk bij de as liggen. Ervoor zorgen dat voorwerpen niet kunnen verschuiven. ▶

De toelaatbare **kogeldruk** van de aanhangwagen zo veel mogelijk gebruiken, maar niet overschrijden.

Bandenspanning

Kies de bandenspanning die hoort bij "volle belasting" van uw wagen, zie sticker voor bandenspanning op de portierstijl. Corrigeer zo nodig ook de bandenspanning van de aanhangwagen volgens het advies van de fabrikant.

Buitenspiegels

Als u het verkeer achter de aanhangwagen niet met de gewone buitenspiegels kunt zien, moet u extra buitenspiegels laten plaatsen. Beide buitenspiegels moeten aan inklapbare uitstekende delen zijn bevestigd. Verstel ze zo, dat u voldoende zicht naar achteren hebt.

Koplampen

Controleer vóór het rijden bij aangekoppelde aanhangwagen ook de afstelling van de koplampen. Wijzig zo nodig de afstelling met behulp van de lichtbundel-hoogteverstelling. Raadpleeg ⇒ pagina 127.

Stroomvoorziening

Als de contactsleutel uit het contact wordt getrokken, is de stroomvoorziening naar de aanhangwagen onderbroken.

Afneembare stang met kogelkop

Bij wagens met af fabriek ingebouwde trekhaak is de stang met kogelkop *afneembaar*. Deze stang zit samen met een montagevoorschrift in de uitsparing van het reservewiel in de bagageruimte in de wagen.

Let op

Bij frequent gebruik van een aanhangwagen adviseren wij u om de wagen ook tussen de onderhoudsintervallen in te laten onderhouden. ■

Aanwijzingen voor het rijden

Bij het rijden met aanhangwagen moet u bijzonder voorzichtig zijn.

Gewichtsverdeling

Bij een lege wagen en een beladen aanhangwagen is de gewichtsverdeling heel ongunstig. Als u toch met deze combinatie moet rijden, rijd dan heel langzaam.

Snelheid

Met toenemende snelheid wordt de rijstabiliteit van de wagen met aanhangwagen minder. Daarom bij slecht wegdek, slecht weer en/of veel wind onder de wettelijk voorgeschreven maximumsnelheid blijven. Deze aanbeveling is vooral van toepassing voor steile hellingen.

In elk geval de snelheid direct verlagen, zodra u ook maar de minste **slingerbeweging** van de aanhangwagen bemerkt. Probeer in geen geval de wagen met aanhangwagen weer "recht te krijgen" door te accelereren.

Op tijd remmen. Bij een aanhangwagen met **oploeprem eerst zacht**, daarna stevig remmen. Zo voorkomt u remstoten door blokkerende wielen van de aanhangwagen. Op steile hellingen tijdig terugschakelen, opdat er op de motor geremd kan worden.

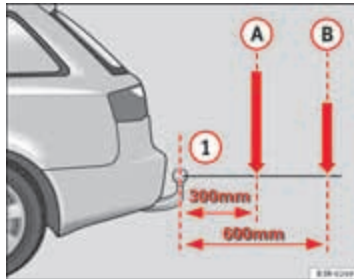
Duik- en slingerbewegingen kunnen door extra stabilisatoren worden verminderd. Bij combinaties met een hoog aanhangwagengewicht adviseren wij zulke stabilisatoren te laten inbouwen. U kunt ze bij de Technische Dienst kopen en daar ook laten inbouwen.

Oververhitting

Als u bij heel hoge buitentemperaturen op een lange helling in een lage versnelling met een hoog motortoerental moet rijden, let dan op de koelvloeistofmetermeter ⇒ pagina 64. Als de naald van de meter in het rechtermeetbereik komt, onmiddellijk de snelheid verlagen. Als het daarbij behorende controlelampje in het instrumentenpaneel knippert, stoppen en de motor enkele minuten *stationair* laten afkoelen. ■

Extra uitrusting en accessoires

Bij het gebruik van aanbouwdelen en accessoires (bijv. fietsdragersystemen) moet op enkele zaken worden gelet.

Afbeelding 164 Principe-afbeelding van de gewichtsverdeling van aanbouwdelen en accessoires

De kogelkop van de extra uitrusting/het accessoire ① mag niet meer dan 700 mm uitsteken.

Het maximaal toelaatbaar gewicht (draagsysteem inclusief belading) draagt maximaal 75 kg.

Het maximale laadvermogen is afhankelijk van de plaats van het zwaartepunt.

Wanneer de afstand van het zwaartepunt van de belading ten opzichte van kogelkop ① toeneemt, neemt het maximaal toelaatbaar gewicht af.

De volgende waarden zijn toegestaan:

Bij een afstand van 300 mm een toelaatbaar gewicht (inclusief draagsysteem) ① van 75 kg.

Bij een afstand van 600 mm een toelaatbaar gewicht (inclusief draagsysteem) ② van 35 kg.

Alleen fietsdragers waarop **maximaal drie** fietsen kunnen worden gemontereerd, zijn toegestaan.

Gebruik van aanbouwdelen en accessoires op de trekhaak

Wij adviseren u alleen door SEAT vrijgegeven aanbouwdelen (bijv. fietsendrager) voor montage op de stang met kogelkop te gebruiken. Als u andere aanbouwdelen wilt gebruiken, controleer dan of deze door de fabrikant van de aanbouwdelen voor het gebruik op de stang met kogelkop zijn vrijgegeven. De trekhaak kan bij het gebruik van ongeschikte aanbouwdelen worden beschadigd. Beschadigingen kunnen in extreme gevallen leiden tot het breken van de trekhaak ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- Indien u aanbouwdelen gebruikt die niet door SEAT zijn vrijgegeven, verzeker u er dan van dat deze geschikt zijn voor gebruik op een SEAT.
- Het gebruik van ongeschikte aanbouwdelen kan tot ernstige beschadigingen van de stang met kogelkop leiden, die het breken van de trekhaak tijdens gebruik veroorzaken - gevaar voor ongelukken.
- Geen hulpmiddelen of gereedschap gebruiken om de stang met kogelkop aan te brengen resp. te verwijderen. Indien u dit gebruikt, zou de vergrendelinrichting beschadigd worden en kan de correcte werking van de inrichting niet worden gegarandeerd. In dit geval bestaat er risico op een ongeval.

Afneembare trekhaak

Inleiding

Het aanbrengen en verwijderen van de trekhaak moet zorgvuldig gebeuren.

Afbeelding 165 Bagageruimte: Reservewiel met trekhaak

De afneembare stang met kogelkop zit onder de laadvloerafdekking in de bagageruimte van de wagen.

- Bij wagens met reservewiel ⇒ Afbeelding 165.

De stang met kogelkop kan met de hand worden aangebracht en verwijderd.

Gebruik van aanbouwdelen/accessoires aan de trekhaak

Let erop, dat bij gebruik van ongeschikte aanbouwdelen die op de trekhaak worden gemonteerd (zoals bijv. fietsendrager), de stang met kogelkop door het aanbouwdeel kan worden beschadigd. Door de aard van het materiaal brengen zulke beschadigingen aan de trekhaak een aanzienlijk veiligheids-

risko met zich mee die in extreme gevallen kunnen leiden tot het breken van de trekhaak tijdens het rijden ⇒ ⚠.

Ga daarom **vóór de aankoop** van zulke aanbouwdelen na of deze accessoires voor montage op de trekhaak van uw wagen geschikt zijn en daarvoor zijn vrijgegeven. Om beschadigingen van de stang met kogelkop door niet-vrijgegeven aanbouwdelen te voorkomen, raden wij u aan om de accessoires voor de trekhaak aan te schaffen bij uw SEAT-dealer. Zie ook ⇒ pagina 237.

ATTENTIE

- Alleen aanbouwdelen monteren aan de trekhaak van uw wagen waarbij is vastgesteld, dat door het gebruik hiervan de stang met kogelkop niet kan worden beschadigd. Het gebruik van ongeschikte aanbouwdelen kan tot ernstige beschadigingen van de stang met kogelkop leiden, die het breken van de trekhaak tijdens gebruik veroorzaken - gevaar voor ongelukken.
- Geen hulpmiddelen of gereedschap gebruiken om de stang met kogelkop aan te brengen resp. te verwijderen. Indien u dit gebruikt, zou de vergrendelinrichting beschadigd worden en kan de correcte werking van de inrichting niet worden gegarandeerd. In dit geval bestaat er risico op een ongeval.

Let op

- Geen wijzigingen aanbrengen of reparaties uitvoeren aan de stang met kogelkop of aan andere onderdelen van de aanhangwagen.
- Ga bij bedieningsmoeilijkheden of opvallende verschijnselen naar een gespecialiseerde werkplaats.
- Vóór elke rit de stang met kogelkop op correcte vergrendeling controleer ⇒ pagina 220.
- De stang met kogelkop nooit ontgrendelen terwijl een aanhangwagen of accessoire (bijv. een fietsendrager) is aangekoppeld. ▶

- Als u zonder aanhangwagen rijdt, de stang met kogelkop verwijderen. Controleren of de afsluitdop de bevestigingsschacht goed heeft afgesloten.
- Bouw de kogelkop uit voordat de wagen gereinigd wordt met een stoomreiniger. Zorg dat de afsluitdop correct geplaatst is op de bevestigingsschacht.

⚠ ATTENTIE

Verontreinigingen beslist verwijderen, omdat anders soms de stang met kogelkop niet goed in de bevestigingsstang wordt vergrendeld. In dit geval bestaat er risico op een ongeval.

Stang met kogelkop aanbrengen (stap 1)

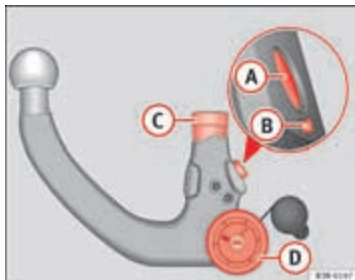

Afbeelding 166 Achterbumper: afsluitdop openklappen

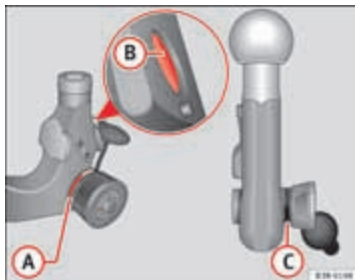
- Afsluitdop ② ⇒ Afbeelding 166 uit bevestigingsschacht ① onder de bumper tot de eindaanslag trekken. De afsluitdop klikt bij de eindaanslag automatisch vast.
- Zorg dat de bevestigingsschacht schoon is. Zo niet, reinig deze dan ⇒ ⚠.

Vervolg ⇒ pagina 218, Stang met kogelkop aanbrengen (stap 2).

Stang met kogelkop aanbrengen (stap 2)

Afbeelding 167 Afneembare trekhaak: stang met kogelkop

Afbeelding 168 Afneembare trekhaak: Stang met kogelkop

De stang met kogelkop moet schoon en onbeschadigd zijn

- Stang met kogelkop bij vergrendelingsbout (A), ontkoppelpout (B), bevestigingsstang (C) en kartelwiel (D) ⇒ Afbeelding 167 op verontreiniging en beschadiging controleren.

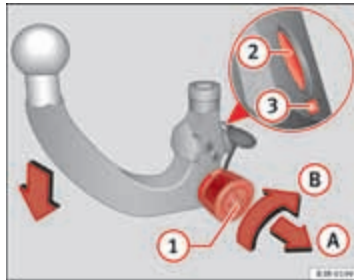
De stang met kogelkop moet zijn voorgespannen

- Controleren of de rode marking (A) ⇒ Afbeelding 168 op het kartelwiel ter hoogte van het zwarte veld op de stang met kogelkop staat.
- Controleren of vergrendelingsbout (B) in de boringen van de bevestigingsstang is verzonken.
- Controleren of het kartelwiel duidelijk zichtbaar van de stang met kogelkop afstaat, zodat er een spleet (C) tussen kartelwiel en stang met kogelkop is.

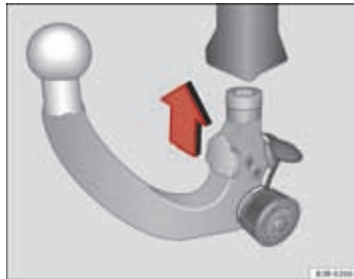
De stang met kogelkop kan alleen in **voorgespannen** toestand worden aangebracht.

Vervolg ⇒ pagina 219, Stang met kogelkop aanbrengen (stap 3). ■

Stang met kogelkop aanbrengen (stap 3)

Afbeelding 169 Afneembare trekhaak: stang met kogelkop voorspannen

Afbeelding 170 Afneembare trekhaak: stang met kogelkop aanbrengen

Stang met kogelkop voorspannen (indien nodig)

- Sleutel ① ⇒ Afbeelding 169 in het slot van het kartelwiel steken en in de richting van de rode markering draaien.

- Kartelwiel in pijlrichting ① naar buiten trekken en vervolgens in deze stand in pijlrichting ② draaien, tot vergrendelbout ② vastklikt en ontkoppelbout ③ zichtbaar naar buiten schuift ⇒ ⚠.

stang met kogelkop aanbrengen

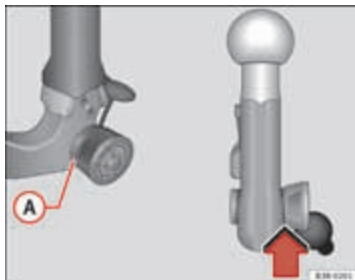
- Voorgespannen stang met kogelkop in de bevestigingsstang schuiven en in pijlrichting ⇒ Afbeelding 170 naar boven drukken ⇒ ⚠. Het vergrendelen gebeurt automatisch. Hierbij moet een duidelijk vergrendelingsgeluid te horen zijn.
- Stang met kogelkop vergrendelen door de sleutel tot de groene markering te draaien.
- Sleutel verwijderen.

Vervolg ⇒ pagina 220, Stang met kogelkop aanbrengen (stap 4).

⚠ ATTENTIE

- Als de stang met kogelkop niet zoals beschreven kan worden voorgespannen, dan mag u deze om veiligheidsredenen niet gebruiken. Neem contact op met een gespecialiseerde werkplaats.
- Bij het aanbrengen uw handen niet bij het kartelwiel of de dop houden. Gevaar voor verwondingen!

Stang met kogelkop aanbrengen (stap 4)

Afbeelding 171 Afmeerbare trekhaak: veiligheidscontrole

Afbeelding 172 Achterbumper: aanhangwagenstopcontact naar beneden zwenken

veiligheidscontrole

- Controleren of de groene marking **A** ⇒ Afbeelding 171 op het kartelwiel ter hoogte van het zwarte veld op de stang met kogelkop staat.

- Controleren of het kartelwiel tegen de stang met kogelkop aanligt, zodat er geen spleet (pijl) tussen kartelwiel en stang met kogelkop is.
- Controleren of de stang met kogelkop is gesloten en of de sleutel eruit is getrokken. Het kartelwiel kan niet worden uitgetrokken ⇒ **A**.
- Controleren of de stang met kogelkop vast in de bevestigings-schacht zit (controleren door de stang met de hand in alle richtingen te bewegen).

Stopcontact trekhaak

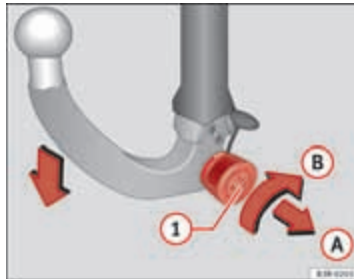
- Stopcontact onder de bumper omlaagklappen om de kabels van de aanhangwagen aan te sluiten ⇒ Afbeelding 172.

Als de veiligheidscontrole niet het gewenste resultaat oplevert, het aanbrengen herhalen.

! ATTENTIE

Als ook maar aan een van de vermelde controlepunten niet is voldaan, mag u de trekhaak niet in gebruik nemen - gevaar voor ongelukken! Contact opnemen met een gespecialiseerde werkplaats.

stang met kogelkop verwijderen

Afbeelding 173 Afneembare trekhaak: stang met kogelkop verwijderen

Afbeelding 174 Achterbumper: afsluitop platen

- Sleutel in slot ① ⇒ Afbeelding 173 van het kartelwiel steken.
- Stang met kogelkop ontgrendelen (sleutel tot de rode markering draaien).

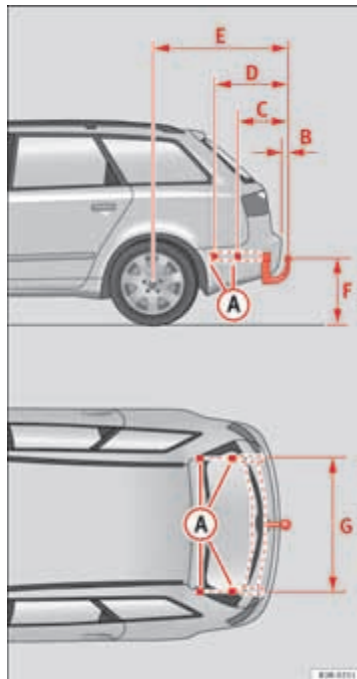
- Stang met kogelkop vasthouden en kartelwiel in pijlrichting ① eruit trekken.
- Kartelwiel in uitgetrokken toestand in pijlrichting ② draaien, tot de aanslag.
- Kartelwiel loslaten. Het kartelwiel komt vanzelf vast te zitten in voorgespannen stand ⇒ ⚠.
- Stang met kogelkop omlaag uit de bevestiging ① ⇒ Afbeelding 174 trekken. De bevestigingsschacht wordt dan automatisch door afdekking ② gesloten.
- Stang met kogelkop onder de laadvloerafdekking in de bagageruimte van de wagen opbergen.
- Stopcontact omhoogzwenken.

⚠ ATTENTIE

- Bij het ontspannen uw handen niet bij de vergrendelings- resp. ont-koppelingsbout houden - anders gevaar voor verwondingen!
- Controleren of de afsluitop de bevestigingsschacht goed heeft afgesloten omdat anders soms - door vervuiling - de kogelstang niet goed in de bevestigingsstang wordt vergrendeld.

Trekhaak naderhand inbouwen*

Het is mogelijk om de wagen naderhand met een trekhaak uit te rusten. ▶

Afbeelding 175 Bevestigingspunten voor de trekhaak

Het naderhand inbouwen van een trekhaak moet volgens de voorschriften van de trekhaakfabrikant gebeuren.

De bevestigingspunten **A** voor de trekhaak zitten aan de onderkant van de wagon.

De afstand tussen het midden van de afneembare kogelkop en de grond mag nooit kleiner zijn dan de aangegeven maat, zelfs met volbeladen wagen, met inbegrip van de maximale kogeldruk.

Maten voor de bevestiging van de trekhaak:

- B** 65 mm (minimum)
- C** 403
- D** 629 mm
- E** 1.112 mm (wagen met maximale belasting)
- F** van 350 tot 420 mm (volbeladen wagen)
- G** 1.000 mm

Inbouwen van een trekhaak

- Het rijden met trekhaak betekent een extra inspanning voor de wagen. Laat daarom door een Technische Dienst controleren of het koelsysteem moet worden aangepast, voordat u een trekhaak laat inbouwen.
- Wettelijke bepalingen (bijv. het inbouwen van een extra controlelampje) in uw land opvolgen.
- Er moeten onderdelen van de wagen, zoals de achterbumper, worden uit- en ingebouwd. Bovendien moeten de bevestigingsbouten van de trekhaak met een momentsleutel worden aangetrokken en moet er een stopcontact op de elektrische installatie van de wagen worden aangesloten. Hiervoor zijn speciale vakkennis en gereedschappen nodig.
- De gegevens in de afbeelding markeren de afmetingen en bevestigingspunten, die bij het naderhand inbouwen van een trekhaak in elk geval moeten worden aangehouden. ▶

ATTENTIE

Het naderhand inbouwen van een trekhaak bij een gespecialiseerde werkplaats laten uitvoeren.

- Als de trekhaak niet goed gemonteerd wordt, bestaat er gevaar voor ongevallen.
- Let voor uw eigen veiligheid op de gegevens in de montagebeschrijving die door de fabrikant van de trekhaak bijgeleverd wordt.

VOORZICHTIG

- Wanneer het stopcontact verkeerd wordt aangesloten, kan schade aan de elektrische installatie van de wagen ontstaan.

Let op

Bij de sportuitvoering wordt de montage van een trekhaak afgeraden vanwege het ontwerp van de bumper. ■

Verzorgen en schoonhouden

Basisinformatie

Door de wagen regelmatig te wassen en goed te onderhouden blijft de waarde van de wagen behouden.

Regelmatig onderhoud

Regelmatig, deskundig onderhoud is belangrijk voor de **waardevastheid** van de wagen. Dit kan één van de voorwaarden zijn voor het behoud van garantie-aanspraken bij eventuele corrosie en lakschade aan de carrosserie.

De beste bescherming van de wagen tegen schadelijke milieu-invloeden is de wagen *vaak* te wassen en te conserveren. Hoe langer insectenresten, uitwerpselen van vogels, boomhars, straat- en industriestof, teer, roetdeeltjes, strooizout en andere agressieve stoffen op de lak blijven zitten, hoe groter de schadelijke werking ervan is. Hoge temperaturen die bijv. door intensieve zonnestrallen ontstaan, versterken de bijtende werking.

Na de winter (als er is gestrooid) moet beslist ook de **onderzijde** van de wagen grondig worden gewassen.

Onderhoudsmiddelen

De benodigde conserveringsmiddelen voor uw wagen zijn verkrijgbaar bij de Technische Diensten. Bewaar de verpakking van de conserveringsmiddelen tot de conserveringsmiddelen volledig zijn verbruikt.

ATTENTIE

- Conserveringsmiddelen van de wagen kunnen giftig zijn. Daarom moeten ze gestoten in de originele verpakking bewaard worden. Buiten bereik van kinderen bewaren. Anders bestaat er vergiftigingsgevaar!
- **Vóór** het gebruik van de onderhoudsmiddelen de aanwijzingen en waarschuwingen op de verpakking lezen. Bij verkeerd gebruik kunnen deze producten schadelijk voor de gezondheid zijn of schade aan de wagen veroorzaken. Het gebruik van producten die schadelijke dampen kunnen veroorzaken, dient in goed geventileerde ruimten uitgevoerd te worden.
- **Nooit brandstof, terpentijn, motorolie, aceton of andere heel vluchtige vloeistoffen gebruiken. Deze zijn giftig en snel ontvlambaar. Brand- en ontploffingsgevaar!**
- **Voordat u uw wagen wast of onderhoudt, de motor afzetten, handrem aantrekken en contactsleutel uit het contactslot trekken.**

VOORZICHTIG

Probeer in geen geval om vuil, modder of stof te verwijderen, wanneer het oppervlak van de wagen droog is. Hiertoe ook geen droge lap of spons gebruiken, omdat u anders de lak of de ruiten van uw wagen kunt beschadigen. Vuil, modder of stof met veel water inweten.

Milieu-aanwijzing

- Koop bij voorkeur milieuvriendelijke conserveringsmiddelen.
- Resten van conserveringsmiddelen horen niet bij het huisvuil. Let hierop op de aanwijzingen op de verpakking.

De buitenzijde van de wagen onderhouden

Automatische wasstraat

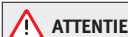
De wagen kan zonder problemen in een automatische wasinstallatie worden gewassen.

De wagenlak is zo sterk, dat de wagen normaliter in automatische wasinstallaties kan worden gewassen. De slijtage die de lak te lijden heeft, hangt natuurlijk af van het type installatie en de wasrollen, de toevoer van het water en de kwaliteit van de schoonmaak- en conserveringsproducten.

Voordat u de wagen in een automatische wasinstallatie laat wassen, hoeft u behalve met de gebruikelijke voorzorgsmaatregelen (sluiten van ramen en dak) verder nergens op te letten.

Zitten er speciale aanbouwdelen aan de wagen - bijv. spoilers, een dakdragersysteem of een antenne -, dan kunt u het beste met de verantwoordelijke van de wasinstallatie overleggen.

Na het wassen is het mogelijk dat de **remmen** trager reageren omdat de remschijven en -blokken nat of, in de winter, zelfs bevroren zijn. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd".

ATTENTIE

Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen!

Met de hand wassen

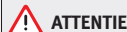
Wassen van de wagen

- Eerst het vuil met water inweken en daarna afspoelen.

- De wagen met een zachte spons, een speciale washand of een wasborstel met zachte druk van boven naar beneden schoonmaken.
- De spons of de washand vaak in water uitspoelen.
- Bij hardnekkig vuil shampoo gebruiken.
- Met een tweede spons of washand de wielen, het onderste gedeelte van de portieren en dergelijke schoonmaken.
- De wagen grondig met water afspoelen.
- Het oppervlak van de wagen met een zeem voorzichtig drogen.
- Bij een **koud klimaat** de afdichtingsrubbers en de contactoppervlakken van de afdichtrubbers drogen, zodat deze niet vastvriezen. Afdichtrubbers met een siliconenspray behandelen.

Na het wassen van de wagen

- Na het wassen van de wagen abrupte en plotselinge remmanoeuvres vermijden. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd" => pagina 207, Remwerking en remweg.

ATTENTIE

- De wagen alleen wassen bij uitgeschakeld contact.
- De handen en armen beschermen tegen metalen delen met scherpe randen, wanneer u bijvoorbeeld de onderkant of de binnenkant van de wielkasten schoonmaakt - gevaar voor verwondingen!
- Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen!

VOORZICHTIG

- Probeer in geen geval om vuil, modder of stof te verwijderen, wanneer het oppervlak van de wagen droog is. Hiertoe ook geen droge lap of spons gebruiken, omdat u anders op de lak of de ruiten van uw wagen krassen kunt veroorzaken.
- Wagen wassen bij koud weer: wanneer u de wagen met een slang afspuist, moet u erop letten de waterstraal niet direct op de sloten of de naden van de portieren of van het dak te richten. Anders is er kans dat deze dichtvriezen.

Milieu-aanwijzing

De wagen alleen op speciaal daarvoor bedoelde wasplaatsen wassen, opdat het eventueel door olie verontreinigde water niet in het afvalwater terecht komt. In bepaalde gebieden is het wassen van de wagen buiten zulke wasplaatsen verboden.

Let op

De wagen niet in de volle zon wassen.

Wassen met een hogedrukreiniger

Let bij het wassen van de wagen met een hogedrukreiniger bijzonder goed op!

- Let op de aanwijzingen voor de hogedrukreiniger, vooral voor de **druk** en de **sputafstand**.
- Voldoende afstand tot zacht materiaal en gespoten bumpers houden.
- Het schoonmaken van bevroren of met sneeuw bedekte ruiten met de hogedrukreiniger vermijden ⇒ pagina 227.

- Geen rondstraalsproeikoppen gebruiken ("vuilfreen") ⇒ ⚠.
- Na het wassen van de wagen abrupte en plotselinge remmanoeuvres vermijden. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd" ⇒ pagina 207.

ATTENTIE

- **Banden mogen nooit met een rondstraalsproeikop ("vuilfrees") worden schoongemaakt. Zelfs wanneer de spuitafstand betrekkelijk groot is en er kort gespoten wordt, kunnen de banden hierdoor beschadigd worden. Gevaar voor ongelukken.**
- **Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen!**

VOORZICHTIG

- Het water mag niet warmer dan 60 °C zijn om schade aan de wagen te voorkomen.
- Ter voorkoming van schade aan de wagen voldoende afstand tot kwetsbare materialen houden, zoals slangen, kunststof delen, geluidswerend materiaal, enz. Dit geldt ook voor het schoonmaken van bumpers die dezelfde kleur als de carrosserie hebben. Hoe kleiner de afstand van de sproeikop tot het oppervlak is, des te meer er wordt gevergdd van het materiaal.

Wagenlak conserveren

Regelmatig conserveren beschermt de lak van de wagen.

De wagenlak op zijn laatst conserveren, wanneer op de *schone* lak het water geen duidelijke ronde druppels meer vormt.

Een goede *vaste was* kunt u bij elke Technische Dienst verkrijgen. ▶

Regelmatig in de was zetten beschermt de wagenlak langdurig tegen schadelijke milieu-invloeden ⇒ pagina 224. De conservering beschermt zelfs enigszins tegen mechanische invloeden.

Ook als in de automatische wasinstallatie regelmatig een **vloeibare was** wordt gebruikt, is het aan te bevelen de lak ten minste tweemaal per jaar met vaste was te beschermen.

Wagenlak polijsten

Door polijsten krijgt de wagenlak opnieuw glans.

Alleen als de lak van uw wagen dof is geworden en als u met conserveringsmiddelen geen glans meer kunt verkrijgen, is polijsten nodig. Polijstmiddel is verkrijgbaar bij de Technische Dienst.

Wanneer de aangebrachte polish geen conserverende componenten bevat moet de lak onmiddellijk met was behandeld worden ⇒ pagina 226, Wagenlak conserveren.

VOORZICHTIG

Om de wagenlak niet te beschadigen:

- Behandelt u mat gelakte delen of kunststof delen niet met polijstmiddelen of vaste was.
- De wagenlak niet in een zanderige of stoffige omgeving polijsten.

Kunststof delen onderhouden

Kunststof delen mogen niet met oplosmiddelen in aanraking komen.

Wanneer normaal wassen niet voldoende is, mogen kunststof delen ook met speciale **oplosmiddelvrije** kunststofreinigings- en conserveringsmiddelen worden behandeld.

VOORZICHTIG

- Het gebruik van vloeibare luchtverfrissers, die rechtstreeks op de ventilatieroosters van de wagen geplaatst worden kunnen de plastic onderdelen beschadigen, indien hier per ongeluk vloeistof op geknoeid wordt.
- Schoonmaakmiddelen met oplosmiddel tasten het materiaal aan.

Ruiten en buitenspiegels schoonmaken

Ruiten schoonmaken

- Ruiten met universele glasreinigingsmiddelen op alcoholbasis schoonmaken.
- Ruiten met een schone zeem of met een lap zonder pluisjes drogen.

Sneeuw verwijderen

- Sneeuw van ruiten en spiegels met een veger verwijderen.

Ijs verwijderen

- Een spray om ijs te verwijderen gebruiken.

Voor het drogen van de ruiten gebruikt u een schone lap of een zeem. Op een zeem waarmee de lak is afgenomen, blijven vette resten conserveringsmiddel achter. Daarmee zouden de ruiten vuil gemaakt worden.

Voor het verwijderen van ijs bij voorkeur een spray om ijs te verwijderen gebruiken. Wanneer u een ijskrabber gebruikt, deze niet heen en weer bewegen, maar slechts in één richting schuiven.

Rubber-, olie-, vet- of kitresten kunt u met een ruitenreiniger of siliconenverwijderaar verwijderen.

Wasresten kunnen alleen met een speciale reiniger worden verwijderd die verkrijgbaar is bij de Technische Diensten. Door resten was op de voorruit kunnen de ruitenwissers gaan bobberen. Door het gebruik van een ruitenreiniger met wasoplossende eigenschappen kan het produceren van bijgeluiden worden verholpen, deze kunnen de wasresten echter niet volledig verwijderen.

VOORZICHTIG

- Nooit sneeuw of ijs van de ruiten en spiegels met warm of heet water verwijderen - gevaar voor scheurvorming in het glas!
- De verwarmingsdraden zitten aan de binnenzijde van de achterruit. Om beschadigingen te voorkomen mogen er geen stickers op de verwarmingsdraden worden geplakt.

Ruitenwisserbladen schoonmaken

Schone ruitenwisserbladen zorgen voor helder zicht.

1. Met een zachte doek stof en vuil van de ruitenwisserbladen verwijderen.
2. De ruitenwisserbladen met een ruitenreiniger schoonmaken. Bij sterke vervuiling een spons of een doek gebruiken.

Afdichtrubbers onderhouden

Goed onderhouden afdichtrubbers vriezen niet zo snel vast.

1. Met een zachte doek stof en vuil van de afdichtrubbers verwijderen.
2. Afdichtrubbers met een onderhoudsmiddel voor rubber behandelen.

De afdichtrubbers van portieren, ruiten, enz. blijven soepel en gaan langer mee als deze af en toe met een conserveringsmiddel voor rubber (bijv. siliconspray) worden behandeld.

Hiermee wordt een voortijdige slijtage van de afdichtrubbers voorkomen. De portieren kunnen gemakkelijker worden geopend. Goed onderhouden afdichtrubbers vriezen 's winters niet zo gemakkelijk vast.

Portierslotcilinders

Portierslotcilinders kunnen in de winter bevriezen.

Om de slotcilinder van het portier te ontdooien wordt geadviseerd een spray met smerende en roestwerende eigenschappen te gebruiken.

Chromen delen schoonmaken

1. Chromen delen met een vochtige doek schoonmaken.
2. Chromen delen met een zachte, droge doek polijsten.

Wanneer dat niet voldoende is, kunt u een goede **chromreiniger** gebruiken. Met deze chromreiniger verwijdert u ook vlekken of aanslag op het oppervlak.

VOORZICHTIG

Om ervoor te zorgen dat een chromoppervlak geen krassen krijgt:

- Bij het onderhoud van het chrom in geen geval een reinigingsmiddel met een schurende werking gebruiken.
- Het oppervlak van de chromen delen niet in een zanderige of stoffige omgeving schoonmaken of polijsten.

Stalen velgen

- De stalen velgen regelmatig met een aparte spons schoonmaken.

Hardnekkig remslijpsel dat op de velgen is achtergebleven, kan met een industrieel reinigingsproduct worden verwijderd. Beschadigingen aan de lak van de velgen moeten worden verholpen voordat er roest kan ontstaan.

ATTENTIE

- **Banden nooit met rondstraalsproeikoppen schoonmaken. Zelfs wanneer de spuitafstand betrekkelijk groot is en er kort gespoten wordt, kunnen de banden hierdoor beschadigd worden. Gevaar voor ongelukken.**
- **Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen! Na het wassen van de wagen abrupte en plotselinge remmanoeuvres vermijden. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd" ⇒ pagina 207.**

Lichtmetalen velgen

Elke twee weken

- Strooizout en remslijpsel van de lichtmetalen velgen wassen.
- Wielen met een zuurvrij reinigingsmiddel behandelen.

Elke drie maanden

- Wielen met harde was grondig inwrijven.

Regelmatig onderhoud is nodig, opdat de lichtmetalen velgen er lang goed uit blijven zien. Als strooizout en remslijpsel niet regelmatig worden afgespoeld, wordt het aluminium aangetast.

Als reinigingsmiddel een zuurvrij reinigingsmiddel voor lichtmetalen velgen gebruiken.

Een lakpolijstmiddel of andere schurende middelen mogen bij het onderhoud van de wielen niet worden gebruikt. Als de beschermende laklaag, bijv. door steenslag, is beschadigd, moet de laklaag zo spoedig mogelijk worden hersteld.

ATTENTIE

- **Banden nooit met rondstraalsproeikoppen schoonmaken. Zelfs wanneer de spuitafstand betrekkelijk groot is en er kort gespoten wordt, kunnen de banden hierdoor beschadigd worden. Gevaar voor ongelukken.**
- **Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen! Na het wassen van de wagen abrupte en plotselinge remmanoeuvres vermijden. De remmen moeten eerst worden "drooggeremd" ⇒ pagina 207.**

Bodembescherming

De onderzijde van de wagen is tegen chemische en mechanische invloeden beschermd.

Tijdens het rijden kan de beschermende laag worden beschadigd. Daarom adviseren wij u om de beschermende laag aan de onderzijde van de wagen en van het onderstel vóór en na het koude jaargetijdje te controleren en zo nodig te laten bijwerken.

Wij adviseren reparatiewerkzaamheden en extra beschermingsmaatregelen tegen corrosie te laten uitvoeren door uw Technische Dienst.

ATTENTIE

Gebruik nooit een bodembeschermingslaag of corrosiewerende middelen voor uitlaten, katalysatoren of warmtewerende platen. Door een heet uitlaatsysteem of door hete motordelen kunnen deze stoffen vlam vatten. Brandgevaar!

Motorruimte schoonmaken

Neem extra voorzorgsmaatregelen voor het schoonmaken van de motorruimte.

Corrosiewerende laag

De motorruimte en het oppervlak van de motor zijn af fabriek met een corrosiewerende laag behandeld.

Vooraf in de winter, wanneer u vaak op met zout bestrooide wegen rijdt, is een goede bescherming tegen corrosie heel belangrijk. Opdat het zout geen schade kan aanrichten, moet de motorruimte voor en na de strooiperiode grondig worden schoongemaakt.

De Technische Dienst beschikt over de juiste schoonmaak- en conserveringsmiddelen en de benodigde gereedschappen. Daarom adviseren wij u om deze werkzaamheden daar te laten uitvoeren.

Wanneer de motorruimte met vetoplossende middelen wordt schoongemaakt of wanneer de motor wordt gewassen, wordt de corrosiewerende laag bijna altijd verwijderd. Daarna beslist alle vlakken, groeven, naden en alle componenten in de motorruimte laten conserveren.

ATTENTIE

- Let vóór alle werkzaamheden in de motorruimte op de waarschuwingen ⇒ pagina 243.
- Motor uitschakelen, handrem aantrekken en altijd de contactsleutel uit het contactslot trekken, voordat u de motorkap opent.
- Motor laten afkoelen, voordat u de motorruimte schoonmaakt.
- Handen en armen tegen metalen delen met scherpe kanten beschermen, als u bijvoorbeeld de onderkant van de wagen, de binnenzijde van de wielkasten of de wielloppen schoonmaakt. Gevaar voor verwondingen!
- Vocht, ijs en strooizout in het remsysteem verminderen de remwerking - gevaar voor ongevallen! Na het wassen van de wagen abrupte en plotselinge remmanoeuvres vermijden.
- Nooit het koelsysteem aanraken. Deze wordt afhankelijk van de temperatuur geregeld en kan automatisch worden ingeschakeld – ook bij uit het contact getrokken contactsleutel!

Milieu-aanwijzing

Omdat bij het wassen van een motor resten brandstof, vet en olie kunnen worden afgespoeld, het vervuilde water door een olie-afscheider schoonmaken. Daarom mag de motor alleen worden schoongespoten in een gespecialiseerde werkplaats of bij een daartoe uitgerust tankstation.

Onderhoud van de wagen, binnenzijde

Inleiding

De verfstof die gebruikt wordt voor het kleuren van de stoffen van veel moderne kledingstukken, zoals van donkere jeans, geeft soms af. De bekleding van de stoelen (van stof of leer), vooral als die licht is, zou zichtbaar kunnen verkleuren als die kleding zou gaan afgeven (ook al zou de kleding correct gebruikt worden). In dit geval gaat het niet om een probleem met de bekleding, maar is de verf van de kleding niet bestendig genoeg.

Hoe langer een vlek resp. vuil blijft zitten op de zittingen en de bekleding van de rugleuningen van een wagen, hoe lastiger deze schoon te maken en na te behandelen zijn. Als de vlekken resp. vuil gedurende lange tijd niet worden verwijderd, is het mogelijk dat deze niet meer volledig te verwijderen zijn.

ATTENTIE

Verzorgingsproducten van de wagen kunnen giftig en gevaarlijk zijn. Het gebruik van producten die niet geschikt zijn voor verzorging of onjuist gebruik kan leiden tot ongevallen, ernstig persoonlijk letsel, brandwonden en vergiftiging.

- Bewaar verzorgingsproducten te allen tijde in de originele verpakkingen.
- Lees de instructies op de bijsluiter.
- Bewaar verzorgingsproducten nooit in lege blikjes, flessen of vergelijkbare verpakkingen waarin voedingsmiddelen hebben gezeten, omdat andere personen zich dan kunnen vergissen.
- Kinderen verwijderd houden van verzorgingsproducten.

ATTENTIE (vervolg)

- Tijdens het gebruik van sommige producten kunnen schadelijke dampen vrijkomen. Geadviseerd wordt dan ook deze uitsluitend buiten of in goed geventileerde ruimtes te gebruiken.
- Nooit brandstof, terpentine, motorolie, aceton of andere heel vluchtige vloeistoffen gebruiken voor het wassen, verzorgen of reinigen. Deze zijn giftig en snel ontvlambaar.

ATTENTIE

Onjuiste verzorging en reiniging van onderdelen van de wagen kan de werking van de veiligheidsvoorzieningen negatief beïnvloeden en resulteren in ernstig persoonlijk letsel.

- Verzorg en reinig de onderdelen van de wagen volgens de instructies van de fabrikant.
- Gebruik goedgekeurde of aanbevolen reinigingsproducten.

VOORZICHTIG

- Reinigingsmiddelen met oplosmiddel tasten het materiaal aan en kunnen het onherstelbaar beschadigen.
- Vlekken en vuil waarin zich agressieve stoffen of oplosmiddelen bevinden, tasten het materiaal aan en kunnen dit onherstelbaar beschadigen, ook als u deze snel verwijdert.
- Laat vuil en vlekken niet opdrogen en verwijder deze zo snel mogelijk.
- Voor het verwijderen van hardnekkige vlekken kunt u zich het beste wenden tot een gespecialiseerd reinigingsbedrijf om schade te voorkomen. ■

Stoffering behandelen

Controlelijst

Voor de behandeling en verzorging van de stoelbekleding moet het volgende in acht worden genomen ⇒ Ⓜ:

- ✓ Sluit, voordat u instapt, alle klittenbandsluitingen die in contact kunnen komen met de bekleding van de rugleuningen en de met stof beklede portierpanelen. Als klittenbandsluitingen open zijn, kunnen deze de bekleding van de rugleuningen en de met stof beklede portierpanelen beschadigen.
- ✓ Om beschadigingen te voorkomen, zorg ervoor dat voorwerpen en scherpe versiersels niet in contact komen met de bekleding van de rugleuningen en de met stof beklede portierpanelen. Denk bij versiersels bijvoorbeeld aan ritsen, klinknagels en kralen in kleding of riemen.
- ✓ Verwijder regelmatig het stof en de vuildeeltjes die zich ophopen in de openingen, in de vouwen en de naden om te voorkomen dat de zittingen beschadigd raken door schurende deeltjes.
- ✓ Controleer of de kledingstukken kleurecht zijn om te voorkomen dat deze afgeven en vlekken veroorzaken in de bekleding. Dit is in het bijzonder van belang bij lichte bekledingen.

VOORZICHTIG

Indien u deze voorzorgsmaatregelen, alsmede de verzorging van de bekleding van de zitplaatsen in de wind slaat, kunnen de bekleding van de rugleuningen en de met stof beklede portierpanelen beschadigd raken of vlekkerig worden.

- Raadpleeg de lijst met voorzorgsmaatregelen en volg de instructies daarin op.

Let op

SEAT raadt u aan naar een gespecialiseerde werkplaats te gaan om alle vlekken in de bekleding die door het afgeven van kleding ontstaan zijn, aldaar te laten behandelen. ■

Reinigen van de bekleding van de rugleuningen, met stof beklede portierpanelen resp. delen bekleed met Alcantara®

Reinigen van de bekleding van zittingen met verwarming, elektrisch verstelbare zittingen of airbagonderdelen

In de zitplaats voor de bestuurder, de bijrijder en in sommige gevallen ook de zitplaatsen achter kunnen zich belangrijke onderdelen van de airbags en elektrische verbindingen bevinden. Als de zittingen en rugleuningen beschadigd raken, worden gereinigd en verkeerd worden behandeld of eroverheen wordt gemorst, kan het elektrisch systeem van de wagen ontregeld raken en de airbagsystemen beschadigd raken. ⇒ ⚠

In zitplaatsen met elektrische verstelling resp. zitplaatsen met verwarming zijn elektrische onderdelen en connectoren verwerkt die beschadigd kunnen raken bij reiniging of verkeerde behandeling ⇒ Ⓜ. Tevens kan er schade aan andere delen van het elektrisch systeem in de wagen ontstaan.

Volg daarom de volgende instructies op bij reiniging:

- Gebruik geen hogedruk- of stoomreiniger, noch koude sprays.
- Gebruik geen oplosmiddelen in pastavorm of oplossingen op basis van een oplosmiddel voor gevoelige delen.
- Voorkom in alle gevallen dat de bekleding doorweekt raakt.
- Gebruik uitsluitend door SEAT goedgekeurde reinigingsproducten.
- Bij twijfel, wend u tot een gespecialiseerd reinigingsbedrijf. ▶

Reinigen van de bekleding van zittingen zonder verwarming, elektrisch verstelbare zittingen of airbagonderdelen

- Voordat u reinigingsproducten toepast, de gebruiksinstructie alsmede de instructies en waarschuwingen op de verpakking raadplegen en in acht nemen.
- Gebruik regelmatig een stofzuiger (met zuigborstel) voor het reinigen van de bekleding van de rugleuningen, de met stof beklede portierpanelen, de Alcantara® bekleding van de zittingen en de vloerbedekking.
- Gebruik geen hogedruk- of stoomreiniger, noch koude sprays.
- Gebruik voor algemene reiniging een zachte spons of een microvezel zeem die niet pluist → ④.
- Reinig de oppervlakken van Alcantara® met een licht bevochtigde katoenen of wollen doek of een microvezel zeem die niet pluist → ④.

Als het vuil op de bekleding van de rugleuningen en de met stof beklede portierpanelen slechts oppervlakkig is, kunt u een reinigingsschuim gebruiken.

Als de bekleding en de met stof beklede portierpanelen erg nat zijn, wordt geadviseerd om voor reiniging eerst contact op te nemen met een professioneel reinigingsbedrijf om te kijken hoe deze eventueel beter gereinigd kunnen worden. In geval van twijfel de reiniging laten uitvoeren door een gespecialiseerd reinigingsbedrijf.

Vlekken verwijderen

In het geval van vlekken kan het nodig zijn het hele oppervlak en niet alleen de vlek in kwestie schoon te maken. Vooral als het oppervlak door dagelijks gebruik vies is geworden. Als u uitsluitend het gedeelte reinigt waar zich de vlek bevindt, kan dat lichter worden dan de rest. Bij twijfel, wend u tot een gespecialiseerd reinigingsbedrijf.

ATTENTIE

Bij schade aan een airbagsysteem is het mogelijk dat de betreffende airbag niet correct opblaast of totaal niet functioneert resp. onverwachts open gaat; dit kan leiden tot ernstig persoonlijk letsel of zelfs de dood.

- Laat het systeem onmiddellijk door een specialist controleren.

VOORZICHTIG

Als de bekleding van de zitplaatsen met elektrische regeling, verwarming of airbagonderdelen doorweekt raken, kunnen de interne elektrische onderdelen alsmede het elektrisch systeem van de wagen beschadigd raken.

- Als de zitting doorweekt raakt, moet u direct contact opnemen met een gespecialiseerde werkplaats voor het drogen en reviseren van de onderdelen van het systeem.
- Gebruik geen dampstralers omdat de damp zich vastzet waardoor het vuil nog hardnekkiger in het weefsel vast komt te zitten.
- Hogedrukreinigers of reinigers die werken met koude spray kunnen de bekleding beschadigen.

VOORZICHTIG

- Gebruik borstels alleen voor het schoonmaken van de vloerbedekking en de vloermatten! Bekleding kan verder beschadigd raken als deze wordt gereinigd met een borstel.
- Als oplosmiddelen in pastavorm of oplossingen met oplosmiddelen op gevoelige delen worden aangebracht met een vochtige doek of spons, kan na drogen een kring in de bekleding achterblijven, bijv. ten gevolge van de reactieve stoffen in het reinigingsmiddel. Een kring is over het algemeen slechts lastig of vrijwel niet te verwijderen. ▶

VOORZICHTIG

- In Alcantara® kan water in geen enkel geval binnendringen.
- Alcantara®-bekleding mag in geen geval met schoonmaakmiddelen voor leer, oplosmiddelen, boenwas, schoenpoets, vlekkenverwijderaar en dergelijke worden behandeld.
- Gebruik geen borstels voor nat schoonmaken omdat het oppervlak van het materiaal beschadigd kan raken.

Natuurlederen bekleding schoonmaken en verzorgen

Bij twijfel m.b.t. het reinigen en verzorgen van leren onderdelen in de wagen, wend u tot een gespecialiseerd reinigingsbedrijf.

Verzorging en behandeling

Natuurleer is kwetsbaar omdat dit geen extra beschermlaag heeft.

- Gebruik regelmatig en na het reinigen van het leer een verzorgingsmiddel met bescherming tegen zonlicht en impregnerende werking. Deze producten voeden het leer, verhogen de soepelheid, geven het leer de mogelijkheid te ademen en stoten vocht af. Tegelijkertijd vormen deze een dunne beschermingslaag.
- Reinig het leer elke twee à drie maanden en verwijder vlekken zodra deze optreden.
- Behandel het leer elke zes maanden met een geschikt leeronderhoudsmiddel.
- Breng de reinigings- en verzorgingsproducten in de minimale vereiste hoeveelheid aan met een droge katoenen of wollen doek die niet pluist. Breng reinigings- en verzorgingsproducten nooit rechtstreeks aan op het leer.
- Vlekken zoals inkt van een balpen, gewone inkt, lippenstift of schoensmeer indien mogelijk direct verwijderen.

- Onderhoud van leerkleur. Voor behoud van de kleur een speciale kleurcrème aanbrengen voor leer volgens voorschrift.
- Oprijven met een zachte doek.

Schoonmaken

SEAT raadt aan een licht bevochtigde katoenen of wollen doek te gebruiken voor algemene schoonmaaktaken.

Vermijd in het algemeen dat het leer te nat wordt resp. dat water in de naden binnendringt.

Voor het reinigen van de leren bekleding moet u het volgende in acht nemen ⇒ pagina 232, Reinigen van de bekleding van zittingen met verwarming, elektrisch verstelbare zittingen of airbagonderdelen.

VOORZICHTIG

- Het leer mag in geen geval met oplosmiddelen, vloerwas, schoenpoets, vlekkenverwijderaar en dergelijke worden behandeld.
- Als de vlek al geruime tijd aanwezig is en is binnengedrongen in het leer, dan kan deze niet meer worden verwijderd.
- Als een vloeistof gemorst wordt, veeg deze dan onmiddellijk met een absorberende doek weg zodat de vloeistof niet in het leer of de naden kan trekken.
- Als de wagen lang in de open lucht stilstaat, dan raden wij aan het leer tegen direct zonlicht te beschermen om verbleken te voorkomen.

Let op

Lichte verkleuringen van het leer door het gebruik zijn normaal.

Kunstlederen bekleding schoonmaken en verzorgen

Voor het reinigen van de kunstleren bekleding moet u het volgende in acht nemen ⇒ pagina 232, Reinigen van de bekleding van zittingen met verwarming, elektrisch verstelbare zittingen of airbagonderdelen.

Gebruik voor het schoonmaken van kunstleerbekleding alleen water en neutrale schoonmaakmiddelen.

VOORZICHTIG

Het kunstleer mag nooit met oplosmiddelen, vloerwas, schoenpoets, vlekkenverwijderaar en dergelijke worden behandeld. Deze verharden het materiaal waardoor het kunstleer voortijdig beschadigd wordt.

Kunststof delen en dashboard schoonmaken

- Een schone, niet-pluizende doek met water bevochtigen en de kunststof delen en het dashboard schoonmaken.
- Wanneer dat niet voldoende is, gebruikt u een speciaal **oplosingsvrij** kunststofreinigings- en onderhoudsmiddel.

ATTENTIE

Maak nooit het dashboard en het oppervlak van de airbagmodules schoon met reinigingsmiddelen die oplosmiddelen bevatten. Door schoonmaakmiddelen met oplosmiddelen wordt het oppervlak poreus. Bij het activeren van de airbag kan dit tot verwondingen leiden als gevolg van losschietende kunststof deeltjes.

VOORZICHTIG

Schoonmaakmiddelen met oplosmiddel tasten het materiaal aan.

Houten decor schoonmaken*

- Een schone doek met water bevochtigen en het hout schoonmaken.
- Wanneer dat niet voldoende is, *mild* zeepsop gebruiken.

VOORZICHTIG

Schoonmaakmiddelen met oplosmiddel tasten het materiaal aan.

Reiniging van de radio en klimaatregeling

Gebruik, om de radio en/of klimaatregeling te reinigen, een niet-schurend doek, bevochtigd met water. Pas, indien dit onvoldoende is, een neutrale zeepoplossing toe.

Veiligheidsgordels schoonmaken

Een vervuilde veiligheidsgordel kan de werking van de veiligheidsgordel negatief beïnvloeden.

Houd veiligheidsgordels schoon en controleer regelmatig de toestand van alle veiligheidsgordels.

Veiligheidsgordels schoonmaken

- De vervuilde veiligheidsgordel volledig uittrekken en de gordelband uitgerold laten.
- Vervuilde veiligheidsgordels met *mild* zeepsop schoonmaken. ▶

- Het behandelde gordelweefsel laten drogen.
- Veiligheidsgordel pas oprollen, wanneer deze droog is.

Als er grote vlekken in de gordel komen, zal de oprolautomaat niet meer correct werken.

ATTENTIE

- De veiligheidsgordels mogen niet chemisch worden gereinigd, omdat zulke reinigingsmiddelen de sterkte van het weefsel kunnen aantasten. De veiligheidsgordels mogen ook niet met etsende vloeistoffen in aanraking komen.
- Regelmatig de toestand van alle veiligheidsgordels controleren. Als beschadigingen van het weefsel, de gordelverbindingen, de gordelautomaat of het slotgedeelte worden vastgesteld, moet de betreffende veiligheidsgordel door een gespecialiseerde werkplaats worden vervangen.
- Nooit proberen om de veiligheidsgordels zelf te repareren. De veiligheidsgordels mogen nooit op een of andere wijze worden veranderd of door u worden uitgebreid.

VOORZICHTIG

Schoongemaakte veiligheidsgordels moeten vóór het oprollen volledig droog zijn, omdat vocht de gordelprolautomaat kan beschadigen. ■

Accessoires, vervanging van onderdelen en wijzigingen

Accessoires en onderdelen

Laat u door een SEAT dealer adviseren, voordat u accessoires en onderdelen koopt.

Uw wagen biedt een hoge mate aan actieve en passieve veiligheid.

Vóór de aankoop van accessoires en onderdelen alsmede vóór technische wijzigingen een SEAT Technische Dienst raadplegen.

Uw SEAT dealer geeft u graag informatie over het nut, de wettelijke bepalingen en de aanbevelingen van productie inzake accessoires en onderdelen.

Wij adviseren alleen **Goedgekeurde SEAT accessoires®** en **Goedgekeurde SEAT Onderdelen®** te gebruiken. Hiervan heeft SEAT de betrouwbaarheid, veiligheid en geschiktheid vastgesteld. Vanzelfsprekend verzorgen de Technische Diensten van SEAT het deskundig inbouwen.

Van producten die **niet door SEAT zijn goedgekeurd**, kunnen we de betrouwbaarheid, veiligheid en geschiktheid voor uw wagen niet beoordelen, ondanks het feit dat we de ontwikkelingen op de markt nauwgezet volgen - zelfs niet als in afzonderlijke gevallen een rapport van een officiële technische keuringsdienst of van een overheidsinstantie is bijgevoegd.

Naderhand ingebouwde apparaten die direct de controle van de bestuurder over de wagen beïnvloeden, zoals bijv. snelheidsregelsystemen of elektronisch geregelde dempingssystemen, moeten voorzien zijn van een e-code (keuringscode van de Europese Unie) en voor uw wagen door SEAT zijn goedgekeurd.

De **extra aangesloten elektrische verbruikers**, bijv. koelboxen, computers of ventilatoren, die niet voor de directe controle van de wagen dienen, moeten zijn voorzien van een EG-code (conformiteitsverklaring van de fabrikanten in de Europese Unie).

ATTENTIE

Accessoires zoals telefoonhouders of bekerhouders mogen nooit op de afdekkingen van airbags of binnen de actieradius van de airbags aangebracht worden. De reden hiervoor is dat, als de airbag bij een aanrijding geactiveerd wordt, er een groter gevaar voor verwondingen bestaat.

Technische wijzigingen

Bij technische wijzigingen onze voorschriften opvolgen.

Wijzigingen van elektronische onderdelen en de bijbehorende software kunnen tot storingen leiden. Vanwege de koppeling van elektrische onderdelen kunnen deze storingen ook direct de werking van systemen die er niet in eerste instantie mee te maken hebben, belemmeren. Dit betekent dat de betrouwbare werking van uw wagen in gevaar gebracht kan zijn en dat de onderdelen van de wagen eerder slijten dan normaal. Dit kan ertoe leiden dat de wagen niet meer wettelijk wordt goedgekeurd.

De Technische Dienst SEAT wijst iedere aansprakelijkheid af voor beschadigingen als gevolg van ongeschikte wijzigingen.

Wij adviseren daarom alle werkzaamheden enkel door de SEAT Technische Dienst te laten uitvoeren met **SEAT Originele Onderdelen®**.

ATTENTIE

Werkzaamheden of wijzigingen aan uw wagen, die ondeskundig worden uitgevoerd, kunnen storingen veroorzaken - gevaar voor ongevallen!

Mobiele telefoons en zendapparatuur

Wanneer u een mobiele telefoon of zendapparatuur met een zendvermogen van meer dan 10 watt zou willen gebruiken, dient u beslist een Technische Dienst te raadplegen. Deze Technische Dienst kan informatie verstrekken omtrent de technische mogelijkheden voor de verdere uitvoering.

Mobiele telefoons en zendapparatuur laten inbouwen door een gespecialiseerde werkplaats, bijv. door uw SEAT dealer.

ATTENTIE

- Houd uw aandacht in de eerste plaats bij het autorijden - gevaar voor ongevallen door afleiden van de bestuurder!
- Telefoonhouders niet op de afdekking van airbags of binnen de actieradius van airbags inbouwen – groot gevaar voor verwondingen bij een ongeval waarbij de airbag wordt geactiveerd!

Let op

Lees de gebruiksaanwijzing van uw mobiele telefoon resp. uw zendapparatuur goed door. ■

Warmtewerende voorruit*

Afbeelding 176 Plaats voor tolkaart

Wagens met een warmtewerende voorruit zijn voorzien van een oppervlak zonder de warmtewerende behandeling boven de binnenspiegel ⇒ Afbeelding 176. Door dit oppervlak is de werking mogelijk van de elektronische componenten van de gemonteerde accessoires (bijv.: elektronisch teletol-systeem).

Let op

De klant is verantwoordelijk voor het goed plaatsen van de tolkaart op de hiervoor bestemde plek, zodat het systeem goed werkt. ■

Controleren en bijvullen

Tanken

De tankklep wordt met de hand opengemaakt. De tank heeft een inhoud van ca. 70 liter.

Afbeelding 177 Tankklep met erop geplaatste tankdop

Als de centrale vergrendeling wordt bediend, wordt de tankklep automatisch ont- of vergrendeld.

Tankdop openen

- Voor het openen op de rechterzijde van de tankklep drukken.
- Tankdop linksom eruit draaien.
- Tankdop boven op de geopende tankklep drukken => **Afbeelding 177**.

Tankdop sluiten

- Tankdop op de vulopening rechtsom draaien, tot de dop hoorbaar vastklikt.
- Tankklep sluiten.

De tankklep zit rechtsachter in het zijpaneel van de wagen.

Zodra het volgens de voorschriften bediende vulpistool voor de eerste keer is uitgeschakeld, is de brandstoftank "vol". Er dient niet verder te worden getankt, omdat anders de expansieruimte in de tank ook gevuld wordt. Bij verhitting zou er brandstof uit kunnen lopen.

De juiste brandstofsoort voor de wagen staat op een sticker aan de binnenzijde van de tankklep. Hierop treft u informatie over de brandstof aan.

Noodontgrendeling van de tankklep*

Bij een storing in de centrale vergrendeling, kan de tankklep handmatig worden geopend, ga hiervoor als volgt te werk:

- Open de achterklep
- Klep in de rechterzijbekleding van de bagageruimte losmaken
- Met de hand het vergrendelapparaat naar achteren trekken
- Open de klep en verwijder de dop. ▶

ATTENTIE

- Brandstof is gemakkelijk ontvlambaar en kan tot zware verbrandingen en andere verwondingen leiden.
 - Bij het vullen van de tank of van een jerrycan met brandstof mag niet worden gerookt en mag er geen contact zijn met vuur. Brandgevaar!
 - De wettelijke voorschriften over het gebruik van jerrycans in acht nemen.
 - Wij adviseren u om veiligheidsredenen geen jerrycan met brandstof mee te nemen. In geval van een aanrijding kan de jerrycan beschadigd worden en kan er brandstof uit lekken.
- Wanneer u in uitzonderingsgevallen brandstof in een jerrycan moet vervoeren, let dan op het volgende:
 - Nooit de jerrycan met brandstof vullen, wanneer deze in of op de wagen staat. Tijdens het vullen ontstaan er elektrostatische ladingen die de brandstofdampen kunnen laten ontvlammen. Ontploffingsgevaar! De jerrycan altijd op de grond zetten wanneer u deze vult.
 - Het vulpistool zo ver mogelijk in de vulmond van de jerrycan steken.
 - Bij jerrycans van metaal moet het vulpistool contact met de jerrycan hebben, terwijl u de jerrycans met brandstof vult. Hierdoor wordt statische oplading vermeden.
 - Nooit brandstof in de wagen of in de bagageruimte morsen. Brandstofdampen kunnen ontploffen. Er bestaat levensgevaar.

VOORZICHTIG

- Weggelekte brandstof direct van de wagenlak verwijderen.
- Nooit de brandstoftank helemaal leegrijden! De onregelmatige brandstofvoorziening kan tot overslaan van de ontsteking leiden. Daardoor komt er onverbrande brandstof in de uitlaat - gevaar voor beschadiging van de katalysator!
- Als bij een wagen met **dieselmotor** de brandstoftank volledig is leeggereden, moet na het tanken gedurende ten minste 30 seconden het contact worden ingeschakeld zonder de motor te starten. Als u daarna start, kan het langer duren dan normaal - tot maximaal een minuut -, voordat de motor aanslaat. Dat komt doordat het brandstofsysteem tijdens het starten eerst moet worden ontluucht.

Milieu-aanwijzing

De brandstoftank niet te ver vullen – bij verwarming kan er anders brandstof naar buiten stromen. ■

Benzine

Benzinesoorten

Welke benzinesoort voor uw wagen aanbevolen is, staat aan de binnenzijde van de tankklep.

In wagens met katalysator moet **loodvrije benzine overeenkomstig DIN EN 228** worden gebruikt (EN = "Euronorm"). ▶

De benzinesoorten onderscheiden zich onderling in **octaangetal**, bijv.: 91, 95, 98 RON (RON = "eenheid om de klopvastheid van de benzine te bepalen"). U kunt benzine met een hoger octaangetal tanken dan uw motor nodig heeft. Er zijn echter geen voordelen voor het brandstofverbruik of het motorvermogen.

Het benzinetype dat geschikt is voor uw wagen, wordt aangegeven in de technische tabel van uw motor. Onderwerp "Technische Gegevens"

VOORZICHTIG

- Benzine met de norm EN 228 kan met kleine hoeveelheden ethanol worden gemengd. Niettemin dienen de zogenaamde "bio-ethanol brandstoffen", die in de handel bijvoorbeeld verkocht wordt met referentie E50 of E85 -die een hoog percentage ethanol bevatten- **niet** te worden getankt, omdat daardoor het brandstofsysteem wordt beschadigd.
- Eén tankvulling met loodhoudende benzine leidt al tot een blijvende verslechtering van de katalysatorwerking.
- Bij benzine met een laag octaangehalte kunnen hoge toerentallen of een sterke motorbelasting tot schade aan de motor leiden.

Milieu-aanwijzing

Al één keer tanken van loodhoudende brandstof leidt tot een slechtere werking van de katalysator.

Benzinetoevoegingen

Benzinetoevoegingen verbeteren de benzinekwaliteit.

De benzinekwaliteit beïnvloedt het soepel draaien van de motor, het vermogen en de levensduur van de motor. Tank daarom kwaliteitsbenzine met toevoegingen (additieven). Deze toevoegingen beschermen tegen corrosie, reinigen het brandstofsysteem en voorkomen aanslag in de motor.

Wanneer er geen kwaliteitsbenzine met additieven beschikbaar is of er motorstoringen voorkomen, moet u de noodzakelijke additieven bij het tanken toevoegen.

Dieselolie

Dieselolie*

Dieselolie moet voldoen aan de DIN EN 590 (EN = "Euronorm"). Het cetanaantal moet ten minste 51 CN bedragen. CZ= Getal dat de mate van zelfontbranding van de dieselolie aangeeft.

Aanwijzingen voor het tanken ⇒ pagina 239.

Biodiesel*

VOORZICHTIG

- U kunt in uw wagen **geen** biodiesel gebruiken. U mag **in geen geval** deze brandstof tanken. Als u biodiesel gebruikt, kunnen de motor en het brandstofsysteem beschadigd raken. Als de dieseloliefabrikant biodiesel aan de dieselolie heeft toegevoegd overeenkomstig de norm EN 590 of DIN 51628, dan is dat toegestaan. Dit type brandstof veroorzaakt geen schade aan de motor of het brandstofsysteem.
- De dieselmotor is exclusief bedoeld voor gebruik van dieselolie volgens de norm EN 590. Tank of gebruik **in geen geval** benzine, kerosine, stookolie of enig ander type brandstof. Als u zich bij het tanken vergist, start de motor dan niet en vraag gespecialiseerd personeel om hulp. De samenstelling van deze brandstoffen kan het brandstofsysteem en de motor aanzienlijk beschadigen.

Winterse omstandigheden

Diesel kan in de winter stroperig worden.

Winterdiesel

Bij het gebruik van zomerdiesel kunnen bij temperaturen onder 0 °C storingen voorkomen, omdat de brandstof door stolling van de parafine te stroperig is geworden. Daarom is er in sommige landen in het koude jaargetijde winterdiesel verkrijgbaar, die ook nog bij een temperatuur tot -22 °C bedrijfszeker is.

In landen met andere klimatologische verhoudingen wordt meestal dieselolie aangeboden, die andere temperatureigenschappen bezit. De Technische Diensten en tankstations in de betreffende landen zijn op de hoogte van de in het land gebruikelijke dieselolie.

Filtervoorverwarming

Om voor de winter nog beter toegerust te zijn, is uw wagen met een filtervoorgloeisysteem uitgerust. Daardoor wordt het brandstofsysteem dat tot een temperatuur van -15 °C bestand is tegen kou, zelfs bedrijfszeker tot circa -24 °C, wanneer u winterdiesel tankt.

Als de diesel bij temperaturen onder -24 °C desondanks zo stroperig is geworden dat de motor niet meer aanslaat, is het voldoende de wagen enige tijd in een verwarmde ruimte te zetten.

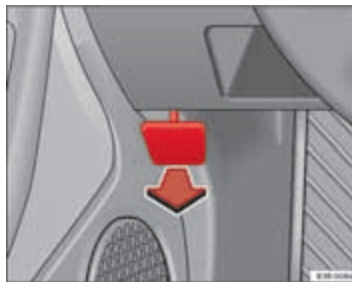
VOORZICHTIG

Brandstof toevoegingen, zogenaamde "vloeiverbeters" en dergelijke middelen mogen niet aan de dieselolie worden toegevoegd.

Motorkap

Motorkap ontgrendelen

De motorkap wordt van binnenuit ontgrendeld.

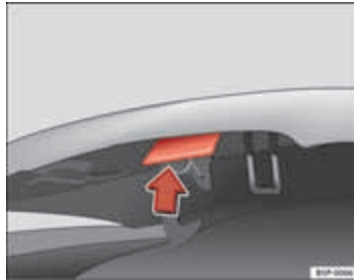

Afbeelding 178 Deel van de voetenruimte aan bestuurderszijde: ontgrendelingshendel voor de motorkap.

- Hendel onder het dashboard → Afbeelding 178 in pijlrichting trekken.

De motorkap springt door veerkracht uit de vergrendeling. ■

Motorkap openen

Afbeelding 179 Ope-ningsgreep onder de mo-torkap.

Let erop dat *vóór* het openen van de motorkap de wisserbladen niet van de voorruit zijn weggeklapt. Anders kan er lakschade ontstaan.

- Motorkap iets optillen ⇒ ⚠.
- Hendel onder de motorkap naar boven drukken ⇒ Afbeelding 179. Daarbij wordt de vanghaak ontgrendeld.
- Motorkap openen.

De motorkap wordt in geopende stand door een gasdrukveer ondersteund.

⚠ ATTENTIE

De motorkap **nooit** openen indien stoom uit de motorruimte komt of koelvloeistof drupt. Anders bestaat er gevaar voor brandwonden! Wachten tot er geen damp of koelvloeistof meer tevoorschijn komt.

Werkzaamheden in de motorruimte

Bij alle werkzaamheden in de motorruimte bijzonder voorzichtig zijn!

Bij werkzaamheden in de motorruimte, bijv. het controleren en het bijvullen van vloeistoffen, kunnen verwondingen, verbrandingen, gevaar voor ongelukken en voor brand ontstaan. Daarom beslist de volgende aanwijzingen en de algemeen geldende veiligheidsvoorschriften opvolgen. De motorruimte van de wagen is een gevaarlijk gebied! ⇒ ⚠

⚠ ATTENTIE

- Motor afzetten.
- Sleutel verwijderen.
- Handrem stevig aantrekken.
- Indien uw wagen voorzien is van schakelbak, zet u de versnellingshendel van de versnellingsbak in de neutrale stand. Indien uw wagen beschikt over automatische versnellingsbak, plaatst u de keuzehendel in stand P.
- Motor laten afkoelen.
- Kinderen ver van de motorruimte houden
- Mors nooit vloeistoffen die gebruikt worden voor de werking van de wagen op de motorruimte, want deze vloeistoffen kunnen vlam vatten (bijv. de antivries die de koelvloeistof bevat).
- Kortsluiting in de elektrische installatie voorkomen - in het bijzonder bij de accu.
- Raak nooit de koelluchtventilator aan terwijl de motor warm is, want de ventilator zou zich plots in werking kunnen stellen.
- Nooit de vuldop van het koelvloeistofexpansiereservoir opendraaien zolang de motor warm is. Het koelsysteem staat onder druk!

⚠ ATTENTIE (vervolg)

- **Vuldop van koelvloeistofexpansiereservoir bij het openen met een grote lap afdekken om gezicht, handen en armen tegen hete damp of hete koelvloeistof te beschermen.**
- **Als er werkzaamheden bij draaiende motor moeten worden uitgevoerd, bestaat er extra gevaar door draaiende delen (bijv. geribde riem, dynamo, koelluchtventilator) en door de hoogspanningsontsteking.**
- **De hierna vermelde waarschuwingsaanwijzingen opvolgen, als werkzaamheden aan het brandstofsysteem of aan de elektrische installatie nodig zijn:**
 - Startaccu altijd losmaken van de elektrische installatie.
 - Niet roken.
 - Nooit in de buurt van open vuur werken.
 - Altijd een goed functionerende brandblusser gereedhouden.

VOORZICHTIG

Let er bij het bijvullen van vloeistoffen op dat de vloeistoffen in geen geval worden verwisseld. Anders zijn ernstige storingen en motorschade het gevolg!

Milieu-aanwijzing

De grond onder de wagen regelmatig controleren, opdat lekkages op tijd worden opgemerkt. Als daar vlekken van olie of andere vloeistoffen te zien zijn, de wagen ter controle naar de werkplaats brengen.

- Als de omgevingstemperatuur en luchtvochtigheidsgraad hoog zijn of de motor wordt afgezet, is het mogelijk dat water uit de verdampers van de airco lekt en een kleine plas op de grond onder de wagen vormt. Dit is normaal en geen teken van lekkage.

Let op

Bij wagens met rechtse stuurwiel zitten enkele van de hieronder beschreven reservoirs aan de andere zijde van de motorruimte.

Motorkap sluiten

- Motorkap zo ver omlaagtrekken, tot de kracht van de gasdrukveer is overwonnen.
- Motorkap in de vergrendeling laten vallen. *Niet nadrukken* ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- **Om veiligheidsredenen moet de motorkap tijdens het rijden altijd goed gesloten zijn. Controleer daarom altijd of de kap goed in het slot is gevallen, nadat u de motorkap hebt gesloten. Dat is het geval als de motorkap nergens boven de aangrenzende carrosseriedelen uitsteekt.**
- **Als u tijdens het rijden merkt dat de vergrendeling niet vastzit, direct stoppen en de motorkap sluiten. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.**

Motorolie**Algemene opmerkingen**

De motor wordt af fabriek voorzien van een speciale multigrade-olie geschikt voor elk jaargetijde.

Omdat het gebruik van een hoogwaardige olie een voorwaarde is voor het correct functioneren en de duurzaamheid van de motor, dient uitsluitend olie volgens de VW-normen gebruikt te worden als u olie bijvult of ververst.

De specificaties die op de volgende bladzijde staan (VW-normen) moeten op de verpakking vermeld staan; indien op de verpakking van de olie zowel de normen voor zowel benzine- als voor dieselmotoren vermeld staan, mag de olie zonder onderscheid voor beide soorten motoren gebruikt worden. ▶

Geadviseerd wordt het verversen van de olie uit te laten voeren door een Technische Dienst of een gespecialiseerde werkplaats, volgens het Onderhoudsprogramma.

De voor de motor in uw wagen geldende oliespecificaties staan in ⇒ pagina 245, Eigenschappen van de olie.

Onderhoudsintervallen

De onderhoudsintervallen kunnen flexibel (service-interval met lange duur) of vast (afhankelijk van de tijd of het gereden aantal kilometers).

Als op de achterkant van de boekomslag van het "Onderhoudsprogramma" het PR Q16 staat, betekent dit dat bij uw wagen de LongLife Service is geprogrammeerd, terwijl de meldingen Q1, Q2, Q3, Q4 of Q7 staan voor een onderhoudsinterval op basis van tijd of kilometers.

Variabele onderhoudsintervallen (Service-Intervallen met Lange Duur*)

Er zijn speciale oliën en controles ontwikkeld die, afhankelijk van de rijomstandigheden en rijstijl van de bestuurder, de verversingsintervallen kunnen verlengen (service-intervallen met lange duur).

Het gebruik van deze oliën is een voorwaarde voor het verlengen van deze onderhoudsintervallen, neem daarbij **altijd** het volgende in acht:

- Vermeng de olie niet met de voor vaste onderhoudsintervallen voorgeschreven olie.
- Alleen bij uitzondering, als het motoroliepeil te laag is ⇒ pagina 246 en LongLife-olie niet beschikbaar is, mag met oliesoorten voor **vaste onderhoudsintervallen** eenmalig maximaal 0,5 liter worden bijgevoeld.

Vaste onderhoudsintervallen*

Als er voor de auto geen "Service-interval met lange duur" van toepassing is of dit interval op verzoek niet wordt toegepast, gebruik dan olie voor **vaste onderhoudsintervallen** die wordt vermeld in ⇒ pagina 245, Eigenschappen van de olie. In dit geval geldt voor uw wagen een vast onderhoudsinterval van 1 jaar of 15.000 km (wat het eerst wordt bereikt) ⇒ brochure Onderhoudsprogramma.

- Alleen bij uitzondering, als het motoroliepeil te laag is ⇒ pagina 246 en de voor uw wagen voorgeschreven olie niet beschikbaar is, mag met oliesoorten volgens specificatie ACEA A2 of ACEA A3 (benzinemotoren) resp. ACEA B3 of ACEA B4 (dieselmotoren) hoogstens 0,5 liter eenmalig worden bijgevoeld.

Wagens met roetfilter*

Alle Exeo's met dieselmotor zijn voorzien van een roetfilter, gebruik hiervoor **uitsluitend** olie **VW 507 00**, die vervuiling door asdeeltjes vermindert. Het gebruik van andere typen motorolie kan ertoe leiden dat het roetfilter eerder verstopt raakt, waardoor de levensduur ervan wordt vermindert. Daarom:

- Niet vermengen met andere oliesoorten.
- Alleen bij uitzondering, als het motoroliepeil te laag is ⇒ pagina 246 en de voor uw wagen voorgeschreven olie niet beschikbaar is, mag met oliesoorten volgens specificatie VW 506 00 resp. VW 506 01 of VW 505 00 resp. VW 505 01 of ACEA B3 resp. ACEA B4 hoogstens 0,5 liter eenmalig worden bijgevoeld. ■

Eigenschappen van de olie

Motorsoort	Specificatie
Benzine	VW 502 00/ VW 504 00
Diesel. Motoren met roetfilter (DPF) ^{a)}	VW 507 00

^{a)} Enkel aanbevolen olie, zo niet kan schade aan de motor optreden.

Olie voor service-intervallen met lange duur*	
Motorsoort	Specificatie
Benzine	VW 504 00
Diesel	VW 507 00

Toevoegingen aan de motorolie

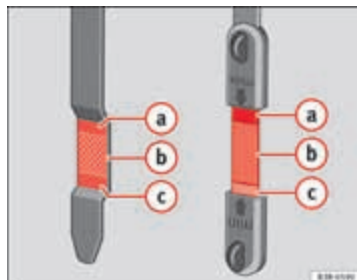
Aan de motorolie mag geen enkele soort toevoeging worden toegevoegd. De door dergelijke toevoegingen veroorzaakte schade wordt niet door de garantie gedekt.

Let op

Alvorens een lange reis te gaan maken, adviseren wij u voor vertrek motorolie met de overeenkomstige VW specificatie te kopen en in uw wagen mee te nemen. Zo beschikt u altijd over de juiste motorolie om bij te vullen indien dit nodig mocht zijn.

Motoroliepeil controleren

Afbeelding 180 Markering op de oliepeilstok

Oliepeil controleren

- De wagen in horizontale stand parkeren.
- De motor kort stationair laten draaien en uitzetten wanneer de bedrijfstemperatuur bereikt is.

- Ca. twee minuten wachten.
- Oliepeilstok uit de geleidingspijp trekken. Oliepeilstok met een schone doek afvegen en tot de aanslag weer in de geleidingspijp duwen.
- Vervolgens de oliepeilstok er weer uittrekken en het oliepeil controleren ⇒ Afbeelding 180. Zo nodig motorolie bijvullen ⇒ pagina 247.

■ Oliepeil in gebied a

- Geen olie bijvullen ⇒ ➀ in Motorolie bijvullen ➡ op pagina 247.

Oliepeil in gebied b

- Er kan olie worden bijgevoerd, maar het peil moet in die zone blijven.

Oliepeil in gebied c

- Er moet olie worden bijgevoerd. Het oliepeil moet zich daarna in de gestreepte zone ➁ bevinden.

Afhankelijk van de rijstijl en het gebruik van de wagen kan het oliegebruik tot 0,5 l/1.000 km bedragen. Bij de eerste 5.000 kilometer kan het verbruik hoger liggen. Het motoroliepeil moet daarom regelmatig worden gecontroleerd - bij voorkeur elke keer bij het tanken en vóór langere ritten. ■

Motorolie bijvullen

Afbeelding 181 In de motorruimte: dop van de motorolie-vulopening

- Vuldop van de motorolievulopening losschroeven ⇒ Afbeelding 248.
- Juiste motorolie ⇒ pagina 245 voorzichtig in hoeveelheden van 0,5 liter bijvullen.
- Oliepeil na twee minuten opnieuw controleren ⇒ pagina 246.
- Zo nodig opnieuw olie bijvullen.
- Dop van de olievlopening weer dichtdraaien en de oliepeilstok tot de aanslag terugschuiven.

ATTENTIE

- Zorg er bij het bijvullen voor dat geen olie valt op hete motordelen. **Brandgevaar!**
- Als uw huid met motorolie in contact is gekomen, de huid daarna grondig wassen.

VOORZICHTIG

- Het oliepeil mag in geen geval boven gebied liggen. Zo niet dan kan de katalysator of de motor beschadigd worden. Schakel een gespecialiseerde werkplaats in om zo nodig olie te laten wegzuigen.
- Geen extra smeermiddel aan de motorolie toevoegen. Schade die door zulke middelen ontstaat, is van garantie uitgesloten.

Milieu-aanwijzing

- In geen geval mag olie in de riolering of in de grond terechtkomen.
- Bij opslag en afvoer van lege olieflessen de wettelijke bepalingen opvolgen. ■

Koelsysteem

Specificatie van de koelvloeistof

Het koelsysteem van de motor bevat van in de fabriek een mengeling van speciaal behandeld water en, ten minste, 40 % **G 13**-additief (TLW 774 J). Het additief van de koelvloeistof is te herkennen aan zijn lilakleur. Dit mengsel van water en additief biedt niet enkel bescherming tegen vriestemperaturen tot -25°C (-13°F), maar beschermt ook de lichtmetalen onderdelen van het koelsysteem van de motor tegen corrosie. Bovendien voorkomt dit mengsel kalkaanslag en wordt het kookpunt van de koelvloeistof beduidend hoger.

Om het koelsysteem van de motor te beschermen, moet het percentage additief *altijd* minstens 40 % zijn, zelfs wanneer het warm weer is of er een warm klimaat heerst en er geen antivriesbescherming nodig is.

Als vanwege het klimaat bescherming tegen strengere vorst wordt vereist, kan het aandeel antivries toenemen. Dit kan echter slechts maximaal 60 % ▶

zijn, omdat de antivriesbescherming anders zou afnemen en de koeling minder goed zou werken.

Wanneer u koelvloeistof bijvult, moet er een mengsel van **gedestilleerd water** en minstens 40 % van het additief G 13 of G 12 plus-plus worden gebruikt (TL-VW 774 G) (beiden lila) om een optimale bescherming tegen corrosie te hebben → ①. Het mengsel G 13 met de koelvloeistoffen van de motor G 12 plus (TL-VW 774 F), G 12 (rood) of G 11 (groenblauwe kleur), zal ervoor zorgen dat er een aanzienlijk kleinere bescherming tegen corrosie is, en daardoor dient → ② vermeden te worden.

ATTENTIE

Als er zich onvoldoende koelvloeistof in het koelsysteem bevindt, dan kunnen er zich fouten in de motor voordoen en kunnen er bijgevolg ernstige verwondingen worden opgelopen.

- Er moet worden nagegaan of het additiefpercentage het juiste is, rekening houdend met de laagst voorziene omgevingstemperatuur op de plaats waar de wagen gebruikt zal worden.
- Als er een extreem lage buitentemperatuur is, kan de koelvloeistof bevriezen en kan de wagen niet meer bewegen. Aangezien de verwarming dan ook niet werkt, kunnen passagiers die niet warm genoeg zijn aangekleed sterven van de kou.

VOORZICHTIG

De originele additieven mogen nooit gemengd worden met koelvloeistoffen die niet goedgekeurd zijn door SEAT. Deze mengsels kunnen ernstige schade veroorzaken aan de motor en het motorkoelsysteem.

- Als de vloeistof in het expansiereservoir niet lila is, maar bijvoorbeeld bruin, dan is het additief G 13 waarschijnlijk gemengd met een niet-geschikte koelvloeistof. In dit geval moet de koelvloeistof direct worden ververst. Anders kan de werking van de wagen ernstig verstoord worden en kan de motor defect raken!

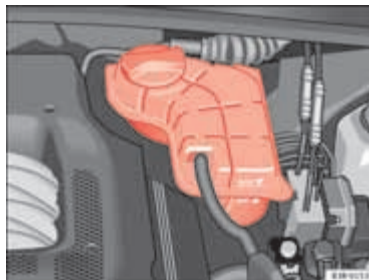

Milieu-aanwijzing

De koelvloeistoffen en de additieven kunnen het milieu vervuilen. Als er vloeistof verloren gaat, dan moet deze worden verwijderd, rekening houdend met het milieu.

Koelvloeistofpeil controleren

Het koelvloeistofpeil kan snel visueel worden gecontroleerd.

Afbeelding 182 Motortruimte: Koelvloeistofreservoir

- Contact uitschakelen.
- Koelvloeistofpeil op het koelvloeistofexpansiereservoir ⇒ **Afbeelding 182** aflezen. Bij koude motor moet het peil tussen de "min."- en "max."-markeringen liggen. Bij warme motor kan het peil ook iets boven de "max."-markering liggen.

Waar het koelvloeistofreservoir zit, kunt u uit de afbeelding van de betreffende motortruimte opmaken.

Het koelvloeistofpeil kan alleen bij stilstaande motor goed worden gecontroleerd.

Het koelvloeistofpeil kan via een controlelampje op het display van het instrumentenpaneel worden gecontroleerd → pagina 83. Toch adviseren wij om het koelvloeistofpeil van tijd tot tijd direct op het reservoir te controleren.

Koelvloeistofverlies

Koelvloeistofverlies moet in de eerste plaats in **lekkage** worden gezocht. Het koelsysteem direct door een gespecialiseerde werkplaats laten controleren. Het is dus niet afdoende alleen antivries/water bij te vullen.

Bij een **dicht** koelsysteem kunnen verliezen alleen voorkomen, als de koelvloeistof door oververhitting kookt en daardoor uit het koelsysteem wordt geperst.

VOORZICHTIG

Radiator-afdichtmiddel mag niet met de koelvloeistof worden vermengd. De werking van het koelsysteem kan daardoor aanzienlijk worden belemmerd. ■

Antivries/water bijvullen

Zorgvuldig te werk gaan als antivries/water wordt bijgevuld.

- Motor afzetten.
- Motor laten afkoelen.
- Een lap op de vuldop van het koelvloeistofexpansiereservoir leggen ⇒ **Afbeelding 182** en de dop **voorzichtig** linksom eraf draaien ⇒ .
- Antivries/water bijvullen.

- Vuldop *goed* vastdraaien.

Koelvloeistof die u bijvult, moet aan bepaalde specificaties voldoen → pagina 247. Als u in geval van nood niet over antivries G12++ beschikt, mag u geen andere antivries gebruiken. In dit geval eerst alleen water gebruiken en de juiste mengverhouding met de voorgeschreven antivries zo spoedig mogelijk weer herstellen.

Voor het bijvullen alleen *nieuwe* koelvloeistof gebruiken.

Niet hoger dan de "max."-markering bijvullen. Teveel aan koelvloeistof wordt bij warm worden van de motor door de overdrukklep in de vuldop uit het koelsysteem geperst.

Bij een vrij groot koelvloeistofverlies alleen antivries/water bijvullen nadat de motor is *afgekoeld*. Zo voorkomt u motorschade.

ATTENTIE

- Het koelsysteem staat onder druk! De vuldop van het koelvloeistofexpansiereservoir niet openen, zolang de motor warm is. Anders bestaat gevaar voor brandwonden.
- Antivries en koelvloeistof zijn schadelijk voor de gezondheid. De antivries daarom alleen in de originele verpakking en buiten het bereik van kinderen bewaren. Anders bestaat gevaar voor vergiftiging.

Milieu-aanwijzing

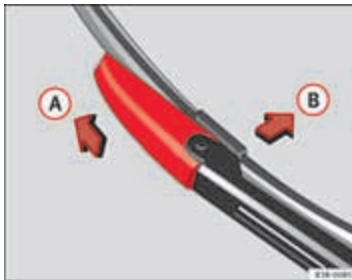
Als de koelvloeistof eenmaal is afgetapt, mag deze niet worden hergebruikt. De koelvloeistof opvangen en rekening houdend met de milieuvorschriften opslaan en afvoeren. ■

! VOORZICHTIG

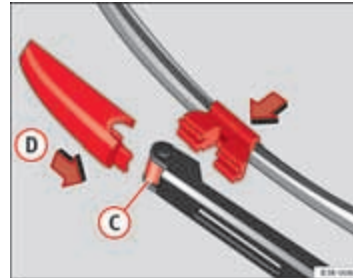
- In geen geval antivries of andere additieven aan de ruitensproeiervloeistof toevoegen.
- Geen ruitenreinigers gebruiken die lakoplosmiddelen bevatten - gevaar voor lakschade!

Ruitenwischerbladen voorruit vervangen

Als de ruitenwischerbladen in goede staat verkeren, zult u van een beter zicht kunnen genieten. Zijn ze beschadigd, dan moeten ze onmiddellijk vervangen worden.

Afbeelding 184 Wisserblad verwijderen

Afbeelding 185 Wisserblad bevestigen

Wisserblad verwijderen

- Ruitenwisserarm van de ruit wegklappen.
- Vergrendelingsstuk op het wisserblad in pijlrichting ⇒ Afbeelding 184 (A) schuiven. Wisserblad hierbij vasthouden.
- Wisserblad (B) van de steun van de ruitenwisserarm trekken.

Wisserblad bevestigen

- Vergrendelingsstuk van het nieuwe wisserblad terugschuiven. De steun op het wisserblad wordt zichtbaar.
- Nieuw wisserblad in de steun van ruitenwisserarm ⇒ Afbeelding 185 (C) plaatsen.
- Vergrendelingsstuk op het wisserblad in pijlrichting (D) schuiven tot dit merkbaar op de wisserarm vastklikt.
- Wisserarm terugklappen op de ruit.

Als de **ruitenwisserbladen bobberen**, dan moet u deze bij beschadiging vervangen en bij verontreiniging schoonmaken.

Als dit laatste niet voldoende mocht zijn, kan het zijn dat de montagehoek van de ruitenwisserarmen slecht afgesteld staat. In dat geval dient u bij een gespecialiseerde werkplaats langs te gaan om de montagehoek te laten controleren en eventueel af te stellen.

⚠ ATTENTIE

Alleen rijden, wanneer u goed zicht hebt door alle ruiten!

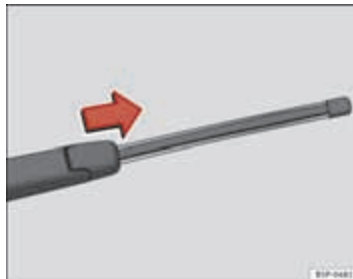
- Bij uitgeklapte voorste wisserarmen mag het contact niet worden ingeschakeld! De ruitenwissers zouden worden teruggezet in de ruststand en daarbij de lak van de motorkap beschadigen.
- Ruitenwisserbladen regelmatig met een ruitenreiniger schoonmaken om streepvorming te voorkomen. Bij sterke vervuiling, bijv. door insectenresten, kan het schoonmaken van de wisserbladen ook met een spons of een lap gebeuren. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Vanwege de veiligheid de ruitenwisserbladen jaarlijks één- of tweemaal vervangen.

⚠ VOORZICHTIG

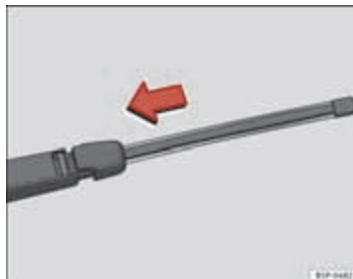
- Defecte of vervuilde ruitenwisserbladen kunnen krassen op de voorruit veroorzaken.
- Ruiten nooit met brandstof, nagellakremover, lakverdunner of iets dergelijks schoonmaken. Hierdoor kunnen de ruitenwisserbladen worden beschadigd.
- De ruitenwissers of de ruitenwisserarmen nooit met de hand verplaatsen. Deze kunnen hierdoor beschadigd raken.
- Wisserarmen alleen in de bedrijfsstand naar voren klappen. Anders kan de motorkap worden beschadigd. ■

Ruitenwisserblad achterruit vervangen

Een ruitenwisserblad in perfecte staat zorgt voor goed zicht. Zijn ze beschadigd, dan moeten ze onmiddellijk vervangen worden.

Afbeelding 186 Wisserblad van de achterruit verwijderen

Afbeelding 187 Wisserblad van de achterruit plaatsen

Wisserblad verwijderen

- Ruitenwisserarm van de achterraut wegklappen ⇒ **Afbeelding 186**
- Schuif de adapter van het wisserblad in pijlrichting en verwijder het wisserblad ⇒ **Afbeelding 186**.

Wisserblad bevestigen

- Met een hand het bovenste uiteinde van de wisserarm vasthouden.
- Plaats het wisserblad, zoals aangeduid in ⇒ **Afbeelding 187** en schuif de adapter erop tot deze vastklikt.

De toestand van het wisserblad van de achterraut regelmatig controleren en deze zo nodig vervangen.

Als het ruitenwisserblad krassen maakt, dan moet u het bij beschadiging vervangen en bij verontreiniging schoonmaken.

Als dit laatste niet voldoende mocht zijn, dan bij een gespecialiseerde werkplaats langsgaan.

ATTENTIE

Alleen rijden, wanneer u goed zicht hebt door alle ruiten!

- **Regelmatig het wisserblad van de achterraut en alle ruiten schoonmaken.**
- **Ruitenwisserbladen elk jaar een- tot tweemaal vervangen.**

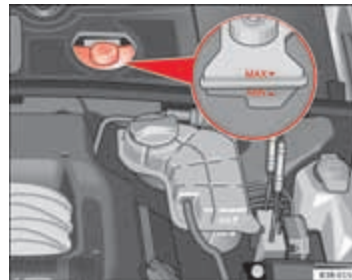
VOORZICHTIG

- Defecte of vervuilde ruitenwisserbladen kunnen krassen op de achterraut veroorzaken.
- Ruiten nooit met brandstof, nagellakremover, lakverdunner of iets dergelijks schoonmaken, omdat hierdoor de bladen kunnen beschadigen.
- De achterrautwisser nooit met de hand verplaatsen. Deze kan hierdoor beschadigd raken.

Remvloeistof

Remvloeistofpeil controleren

Het remvloeistofpeil kan snel visueel worden gecontroleerd.

Afbeelding 188 Motorruimte: markeringen op het remvloeistofreservoir

Het remvloeistofpeil moet tussen de markeringen "min." en "max" ⇒ **Afbeelding 188** liggen.

Tijdens het rijden zakt het remvloeistofpeil *iets* door het afslijten en het automatische nastellen van de remblokken; dit is dus normaal.

Als het vloeistofpeil echter in *korte* tijd sterk daalt of onder de "MIN"-markering zakt, kan het remsysteem lek zijn geraakt. Als het remvloeistofpeil te laag is, wordt dat weergegeven doordat het remcontrolelampje gaat branden → pagina 75 en → pagina 83. In dit geval **direct een gespecialiseerde werkplaats opzoeken** en het remsysteem laten controleren. ■

Remvloeistof bijvullen en verversen

Het verversen van de remvloeistof moet door een monteur worden uitgevoerd.

Remvloeistof trekt vocht aan. Daarom neemt deze in de loop der tijd water uit de omringende lucht op. Een te hoog watergehalte van de vloeistof kan echter op den duur corrosieschade in het remsysteem veroorzaken. Bovendien wordt het kookpunt van de remvloeistof aanzienlijk lager. Daardoor wordt onder bepaalde omstandigheden de remwerking minder.

Daarom moet de remvloeistof worden verversd.

Wanneer de remvloeistof moet worden verversd, staat in het Serviceplan.

Wij adviseren u het verversen van de remvloeistof in het kader van een service door een Technische Dienst te laten uitvoeren. De Technische Dienst beschikt over de noodzakelijke speciale gereedschappen en onderdelen, heeft de nodige vakkennis en kan de oude vloeistof milieubewust opslaan en afvoeren.

Controleer of u de juiste remvloeistof gebruikt. Gebruik uitsluitend remvloeistof die uitdrukkelijk voldoet aan de norm VW 501 14.

U kunt remvloeistof die voldoet aan norm VW 501 14 kopen bij een SEAT dealer resp. bij een officiële SEAT werkplaats. Mocht deze niet voorradig

zijn, gebruik dan uitsluitend een remvloeistof van hoge kwaliteit die voldoet aan de DIN-norm ISO 4925 CLASS 4 of aan de VS-norm FMVSS 116 DOT 4.

Indien u een remvloeistof van een ander type of van lagere kwaliteit gebruikt, kan dat de werking van het remsysteem negatief beïnvloeden. Als de verpakking niet vermeldt dat de remvloeistof voldoet aan de norm VW 501 14, DIN ISO 4925 CLASS 4 of de VS-norm FMVSS 116 DOT 4, gebruik deze vloeistof dan niet.

ATTENTIE

- De remvloeistof mag enkel in de gesloten originele verpakking bewaard worden. Buiten bereik van kinderen bewaren. Anders bestaat gevaar voor vergiftiging.
- Bij te oude remvloeistof kan het bij grote belasting van de remmen tot belvorming in het remsysteem komen. Hierdoor worden de remwerking en de rijveiligheid verminderd - gevaar voor ongelukken.

VOORZICHTIG

Let erop dat de remvloeistof niet op de lak van de wagen komt, omdat de vloeistof de lak aantast.

Milieu-aanwijzing

Met betrekking tot het opslaan en afvoeren van remblokken en remvloeistof gelden wettelijke voorschriften. Het servicenetwerk van SEAT beschikt over de nodige vakkennis en is erop ingesteld om deze afvalstoffen milieubewust op te slaan en af te voeren. ■

Wagenaccu

Algemeen

Voor de werkzaamheden aan de accu is speciale vakkennis vereist!

De accu is onderhoudsvrij en wordt in het kader van de service gecontroleerd.

Wij adviseren accu's die ouder zijn dan 5 jaar te vervangen.

Accu losmaken

Als de kabels van de accu worden losgemaakt, gaan enkele functies van de wagen (bijv. elektrische ruitbediening) verloren. De functies moeten, nadat de kabels zijn aangesloten, weer worden geprogrammeerd. Om dit te voorkomen mag de accu alleen in bijzondere gevallen van de elektrische installatie worden losgemaakt.

Langere periodes van stilstand

Door ruststroomverbruikers wordt de accu ook in stilstand ontladen. Bij langere periodes van stilstand in de **koude** tijd van het jaar, moet u de accu uitbouwen en in een vorstvrije ruimte bewaren. Voorkomen dat de accu "beviest" en daardoor wordt beschadigd. Tijdens de **warme** tijd van het jaar is het voldoende om de massakabel van de accu los te maken. Laad ook een losgekoppelde accu tussendoor op.

Winterse omstandigheden

De koude tijd van het jaar vergt veel van de accu, met een verminderde startcapaciteit als gevolg. Wij adviseren dan ook de accu vóór het begin van de winter te laten controleren en zo nodig te laten opladen.

Wagenaccu vervangen

De nieuwe accu **moet** dezelfde capaciteit, spanning, stroomsterkte, bouwwijze en hermetische afdichting van de vuldoppen hebben als de originele

accu. Originele SEAT-accu's voldoen aan alle onderhouds-, vermogens- en veiligheidseisen van de wagen.

We bevelen u aan onderhoudsvrije accu's te gebruiken.

ATTENTIE

- **Voor de werkzaamheden aan de accu is speciale vakkennis vereist! Richt u voor werkzaamheden aan de wagenaccu tot een Technische Dienst of een gespecialiseerde werkplaats. Risico op brandwonden van bijtende aard en explosie!**
- **De accu mag niet worden geopend! Het vloeistofpeil van de accu niet trachten te wijzigen. Anders kan er explosief gas uit de accu ontsnappen, met explosiegevaar als gevolg.**

VOORZICHTIG

- Accusteunen en -klemmen moeten altijd correct zijn bevestigd.
- Vóór alle werkzaamheden aan de accu, de **waarschuwingsaanwijzingen** in ⇒ lezen.

Milieu-aanwijzing

✘ Accu's bevatten giftige stoffen zoals zwavelzuur en lood. Zij moeten daarom volgens de voorschriften worden opgeslagen en afgevoerd en horen in geen geval bij het huisvuil. Zorg dat de uitgebouwde accu niet kan kantelen. Anders kan er zwavelzuur uitstromen! ■

Waarschuwingsaanwijzingen voor accu's

De accu zit in het achterste deel van de motorruimte ⇒ pagina 314. ▶

	Uw ogen beschermen
	Accuzuur is sterk etsend. Handschoenen en oogbescherming dragen!
	Vuur, vonken, open vlam en roken verboden!
	Als een accu wordt geladen, ontstaat het licht ontvlambare knalgas!
	Kinderen verwijderd houden van accuzuur en accu!

 ATTENTIE	
<p>Bij werkzaamheden aan de accu en aan de elektrische installatie bestaat gevaar voor verwondingen, brandwonden, ongevallen en brand:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uw ogen beschermen. Geen zuur- of loodhoudende deeltjes in de ogen, op de huid of op kleding laten komen. • Accuzuur is sterk etsend. Handschoenen en oogbescherming dragen. Accu niet kantelen: uit de ontgassingsopeningen kan accuzuur vloeien. Zuurspatjes in de ogen direct enkele minuten met schoon water uitspoelen. Daarna onmiddellijk naar een arts gaan. Zuurspatjes op de huid of op de kleding direct met zeepsop neutraliseren en met veel water naspoeien. Na inwendig gebruik van accuzuur direct naar een arts gaan. • Vuur, vonken, open vlam en roken verboden. Vonkvorming bij het werken met kabels en elektrische apparaten en door elektrostatische ontlading vermijden. Nooit de accupolen kortsluiten. Gevaar voor verwondingen door elektrische vonken. • Als een accu wordt geladen, ontstaat een licht ontvlambaar knalgas. Accu alleen opladen in goed geventileerde ruimten. • Kinderen verwijderd houden van accuzuur en accu! 	

 ATTENTIE (vervolg)	
<ul style="list-style-type: none"> • Vóór alle werkzaamheden aan de elektrische installatie de motor, het contact en alle elektrische verbruikers uitschakelen. De minkabel van de accu losmaken. Bij het vervangen van lampjes is het voldoende om de verlichting uit te schakelen. • Voordat u de kabels van de accu losmaakt, door ontgrendeling van de wagen het alarmsysteem uitschakelen! Anders wordt het alarmsysteem geactiveerd. • Bij het loskoppelen van de accu van de elektrische installatie eerst de minkabel en daarna de pluskabel losmaken. • Voordat de accu weer wordt aangesloten, alle elektrische verbruikers uitschakelen. Eerst de pluskabel en daarna de minkabel aansluiten. De aansluitkabels mogen in geen enkel geval worden verwisseld – gevaar voor kabelbrand! • Nooit een bevroren of ontdoode accu opladen - gevaar voor explosie en etsende werking! Een accu vervangen als deze eenmaal bevroren is geweest. Een ontladen accu kan al bij temperaturen rond 0 °C bevriezen. • Let erop dat de ontgassingslangen altijd op de accu's zijn aangesloten. • Geen accu's gebruiken die beschadigd zijn. Ontploffingsgevaar! Beschadigde accu's direct vervangen. 	

 VOORZICHTIG	
<ul style="list-style-type: none"> • De kabels van de accu nooit bij ingeschakeld contact losmaken omdat anders de elektrische installatie resp. elektronische onderdelen worden beschadigd. • De accu nooit langdurig aan direct daglicht blootstellen, zodat de accu-behuizing tegen UV-stralen wordt beschermd. • De accu bij langdurige stilstand van de wagen tegen vorst beschermen, zodat deze niet "bevriest" en daardoor wordt beschadigd. ■ 	

Accu laden

Een geladen accu is een voorwaarde voor goed starten.

- Waarschuwingsaanwijzingen lezen ⇒ ⚠ in Waarschuwingsaanwijzingen voor accu's op pagina 256 en ⇒ ⚠.
- Contact en alle stroomverbruikers uitschakelen.
- Alleen bij het "snelladen": beide aansluitkabels losmaken (eerst de "min", daarna de "plus").
- Pooltangen van de acculader volgens de voorschriften op de accupolen aansluiten (rood = "plus", zwart of bruin = "min").
- Nu de steker van de voedingskabel van de acculader in het stopcontact steken en het apparaat inschakelen.
- Na het laden: acculader uitschakelen en de steker van de voedingskabel uit het stopcontact trekken.
- Nu eerst de pooltangen van de accu losmaken.
- Zo nodig de aansluitkabels weer op de accu aansluiten (eerst de "plus", daarna de "min").

Als de accu met *geringe* stroomsterkte wordt geladen (bijv. met een **kleine lader**), hoeven de aansluitkabels in de meeste gevallen niet van de accu te worden losgemaakt. Voordat met *hoge* stroomsterkte wordt geladen, het zogenaamde "**snelladen**", moeten echter beide aansluitkabels worden losgemaakt. In elk geval de aanwijzingen van de fabrikant van de lader opvolgen.

Het proces voor het *snel* laden van een accu is **gevaarlijk** ⇒ ⚠ in Waarschuwingsaanwijzingen voor accu's op pagina 256 aangezien hiervoor een speciale lader en het overeenstemmende kennisniveau vereist is. Wij adviseren

derhalve om uw accu alleen door een gespecialiseerde werkplaats te laten snelladen.

Een ontladen accu kan **bevrozen** bij temperaturen rond de 0 °C. De accu moet beslist ontdooid zijn voor dat het laden gestart wordt ⇒ ⚠. Het verdient echter aanbeveling de ontdoode accu niet verder te gebruiken, omdat het accuhuis door de ijsvorming kan zijn gescheurd en er daardoor accu-vloeistof uit kan vloeien.

Tijdens het laden de vuldoppen van de accu niet openen.

ATTENTIE

Een bevroren accu nooit laden. Anders bestaat er gevaar voor explosie!

Wielen en banden

Banden

Algemene aanwijzingen

Beschadigingen voorkomen

- Alleen langzaam en indien mogelijk in een rechte hoek tegen stoepanden en dergelijke oprijden.
- De banden niet met olie, vet en brandstof in aanraking laten komen.
- De banden regelmatig op beschadigingen controleren (gaten, sneden, scheuren en bulten). Scherpe voorwerpen uit het bandenprofiel verwijderen.

Banden opslaan

- Verwijderde banden markeren. Ze moeten namelijk dezelfde looprichting hebben als ze weer worden gemonteerd.
- Verwijderde banden resp. wielen koel, droog en zo donker mogelijk bewaren.
- Banden recht op opslaan, wanneer ze niet op een velg zijn gemonteerd.

Nieuwe banden

Nieuwe banden moet u inrijden

Op basis van constructietekensmerken en profielvormen kan de profieldiepte van nieuwe banden afhankelijk van de uitvoering en de fabrikant verschillend uitvallen.

Verborgene schade

Schade aan banden en velgen is vaak voor het oog verborgen. Als de wagen vreemd trilt of naar één kant neigt, is dit een teken dat de banden mogelijk beschadigd zijn. De banden moeten direct bij een Technische Dienst worden gecontroleerd.

Draairichtinggebonden banden

Bij draairichtinggebonden banden is de wang van de band met pijlen gemarkeerd. Deze draairichting beslist aanhouden. Hierdoor worden de optimale rij-eigenschappen met betrekking tot aquaplaning, grip, geluid enrijving gegarandeerd.

ATTENTIE

- **Nieuwe banden hebben tijdens de eerste 500 km nog niet de optimale grip. Voorzichtig rijden - gevaar voor ongevallen!**
- **Niet met beschadigde banden rijden. Gevaar voor ongelukken.**
- **Wanneer u tijdens het rijden ongewone trillingen of eenzijdig trekken van de wagen constateert, direct stoppen en de banden op beschadigingen controleren.**

Bandenspanning controleren

De correcte bandenspanning staat op een sticker aan de binnenzijde van de tankklep.

1. Sticker raadplegen voor de vereiste bandenspanning (zomerbanden). Voor winterbanden moet u de op de sticker aangegeven bandenspanning met 0,2 bar verhogen. ▶

2. Bandenspanning altijd bij koude banden controleren. Niet de bij warme banden verhoogde spanning verminderen.
3. Bandenspanning aan de belading aanpassen.

Bandenspanning

De bandenspanning is een heel belangrijke factor, vooral bij hoge snelheden. De spanning moet daarom ten minste eenmaal per maand en bovendien vóór elke lange rit worden gecontroleerd.

De sticker met bandenspanningswaarden vindt u aan de binnenzijde van de tankklep. De daar aangegeven waarden voor de bandenspanning gelden voor koude banden. De verhoogde bandenspanning bij warme banden niet verlagen ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- Ten minste eenmaal per maand de bandenspanning controleren. De juiste waarden voor de bandenspanning zijn van groot belang. Als de bandenspanning te laag of te hoog is, bestaat vooral bij hoge snelheden het gevaar voor ongevallen!
- Bij te geringe bandenspanning kan een band gemakkelijk klappen en een aanrijding veroorzaken.
- Bij het rijden met hoge snelheden ondergaat een band met te lage bandenspanning een grotere vervorming. Hierdoor wordt de band te warm, wat tot het loslaten van het loopvlak en zelfs tot het klappen van de band kan leiden. Steeds de aangegeven bandenspanning aanhouden.
- Te lage of te hoge bandenspanning verkort de levensduur van de banden en verslechtert het rijgedrag van de wagen - gevaar voor ongevallen!

Milieu-aanwijzing

Te lage bandenspanning verhoogt het brandstofverbruik.

Bandenspanning controleren*

Het bandenspanningscontrolesysteem controleert tijdens het rijden de bandenspanning van alle vier de banden.

De bestuurder wordt bij spanningsverlies door symbolen en waarschuwingssteksten op het display van het instrumentenpaneel gewaarschuwd.

Houd er rekening mee dat de bandenspanning ook van de temperatuur van de banden afhangt. De bandenspanning stijgt ca. 0,1 bar voor iedere toename van 10 °C van de temperatuur van de band. Tijdens het rijden wordt de band warm en neemt de bandenspanning toe. Corrigeer de bandenspanning daarom alleen in koude toestand, als de temperatuur van de band ongeveer overeenkomt met de omgevingstemperatuur.

Om ervoor te zorgen dat het bandenspanning-controlesysteem goed functioneert moet de bandenspanning regelmatig worden gecontroleerd, zo nodig worden gecorrigeerd en in correcte staat worden gehouden.

In de tankklep bevindt zich een sticker waarop de aanbevolen bandenspanning vermeld staat.

ATTENTIE

- De spanning niet veranderen wanneer de banden warm zijn. Hierdoor kunnen de banden beschadigd worden en zelfs klappen. Gevaar voor ongevallen!
- Een band met een lage spanning gaat bij hoge snelheden veel meer bewegen waardoor de band sterk opwarmt. Hierdoor kan het loopvlak losraken en dit kan zelfs tot een klapband leiden. Gevaar voor ongevallen!

Milieu-aanwijzing

Te lage bandenspanning verhoogt het brandstofverbruik en slijtage van de banden.

Belangrijke verlaging van de bandenspanning

Wanneer het symbool (L) van de bandenspanning wordt weergegeven, betekent dit dat de bandenspanning te laag is bij tenminste een van de banden.

- De wagen tot stilstand brengen.
- Motor afzetten.
- Band(en) controleren.
- Zo nodig een wiel verwisselen.

Lampje van bandencontrole (RKA+)*

De bandencontrole in het instrumentenpaneel geeft een te lage bandenspanning aan.

Afbeelding 189 Deel van de middenconsole: Knop voor de bandencontrole

De bandencontrole vergelijkt met behulp van de ABS-sensoren de afrolmtrek en het frequentiegedrag van de afzonderlijke wielen. Als de afrolmtrek of het frequentiegedrag van een of meerdere wielen verandert, wordt dit aangegeven door de bandencontrole (L). De storing wordt bovendien door een waarschuwingssignaal aangeduid. Op het middelste display op het instrumentenpaneel wordt bovendien de positie van de betreffende band aangegeven voor zover het slechts één band betreft.

Afrolmtrek en frequentiegedrag kunnen veranderen als:

- De bandenspanning te laag is.
- De band schade aan de constructie vertoont.
- Wielen zijn vervangen of de bandenspanning is veranderd zonder het systeem te initialiseren (zie bandenspanning instellen);
- de wielen van een as zwaarder zijn belast (bijv. door wijziging van belasting);
- de wielen links en rechts gedurende lange tijd op verschillende ondergrond rijden.
- Bij het rijden met sneeuwkettingen.

Bandenspanning instellen (bandencontrole initialiseren)

Na elk voorval aan de wielen van uw wagen, bijv. na het wijzigen van de bandenspanning → pagina 262 of na het vervangen of omwisselen van wielen → pagina 262 moet - met stilstaande wagen en ingeschakeld contact - toets → Afbeelding 189 ingedrukt worden. Het gele controlelampje gaat uit. Wacht, zonder de toets los te laten, ca. 2 sec. tot het controlelampje uitgaat en een akoestisch signaal klinkt. De toets kan nu losgelaten worden.

Indien de wielen onderworpen zijn aan een grote inspanning (bijv.: grote belasting), moet de bandenspanning verhoogd worden tot de waarde aanbevolen voor maximale belasting (zie de sticker aan de binnenzijde van de brandstofklep) en het systeem vervolgens geïnitieerd worden. ▶

Bandenspanningscontrole verlicht

Na het inschakelen van het contact gaat het lampje van de bandencontrole (L) ca. 2 seconden branden. Als het lampje na het inschakelen van het contact knippert en vervolgens continu brandt, dan is er sprake van een systeemstoring. Op het instrumentenpaneel wordt bovendien TPMS (Tire Pressure Monitoring System) aangeduid. Ga zo snel mogelijk naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats.

Als de bandenspanning van een of meerdere wielen aanzienlijk lager is dan door de bestuurder is ingesteld, dan gaat het lampje van de bandencontrole (L) branden ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- Als het lampje van de bandencontrole (L) gaat branden, direct de snelheid verminderen en heftige stuur- en remmanoeuvres voorkomen. Bij de eerste mogelijkheid stoppen om de banden en de bandenspanning te controleren.
- De bestuurder draagt de verantwoordelijkheid voor de correcte bandenspanning. Daarom moeten de bandenspanningswaarden regelmatig gecontroleerd worden.
- Onder bepaalde omstandigheden (bijv. sportieve rijstijl, besneeuwd of onverhard wegdek) kan de bandencontrole (L) vertraagd of helemaal niets weergeven.
- Informeer bij een Technische Dienst of bij een gespecialiseerde werkplaats of voor uw wagen banden met noodloopeigenschappen mogen worden gebruikt. Bij ongeoorloofd gebruik van dergelijke banden komt de goedkeuring van uw wagen voor het openbare wegverkeer te vervallen. Ook kunnen schade aan de wagen of, onder bepaalde omstandigheden, ongelukken het gevolg zijn.
- Als van normale banden op banden met noodloopeigenschappen wordt overgegaan of omgekeerd, moet het regelapparaat door een Technische Dienst of een gespecialiseerde werkplaats opnieuw worden geprogrammeerd.

Let op

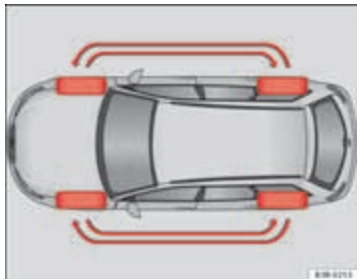
Als na het veranderen van de bandenspanning, resp. verwisselen van een wiel de knop voor bandencontrole **niet** wordt ingedrukt, kan een waarschuwing (L) worden gegeven waar geen drukverlies aan ten grondslag ligt. In dit geval bij de volgende mogelijkheid de wagen stilzetten en na opnieuw controleren van de banden de knop voor bandencontrole indrukken. ■

Levensduur van de banden

De levensduur is afhankelijk van de bandenspanning, de rijstijl en de correcte montage.

Afbeelding 190 Slijtagemerkttekens van het bandenprofiel

Afbeelding 191 Schema voor het verwisselen van de banden

Slijtagemerkttekens

Op de bodem van de profielgroeven zitten dwars op de rijrichting 1,6 mm hoge "slijtagemerkttekens" ⇒ Afbeelding 190. Deze slijtagemerkttekens zijn afhankelijk van de fabrikant zes tot achtmaal in dezelfde afstand op het loopvlak geplaatst. Markeringen op de wangen van de band (bijv. de letters "TWI" of symbolen) geven de plaats van de slijtagemerkttekens aan. Bij 1,6 mm profiel, gemeten in de profielgroeven naast de slijtagemerkttekens, is de wettelijk toegestane minimale profieldiepte bereikt. Banden vervangen. In bepaalde landen kunnen andere waarden gelden ⇒ ⚠.

Bandenspanning

Een te lage of te hoge bandenspanning verkort de levensduur van de banden aanzienlijk en heeft een ongunstige uitwerking op het rijgedrag van de wagen. De bandenspanningswaarden staan op een sticker op de binnenzijde van de brandstofklep.

In het bijzonder bij **hoge snelheden** is de bandenspanning van grote betekenis. De spanning moet daarom ten minste eenmaal per maand en bovendien vóór elke lange rit worden gecontroleerd.

Lampje van bandencontrole (RKA+)*

De bandencontrole bewaakt alleen de bandenspanningswaarden die u hebt opgeslagen. De bandencontrole kan zijn functie niet goed vervullen, wanneer u de bandenspanningen voor een normale belading opslaat, maar met maximaal toelaatbare belading gaat rijden. Overeenkomstig de extra belading moet de bandenspanning worden aangepast en in de bandencontrole ⇒ pagina 260 worden opgeslagen.

Rijwijze

snel rijden door bochten, snel accelereren en sterk remmen verhogen de slijtage van de banden.

Wielen verwisselen

Bij duidelijk grote slijtage van de banden van de voorwielen is het raadzaam de voor- en achterwielen overeenkomstig het weergegeven schema te verwisselen ⇒ Afbeelding 191. Daardoor krijgen de banden ongeveer dezelfde levensduur. ▶

Balans van de wielen

De wielen van een nieuwe wagen zijn gebalanceerd. Tijdens het rijden kan echter door verschillende invloeden een onbalans ontstaan die merkbaar aan trillingen in het stuurwiel.

Omdat onbalans ook voor extra slijtage van de stuurinrichting, de wielophanging en de banden zorgt, moeten de wielen opnieuw worden gebalanceerd. Bovendien moet een wiel opnieuw worden gebalanceerd, nadat een nieuwe band is geplaatst.

Verkeerde uitlijning

Een verkeerde uitlijning van het onderstel zorgt niet alleen voor verhoogde slijtage van de banden, maar beïnvloedt ook de rijveiligheid. Bij sterke slijtage moet u daarom de stand van de wielen bij een Technische Dienst laten controleren.

ATTENTIE

Wanneer een band tijdens het rijden klappt, bestaat er gevaar voor een ongeval!

- De banden moeten op zijn laatst vervangen worden als de slijtage-merktekens gesleten zijn ⇒ pagina 262. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken. Met versleten banden, vooral bij hoge snelheid op nat wegdek hebben de banden slecht grip. Bovendien gaat de wagen dan eerder "glijden" (aquaplaning).
- Bij het rijden met hoge snelheden ondergaat een band met te lage bandenspanning een grotere vervorming. Hierdoor wordt de band te warm. Dit kan tot het loslaten van het loopvlak en zelfs tot een klapband leiden - gevaar voor ongevallen! Steeds de aangegeven bandenspanning aanhouden.

¹⁾ Volgens uitvoering en land.

ATTENTIE (vervolg)

- Bij sterke bandenslijtage de instellingen van het onderstel bij een Technische Dienst laten controleren.
- Chemicaliën zoals olie, brandstof of remvloeistof uit de buurt van de banden houden.
- Defecte banden of velgen direct vervangen!

Milieu-aanwijzing

Te lage bandenspanning verhoogt het brandstofverbruik. ■

Lekbestendige banden*

Dankzij de lekbestendige banden is het mogelijk om in de meeste gevallen mogelijk om met een lekke band door te rijden.

Bij wagens die af fabriek met lekbestendige banden¹⁾ zijn uitgerust, wordt de verminderde bandenspanning op het instrumentenpaneel aangegeven.

Rijden met lekbestendige banden (noodloop)

- Laat de ESC/ASR (Elektronische Stabiliserings Controle) ingeschakeld of schakel het in ⇒ pagina 73.
- Rijd voorzichtig en met lage snelheid (maximaal 80 km/u) verder.
- Vermijd manoeuvres en bruske stuurbewegingen. ▶

- Rijd niet over obstakels (bijv. stoepranden) of door kuilen.
- Let erop of de ESC/ASR regelmatig ingrijpt, of er rook van de banden af komt, of het naar rubber ruikt, of de wagen trilt of er ratelende geluiden hoorbaar zijn. Als een van deze omstandigheden zich voordoet, zet dan de wagen stil.

De lekbestendige banden zijn voorzien van een typeaanduiding op de flank van de band met de tekst: "DSST", "Eufonia", "RFT", "ROF", "RSC", "SSR" of "ZP".

De flanken van dit soort banden zijn verstevigd. Wanneer de banden lucht verliezen steunen ze op de flanken (noodloop).

In het instrumentenpaneel wordt de verminderde bandenspanning van de band aangegeven. U kunt maximaal nog 80 km doorrijden en zelfs langer als de omstandigheden (bijv. weinig lading) gunstig zijn.

De kapotte band dient zo snel mogelijk te worden vervangen. De velg zal door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd op mogelijke beschadigingen en zal, indien nodig, vervangen worden. Wij adviseren u zich in verbinding te stellen met uw SEAT-service. Als er met meer dan één band in noodloop wordt gereden, wordt de afstand die nog kan worden afgelegd minder.

Begin van de noodloop

Op het moment dat op het instrumentenpaneel de verminderde bandenspanning wordt aangegeven, draait ten minste een van de banden in noodloop ⇒ .

Einde van de noodloop

Niet verder rijden als:

- u rook van de banden ziet afkomen,
- u een rubbergeur ruikt,
- de wagen trilt,
- u ratelgeluiden hoort.

Wanneer is verder rijden met lekbestendige banden niet meer mogelijk?

- Als de Elektronische Stabiliserings Controle (ESC) buiten werking is.
- Als het bandenspanningscontrolesysteem* buiten werking is.
- Als de banden bijv. vanwege een ongeluk sterk zijn beschadigd. Bij een beschadigde band bestaat het gevaar dat er delen van het loopvlak van de band losraken en zo door het draaien van het wiel beschadigingen aan de vulpijp, brandstof- of remleidingen kunnen veroorzaken.
- Bovendien moet u niet verder rijden als er sterke trillingen optreden of het wiel door sterke warmte-ontwikkeling begint te roken.

ATTENTIE

Tijdens de noodloop verslechteren de rij-eigenschappen van de wagen aanmerkelijk.

- **De maximumsnelheid van 80 km/u geldt alleen met inachtneming van de weers- en wegomstandigheden. Hierbij moeten de wettelijke voorschriften worden opgevolgd.**
- **Vermijd bruske stuurbewegingen en manoeuvres en rem tijdig.**
- **Rijd niet over obstakels (bijv. stoepranden) of door kuilen.**
- **Als een van de banden in noodloop draait, worden de rij-eigenschappen van de wagen slechter en bestaat het gevaar voor ongevallen.**

Let op

- De lekbestendige banden "lopen niet leeg" als de spanning lager wordt, omdat ze op de versterkte flanken steunen. Daarom kunnen er ook geen beschadigingen aan de band worden vastgesteld bij een visuele controle.
- Monteer geen sneeuwkettingen op de voorwielen die in noodloop draaien. ■

Nieuwe banden en velgen

Nieuwe banden en velgen moet u inrijden.

Banden en velgen zijn belangrijke constructie-elementen. De door SEAT vrijgegeven banden en velgen zijn exact op het bijbehorende wagenmodel afgestemd en leveren daarmee een belangrijke bijdrage tot een stabiele wegligging en tot veilig rijden ⇒ .

Banden niet afzonderlijk vervangen, maar ten minste per as. Kennis van de bandengegevens maakt de juiste keuze gemakkelijker. Radiaalbanden zijn op de flanken voorzien van een opschrift voor het bandentype, bijv.:

195/65 R15 91T

Dit betekent:

- 195 Bandbreedte in mm
- 65 Hoogte-breedteverhouding in %
- R Code voor het type radiaalbanden Radiaal
- 15 Diameter van de velgen in inches
- 91 Code voor het laadvermogen
- T Snelheidscode

Op de banden kunnen ook staan:

- een markering van de draairichting
- "Reinforced" als markering voor banden met versterkte uitvoering.

De productiedatum staat ook op de flank (eventueel alleen op de binnenzijde van de band).

"DOT... 1103..." betekent, bijv. dat de band in week 11 van het jaar 2003 gemaakt werd.

Wij adviseren u om alle werkzaamheden aan de banden of velgen bij een Technische Dienst te laten uitvoeren. Deze is met de noodzakelijke speciale

gereedschappen en onderdelen uitgerust, bezit de nodige vakkennis en is erop ingesteld om oude banden milieubewust op te slaan en af te voeren.

Bij een Technische Dienst weten ze welke technische mogelijkheden voor de aanpassing en het naderhand plaatsens van banden, velgen en wieloppens nodig zijn.

ATTENTIE

- **Wij adviseren u uitsluitend banden of velgen te gebruiken die door SEAT voor uw model wagen zijn vrijgegeven. Anders kan de verkeersveiligheid negatief worden beïnvloed – gevaar voor ongelukken!**
- **Alleen in geval van nood en met overeenkomstig voorzichtige rijstijl banden gebruiken, die ouder dan 6 jaar zijn.**
- **Geen gebruikte banden opleggen waarvan u de "vorige gebruiksomstandigheden" niet kent.**
- **Wanneer u naderhand wieloppens monteert, erop letten dat voldoende luchttoevoer voor de koeling van het remsysteem is gewaarborgd.**
- **Op alle 4 de wielen radiaalbanden van hetzelfde type, dezelfde grootte (afrolmetrek) en met hetzelfde profiel gebruiken.**

Milieu-aanwijzing

Oude banden moeten overeenkomstig de milieuvorschriften worden opgeslagen en afgevoerd. ▶

Let op

- Om technische redenen kunt u normaliter de velgen van andere wagens niet gebruiken. Dit geldt soms zelfs voor velgen van hetzelfde model wagen. Als u banden of velgen gebruikt die niet door SEAT voor uw model zijn goedgekeurd, dan kan de toelating van uw wagen voor de openbare weg ongeldig worden.
- Als de uitvoering van het reservewiel afwijkt van de banden waarmee wordt gereden - zoals bij winterbanden - mag het reservewiel alleen in geval van pech korte tijd en met overeenkomstig voorzichtige rijstijl worden gereden. Het moet zo snel mogelijk weer door een normaal wiel worden vervangen.

Wielbouten*Wielbouten met het juiste aanhaalmoment aantrekken.*

De constructie van velgen en wielbouten is op elkaar afgestemd. Bij elke aanpassing aan andere velgen de erbij behorende wielbouten met de juiste lengte en vorm gebruiken. De bevestiging van de wielen en de werking van het remsysteem hangt daarvan af.

Soms mag u geen wielbouten van wagens van dezelfde productieserie gebruiken ⇒ pagina 237.

Na het verwisselen van een wiel het aanhaalmoment van de wielbouten zo snel mogelijk met een momentsleutel controleren. ⇒ ⚠. Het aanhaalmoment voor stalen en lichtmetalen velgen bedraagt 120 Nm.

ATTENTIE

Bij verkeerde behandeling van de wielbouten kan het wiel tijdens het rijden losraken - gevaar voor ongevallen!

- **Wielbouten moeten schoon zijn en gemakkelijk draaien. Zij mogen echter nooit met vet of olie worden behandeld.**
- **Alleen die wielbouten gebruiken, die bij de betreffende velg horen.**
- **Wanneer de wielbouten met een te laag aanhaalmoment worden aangehouden, kunnen de wielen tijdens het rijden losraken - gevaar voor ongevallen! Door een te groot aanhaalmoment kan de wielbout resp. de schroefdraad worden beschadigd.**

VOORZICHTIG

Het voorgeschreven aantrekmoment van de wielbouten bij stalen en lichtmetalen velgen bedraagt 120 Nm.

Winterbanden*Winterbanden verbeteren de rij-eigenschappen bij sneeuw en ijs.*

In de winter worden de rij-eigenschappen van de wagen door winterbanden beduidend beter. Zomerbanden hebben wegens hun constructie (breedte, rubbersamenstelling, profielvorming) op ijs en sneeuw minder grip.

De **bandenspanning** voor winterbanden moet 0,2 bar hoger zijn dan voor zomerbanden (zie sticker in de tankklep).

Gebruik winterbanden op alle vier de wielen.

De toegelaten **winterbandenmaten** zijn in uw wagenpapieren aangegeven. Alleen winterradiaalbanden gebruiken. Alle in de wagenpapieren aangegeven banden kunnen ook als winterbanden worden gebruikt.

Winterbanden verliezen grotendeels hun wintereigenschappen, als het profiel tot op 4 mm is afgesleten.

Voor winterbanden gelden afhankelijk van de snelheidscode ⇒ pagina 265, Nieuwe banden en velgen de volgende **snelheidsbeperkingen**: ⇒ ⚠

Q	max. 160 km/u
S	max. 180 km/u
T	max. 190 km/u
H	max. 210 km/u

Bij wagens die de betreffende topsnelheid van de winterbanden kunnen overschrijden, moet een sticker in het blikveld van de bestuurder zijn aangebracht. Deze stickers zijn bij de Technische Dienst verkrijgbaar. Houd u aan de wettelijke bepalingen van elk land.

Op tijd de winterbanden verwijderen, want op sneeuw- en ijsvrije straten zijn de rij-eigenschappen met zomerbanden beter.

Let bij bandenpech op de aanwijzing voor het reservewiel ⇒ pagina 265, Nieuwe banden en velgen.

ATTENTIE

De toegestane maximumsnelheid voor winterbanden mag niet overschreden worden. Anders raken de banden beschadigd – gevaar voor ongelukken!

Milieu-aanwijzing

Op tijd weer de zomerbanden plaatsen. Op deze manier is er minder lawaai onder het rijden, slijten de banden minder en verbruikt de wagen minder brandstof. ■

Sneeuwkettingen

Sneeuwkettingen alleen op de voorwielen en alleen bij een bepaalde bandmaat monteren ⇒ pagina 313.

205/55 R16	kettingen van 15 mm
225/45 R17	kettingen van 9 mm
225/40 R18	kettingen van 7 mm

Bij gebruik van sneeuwkettingen de wieloppen en velgsieringen verwijderen. In dat geval moeten om veiligheidsredenen de wielbouten met kapjes afgedekt worden die bij iedere Technische Dienst verkrijgbaar zijn.

ATTENTIE

Let op de gegevens in de meegeleverde gebruiksaanwijzing van de sneeuwkettingenfabrikant.

VOORZICHTIG

Op sneeuwvrije trajecten de sneeuwkettingen verwijderen. Anders beïnvloeden ze de wegligging, beschadigen ze de banden en zijn ze snel versleten.

Let op

- In sommige landen is de maximumsnelheid met sneeuwkettingen 50 km/u. Houd u aan de wettelijke bepalingen van elk land.
- Wij adviseren u om u bij de Technische Dienst te laten informeren over de maten van velgen, banden en sneeuwkettingen. ■

Diverse situaties

Wagengereedschap, bandenreparatieset en reservewiel

Gereedschap

Het wagengereedschap en de krik vindt u onder de afdekking van de laadvloer in de bagageruimte.

Afbeelding 192 Wagengereedschapsdoos en krik

Afbeelding 193 Wagengereedschapsdoos en krik

Wagengereedschap (A) en krik (B) ⇒ Afbeelding 193 voor wagens met reservewiel en voor wagens met bandenreparatieset zitten onder de afdekking van de laadvloer in de bagageruimte.

- Met behulp van de handgreep van de afdekking van de laadvloer terugschuiven (A) ⇒ Afbeelding 192.
- Bevestigingsschroef van de afdekking losschroeven (B) ⇒ Afbeelding 192.
- Afdekking verwijderen.
- Bij wagens met reservewiel de wagengereedschapsdoos ontgrendelen door de greep aan de doos omhoog te trekken.
- Wagengereedschap resp. krik uit de bagageruimte nemen.

Het wagengereedschap bestaat uit de volgende onderdelen: ▶

- Haak voor grote wielkop* en sierdop
- Wielsleutel
- Sleepoog
- Adapter voor de wielboutbeveiliging*

Voordat u de krik weer opbergt, de krikarm weer geheel terugdraaien.

Enkele van de vermelde onderdelen horen alleen bij bepaalde type-uitvoeringen of zijn optioneel.

ATTENTIE

- De af fabriek meegeleverde krik is alleen voor uw wagenmodel bedoeld. In geen geval daarmee zwaardere wagens of andere lasten optillen - gevaar voor verwondingen!
- De motor nooit starten met opgekrikte wagen. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Als er werkzaamheden onder de wagen verricht moeten worden, dient men hiervoor geschikte bokken te gebruiken. Gevaar voor verwondingen!

Bandenreparatieset (Tire Mobility System)

U vindt de bandenreparatieset onder de laadvloer in de bagageruimte.

Afbeelding 194 Bandenreparatieset (Tire Mobility System) onder de laadvloer in de bagageruimte

- Met behulp van de handgreep de afdekking van de laadvloer terugschuiven.
- Bandenreparatieset verwijderen.

De wagen is met een bandenreparatieset (Tire Mobility System) uitgerust voor het geval u een band moet repareren.

De bandenreparatieset bestaat uit een **bandenreparatiemiddel** voor het afdichten van bandenbeschadigingen en een **compressor** voor het verkrijgen van de benodigde bandenspanning.

Het gebruik van het bandenafdichtmiddel en de compressor staat beschreven in een gebruiksaanwijzing die bij de fles met afdichtmiddel zit. ■

Stalen reservewiel

Het stalen reservewiel ligt in de bagageruimte onder de laadvloer. Het is alleen voor tijdelijk gebruik bedoeld.

Afbeelding 195 Stalen reservewiel

Reservewiel eruit nemen

- Kartelwiel ⇒ Afbeelding 195 linksom met de hand eruit draaien.
- Reservewiel eruit nemen.

Verwisseld wiel bevestigen

- Wiel in de uitsparing voor het reservewiel in de bagageruimte leggen.
- Kartelwiel rechtsom draaien om het wiel vast te zetten.
- Voordat de achterklep wordt gesloten, moet u de laadvloer weer plaatsen.

Uw wagen kan af fabriek met een stalen reservewiel zijn uitgerust. Het reservewiel levert door zijn ontwerp (velg-/bandenmaat, rubbersamenstelling, profiel enz.) doorgaans **niet** dezelfde prestaties als de banden waarop normaal wordt gereden. Let daarom op de volgende beperkingen:

- Het stalen reservewiel is alleen toegelaten voor uw model wagen. Het mag alleen onder uw wagen worden gemonteerd.
- Als het stalen reservewiel is gemonteerd, heeft uw wagen andere rij-eigenschappen ⇒ ⚠.
- Het wiel is alleen bedoeld voor tijdelijk gebruik na bandenpech. Daarom het stalen reservewiel zo snel mogelijk vervangen door een normaal wiel.
- Indien de afmetingen van het reservewiel met stalen velg verschillend zijn van de andere wielen, kunnen de sneeuwkettingen voor de andere wielen hierop waarschijnlijk niet ingebouwd worden.

ATTENTIE

- Nadat het stalen reservewiel is gemonteerd, moet de bandenspanning zo snel mogelijk worden gecontroleerd. De bandenspanning moet overeenstemmen van de beladingstoestand van de wagen (raadpleeg de tabel met de bandenspanningen). Zo niet bestaat het risico een ongeval te krijgen. Gebruik de hoogste bandenspanning die in de tabel wordt aangegeven.
- Niet sneller dan 80 km/u rijden - anders gevaar voor ongelukken!
- Acceleraties, stevig remmen en snel door de bochten rijden vermijden - anders gevaar voor ongelukken!

Verwisselen van een wiel

Vorbereidend werk

Voordat u met het verwisselen van een wiel begint, moet er enig voorbereidend werk plaatsvinden.

- Indien u een lekke band hebt, de wagen op een veilige plaats, zo ver mogelijk buiten de verkeersstroom, parkeren. De wagen moet **horizontaal** staan.
- Laat alle inzittenden **uitstappen**. Deze moeten buiten de gevaarzone blijven (bijv. achter de vangrail).
- **Handrem** stevig aantrekken.
- **1e versnelling** inschakelen.
- Bij het rijden met een aanhangwagen: Aanhangwagen van uw wagen loskoppelen.
- **Wagengereedschap** en **reservewiel** ⇒ pagina 268 uit de bagageruimte nemen.

ATTENTIE

Alarmlichten inschakelen en gevarendriehoek plaatsen als u met een lekke band op de weg staat. Hiermee beschermt u uzelf en de andere verkeersdeelnemers.

VOORZICHTIG

Als u het verwisselen van het wiel op een helling uitvoert, blokkeert u het tegenoverliggende wiel met een steen of iets dergelijks om ervoor te zorgen dat de wagen niet wegrolt.

Let op

Hierbij moeten de wettelijke voorschriften worden opgevolgd. ■

Een wiel verwisselen

Het verwisselen van een wiel bestaat uit de volgende stappen:

- **Wieldop** verwijderen.
- **Wielbouten** losdraaien ⇒ pagina 272.
- **Wagen** opkrikken op de juiste plaats ⇒ pagina 273.
- Wiel **verwijderen** of **plaatsen** ⇒ pagina 274.
- Wagen laten **zakken**.
- Wielbouten met de wielsleutel kruiselings **vast**draaien ⇒ pagina 272.
- **Wieldop** weer plaatsen. ■

Werkzaamheden achteraf

Nadat u het wiel hebt verwisseld, moeten er nog enkele werkzaamheden achteraf worden verricht.

- Het verwisselde wiel in de uitsparing van het reservewiel **opbergen** en bevestigen.
- Wagengereedschap op zijn plaats opbergen. ▶

- **Bandenspanning** van het geplaatste reservewiel zo snel mogelijk controleren.
- Aanhaalmoment van de wielbouten zo snel mogelijk controleren met een **momentsleutel**. Dit moet 120 Nm zijn (altijd in koude toestand).
- Het defecte wiel zo snel mogelijk **vervangen**.

Let op

- Als u bij het verwisselen van het wiel hebt vastgesteld dat de wielbouten verroest zijn, moeten de bouten worden vernieuwd voordat het aanhaalmoment wordt gecontroleerd.
- Om veiligheidsredenen tot de controle van het aanhaalmoment alleen met matige snelheid rijden.

Wielbouten los- en vastdraaien

Voordat u de wagen opkrikt, de wielbouten losdraaien.

Afbeelding 196 **Wiel verwisselen: Wielbouten losdraaien**

Losdraaien

- **Wielsleutel** tot de aanslag op de wielbout¹⁾ schuiven.
- Sleutel bij het *uiteinde* vastnemen en de bout ongeveer *één* omwenteling **linksom** draaien ⇒ Afbeelding 196 (pijl).

Vastdraaien

- Wielsleutel tot de aanslag op de wielbout schuiven¹⁾.
- Sleutel bij het *uiteinde* vastnemen en de bout **rechtsom** draaien tot deze vastzit. ▶

¹⁾ U hebt voor het los- en vastdraaien van de wielboutbeveiliging* de betreffende adapter nodig ⇒ pagina 274.

⚠ ATTENTIE

Wielbouts slechts een beetje (ongeveer één omwenteling) losdraaien, zolang de wagen niet is omhooggekrikt. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.

ℹ Let op

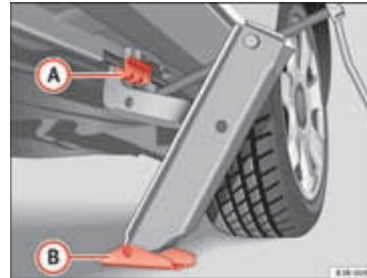
- Als de bout niet losgedraaid kan worden, voorzichtig met de *voet* op het uiteinde van de wielsleutel drukken. Uzelf aan de wagen vasthouden en erop letten dat u stevig staat.

Wagen opkrikken

Wagen met de krik omhoogbrengen om het wiel te kunnen verwijderen.

Afbeelding 197 Wiel verwisselen: Steunpunten voor de krik

Afbeelding 198 Wiel verwisselen: Krik

- Het **steunpunt** op de dorpel zoeken, dat het dichtste bij het defecte wiel ligt ⇒ Afbeelding 197 -pijlen-.
- **Krik** onder het steunpunt omhoogdraaien tot de klauw direct onder het verticale gedeelte van de dorpel staat.
- Krik zo plaatsen, dat de klauw in het verticale gedeelte van de dorpel valt ⇒ Afbeelding 198 (A) en de beweegbare grondplaat (B) plat op de grond ligt.
- Wagenkrik verder omhoogdraaien tot het wiel net vrij van de grond is.

Op de dorpel geven 'putjes' voor- en achteraan de plaatsen aan, waar de krik moet worden geplaatst ⇒ Afbeelding 197 -pijlen-. Voor elk wiel is er precies één plaats. Op andere plaatsen mag de krik niet worden geplaatst.

De afstand van de plaats waar de krik tegen de dorpel mag worden geplaatst tot de wielkast bedraagt aan de voorzijde ca. 25 cm en aan de achterzijde ca. 15 cm.

Een **zachte ondergrond** onder de krik kan ertoe leiden dat de wagen van de krik afglijdt. Daarom de krik op een stevige ondergrond plaatsen. Zo nodig een stabiele plaat met een groot oppervlak gebruiken. Bij een **gladde ondergrond**, zoals bijv. een tegelvloer, een stroeve ondergrond (bijv. een rubber mat) gebruiken.

ATTENTIE

- De benodigde maatregelen treffen zodat de voet van de krik niet kan wegglijden. Anders bestaat er gevaar voor ongelukken.
- Als u de krik niet op de juiste plaatsen aanbrengt, kan dit tot schade aan de wagen leiden. Bovendien kan de krik bij onvoldoende grip onder de wagen uit glijden - gevaar van verwondingen!

Wiel demonteren en monteren

Voor het demonteren en monteren van het wiel moeten de volgende werkzaamheden verricht worden:

Nadat u de bouten hebt losgedraaid en de wagen hebt opgekrikt, het wiel als volgt verwisselen:

Wiel demonteren

- De wielbouten losdraaien met de wielsleutel en de bouten aan de kant leggen op een schoon oppervlak.

Wiel monteren

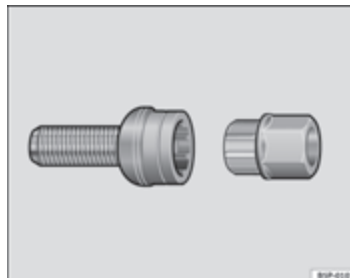
- Wielbouten erin draaien en licht aantrekken.

De wielbouten moeten schoon zijn en gemakkelijk draaien. Contactvlakken tussen wiel en naaf controleren. Verontreinigingen op deze vlakken verwijderen alvorens het wiel te plaatsen.

Als er looprictinggebonden banden gemonteerd worden, dient u op de draairichting te letten. ■

Wielbouten met diefstalbeveiliging*

U hebt een speciale adapter nodig om diefstalbelemmerende bouten los te draaien.

Afbeelding 199 Wielbout met diefstalbeveiliging

- De adapter tot de aanslag in wielbout met diefstalbeveiliging plaatsen ⇒ Afbeelding 199.
- Wielsleutel tot de aanslag op de adapter schuiven.
- Wielbout los- of vastdraaien.

Codenummer

Het codenummer van de wielbout staat gegraveerd op de voorzijde van de adapter. ►

De code moet genoteerd en zorgvuldig bewaard worden, want enkel hiermee kan de reserve-adapter bij de Officiële SEAT-diensten verkregen worden.

Looprichtinggebonden banden

Looprichtinggebonden banden moeten in de juiste richting gemonteerd worden.

Een looprichtinggebonden band is herkenbaar aan de pijlen op de wang van de band die in de draairichting wijzen. Deze draairichting beslist aanhouden bij het monteren van de wielen. Alleen in dat geval zult u optimaal kunnen genieten van de eigenschappen van dit soort banden voor wat betreft grip, geluid, slijtage en aquaplaning.

Als u het reservewiel bij bandenpech noodgedwongen tegen de draairichting in moet plaatsen, voorzichtig rijden omdat de optimale eigenschappen van de band in deze situatie niet meer gelden. Dit is vooral bij nat weer belangrijk.

De defecte band zo snel mogelijk verwisselen en zorgen voor de juiste looprichting bij alle banden, zodat de voordelen van draairichtinggebonden banden weer volledig kunnen worden benut.

Bandenreparatie* (Tire Mobility System)

Algemeen en veiligheidsvoorschriften

De bandenreparatieset is alleen bedoeld voor tijdelijk en kort gebruik.

Afbeelding 200 Bandenbeschadiging waarvoor het Tire Mobility System niet geschikt is

Uw wagen is uitgerust met een bandenreparatieset, het **Tire Mobility System (TMS)**.

In het geval van bandenpech zit onder de laadvloer van de bagageruimte het **Tire Mobility System**, dat bestaat uit het bandenaftichtmiddel en een compressor.

Met het **Tire Mobility System** kunnen alleen bandenbeschadigingen worden gerepareerd die zijn veroorzaakt door scherpe voorwerpen met een maximale diameter van ca. 4 mm.

Het scherpe voorwerp kan dan in de band blijven. ▶

Het bandenaafdichtmiddel mag niet worden gebruikt:

- Bij insnijdingen of gaten in de band die groter zijn dan 4 mm ⇒ Afbeelding 200 ①
- Bij beschadigingen aan de velg ②
- Als u met zeer lage bandenspanning of lege band hebt gereden ③

De bediening van het **TMS (Tire Mobility System)** wordt in de paragraaf **Reparatie uitvoeren** ⇒ pagina 277 en op de gebruiksaanwijzing bij de fles met afdichtmiddel beschreven.

TMS (Tire Mobility System) kan worden gebruikt bij buitentemperaturen tot -20°C.

ATTENTIE

Na de bandenreparatie moet op het volgende worden gelet:

- Niet sneller rijden dan 80 km/u!
- Acceleraties, stevig remmen en snel door bochten rijden vermijden.
- Het rijgedrag van de wagen kan anders dan normaal zijn.
- Met Tire Mobility System gerepareerde banden zijn alleen voor tijdelijk en kort gebruik bedoeld.
- Bij wagens met bandenspanningscontrolesysteem* kan na gebruik van het bandenaafdichtmiddel een verkeerde aanwijzing of storing in het systeem voorkomen. Daarom voorzichtig naar de dichtstbijzijnde gespecialiseerde werkplaats rijden.
- Tire Mobility System mag NIET worden gebruikt:
 - Bij insnijdingen of gaten in de band van meer dan 4 mm lengte of diameter
 - Bij beschadigingen aan de velg
 - Als u met zeer lage bandenspanning of lege band hebt gereden.
- Neemt u vakkundige hulp in de arm als een reparatie met het bandenaafdichtmiddel niet mogelijk is.

ATTENTIE (vervolg)

- Het bandenaafdichtmiddel mag niet in contact komen met huid, ogen of kleding.
- Als u het bandenaafdichtmiddel in uw oog hebt gekregen of hebt aangeraakt, direct grondig spoelen met schoon water.
- Met het bandenaafdichtmiddel vervuilde kleding direct uittrekken.
- Dampen niet inademen!
- Als het bandenaafdichtmiddel is ingeslikt, de mond direct grondig uitspoelen en voldoende water drinken.
 - Geen braken opwekken! Direct een arts raadplegen!
- Wanneer er allergische reacties optreden direct een arts raadplegen.
- Het bandenaafdichtmiddel uit de buurt van kinderen houden.

Milieu-aanwijzing

Breng een aangebroken fles bandenaafdichtmiddel naar een gespecialiseerd bedrijf of de SEAT Technische Dienst, waar ervoor wordt gezorgd dat het product op een correcte manier wordt gerecycled.

Let op

- Als bandenaafdichtmiddel is vrijgekomen, laten drogen. Het kan dan worden verwijderd als een folie.
- Let op de uiterste gebruiksdatum die op de fles met afdichtmiddel staat. Het bandenaafdichtmiddel bij een gespecialiseerde werkplaats laten vervangen. ■

Reparatie uitvoeren

Afbeelding 201 Reparatie uitvoeren

Vorbereidingen

- Indien u een lekke band hebt, de wagen op een veilige plaats, zo ver mogelijk buiten de verkeersstroom, parkeren.
- **Handrem** goed aantrekken om ervoor te zorgen dat de wagen niet onbedoeld wegrolt.
- **1e versnelling** inschakelen.
- Controleren of een reparatie met het Tire Mobility System mogelijk is ⇒ pagina 275.
- Alle passagiers laten **uitstappen** en op een veilige plaats laten staan ⇒ ⚠.
- **Fles met afdichtmiddel** en de **compressor** uit de bagageruimte nemen.

- De sticker "max. 80 km/u", die bij de fles met afdichtmiddel zit, in het zicht van de bestuurder op het instrumentenpaneel plakken.

Banden vullen

- Fles voor gebruik goed schudden.
- Bijgeleverde vulslang volledig op de fles schroeven. Daardoor prikt u automatisch de folie op de sluiting door.
- Stofdopje van het ventiel verwijderen en met de bijgeleverde draaihulp het ventielinzetstuk eruit draaien ⇒ Afbeelding 201.
- Ventielinzetstuk op een schone ondergrond leggen.
- Sluitstop uit de vulslang verwijderen en de slang op het ventiel aansluiten.
- Fles met de bodem omhooghouden en de band met de gehele inhoud van de fles vullen.
- Slang daarna lostrekken en het ventielinzetstuk weer stevig in het ventiel schroeven.

Band oppompen

- Vulslang van de compressor op het ventiel schroeven en de stecker in de sigarettenaansteker steken.
- Band tot 2,0 à 2,5 bar oppompen en de druk op de manometer aflezen.
- Als deze bandenspanning niet wordt bereikt, uw wagen ca. 10 meter naar voren of achteren rijden, zodat het afdichtmiddel zich in de band kan verdelen. Als de noodzakelijke spanning ▶

ook nu niet wordt bereikt, is de band te ernstig beschadigd en is reparatie met het bandenafdichtmiddel niet mogelijk.

Afsluitende controle

- Na ca. 10 minuten rijden stoppen en de bandenspanning controleren.
- Als de bandenspanning lager is dan 1,3 bar, dan is de band te sterk beschadigd. Niet verder rijden! Een vakman te hulp roepen.

ATTENTIE

- Alarmlichten inschakelen en gevarendriehoek plaatsen als u met een lekke band op de weg staat. Hiermee beschermt u uzelf en de andere verkeersdeelnemers.
- Ervoor zorgen dat alle passagiers zich op een veilige plek buiten de gevarenzone zijn (bijv. achter een vangrail).
- De veiligheidsaanwijzingen op de compressor en in de gebruiksaanwijzing bij de fles met afdichtmiddel opvolgen!
- Als de bandenspanning van 2,0 bar na zes minuten oppompen niet kan worden bereikt, is de band te sterk beschadigd. Niet verder rijden!
- Neemt u vakkundige hulp in de arm als een reparatie met het bandenafdichtmiddel niet mogelijk is.
- Als de bandenspanning na 10 minuten rijden lager is dan 1,3 bar, dan is de band te sterk beschadigd. Niet verder rijden! Roep de hulp in van een vakman.

VOORZICHTIG

Bijzondere voorzichtigheid is geboden als u banden gaat repareren op een helling.

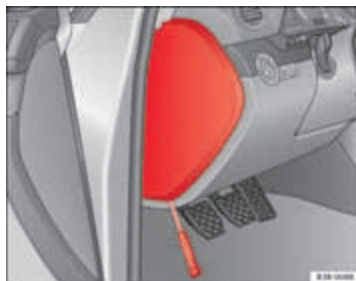
Let op

- De compressor niet langer dan 6 minuten achtereenvolgend gebruiken. Anders bestaat gevaar voor oververhitting. Als de compressor is afgekoeld, kan deze weer worden gebruikt.
- Als afdichtmiddel is vrijgekomen, dit laten drogen. Het kan als een folie worden losgetrokken.
- Na een bandenreparatie een nieuwe fles afdichtmiddel bij een gespecialiseerde werkplaats aanschaffen. Hierna is het Tire Mobility System weer volledig inzetbaar.
- Hierbij moeten de wettelijke voorschriften worden opgevolgd. ■

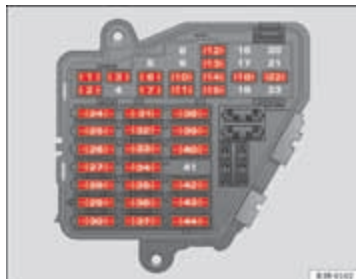
Elektrische zekeringen

Zekering vervangen

Doorgebrande zekeringen moeten worden vervangen.

Afbeelding 202 Links in het dashboard: afdekking van de zekeringenhouder

Afbeelding 203 Algemene afbeelding van de zekeringsteun aan de linkerkant van het dashboard: zekeringen (zonder deksel)

- Contact en de betreffende stroomverbruiker uitschakelen.
- Deksel met behulp van een schroevendraaier verwijderen ⇒ Afbeelding 202.
- Nakijken welke zekering bij de uitgevallen verbruiker hoort ⇒ pagina 280, Zekeringenoverzicht.
- Kunststof klem uit de houder in het deksel nemen, op de doorgebrande zekering plaatsen en deze eruit trekken.
- Als de zekering is doorgebrand (herkenbaar aan de doorgesmolten metalen strip), dan deze door een nieuwe zekering met *dezelfde* stroomsterkte vervangen.
- Zekeringendeksel weer plaatsen.

De stroomcircuits zijn door zekeringen gezekeerd. De zekeringen zitten aan de linkerzijde van het dashboard onder een afdekking.

Aan de binnenzijde van het deksel zitten een sticker met het zekeringsoverzicht en twee vervangende zekeringen. Bovendien zit daar ook een slinger voor de noodbediening van het schuifdak*.

VOORZICHTIG

Zekeringen niet "repareren" en ook niet door zwaardere vervangen. Brandgevaar! Bovendien kan schade op een andere plaats aan de elektrische installatie ontstaan.

Let op

Als een nieuw geplaatste zekering na korte tijd weer doorbrandt, moet de elektrische installatie zo snel mogelijk door een gespecialiseerde werkplaats worden gecontroleerd. ■

Zekeringenoverzicht

Zekeringen die zonder problemen kunnen worden vervangen.

Nr.	Verbruiker	Ampère
1	Airconditioning	10
2	Lampjes in de voetenruimte	5
3	Verwarme sproeiers	5
4	Koelluchtventilator	5
5	Parkeerhulp, automatische versnellingsbak	10
6	Airconditioning (luchtkwaliteitssensor), druksensor	5
7	Elektronische Stabiliserings Controle (ESC), remlichtschakelaar, koppelingspedaalschakelaar, stuurhoeksensor	10
8	Telefoon	5
9	Verwarming lambdasonde	10
10	Zelffrichtende koplampen (bochtverlichting) rechts	5
11	Airbag en uitschakeling van de bijrijdersairbag	5
12	Stopcontact voor diagnosesteker	10
13	Stuurkolommodule	10
14	Remlichten	10
15	Instrumentenpaneel	10
16	Vrij	
17	Controle van de bandenspanning, regen-/lichtsensor	10
18	Zelffrichtende koplampen (bochtverlichting) links	5
19	Regeleenheid Start-Stop	10
20	Motorregeling	15
21	Start-Stop laadstroomregeling accu	5
22	Vrij	
23	Vrij	

Nr.	Verbruiker	Ampère
24	Centrale comfort-elektronica	20
25	Aanjager verwarming	30
26	Achterruitverwarming	30
27	Stopcontact trekhaak (regelapparaat)	30
28	Brandstofpomp, extra pomp voor diesel	20
29	Radio, versterker (met Start-Stop)	20
30	Schuif-/kanteldak	20
31	Stopcontact voor diagnosesteker, zelfdimmende binnenspiegel, achteruitrijlicht, automatische versnellingsbak	15
32	Stopcontact trekhaak	15
33	Sigarettenaansteker	20
34	Ruitbediening achter	30
35	Stopcontact bagageruimte*	20
36	Ruitenwissers	30
37	Pomp voor ruitensproeiers en koplampsproeiers	30
38	Verlichting kofferruimte, alarmsysteem	15
39	Radio, versterker (zonder Start-Stop)	20
40	Claxon	25
41	230-volt stopcontact	30
42	Elektronische Stabiliserings Controle (ESC)	25
43	Ruitbediening vooraan	30
44	Stoelverwarming	35

Enkele van de in de tabel vermelde verbruikers horen alleen bij bepaalde type-uitvoeringen of zijn optioneel. ▶

Let op

Let erop dat de tabel hiervoor de gegevens weergeeft waarover beschikt wordt op het ogenblik van de druk van het instructieboekje; wijzigingen zijn voorbehouden. Bij verschillen gelden altijd de gegevens van de sticker aan de binnenzijde van het zekeringsdeksel.

Gloeilampjes

Algemeen

De volgende gloeilampjes aan de buitenzijde van de wagen kunt u **zelf** vervangen:

- Hoofdkoplampen: alle (behalve xenon-lichten)
- Achterlicht: alle gloeilampjes
- Gloeilampje van knipperlicht

De volgende lampjes kunnen alleen door een **gespecialiseerde werkplaats** worden vervangen:

- Hoofdkoplampen: xenon* licht ⇒ pagina 289
- Mistlampen: gloeilampje

Het vervangen van een defect lampje vereist doorgaans enige technische vaardigheid. Dit geldt met name voor lampjes die alleen vanuit de motorruimte kunnen worden bereikt.

Wij adviseren daarom bij twijfel het vervangen van lampjes door een gespecialiseerde werkplaats of een erkend autobedrijf te laten uitvoeren.

Als u echter lampjes in de motorruimte zelf vervangt, let er dan op dat werken in de motorruimte gevaarlijk kan zijn ⇒ pagina 243 ⇒ in Wattage op pagina 282.

Veel van de lampen die SEAT toepast, zijn van het type "LL", hetgeen "Long Life" (lange levensduur) betekent. Deze lampen worden toegepast voor alle functies waarbij veel branduren vereist zijn (dimlicht, stadslicht, daglicht...). Dit is anders dan bij lampen die minder gebruikt worden (knipperlichten...). Een lamp met dezelfde benaming maar zonder de letters "LL" of "SLL" aan het eind, zijn compatibel, maar hebben een branduur die gemiddeld slechts de helft is van de "Long Life" variant.

Aanbevolen wordt om bij vervanging van lampen, uitsluitend types te gebruiken die identiek zijn aan de te vervangen lamp.

Vervangen van lampjes. Halogeenkoplamp

Wattage

Een gloeilampje mag alleen worden vervangen door een lampje met hetzelfde wattage. De aanduiding van het wattage staat op de lampvoet.

gloeilampje	Type
Dimlicht (halogeen)	12 V/55 W (H7 LL)
Grootlicht/routelicht	12 V/55 W (H1)
Knipperlicht	12 V/21 W (PY21W)
Stadslicht	12 V/5 W (W5W LL)

ATTENTIE

- Als de motor op bedrijfstemperatuur is, moet bij werkzaamheden in de motorruimte bijzonder zorgvuldig te werk worden gegaan - gevaar voor verbranding!
- Lampjes staan onder druk en kunnen exploderen, als ze worden vervangen - gevaar voor verwondingen!
- Bij gasontladingslampen* (xenon-licht) moet met het hoogspanningsgedeelte deskundig worden omgegaan. Anders ontstaan er levensgevaarlijke situaties!
- Let er bij het vervangen van lampjes op, dat u zich niet verwondt aan scherpe delen in het koplamphuis.

VOORZICHTIG

- Voor het werken aan het elektrisch systeem moet de sleutel uit het contact gehaald worden. Gevaar voor kortsluiting!
- Vóór het vervangen van het gloeilampje de verlichting resp. parkeerlichten uitschakelen.

Milieu-aanwijzing

Met betrekking tot de opslag en afvoer van defecte lampjes kunt u informatie verkrijgen bij de gespecialiseerde winkels.

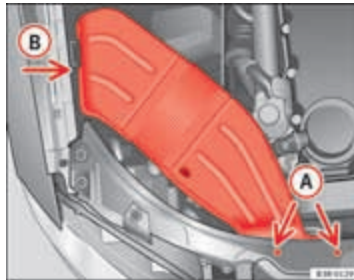

Let op

- Afhankelijk van de weersomstandigheden (koude, vocht) kunnen de koplampen, de mistlampen, achterlichten en knipperlichten tijdelijk beslaan. Dit heeft geen invloed op de levensduur van het verlichtingssysteem. Bij het inschakelen van de lichten, ontwasemt de zone waar de lichtbundel uitstraalt snel. Er kunnen niettemin aan de binnenzijde randen beslagen blijven.
- Controleer regelmatig of de verlichting van uw wagen goed werkt, met name de verlichting aan de buitenzijde van de wagen. Dat is niet alleen in het belang van uw eigen veiligheid, maar ook in het belang van de veiligheid van andere verkeersdeelnemers.
- Zorg ervoor dat u een nieuw lampje hebt, voordat u het kapotte lampje gaat uitbouwen.
- Pak het glas van het lampje niet met blote handen vast. Gebruik een stoffen doek of papier. De vetsporen die de vingers achterlaten zouden anders door de warmte van het brandende gloeilampje verdampen en op het spiegeloppervlak neerslaan met als gevolg dat de reflector dof wordt. ■

Luchtgeleidingskap uitbouwen

De luchtgeleidingskap moet worden uitgebouwd om bij de gloeilampjes van de rechterkoplamp te kunnen.

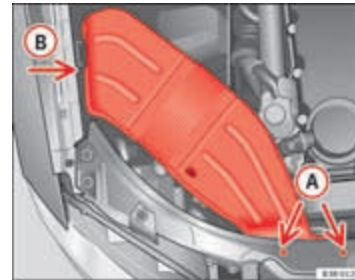

Afbeelding 204 Luchtgeleidingskap aan de rechterkant van de wagen

- Bouten **(A)** eruit draaien ⇒ Afbeelding 204.
- Luchtgeleidingskap uit geleiding **(B)** trekken en verwijderen. ■

Luchtgeleidingskap inbouwen

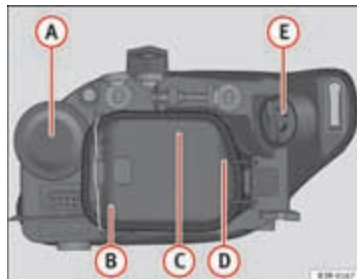
Na het vervangen van gloeilampjes van de rechterkoplamp moet de luchtgeleidingskap weer worden ingebouwd.

Afbeelding 205 Luchtgeleidingskap aan de rechterkant van de wagen

- Luchtgeleidingskap in de inbouwstand brengen.
- Beide bouten **(A)** eerst licht erin draaien en vervolgens vast-draaien.
- Luchtgeleidingskap in geleiding **(B)** schuiven. ■

Lampjes van de halogeenkoplamp

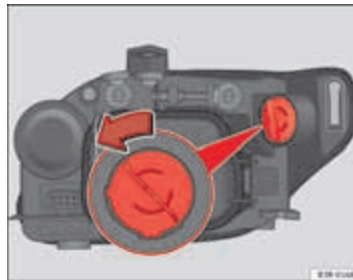

Afbeelding 206 Lampjes van de halogeenkoplamp

- A Grootlicht
- B Stadslicht
- C Dimlicht
- D Stadslicht
- E Knipperlicht

Gloeilampje voor knipperlicht vervangen

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan rijderszijde.

Afbeelding 207 Lampje knipperlicht

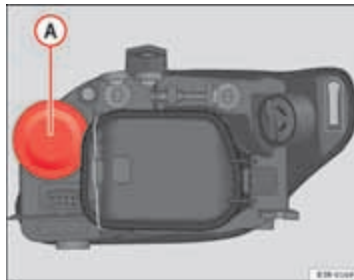
- – Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- De fitting linksom draaien door deze vast te houden aan de greep → Afbeelding 207 en de fitting en de lamp verwijderen.
- Het doorgebrande lampje vervangen in de fitting (drukken en linksom draaien om het te verwijderen) door een nieuw (drukken en rechtsom draaien om het te plaatsen).
- Ga in omgekeerde volgorde te werk voor de montage.
- Werking van het nieuwe lampje controleren. ▶

i **Let op**

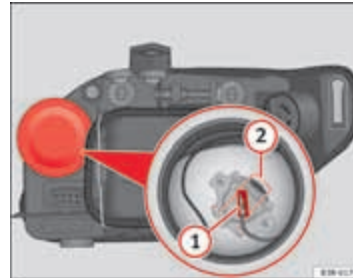
Hoewel dit niet nodig is, vooraf de onbuigzame afdekking verwijderen ⇒ **Afbeelding 210**, dit maakt het vervangen van de lamp van het knipperlicht gemakkelijker.

Lampje grootlicht vervangen

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

Afbeelding 208 Grootlicht

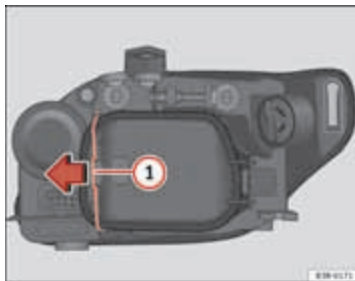
Afbeelding 209 Grootlicht

- Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- Rubberafdekking (A) ⇒ **Afbeelding 208** verwijderen door eraan te trekken.
- Stekkerverbinding ⇒ **Afbeelding 209** (1) van de lamp verwijderen.
- De veer ⇒ **Afbeelding 209** (2) naar binnen en naar rechts drukken.
- Het lampje verwijderen door te trekken aan de aansluitklem en het nieuwe plaatsen rekening houdend met de uitsparingen van de reflector zodat dit goed vastzit. Voor een correcte verlichting moet de gloeidraad in verticale positie staan. Kijk voor een goede oriëntering bij het inbouwen van het lampje in het ko-plampglas. ▶

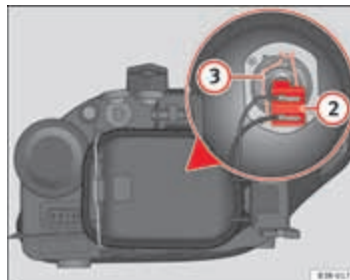
- In omgekeerde volgorde te werk gaan voor de montage en erop letten dat de rubberafdekking goed in de houder komt te zitten.
- Werking van het nieuwe lampje controleren.
- Koplampafstelling zo snel mogelijk laten controleren. ■

Lampje dimlicht vervangen

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

Afbeelding 210 Dimlicht

Afbeelding 211 Dimlicht

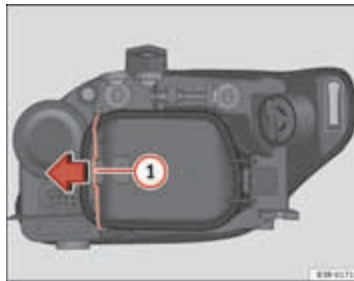
- Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- De stang ⇒ Afbeelding 210 ① in pijlrichting schuiven en de onbuigzame afdekking verwijderen, eerst aan de zijde van de stang, en vervolgens de twee nokken losnemen aan het tegenovergestelde uiteinde van de afdekking.
- Stekerverbinding ⇒ Afbeelding 211 ② van de lamp verwijderen door eraan te trekken.
- De houderveer ⇒ Afbeelding 211 ③ losmaken door de veer naar binnen en naar rechts te drukken.
- Het lampje verwijderen en het nieuwe lampje plaatsen in de koplamphouder met de flens naar boven, van onderaf plaatsen.
- De veer van de lamp sluiten, deze omhoog brengen en licht drukken terwijl linksom gedraaid wordt. Voor een correcte verlichting moet de gloeidraad in verticale positie staan. Kijk voor ►

een goede oriëntering bij het inbouwen van het lampje in het koplampglas.

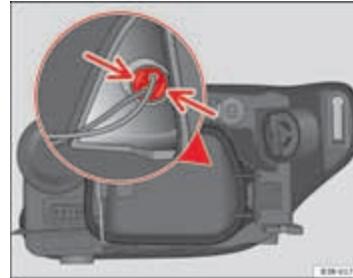
- De steker aan het lampje aansluiten.
- De afdekking plaatsen, eerst de nokken aan de zijkant invoeren en vervolgens de afdekking en de stang sluiten. Zorgen dat gedurende deze handeling de pakking goed vastzit op de afdekking van de houder.
- Werking van het nieuwe lampje controleren.
- Koplampafstelling zo snel mogelijk laten controleren.

Stadslicht vervangen (buitenzijde wagen)

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

Afbeelding 212 Stadslicht (buitenzijde wagen)

Afbeelding 213 Stadslicht (buitenzijde wagen)

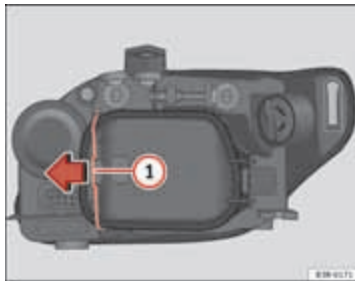
- Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- De stang ⇒ **Afbeelding 212** ① in pijlrichting schuiven en de onbuigzame afdekking verwijderen, eerst aan de zijde van de stang, en vervolgens de twee nokken losnemen aan het tegenovergestelde uiteinde van de afdekking.
- De flenzen van de fitting licht indrukken ⇒ **Afbeelding 213** en naar de afdekking trekken (kan ook verwijderd worden door te trekken aan de kabels van de fitting).
- Het lampje uit de fitting verwijderen door aan beide onderdelen in tegengestelde richting te trekken.
- Het nieuwe lampje draaien door te drukken op de fitting.
- Het lampje in de voet invoeren en drukken op de fitting. De afdekking plaatsen, eerst de nokken aan de zijkant invoeren en vervolgens de afdekking en de stang sluiten. Zorgen dat

gedurende deze handeling de pakking goed vastzit op de afdekking van de houder.

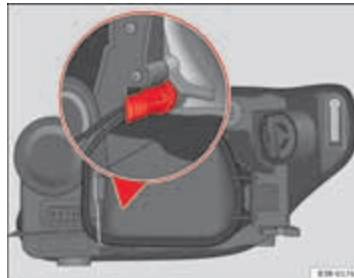
- Werking van het nieuwe lampje controleren.

Stadslicht vervangen (binnenzijde wagen)

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

Afbeelding 214 Stadslicht (binnenzijde wagen)

Afbeelding 215 Stadslicht. Greep van de fitting in verticale stand

- Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- De stang ⇒ Afbeelding 214 ① in pijlrichting schuiven en de onbuigzame afdekking verwijderen, eerst aan de zijde van de stang, en vervolgens de twee nokken losnemen aan het tegenovergestelde uiteinde van de afdekking.
- De lamp en de fitting verwijderen door te trekken aan de bedrading van de fitting.
- Het lampje uit de fitting verwijderen door aan beide onderdelen in tegengestelde richting te trekken.
- Het nieuwe lampje draaien door te drukken op de fitting.
- Het lampje in de lampvoet plaatsen, zodat de platte kant van de greep van de fitting in verticale positie staat ⇒ Afbeelding 215 en hierop drukken. ▶

- De afdekking plaatsen, eerst de nokken aan de zijkant invoeren en vervolgens de afdekking en de stang sluiten. Zorgen dat gedurende deze handeling de pakking goed vastzit op de afdekking van de houder.
- Werking van het nieuwe lampje controleren. ■

Vervangen van lampjes. Bi-Xenon AFS koplamp

Wattage

Voor het vervangen van lampjes is enige technische vaardigheid vereist.

De volgende gloeilampjes aan de buitenzijde van de wagen kunt u zelf vervangen:

- Gloeilampje van koplamp: knipperlicht 12V/21W (PY21W)

De volgende lampjes moeten door een **gespecialiseerde dealer** worden vervangen:

- Lamp van de koplamp: **xenon** licht ⇒ ⚠
- Lichtbronnen in de **DRL** (daglicht) en **stadslicht** verlichtingseenheid.

ATTENTIE

- Als de motor op bedrijfstemperatuur is, moet bij werkzaamheden in de motorruimte bijzonder zorgvuldig te werk worden gegaan - gevaar voor verbranding!
- Lampjes staan onder druk en kunnen exploderen, als ze worden vervangen - gevaar voor verwondingen!
- Bij gasontladingslampen* (xenon-licht) moet met het hoogspanningsgedeelte deskundig worden omgegaan. Anders ontstaan er levensgevaarlijke situaties!
- Let er bij het vervangen van lampjes op, dat u zich niet verwondt aan scherpe delen in het koplamphuis.

VOORZICHTIG

- Voor het werken aan het elektrisch systeem moet de sleutel uit het contact gehaald worden. Gevaar voor kortsluiting!
- Vóór het vervangen van het gloeilampje de verlichting resp. parkeerlichten uitschakelen.

Milieu-aanwijzing

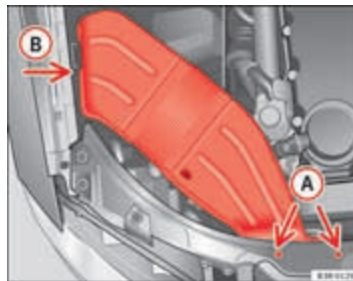
Met betrekking tot de opslag en afvoer van defecte lampjes kunt u informatie verkrijgen bij de gespecialiseerde winkels. ▶

Let op

- Afhankelijk van de weersomstandigheden (koude, vocht) kunnen de koplampen, de mistlampen, achterlichten en knipperlichten tijdelijk beslaan. Dit heeft geen invloed op de levensduur van het verlichtingssysteem. Bij het inschakelen van de lichten, ontwasemt de zone waar de lichtbundel uitstraalt snel. Er kunnen niettemin aan de binnenzijde randen beslagen blijven.
- Controleer regelmatig of de verlichting van uw wagen goed werkt, met name de verlichting aan de buitenzijde van de wagen. Dat is niet alleen in het belang van uw eigen veiligheid, maar ook in het belang van de veiligheid van andere verkeersdeelnemers.
- Zorg ervoor dat u een nieuw lampje hebt, voordat u het kapotte lampje gaat uitbouwen.
- Pak het glas van het lampje niet met blote handen vast. Gebruik een stoffen doek of papier. De vetsporen die de vingers achterlaten zouden anders door de warmte van het brandende gloeilampje verdampen en op het spiegeloppervlak neerslaan met als gevolg dat de reflector dof wordt. ■

Luchtgeleidingskap uitbouwen

De luchtgeleidingskap moet worden uitgebouwd om bij de gloeilampjes van de rechterkoplamp te kunnen.

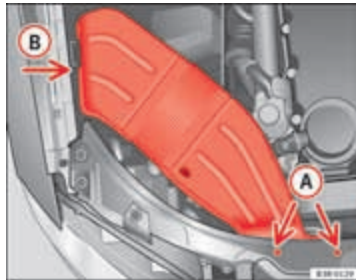

Afbeelding 216 Luchtgeleidingskap aan de rechterkant van de wagen

- Bouten **A** eruit draaien ⇒ Afbeelding 216.
- Luchtgeleidingskap uit geleiding **B** trekken en verwijderen. ■

Luchtgeleidingskap inbouwen

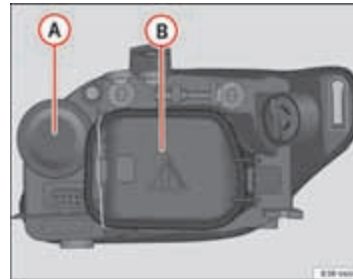
Na het vervangen van gloeilampjes van de rechterkoplamp moet de luchtgeleidingskap weer worden ingebouwd.

Afbeelding 217 Luchtgeleidingskap aan de rechterkant van de wagen

- Luchtgeleidingskap in de inbouwstand brengen.
- Beide bouten **A** eerst licht erin draaien en vervolgens vastdraaien.
- Luchtgeleidingskap in geleiding **B** schuiven. ■

Lampjes van de koplamp Bi-Xenon AFS

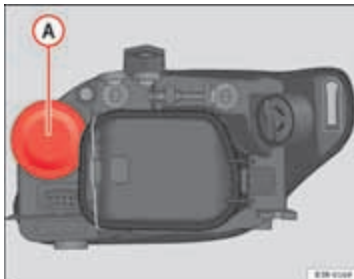

Afbeelding 218 Lampjes van de koplamp Bi-Xenon AFS

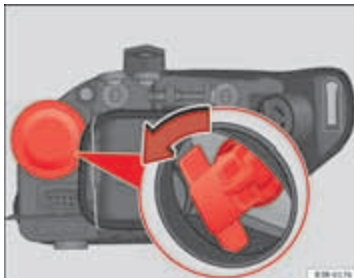
- A** Knipperlicht
- B** Xenonlicht (dim-/grootlicht) ■

Gloeilampje voor knipperlicht vervangen

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

Afbeelding 219 Lampje knipperlicht

Afbeelding 220 Lampje knipperlicht

- Contact en verlichting uitschakelen.
- Motorkap openen.
- Rubberafdekking verwijderen ⇒ Afbeelding 219 door eraan te trekken.
- Fitting verwijderen door te trekken aan de greep en linksom te draaien ⇒ Afbeelding 220.
- Het doorgebrande lampje vervangen in de fitting (drukken en linksom draaien om het te verwijderen) door een nieuw (drukken en rechtsom draaien om het te plaatsen).
- De fitting in de voet invoeren met de flens naar boven en de greep in horizontale positie. Deze drukken tegen de voet en rechtsom draaien. Kijk voor een goede oriëntering bij het inbouwen van het lampje in het koplampglas.
- De rubber afdekking plaatsen en aantrekken, en daarbij zorgen dat deze goed in de houder van de koplamp komt te zitten.
- Werking van het nieuwe lampje controleren. ■

Xenonlamp vervangen

De werkzaamheden voor het vervangen van een gloeilampje aan bestuurderszijde zijn identiek aan de werkzaamheden aan bijrijderszijde.

ATTENTIE

Het is aanbevolen deze lamp in een gespecialiseerde werkplaats te vervangen. ■

Gloeilampjes achteraan vervangen (in zijpaneel)

Overzicht achterlichten

Afbeelding 221 Aanzicht achterlichten

Achterlichten in zijpaneel

- Rem - en stadslicht achter
- Knipperlicht

Overzicht achterlichten LED-verlichting

Afbeelding 222 Aanzicht achterlichten

Achterlichten in zijpaneel

- Rem - en stadslicht achter
- Knipperlicht

Let op

- Alleen het knipperlicht mag worden vervangen.
- Als er een storingssignaal van het rem- of stadslicht wordt weergegeven (met LED-verlichting uitgevoerde functies), het lampje vervangen.
- Het defect aan de verlichting wordt alleen aangegeven wanneer de met LED s werkende functie volledig is uitgevallen. Het is mogelijk dat een LED-lampje niet meer werkt en de waarschuwing niet wordt afgegeven omdat de functie nog steeds goed werkt.

Achterlicht uitbouwen

Om het gloeilampje te vervangen moet de achterlamp worden uitgebouwd. Voor het uitbouwen is enige technische vaardigheid vereist.

Afbeelding 223 Bagageruimte: Inbouwstand van de bevestigingsbout van het achterlicht

Afbeelding 224 Uitbouwen van achterlicht in zijpaneel

Voor de bevestiging en geleiding van het achterlicht wordt een speciale pasbout gebruikt.

- Controleren welk lampje defect is.
- Achterklep openen.
- Afdekking met de platte zijde van een schroevendraaier bij de uitsparing eraf wippen → Afbeelding 223 ① en de afdekking samen met de borgbeugel uit de opening nemen.
- De daarachter liggende schroef met een schroevendraaier linksom (pijl) ② losdraaien en voorzichtig eruit nemen.
- Afwisselend in pijlrichtingen → Afbeelding 224 ① en ② trekken, totdat het achterlicht uit de steun (③ en ④) loskomt.
- Fitting uitbouwen ⇒ pagina 295.

VOORZICHTIG

Bij het uit- en inbouwen van het achterlicht voorzichtig te werk gaan, zodat er geen delen beschadigd worden.

- Vooral bij het uitbouwen van het achterlicht kunnen de lak en het achterlicht zelf worden beschadigd. Daarom adviseren wij om bij het vervangen van een lampje deskundige hulp in te roepen.

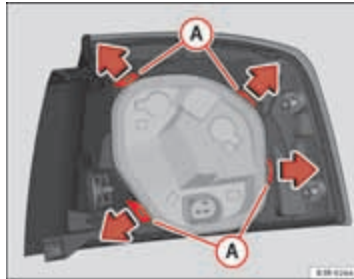

Let op

Een zachte doek klaarleggen, zodat er geen krassen op het achterlichtglas komen als dit wordt neergelegd. ■

Fitting uitbouwen

Om het lampje te vervangen moet de fitting worden uitgebouwd.

Afbeelding 225 Bevestigingslippen achter op achterlicht

Aan de binnenzijde van het achterlicht zitten vier bevestigingslippen.

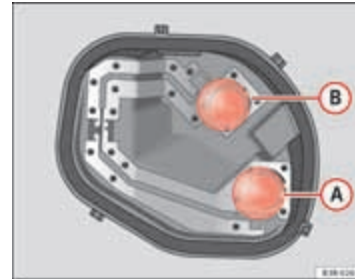
- Bevestigingslippen ontgrendelen (A) ⇒ Afbeelding 225.
- Fittingplaat in pijlrichting (B) verwijderen.
- Defect gloeilampje vervangen ⇒ pagina 295 ⇒ pagina 296.

ATTENTIE

Als u een lampje vervangt van een verlichtingseenheid met LEDs, niet hard aan de fittingplaat trekken om de bekabeling van de LED-module niet te forceren.

Vervangen van lampjes

De lampjes op de fittingplaat kunnen makkelijk worden vervangen.

Afbeelding 226 Positie van de gloeilampjes op de fittingplaat: Voorbeeld: Buitenste linker-achterlicht

De lampjes zitten met een bajonetsluiting vast. Voor de plaatsing van de lampjes, zie onderstaande tabel.

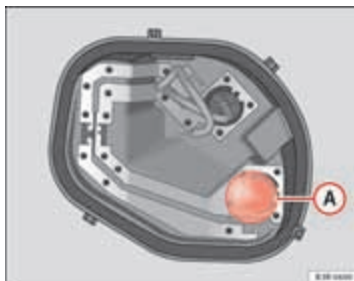
- Defect lampje iets in de fitting drukken, linksom draaien en verwijderen.
- Nieuw lampje plaatsen, in de fitting drukken en tot de aanslag rechtsom draaien.
- Met een doek eventuele vingerafdrukken op het glas van het lampje verwijderen.
- Werking van het nieuwe gloeilampje controleren.
- Fitting terugplaatsen ⇒ pagina 296.

Plaatsing van lampjes

Nr.: ⇒ Afbeelding 226	Functie van het gloeilampje	
A	Knipperlicht	P21W
B	Rem - en stadslicht achter	P21W LL

Vervangen van lampjes. LED-verlichting

Het lampje op de fittingplaat kan makkelijk worden vervangen.

Afbeelding 227 Positie van de gloeilampjes op de fittingplaat: Voorbeeld: Buitenste linker-achterlicht

Het gloeilampje zit met een bajonetsluiting vast. Voor de plaatsing van de lampjes, zie onderstaande tabel.

- Defect lampje iets in de fitting drukken, linksom draaien en verwijderen.

- Nieuw lampje plaatsen, in de fitting drukken en tot de aanslag rechtsom draaien.
- Met een doek eventuele vingerafdrukken op het glas van het lampje verwijderen.
- Werking van het nieuwe gloeilampje controleren.
- Fitting terugplaatsen ⇒ pagina 296.

Plaatsing van lampjes

Nr.: ⇒ Afbeelding 227	Functie van het gloeilampje	
A	Knipperlicht	PY21W

Fitting inbouwen

De fitting kan gemakkelijk worden ingebouwd.

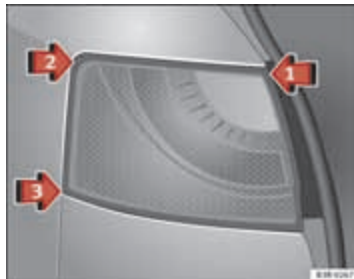

Afbeelding 228 Fittingplaat in achterlicht bevestigen

- Controleren of de afdichting van de fitting goed is aangebracht.
- Fitting op het achterlicht plaatsen en richten tot deze stevig zit.
- Fitting in het achterlicht drukken tot deze vastklikt.
- Controleren of alle vier bevestigingslippen ⇒ **Afbeelding 228** -pijlen- zijn vastgeklikt.
- Achterlicht weer inbouwen ⇒ pagina 297.

Achterlicht inbouwen

Het achterlicht kan makkelijk worden ingebouwd.

Afbeelding 229 Achterlicht inbouwen

Afbeelding 230 Bagageruimte: Inbouwstand van de bevestigingsbout van het achterlicht

- Achterlicht eerst bij ⇒ **Afbeelding 229** pijl ① in de achterlichtsteun plaatsen.
- Achterlicht in de volgorde ② en ③ zachtjes op de achterlichtsteun drukken, totdat de clips stevig in de rubber steunen zitten.
- Zachtjes op de bovenkant van het achterlicht drukken en het achterlicht met de bout m.b.v. een schroevendraaier vanuit de bagageruimte vastzetten ⇒ **Afbeelding 230** ①.
- Achterlicht controleren op goede bevestiging door zijdelings verschuiven.
- Afdekking met de uitsparing naar achteren gekeerd ② vóór de bout plaatsen.
- Controleren of alle lampjes in het achterlicht goed werken. ▶

VOORZICHTIG

Bij het inbouwen van het achterlicht voorzichtig te werk gaan, zodat geen onderdelen resp. lak beschadigd raken.

Gloeilampjes in achterklep vervangen

Overzicht achterlichten

Afbeelding 231 Aanzicht achterlichten

Achterlicht in achterklep

- Stadslicht achter
- Mistachterlicht
- Achteruitrijlicht

Overzicht achterlichten LED-verlichting

Afbeelding 232 Aanzicht achterlichten

Achterlicht in achterklep

- Stadslicht achter
- Mistachterlicht
- Achteruitrijlicht

Let op

- Alleen het mistachterlicht en het achteruitrijlicht mogen vervangen worden.
- Als er een storingssignaal van het stadslicht wordt weergegeven (met LED-verlichting uitgevoerde functie), het lampje vervangen.
- Het defect aan de verlichting wordt alleen aangegeven wanneer de met LEDs werkende functie volledig is uitgevallen. Het is mogelijk dat een LED-lampje niet meer werkt en de waarschuwing niet wordt afgegeven omdat de functie nog steeds goed werkt.

Fitting uitbouwen

Voor het vervangen van de gloeilampjes moet de achterklep geopend zijn.

Afbeelding 233 Afdek-
king in de achterklepbe-
kleding verwijderen

Afbeelding 234 Fitting
uitbouwen

Via de binnenzijde van de achterklep is de fitting van de binnenste achterlichten bereikbaar.

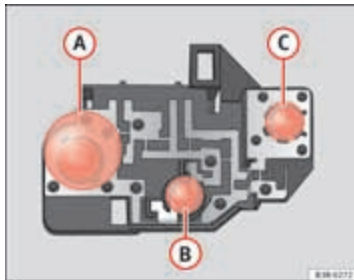
- Controleren welk lampje defect is.
- Een schroevendraaier in de uitsparing van de afdekking steken ⇒ Afbeelding 233 ① en de afdekking eruit wippen ②.
- Drukken op de lippen A ⇒ Afbeelding 234 in pijlrichting en de fitting verwijderen door te trekken in pijlrichting B.
- Lampjes vervangen ⇒ pagina 300 ⇒ pagina 300.

⚠ ATTENTIE

Als u een lampje vervangt van een verlichtingseenheid met LEDs, niet hard aan de fittingplaat trekken om de bekabeling van de LED-module niet te forceren.

Vervangen van lampjes

De lampjes op de fittingplaat kunnen makkelijk worden vervangen.

Afbeelding 235 Positie van de lampjes op de fitting. Voorbeeld: Achterlicht in achterklep

De lampjes zitten met een bajonetsluiting vast. Voor de plaatsing van de lampjes, zie onderstaande tabel.

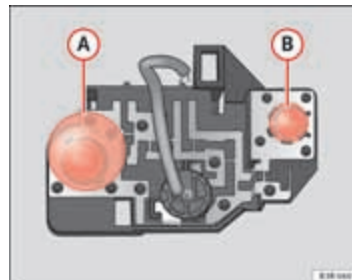
- Defect lampje iets in de fitting drukken, linksom draaien en verwijderen.
- Nieuw lampje plaatsen, in de fitting drukken en tot de aanslag rechtsom draaien.
- Met een doek eventuele vingerafdrukken op het glas van het lampje verwijderen.
- Werking van het nieuwe gloeilampje controleren.
- Fitting terugplaatsen ⇒ pagina 301.

Plaatsing van lampjes

Nr.: ⇒ Afbeelding 235	Functie van het gloeilampje	
A	Achteruitrijlicht	P21W LL
B	Stadslicht achter	W5W LL
C	Mistachterlicht	H21W

Vervangen van lampjes. LED-verlichting

De lampjes op de fittingplaat kunnen makkelijk worden vervangen.

Afbeelding 236 Positie van de lampjes op de fitting. Voorbeeld: Achterlicht in achterklep

De lampjes zitten met een bajonetsluiting vast. Voor de plaatsing van de lampjes, zie onderstaande tabel.

- Defect lampje iets in de fitting drukken, linksom draaien en verwijderen. ▶

- Nieuw lampje plaatsen, in de fitting drukken en tot de aanslag rechtsonder draaien.
- Met een doek eventuele vingerafdrukken op het glas van het lampje verwijderen.
- Werking van het nieuwe gloeilampje controleren.
- Fitting terugplaatsen ⇒ pagina 301.

Plaatsing van lampjes

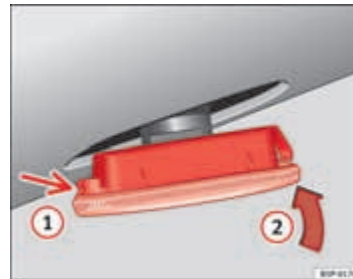
Nr.: ⇒ Afbeelding 235	Functie van het gloeilampje	
A	Achteruitrijlicht	P21W LL
B	Mistachterlicht	H21W

Fitting inbouwen

De fitting kan gemakkelijk worden ingebouwd.

- Fitting op het achterlicht plaatsen en richten tot deze stevig zit.
- Fitting in het achterlicht drukken tot deze vastklikt.
- De afdekking van de binnenbekleding weer vastklikken.
- Controleren of alle lampjes in het achterlicht goed werken.

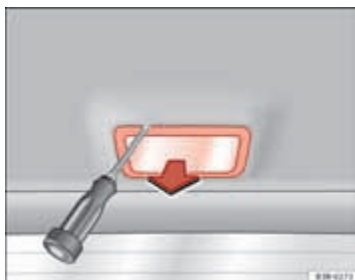
Zijknipperlichten

Afbeelding 237 Zijknipperlicht

- Het knipperlicht naar links of naar rechts drukken om het lampje te verwijderen.
- Fitting uit het knipperlicht nemen.
- Defecte lampje verwijderen en een nieuw lampje plaatsen.
- De fitting in de geleiding van het knipperlicht steken tot hij vastklikt.
- Knipperlicht eerst plaatsen in de opening van de carrosserie, nokken vastzetten ⇒ Afbeelding 237, pijl ①.
- Lampje plaatsen zoals aangeduid door de pijl ② ⇒ Afbeelding 237.

Lampje bagageruimte

Afbeelding 238 Licht bagageruimte

Afbeelding 239 Licht bagageruimte

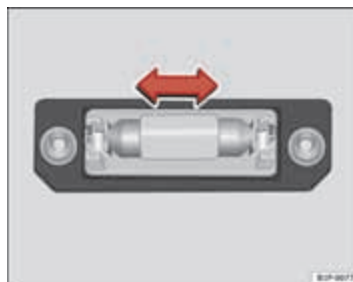
- De kap verwijderen door op de rand van de binnenzijde te drukken m.b.v. de vlakke kant van een schroevendraaier.

- De beschermafdekking uitbouwen en de lamp uit de houder verwijderen. ■

Kentekenplaatverlichting

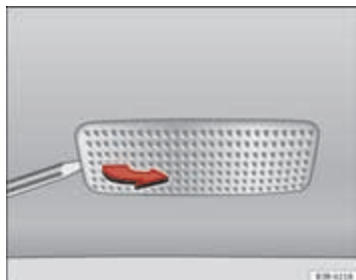
Afbeelding 240 Kentekenplaatverlichting

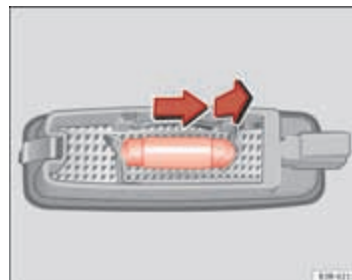
Afbeelding 241 Kentekenplaatverlichting ▶

- Om de kap te verwijderen, de bouten → Afbeelding 240 losdraaien.
- Lampje verwijderen, in pijlrichting en naar buiten verplaatsen → Afbeelding 241.
- Ga in omgekeerde volgorde te werk voor de montage.

Zonneklepverlichting

Afbeelding 242 Dismantling sun vis lighting

Afbeelding 243 Dismantling sun vis lighting

- Het licht voorzichtig verwijderen, door de vlakke zijde van een schroevendraaier → Afbeelding 242 te gebruiken.
- Met een schroevendraaier de afdekking verwijderen.
- Lampje verwijderen, in pijlrichting en naar buiten verplaatsen → Afbeelding 243.

Starthulp

Startkabels

De startkabels moeten voldoende doorsnede hebben.

Als de motor niet aanslaat, omdat de accu ontladen is, kunt u de accu van een andere wagen voor het starten gebruiken. ▶

Startkabels

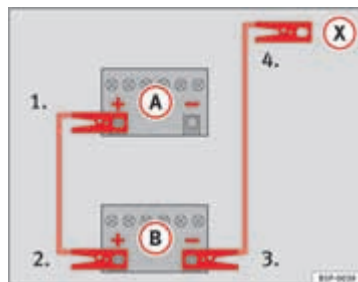
U hebt voor de starthulp **startkabels volgens DIN 72553** nodig (zie de gegevens van de kabelfabrikant). De doorsnede van de kabel moet bij wagens met benzinemotor ten minste 25 mm² en bij wagens met dieselmotor ten minste 35 mm² bedragen.

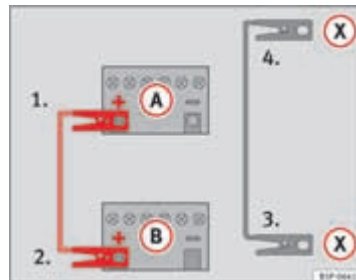
Let op

- Tussen de wagens mag er geen contact bestaan, anders zou de stroom al kunnen lopen, als de pluspolen worden verbonden.
- De ontladen accu moet op de juiste wijze op de elektrische installatie zijn aangesloten.

Starthulp: beschrijving

Afbeelding 244 Verbindingsschema voor wagens zonder Start-stop-systeem.

Afbeelding 245 Verbindingsschema voor wagens met Start-stop-systeem.

Aansluiting startkabels

1. Bij beide wagens het contact uitschakelen ⇒ ⚠.
2. **Voor wagens zonder Start-stop-systeem:**
 - Een uiteinde van de **rode** starthulpkabel op de pluspool (+) van de wagen met de ontladen accu klemmen (A) ⇒ Afbeelding 244.
 - Het andere uiteinde van de **rode** startkabel op de pluspool (+) van de stroomgevende wagen (B) klemmen.
 - Een uiteinde van de **zwarte** starthulpkabel op de minpool (-) van de stroomgevende wagen klemmen (B) ⇒ Afbeelding 244.
 - Sluit het andere uiteinde van de **zwarte** startkabel (X) in de wagen met ontladen accu aan op een massief metalen deel vastgeschroefd aan het motorblok of aan het motorblok zelf, echter niet in de buurt van de accu (A).
3. **Voor wagens met Start-stop-systeem:** ▶

- Een uiteinde van de *rode* starthulpkabel op de pluspool (+) van de wagen met de ontladen accu klemmen (A) ⇒ *Afbeelding 245*.
 - Het andere uiteinde van de *rode* startkabel op de pluspool (+) van de stroomgevende wagen (B) klemmen.
 - Een uiteinde van de *zwarte* starthulpkabel (X) op een geschikte massaklem, een massief metaal deel vastgeschroefd aan het motorblok of aan het motorblok zelf klemmen ⇒ *Afbeelding 245*.
 - Sluit het andere uiteinde van de *zwarte* startkabel (X) in de wagen met ontladen accu aan op een massief metaal deel vastgeschroefd aan het motorblok of aan het motorblok zelf, echter niet in de buurt van de accu (A).
4. Kabels zo leggen, dat ze niet door draaiende delen in de motorruimte kunnen worden geraakt.

Starten

5. De motor van de stroomgevende wagen starten en stationair laten draaien.
6. Motor van de wagen met de ontladen accu starten en twee tot drie minuten wachten tot de motor "draait".

Startkabels verwijderen

7. Vóór het losmaken van de startkabels het dimlicht - wanneer dit aan is - uitschakelen.
8. In de wagen met de ontladen accu de aanjager en de achterruitverwarming inschakelen, opdat spanningspieken worden afgebouwd, die ontstaan bij het losmaken.

9. Kabels bij draaiende motoren verwijderen in omgekeerde volgorde van het aansluiten.

Let erop dat de aangesloten pooltangen voldoende contact met het metaal hebben.

Als de motor niet aanslaat: na 10 seconden ophouden met starten en daarna na ca. een minuut weer starten.

ATTENTIE

- Let op de waarschuwingen bij werkzaamheden in de motorruimte ⇒ pagina 243.
- De stroomgevende accu moet dezelfde spanning (12 V) en ongeveer dezelfde capaciteit (zie tekst op de accu) hebben als de lege accu. Anders bestaat er gevaar voor explosie!
- Voer nooit een starthulp uit als een van de accu's bevroren is – gevaar voor explosie! Ook wanneer de accu is ontdooid, bestaat er gevaar voor verbrandingen bij het uitvloeien van accuvloeistof. Bevroren accu vervangen.
- Ontstekingsbronnen (open vuur, sigaretten, enz) zover mogelijk uit de buurt van de accu's houden. Ontploffingsgevaar!
- Let op de gebruiksaanwijzing van de fabrikant van de startkabels.
- Minkabel bij de andere wagen niet direct op de minpool van de ontladen accu aansluiten. Door vonkvorming zou het knalgas dat uit de accu stroomt, kunnen ontsteken - gevaar voor explosie!
- Minkabel bij de andere wagen niet op delen van het brandstofsysteem of op de remleidingen vastklemmen.
- De niet-geïsoleerde delen van de pooltangen mogen elkaar niet raken. Bovendien mag de op de pluspool van de accu aangesloten kabel niet met elektrisch geleidende delen van de wagen in aanraking komen - gevaar voor kortsluiting!

 ATTENTIE (vervolg)

- Kabels zo leggen dat ze niet door draaiende delen in de motorruimte kunnen worden geraakt.
- Buig u niet over de accu's - u zou verbrandingen kunnen oplopen!

Let op

De wagens mogen elkaar niet aanraken, anders zou er al bij de verbinding van de pluspolen een stroomverbinding zijn. ■

Aanslepen of wegslepen

Starten door aanslepen

Starthulp verdient de voorkeur boven starten door aanslepen.

Wij adviseren u om uw wagen **niet** te starten door aanslepen. In plaats hiervan, het starten met startkabels proberen ⇒ pagina 303.

Wanneer uw wagen toch door aanslepen gestart moet worden:

- De 2^e of de 3^e versnelling inschakelen.
- Koppeling ingetrapt houden.
- Contact inschakelen.
- Wanneer beide wagens in beweging zijn, de koppeling loslaten.
- Zodra de motor is aangeslagen, de koppeling intrappen en de versnelling uitschakelen om te voorkomen dat men tegen de trekkende wagen rijdt.

ATTENTIE

Wanneer de wagen door aanslepen gestart wordt, is het gevaar voor een ongeval groot, bijv. doordat u tegen de trekkende wagen aanrijdt.

VOORZICHTIG

Er kan onverbrande brandstof in de katalysatoren komen, wanneer de wagen door aanslepen gestart wordt. Dit kan tot beschadigingen leiden. ■

Algemene opmerkingen

Let bij gebruik van een sleepkabel op het volgende:

Bestuurder van de trekkende wagen

- Eerst langzaam weggrijden, tot de kabel strak staat. Dan voorzichtig gas geven.
- U dient voorzichtig weg te rijden en te schakelen. Is de wagen met een automatische versnellingsbak uitgerust, voorzichtig gas geven.
- Erop letten dat bij het slepen van de wagen de rembekrachtiging noch de stuurbekrachtiging in werking is. Vroeg afremmen door het pedaal voorzichtig in te trappen!

Bestuurder van de getrokken wagen

- Let erop dat de kabel strak blijft staan.

Sleepkabel of sleepstang

De sleepstang is veiliger en minder gevaarlijk, wat betreft schade die aan de wagen zou optreden. Alleen wanneer een sleepstang niet beschikbaar is, een sleepkabel gebruiken.

De sleepkabel moet elastisch zijn, zodat beide wagens zo veel mogelijk worden ontzien. Een kabel van kunstvezel of van materiaal met soortgelijke elasticiteit gebruiken.

De sleepkabel of de sleepstang uitsluitend aan de daarvoor bestemde ogen of aan de trekhaak bevestigen.

Rijwijze

Het slepen vraagt enige oefening, vooral wanneer er een sleepkabel wordt gebruikt. Beide bestuurders moeten met de bijzonderheden van het slepen vertrouwd zijn. Ongeoefende bestuurders moeten hiervan afzien. ►

Let er bij het rijden steeds op dat er geen ongeoorloofde trekkrachten en geen schokbelasting ontstaan. Als er over onverharde wegen wordt gesleept, bestaat altijd het gevaar dat de bevestigingsdelen overbelast raken.

Het contact van de getrokken wagen moet ingeschakeld zijn, opdat het stuurwiel niet geblokkeerd is, en de knipperlichten, de claxon, de ruitenwissers en de ruitensproeierinstallatie kunnen worden ingeschakeld.

Omdat de rembekrachtiger bij niet-draaiende motor niet werkt, moet u bij het remmen het rempedaal aanzienlijk krachtiger dan normaal intrappen.

Aangezien de stuurbekrachtiging bij niet-draaiende motor niet werkt, moet bij het sturen meer kracht worden uitgeoefend.

Slepen van wagens met automatische versnellingsbak

- De keuzehendel in stand "N" zetten.
- Niet harder dan 50 km/u rijden.
- Niet verder dan 50 km slepen.
- Met een takelwagen mag de wagen alleen met opgetilde voorwielen worden gesleept.

Let op

- Let bij het slepen of starten door aanslepen op de wettelijke voorschriften.
- Bij beide wagens de alarmlichten inschakelen. Let daarbij echter zo nodig op andere voorschriften.
- Een wagen met automatische versnellingsbak kan om technische redenen door aanslepen niet gestart worden.
- Als vanwege een defect de versnellingsbak van uw wagen geen smeermiddel meer bevat, mag uw wagen uitsluitend met opgetilde aangedreven wielen worden gesleept.
- Als de wagen meer dan 50 km moet worden gesleept, moet de wagen met opgetilde voorwielen vakbekwaam worden gesleept.

- Bij een wagen zonder stroom blijft de besturing vergrendeld. De wagen moet dan met opgetilde voorwielen vakbekwaam worden gesleept.
- Sleepoog altijd in de wagen meenemen Let op de aanwijzingen in ⇒ pagina 307, Starten door aanslepen. ■

Sleepoog voorin

Afbeelding 246 Vastschroeven van het sleepoog aan voorzijde van de wagen

Sleepoog vastschroeven

- Neem het sleepoog uit de wagen gereedschapset.
- Verwijder het deksel vooraan door op de rechterkant van het deksel te drukken.
- Het sleepoog helemaal naar *links* vastdraaien, in pijlrichting ⇒ Afbeelding 246. ■

Achterste sleepoog

Aan de achterkant van de wagen bevindt zich een sleepoog, rechts onder de bumper. ■

Technische Gegevens

Beschrijving van de gegevens

Wat u moet weten

Belangrijk

De gegevens in de officiële documenten van uw wagen hebben altijd voorrang op de gegevens in dit instructieboekje.

Alle technische gegevens in dit boekje gelden voor de modellen met standaarduitrusting in Spanje. De motor waarmee uw wagen is uitgerust, wordt vermeld op de sticker met wagengegevens in het Onderhoudsprogramma of in de wagendocumentatie.

Door meeruitvoeringen of speciale type-uitvoeringen en ook bij speciale wagens en wagens voor andere landen kunnen de aangegeven waarden afwijken.

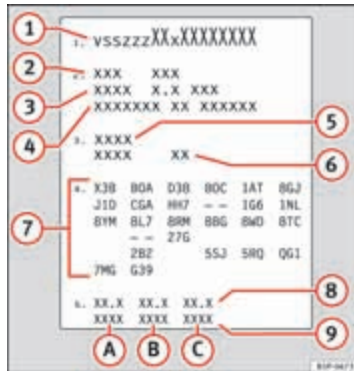
De afkortingen die in het hoofdstuk Technische Gegevens gebruikt worden

Afkorting	Betekenis
kW	Kilowatt, aanduiding voor het motorvermogen.
pk	Paardenkracht, (verouderde) aanduiding voor het motorvermogen.
rpm, 1/min	Omwentelingen per minuut van de motor (toerental).
Nm	Newtonmeter, eenheid voor het motorkoppel.
l/100 km	Brandstofverbruik in liter per 100 kilometer.
g/km	Uitgestoten hoeveelheid kooldioxide in gram per gereden kilometer.
CO ₂	Kooldioxide.

Afkorting	Betekenis
CZ	Cetan-Zahl (cetaangetal), maat voor de bepaling van de zelfontbranding van de dieselolie.
RON	Research Octane Number (octaangetal), maat voor de bepaling van de klopvastheid van benzine.

Kenmerkende wagengegevens

De belangrijkste gegevens staan op het typeplaatje en op de sticker met wagengegevens.

Afbeelding 247 Sticker met wagengegevens - bagageruimte

Wagens voor bepaalde landen hebben geen typeplaatje.

Typeplaatje

Het typeplaatje zit in de linkerstijl in de motorruimte.

Chassisnummer

Het chassisnummer (wagennummer) kan van buitenaf door een kijkvenster in de voorruit worden afgelezen. Het kijkvenster zit links onder in de voorruit. Het chassisnummer staat ook rechts in de motorruimte.

Sticker met wagengegevens

De sticker met wagengegevens is in de reservewielkuip in de bagageruimte aangebracht, alsmede aan de binnenzijde van de omslag van het Onderhoudsprogramma.

Op de sticker met wagengegevens staan de volgende gegevens: ⇒ Afbeelding 247

- ① Productie-sturingsnummer
- ② Chassisnummer (wagennummer)
- ③ Typenummer
- ④ Verklaring van typenummer/motorvermogen
- ⑤ Motor- en versnellingsbakcodes
- ⑥ Laknummer/interieurcodenummer
- ⑦ Meeruitvoeringscode
- ⑧ Verbruikswaarden
- ⑨ CO₂-emissiewaarden

Onderaan de sticker met wagengegevens, bij de punten ⑧ en ⑨, staan de gegevens vermeld omtrent verbruik en uitlaatgasemissie.

Verbruiks- en uitlaatgasemissiewaarden

- Ⓐ Verbruik tijdens stadsverkeer (l/100 km)
CO₂-emissie (g/km) tijdens stadsverkeer
- Ⓑ Verbruik buiten de bebouwde kom (l/100 km)
CO₂-emissie (g/km) buiten de bebouwde kom
- Ⓒ Gewogen gemiddeld verbruik (l/100 km)
CO₂-emissie (g/km) gemiddeld

Gegevens inzake het brandstofverbruik

Brandstofverbruik

De verbruiks- en emissiewaarden op de sticker met wagengegevens zijn voor elke wagen anders.

Het brandstofverbruik en de CO₂-emissie van de wagen zijn te vinden op de sticker met wagengegevens die is bevestigd in de ruimte voor het reserve wiel, in de kofferbak, alsmede aan binnenzijde van de omslag van het Onderhoudsprogramma.

De aangegeven brandstofverbruiks- en CO₂-emissiewaarden hebben betrekking op de gewichtsklasse waarin uw wagen op basis van de motor- en versnellingsbakcombinatie alsmede de specifieke uitvoering is ingedeeld, en dienen uitsluitend om de verschillende modellen onderling te kunnen vergelijken.

Het brandstofverbruik en de CO₂-emissie van de wagen hangen niet uitsluitend af van het rendement van de wagen, maar tevens van een reeks andere factoren zoals de rijstijl, de conditie van het wegdek, het verkeer op de weg, de weersomstandigheden, de belading en/of het aantal passagiers; al deze factoren hebben invloed op de gemeten waarden.

Berekening van het brandstofverbruik

Het brandstofverbruik is berekend op basis van metingen uitgevoerd door of onder toezicht van keuringsinstanties die zijn gecertificeerd door de EG conform de meest recente uitgave van de richtlijnen CE 715/2007 en 80/1268/CEE (voor gedetailleerde informatie, raadpleeg het bureau verantwoordelijk voor publicaties van de EG op EUR-Lex: © Europese Unie, <http://eur-lex.europa.eu/es/index.htm>) en gelden voor het leeggewicht van de wagen.

Let op

In de praktijk kunt u, t.g.v. alle zojuist genoemde factoren, verbruikswaarden verkrijgen die afwijken van de berekende waarden aan de hand van de geldende Europese richtlijnen.

Gewichten

De waarde voor het leeggewicht geldt voor het basismodel met 90% gevulde brandstoftank zonder optionele uitrusting. De aangegeven waarden zijn inclusief een gewicht van 75 kg voor de bestuurder.

Bij speciale modellen en meeruitvoering of door het naderhand monteren van accessoires kan het leeggewicht toenemen ⇒ ⚠.

ATTENTIE

- **Let erop dat bij het vervoer van zware voorwerpen de rij-eigenschappen door verplaatsing van het zwaartepunt wijzigen - gevaar voor ongelukken! Pas uw rijstijl en de snelheid steeds aan de omstandigheden aan.**
- **Overschrijd nooit de toelaatbare asbelastingen en het toelaatbare totaalgewicht. Wanneer de toelaatbare asbelasting resp. het toelaatbare totaalgewicht worden overschreden, kunnen de rij-eigenschappen van de wagen veranderen en dit kan mogelijk tot ongevallen, lichamelijk letsel en wagenschade leiden.**

Rijden met aanhangwagens

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagengewichten

De door ons vrijgegeven aanhangwagengewichten en kogeldrukken zijn in het kader van intensieve tests bepaald volgens exact vastgelegde criteria. De vrijgegeven aanhangwagengewichten gelden voor wagens in de EU en altijd tot een maximale snelheid van 80 km/u (in uitzonderingsgevallen tot 100 km/u). Bij wagens voor andere landen kunnen deze waarden afwijken. U moet altijd uitgaan van de gegevens in het kentekenbewijs ⇒ ⚠.

Kogeldruk

De *maximaal* toelaatbare kogeldruk mag niet hoger zijn dan **75 kg**.

In het belang van de rijveiligheid adviseren wij tijdens het rijden de maximaal toelaatbare kogeldruk te benutten. Een te geringe kogeldruk heeft een negatieve invloed op het rijgedrag van de wagen met aanhangwagen.

Als de maximaal toelaatbare kogeldruk niet kan worden gehaald (bijv. bij kleine, lege en lichte eenassige aanhangwagens resp. tandemaanhangwagens met een asafstand kleiner dan 1,0 m), is ten minste 4% van het daadwerkelijke aanhangwagengewicht als kogeldruk wettelijk voorgeschreven.

ATTENTIE

- Om veiligheidsredenen is het niet aanbevolen 80 km/u te overschrijden. Dit is ook geldig voor deze landen waarin het toegestaan is met een hogere snelheid te rijden.
- Overschrijd nooit het toelaatbare aanhangwagengewicht en de toelaatbare kogeldruk. Wanneer de toelaatbare gewichten overschreden worden, veranderen de rij-eigenschappen van de wagen waardoor mogelijk ongevallen, lichamelijk letsel en wagenschade veroorzaakt worden.

Wielen

Bandenspanning, sneeuwkettingen, wielbouten

Bandenspanning

De sticker met bandenspanningswaarden vindt u aan de binnenzijde van de tankklep. De daar aangegeven waarden voor de bandenspanning gelden voor *koude* banden. De verhoogde bandenspanning bij warme banden niet verlagen. ⇒ ⚠

Sneeuwkettingen

Sneeuwkettingen mogen alleen om de *voorwielen* worden gelegd.

Raadpleeg het hoofdstuk "wielen" van dit instructieboekje.

Wielbouten

Na het verwisselen van een wiel moet u het **aanhaalmoment** van de wielbouten zo snel mogelijk laten controleren met een momentsleutel ⇒ ⚠. Het aanhaalmoment bij stalen en lichtmetalen velgen bedraagt **120 Nm**.

ATTENTIE

- Ten minste eenmaal per maand de bandenspanning controleren. De juiste waarden voor de bandenspanning zijn van groot belang. Als de bandenspanning te laag of te hoog is, bestaat vooral bij hoge snelheden het gevaar voor ongevallen!
- Wanneer de wielbouten met een te klein aanhaalmoment zijn gemontereerd, kunnen de wielen tijdens het rijden losraken - gevaar voor ongevallen! Door een te groot aanhaalmoment kan de wielbout resp. de schroefdraad worden beschadigd.

Let op

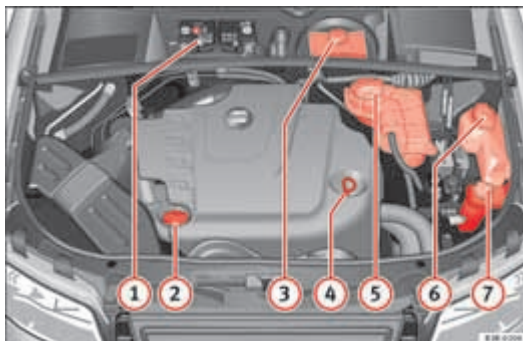
Wij adviseren u om u bij de Technische Dienst te laten informeren over de afmetingen van de velgen, banden en sneeuwkettingen.

Technische gegevens

Motorgegevens

Vloeistofniveaus controleren

Het peil van de verschillende vloeistoffen van de wagen dient regelmatig gecontroleerd te worden. De vloeistoffen niet onderling verwisselen, omdat dit ernstige schade aan de motor tot gevolg heeft.

Afbeelding 248 Afbeelding met de plaats van de elementen

- ① Wagenaccu
- ② Vulopening motorolie
- ③ Remvloeistofreservoir

- ④ Motoroliepeilstok
- ⑤ Koelvloeistofexpansiereservoir
- ⑥ Ruitensproeiervloeistofreservoir
- ⑦ Reservoir voor stuurbekrachtiging

Het controleren en bijvullen van de vloeistoffen wordt bij de eerder genoemde onderdelen uitgevoerd. Deze handelingen worden beschreven op → pagina 243.

Overzicht in tabelvorm

Nadere verklaringen, aanwijzingen en beperkingen op de technische gegevens vindt u vanaf → pagina 310.

Let op

De plaats van de onderdelen kan afhankelijk van de motor verschillen. ■

Benzinemotor 1.8 88 kW (120 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	88 (120) / 3650-6200
Maximum koppel	in Nm per min	230 / 1500-3650
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1798
Brandstof		Super 95 RON ^{a)} /Normaal 91 RON ^{b)}

a) Research Octane Number = Maat voor de klopvastheid van de benzine.

b) Met licht vermogensverlies.

Rendement

Topsnelheid	in km/u	196
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	7,3
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	11,1

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2040
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1555
Toegestane voorasbelasting	in kg	1075
Toegestane achterasbelasting	in kg	1090
Toegestane dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1500
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1300

Benzinemotor 1.8 118 kW (160 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	118 (160) / 4500-6200
Maximum koppel	in Nm per min	250 / 1500-4500
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1798
Brandstof		Super 95 RON ^{a)} /Normaal 91 RON ^{b)}

a) Research Octane Number = Maat voor de klopvastheid van de benzine.

b) Met licht vermogensverlies.

Rendement

Topsnelheid	in km/u	218
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	6,1
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	8,9

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2040
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1555
Toegestane voorasbelasting	in kg	1075
Toegestane achterasbelasting	in kg	1090
Toegestane dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1500
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1300

Benzinemotor 2.0 147 kW (200 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	147 (200) / 5100-6000
Maximum koppel	in Nm per min	280 / 1800-5000
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1984
Brandstof		Super 98 ROZ ^{a)} /Super 95 ROZ ^{b)}

a) Research Octane Number = Maat voor de klopvastheid van de benzine.

b) Met licht vermogensverlies.

Rendement

Topsnelheid	in km/u	230
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	5,4
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	7,6

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2075
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1590
Toegestane voorasbelasting	in kg	1115
Toegestane achterasbelasting	in kg	1090
Toelaatbare dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1700
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1500

Benzinemotor 2.0 155 kW (211 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	155 (211) / 4600-6000
Maximum koppel	in Nm per min	320 / 1500-4600
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1984
Brandstof		Super 95 RON ^{a)} /Normaal 91 RON ^{b)}

a) Research Octane Number = Maat voor de klopvastheid van de benzine.

b) Met licht vermogensverlies.

Rendement

Topsnelheid	in km/u	239
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	5,4
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	7,3

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2050
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1565
Toegestane voorasbelasting	in kg	1090
Toegestane achterasbelasting	in kg	1135
Toegestane dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1700
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1500

Dieselmotor 2.0 TDI CR 88 kW (120 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	88 (120) / 4000
Maximum koppel	in Nm per min	290 / 1750-2500
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1968
Brandstof		Gas-oil volgens DIN EN 590, min. 51 CZ ^{a)}

a) Cetan-Zahl (cetaangetal) = Maat voor de zelfontbranding van de diesel

Rendement

Topsnelheid	in km/u	196
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	7,5
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	10,9

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2050
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1565
Toegestane voorasbelasting	in kg	1100
Toegestane achterasbelasting	in kg	1105
Toegestane dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1500
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1300

Dieselmotor 2.0 TDI CR 105 kW (143 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	105 (143) / 4200
Maximum koppel	in Nm per min	320 / 1750-2500
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1968
Brandstof		Gas-oil volgens DIN EN 590, min. 51 CZ ^{a)}

^{a)} Cetan-Zahl (cetaangetal) = Maat voor de zelfontbranding van de diesel

Rendement

		Schakelbak	Automaat
Topsnelheid	in km/u	209	201
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	6,5	6,4
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	9,6	9,6

Gewichten

		Schakelbak	Automaat
Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2050	2090
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1565	1605
Toegestane voorasbelasting	in kg	1100	1135
Toegestane achterasbelasting	in kg	1105	1090
Toegestane dakbelasting	in kg	75	75

Aanhangwagengewichten

		Schakelbak	Automaat
Aanhangwagen ongeremd	in kg	750	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1800	1900
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1400	1700

Dieselmotor 2.0 TDI CR 125 kW (170 pk)

Motorgegevens

Vermogen in kW (pk)	per min	125 (170) / 4200
Maximum koppel	in Nm per min	350 / 1750-2500
Aantal cilinders / cilinderinhoud	in cm ³	4 / 1968
Brandstof		Gas-oil volgens DIN EN 590, min. 51 CZ ^{a)}

a) Cetan-Zahl (cetaangetal) = Maat voor de zelfontbranding van de diesel

Rendement

Topsnelheid	in km/u	224
Acceleratie 0-80 km/u	in sec	6,1
Acceleratie 0-100 km/u	in sec	8,6

Gewichten

Toelaatbaar totaalgewicht	in kg	2075
Rijklaar gewicht (met bestuurder)	in kg	1590
Toegestane voorasbelasting	in kg	1115
Toegestane achterasbelasting	in kg	1135
Toegestane dakbelasting	in kg	75

Aanhangwagengewichten

Aanhangwagen ongeremd	in kg	750
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 8%	in kg	1800
Aanhangwagen geremd op hellingen tot 12%	in kg	1600

Afmetingen en vulhoeveelheden

Afmetingen		
Lengte, Breedte	4661-4741 ^{a)} mm/1.772 mm	
Hoogte bij leeggewicht	1.454 mm met dakreling	
Uitstekende delen vooraan en achteraan	976 mm/ 1048-1123 ^{a)} mm	
Wielbasis	2.642 mm	
Draaicirkel	11,2 m	
Spoorbreedte ^{b)}	Vorig	Volgend
	1.522 mm	1.523 mm
Vulhoeveelheden		
Brandstoftank	70 l Reserve 10 l	
Ruitensproeiervloeistofreservoir/ bij koplampsproeiers	4,8 l.	
Bandenspanning		
Zomerbanden:		
De correcte bandenspanning staat op een sticker aan de binnenzijde van de tankklep.		
Winterbanden:		
De bandenspanning van deze banden is zoals die van de zomer plus 0,2 bar.		

^{a)} Met trekhaak.

^{b)} Dit gegeven varieert naargelang het velgtype.

Trefwoordenlijst

Getallen en symbolen

230-volt stopcontact 163

A

Aanbouwdelen
 Aanhangwagen 215
 Aandrijfslipregeling
 Werking 203
 Aandrijfslipregeling (ASR)
 controlelampje 74
 Aanhaalmomenten van de wielbouten 313
 Aanhangwagen 213
 Aanbouwdelen 215
 Aanwijzingen voor het rijden 213, 214
 Accessoires 215
 Technische voorwaarden 213
 Aanhangwagengewichten 313
 Aanslepen 307
 Aantal zitplaatsen 19
 Aanwijzingen 211
 Aanwijzingen voor de bestuurder 81
 Accessoires 237
 Accu 255
 Accuspanning 87
 Laden 257
 Langere periodes van stilstand 255
 Losmaken 255

Vervangen 255
 Winterse omstandigheden 255
 Achterbank 156
 Achterklep
 Centrale vergrendeling 110
 Verlichting 133
 Achterportieren-rolgordijn 134
 Achteruitrolgordijn 134
 Achterruitverwarming 133
 Verwarmingsdraden 228
 Achterruitwasinstallatie
 Wis-was-automaat achterruit 137
 Achterruitversnelling
 Automatische versnellingsbak 196
 versnellingsbak 193
 Actieradius 79, 91
 Afdichtingen 228
 Afdichtrubbers 228
 Afslepen 307
 Afvoer
 airbags 33
 gordelspanners 29
 Airbag
 Controlelampje 70
 Airbagafdekkingen 37
 Airbags buiten werking stellen
 frontairbag aan bijrijderszijde 47

Airbagsysteem 31
 controlelampje 33
 frontairbags 35
 hoofdairbags 44
 zijairbags 41
 Airconditioning
 2C-Climatronic 168
 Aanjager 174
 Automatische regeling 171
 Bedieningselementen 170
 ECON-modus 172
 Economische omgang 176
 Luchtkwaliteitssensor 173
 Luchtrecirculatiefunctie (automatisch) ... 173
 Luchtroosters 175
 Luchtverdeling 175
 Ontwasemen van de ruiten 172
 Sleutelherkenning 176
 Temperatuur instellen 171
 Zonnecel-aanjager/zonneceldak 176
 Alarmlichten 129
 Controlelampje 73
 Alarmsysteem 114
 Interieurbewaking 115
 Alcantara 232
 Antiblokkeersysteem
 Werking 202
 Antivries 247
 Aquaplaning 263

ArMLEuning			
ArMLEuning voorin verstellen	149		
Opbergvak van de arMLEuning voorin	150		
Asbak			
Achter	161		
Voorin	160		
ASR			
Controlelampje	74		
Werking	203		
Auto-Check-Control	81		
Autolok			
Onderhoudsmiddelen	224		
Automatische aansturing rijverlichting	122		
Automatische versnellingsbak			
Dynamisch regelprogramma	198		
Keuzehandelstanden	196		
Keuzehandelvergrendeling	197		
Kickdown	198		
multitronic®	194		
Peddels (tiptronic-functie)	200		
Stuurwiel met peddels	200		
tiptronic	194		
Tiptronic-functie	199		
Uittrekblokkering contactsleutel	180		
Automatische wasstraat	225		
B			
Bagageruimte	150		
Afdekking	152		
Bagagenet	151		
Bagageruimtebescherming	155		
Beladen	150		
Bevestigingsogen	151		reinen van de bekleding van de rugleu- ningen
Bevestigingsriem	152		232
Opbergvak	156		reinen van de met stof beklede portierpa- nelen
Scheidingsnet	153		232
Skizak	157		Benzine
Vergroten	156		rijden in het buitenland
Verlichting	133		211
<i>zie ook</i> Bagageruimte beladen	16		Benzinetoevoegingen
Bagageruimte-afdekking	154		241
Uitbouwen	16		Besturing
Bagageruimte beladen	16		Stuurwiel verstellen
Banden	258		178
Banden en velgen			Bestuurder
afmetingen	265		<i>zie</i> Juiste zithouding
Bandenreparatieset			10, 11, 12
Tire Mobility System	275		Bestuurdersinformatiesysteem
Bandenspanning	71, 96, 258, 313		76
Verlaging	260		Aanwijzingen voor de bestuurder
Bandenspanning controleren	259		81
Bandenspanningscontrolesysteem	96		Auto-Check-Control
Bedieningselementen op het stuurwiel	97		81
Bediening voor data-invoer	95		Boordcomputer
Bekerhouders achterin	160		91
Bekerhouder voorin	159		Buitentemperatuurmeter
Bekleding van de zitplaatsen			78
natuurlederen bekleding schoonmaken en verzorgen	234		Cd- en radioweergave
Bekleding van de zittingen			77
kunstleer	235		Gele symbolen
reinen van Alcantara	232		84
			Handremwaarschuwing
			82
			Menuweergave
			94
			Portier- en achterklepwaarschuwing
			79
			Rode symbolen
			82
			Snelheidssignaal
			88
			Waarschuwingsberichten
			81
			Bestuurdersplaats
			61
			Overzicht
			61
			Bestuurdersstoel
			Instellingen oproepen
			146
			Met geheugen
			145
			Sleutel toekennen aan de bestuurders- stoel
			147
			Bevestigingsogen
			18

Bijrijder		Centrale vergrendeling	105	Vermogensregeling (EPC)	75
<i>zie</i> Juiste zithouding	10, 11, 12	Achterklep	110	Voorgloeisysteem	75
Bijrijdersairbags buiten werking stellen	47	Inbraakbeveiliging	107	Controlelijst	
veiligheidsaanwijzingen	48	Noodvergrendeling	109	stoelbekleding	232
Binnenverlichting		Ontgrendelen	106	Cruise control	190
Achter	132	Ruiten open en dicht	118	Opgeslagen snelheid wijzigen	192
Bagageruimte	133	Schakelaar in bestuurdersportier	107	Snelheid opslaan	191
Sfeerverlichting	132	Schuif-/kanteldak: openen en sluiten	120	Tijdelijk uitschakelen	192
Voorin	131	Veiligheids-centrale-vergrendeling	108	Uitschakelen	193
Biodiesel	241	Ver- en ontgrendelen van binnenuit	107		
Biodieselbrandstof	241	Vergrendelen	106	D	
Bodembescherming	230	Cetaangetal	241	Dagrijverlichting	128
Boordcomputer	91	Chassisnummer	311	Dagteller	67
Brandstof		Claxon	61	Dakdragersysteem	158
Actueel verbruik	91	Conserveringsmiddelen	224	Bevestigingspunten	158
Benzine	240	Contactsleutel		Dakbelasting	159
Brandstofmeter	67	Uittrekblokkering	180	Dakreling	158
Brandstofvoorraad laag	85	Contactslot	180	Dampstraler	226
diesel	241	Controlelampje	33	Dashboordkastje	166
Brandstoftank		Dynamo	74	Verlichting	131
tankklep openen	239	Gordelwaarschuingslampje	73	Dashboord schoonmaken	235
Brandstofverbruik	209, 311	Uitlaatgascontrolesysteem	70	Datumweergave	65
Brandstof: besparen	209	Controlelampjes		Diesel	241
Buitenspiegels		Aanhangwagenknipperlichten	72	Dieselmotor	
Instellingen opslaan	146	Airbag	70	winterse omstandigheden	242
Buitenspiegels schoonmaken	227	Antiblokkeersysteem	72	Digitale klok	65
Buitentemperatuurmeter	78	Dynamo	74	Dimlicht	122
		Elektronisch sperdifferentieel	72	Draairichtinggebonden banden	258
C		Gele symbolen in middelste display	84	Dynamisch regelprogramma	198
Cd-rom-speler	156	Grootlicht	74	<i>zie ook</i> Dynamisch regelprogramma	198
		Handrem	75		
		Knipperlichten	73		
		Rode symbolen in middelste display	82		

E			
Eigenschappen van de olie	245		
Elektrische ruitbediening	116		
Centrale vergrendeling	118		
Schakelaars in achterportieren	118		
Schakelaars in bestuurdersportier	117		
Schakelaars in bijrijdersportier	118		
Storingen	119		
Elektronische Stabiliserings Controle	73		
Beschrijving	178		
controlelampje	179		
Werking	201		
Elektronische startblokkering	105		
Elektronisch sperdifferentieel			
Werking	203		
ESC	73		
<i>zie ook</i> Elektronische Stabiliserings Controle	178		
Extra verwarming	177		
F			
Fietsdrager			
Aanhangwagen	215		
FIS			
Actueel brandstofverbruik	91		
Gemiddeld brandstofverbruik	91		
Gemiddelde rijsnelheid	91		
Rijtijd	91		
Frontairbags	35		
beschrijving	35		
veiligheidsaanwijzingen	38		
werking	36		
Frontale aanrijdingen en natuurkundige wetten	21		
G			
Gereden afstand	92		
Geschikte schoenen dragen	16		
Gevaar van een kinderzitje op de bijrijdersstoel	32		
Gevaren wegens het niet gebruiken van de veiligheidsgordel	22		
Gordelspanners	29		
controlelampje	33		
GRA	190		
Grootlicht	130		
H			
Handrem	186		
controlelampje	75		
Hogedrukreiniger	226		
Hoofdairbags	44		
beschrijving	44		
veiligheidsaanwijzingen	45		
werking	45		
Hoofdsteunen			
Achterbank	148, 149		
Uit- en inbouwen	147		
Voorstoelen	147		
Houten decor schoonmaken	235		
I			
Identificatienummer	311		
Indicatielampjes			
Cruise control	71		
Indicator van de versnellingen	78		
Inrijden			
Motor	207		
Instrumenten			
Verlichting	66, 126		
Interieurbewaking	115		
Interval-wissen	135		
ISOFIX	55		
J			
Juiste stand van de hoofdsteunen	13		
Waarom de hoofdsteunen op de juiste stand?	14		
Juiste zithouding			
bestuurder	10		
bijrijder	11, 12		
verkeerde zithouding	14		
K			
Katalysator	208		
Kenmerkende wagengegevens	311		
Kentekenplaatverlichting	302		
Keuzehendelstanden	196		
Kickdown	198		
Kilometer teller	67		

Kinderslot		Krik	268, 273	Parkeerlicht	130
Achterportieren	111	Kunststof delen	227	Xenonlicht	127
Kinderzitje		Kunststof delen schoonmaken	235	Zelfrichtende koplampen	128
ISOFIX-systeem	55	Kwarts klok	65	Lichtmetalen velgen schoonmaken	229
Kinderzitjes	51			Lichtsensord defect	86
bevestigen	54	L		Luchtcirculatiefunctie	
groep 0 en 0+	51	Langere periodes van stilstand		Luchtcirculatiefunctie	172
groep 1	52	Wagenaccu	255	Luchtgeleidingskap	
groep 2	52	Leeslampje		Inbouwen	283, 291
groep 3	52	Voorin	131	Uitbouwen	283, 290
indeling in groepen	51	Leeslampjes		Luchtqualiteitssensor	173
op de bijrijdersstoel	32	Achter	132		
Veiligheidsaanwijzingen	49	Lekbestendige banden	263	M	
Kledinghaken	167	Levensduur van de banden	262	Met de hand wassen	225
Klok instellen	65	Licht		Milieu	209
Knipperlichten	130	Aansturing rijverlichting	122	Milieuvriendelijkheid	211
Koelluchtventilator	250	In- en uitschakelen	122	Milieu-aanwijzing	
Koelsysteem		Lichtbundel-hoogteverstelling	127	vervuilingen voorkomen	240
Koelvloeistoftemperatuurmeter	64	Defect	87	Milieu-aspect	
Storing	83	Dynamisch	127	Achterruitverwarming	134
Koelvloeistof		Lichten		Dakdragers	159
Bijvullen	249	Achterruitrijlicht defect	87	Lekkages	244
Peil controleren	248	Automatische rijverlichting	123	Motor laten warmdraaien	181
Koelvloeistof van de motor		Bochtenverlichting	128	Milieuvriendelijk rijden	209
G 12 plus-plus	247	Dimlicht defect	87	Mistachterlicht	124
G 13	247	Dynamische lichtbundel-hoogteverstelling	127	Mistlampen	124
Specificaties	247	Functie coming home	125	Mobiele telefoons en zendapparatuur	238
Koplampen		Functie leaving home	125	Motor	
Koplampsproeiers	138	Grootlichtsignaal	130	Afzetten	182
Lichtbundel-hoogteverstelling	127	Lichtsensoren van de automatische rijverlichting	123	inrijden	207
Mistlampen	124			Starten	181
rijden in het buitenland	212				
Zelfrichtende koplampen	128				

Rijden in het buitenland	211	Scheidingsnet		Spiegel	
koplampen	212	Uitbouwen	154	Dimbare binnenspiegel	138
Rijden met aanhangwagen	313	Schuif-/kanteldak	119	Make-upspiegel	134
Rijveiligheid	9	Comfortsluiten	120	Spiegels	
Rijverlichting	122	Noodbediening	121	Automatisch dimmende binnenspiegel	138
Roefilter	86	Openen	119	Automatische buitenspiegelverstelling	145
Roefilter voor dieselmotoren	209	Sluiten	120	Binnenspiegel	138
Motorolie	244	Service-intervalindicatie	80	Dimmen	138
Ruiten		Servotronic	206	Instellingen oproepen	146
Ontwasemen	172	Sfeerverlichting	132	Verwarmbare buitenspiegels	139
Ruiten schoonmaken	227	Sigarettenaansteker	162	Stadslicht	122
Ruitensproeierinstallatie	250	Skizak	157	Stalen velgen schoonmaken	229
Ruitenwisser	135	Sleepogen	308	Start-Stop	
Regensensor	135	Sleepoog	307	in- en uitschakelen	184
ruitenswisserblad achterruit vervangen	252	Sleutel met afstandsbediening	103	werking	182
Verwarmbare sproeiers	135	Batterij vervangen	104	Starten door aanslepen	307
Ruitenwisser achter		Controlelampje	104	Algemene opmerkingen	307
Interval-wissen	137	Openen en sluiten	112	Starthulp	303
Wis-was-automaat achterruit	137	Synchronisatie	113	Starthulp: beschrijving	304
Ruitenwisserbladen		Wagen ont- en vergrendelen	112	Startkabels	303
schoonmaken	228	Sleutels	103	Sticker met wagengegevens	311
Ruitenwisserbladen voorruit vervangen	251	Batterij	104	Stoelbekleding	
Ruitenwissers		Geheugen voor bestuurdersstoel	147	Controlelijst	232
ruitenswisserbladen voorruit vervangen	251	Sleutelherkenning airconditioning	176	Stoelen	
		Sleutel met afstandsbediening	112	Elektrisch verstellen	143
		Slijtagemerktokens	262	Handmatige afstelling lendensteun	142
		Sloten	228	Handmatige afstelling van de schuine stand rugleuning	142
		Sneeuwkettingen	267, 313	Handmatig verstellen	141
		Snelheidsmeter	67	Handmatig verstellen in lengterichting	141
		Snelheidssignaal	86, 87, 88	Hoogteverstelling	141
				Schuine stand rugleuning (elektrisch)	144
S					
SAFE	105				
Schakelaars in bestuurdersportier					
Elektrische ruitbediening	117				
Schakelbak	193				
Schakelschema	193				

Stoelen verstellen	
Lendensteun	144
Stoelverwarming	177
Stoffering	
Stoffering behandelen	232
Stopcontact	162, 163
Stuurbevestiging	205
Stuurinrichting	
Blokken	180
Symbolen	
Gele symbolen in middelste display	84
Rode symbolen in middelste display	82

T

Tanken	239
Technische wijzigingen	237
tiptronic	194
Tiptronic-functie	199
Tire Mobility System	275
Tire Mobility System (Bandenreparatieset) ..	269
Toerentalbegrenzing	85
Toerenteller	65
Trekhaak	
Afneembare trekhaak	216
Trekhaak naderhand inbouwen	221
Typeplaatje	311

U

Uitlaatgasreinigingssysteem	208
-----------------------------------	-----

V

Veiligheidsaanwijzingen	
airbags	33
bijrijdersairbags buiten werking stellen ..	48
frontairbags	38
Gebruik van kinderzitjes	49
Gebruik van veiligheidsgordels	23
gordelspanners	29
hoofdairbags	45
Motorruimte	243
zijairbags	43
Veiligheidsgordel losmaken	27
Veiligheidsgordels	19
controlelampje	19
Controlelampje	73
Hoogteverstelling	28
instelling	25
niet vastgegespt	22
veiligheidsaanwijzingen	23
Verkeerd omgegespt	28
Veiligheidsgordels bieden bescherming	23
Veiligheidsgordels schoonmaken	235
Veiligheidsvoorzieningen	7
Veilig rijden	7
Belangrijke aspecten	8
Rijveiligheid	8
Veilig vervoeren van kinderen	49
Verlichting	122
Instrumenten	66, 126
Verloop van gordelband	
bij zwangere vrouwen	27
veiligheidsgordels	26

Vervanging lampjes achterlichten	
lampje bagageruimte	302
Vervanging lampjes koplamp	
dimlicht	286
grootlicht	285
Vervanging van lampjes	
algemene aanwijzingen	281
Vervanging van onderdelen	237
Verwarmbare	
Stoelen	177
Verwarmbare stoel	177
Verzorgen en schoonhouden	224
Verzorging van de wagen	
Alcantara	232
bekleding van de rugleuningen	232
Buitenzijde	225
elektrisch verstelbare zittingen	232, 233
kunstleer	235
met stof beklede portierpanelen	232
zittingen met airbagonderdelen	232, 233
zittingen met verwarming	232, 233
Vloermatten	16
Vóór elke rit	
Waarom moet u letten vóór elke rit?	8

W

Waarom de hoofdsteunen op de juiste stand? .	13
Waarom de juiste zithouding?	31
Waarom veiligheidsgordels?	19, 21, 31

Waarschuwingslampjes		Winterse omstandigheden	
Gele symbolen in middelste display	84	Accu	255
Rode symbolen in middelste display	82	dieselmotor	242
Waarschuwingslampje veiligheidsgordel	19	Ruiten ontwasemen	172
Wagenaccu		Wis-/was-automaat	135
Controleren	255		
Langere periodes van stilstand	255	Z	
Vervangen	255	Zekering	
Winterse omstandigheden	255	Vervangen	279
Wagengereedschap	268	Zekeringen	
Wagenlak		Overzicht	280
conserveren	226	Zelflichtende koplampen	128
polijsten	227	Defect	87
Wagennummer	311	Zijairbags	41
Wagensleutels	103	beschrijving	41
Wagen verzorgen		veiligheidsaanwijzingen	43
Natuurleer	234	werking	42
Wagen wassen	225	Zithouding van de inzittenden	10
Warmtewerende voorruit	238	Zonnecel-aanjager/zonneceldak	176
Wassen met een hogedrukreiniger	226	Zonnecelschuif-/kanteldak	120
Wassen van de wagen	225	Zonnekleppen	134
Wat beïnvloedt de rijveiligheid negatief?	9	Zuinig rijden	209
Wegrijblokkering	105		
Wielbouten	313		
aanhaalmoment	266		
Wiel demonteren en monteren	274		
Wielen	313		
Verwisselen van een wiel	271		
Wijzigingen	237		
Winter			
Wagenaccu	255		
Winterbanden	266		

SEAT S.A. is voortdurend bezig alle uitvoeringen en modellen verder te ontwikkelen. Wij vragen u dan ook begrip voor het feit dat er zich op ieder moment wijzigingen in de geleverde wagen kunnen voordoen voor wat betreft vorm, uitrusting en techniek. Er zijn op basis van de gegevens, illustraties of beschrijvingen in deze handleiding geen rechten te ontleen.

De teksten, afbeeldingen en voorschriften in deze handleiding zijn gebaseerd op de stand van de informatie op het moment van het ter perse gaan. Fouten of weglatingen uitgezonderd, is de informatie in deze handleiding geldig op de datum van het ter perse gaan van deze uitgave.

Herdruk, weergave of vertaling, hetzij gedeeltelijk of in zijn geheel, is niet toegestaan tenzij SEAT hiervoor uitdrukkelijk schriftelijk haar toestemming heeft gegeven.

SEAT behoudt zich alle rechten voor volgens de Wet omtrent het "Copyright".

 Dit papier is vervaardigd met celstof die zonder chloor gebleekt is.

© SEAT S.A. - Herdruk: 15.07.12

Hollandés 3R9012003CJ (07.12) (GT9)

3R9012003CJ

